Daniel Silva

ORDINUL

virtual project

DANIEL SILVA

ORDINUL

Original: *The Order* (2020)

Traducere din limba engleză:
DANA-LIGIA ILIN

virtual-project.eu

LITERA®

2021

Și văzând Filat că nimic nu folosește, ci mai mare tulburare se face, luând apă, și-a spălat mâinile înaintea mulțimii, zicând: Nevinovat sunt de sângele Dreptului acestuia. Voi veți vedea. Iar tot poporul a răspuns și a zis: Sângele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri!

Evanghelia după Matei 27:24–25[1].

Toate nenorocirile care li s-au întâmplat evreilor – de la distrugerea Ierusalimului până la Auschwitz – au purtat în ele ecoul acelui pact născocit în timpul judecății.

Ann Wroe, *Pilat din Pont*

Ar trebui să ignori intenționat trecutul ca să nu știi unde duc toate acestea.

Paul Krugman, *The New York Times*

CUVÂNT-ÎNAINTE

Sanctitatea Sa Papa Paul al VII-lea a apărut în *The Confessor,* a treia carte din seria Gabriel Allon. Ulterior a apărut în *The Messenger* și *The Fallen Angel.* Numele său de botez este Pietro Lucchesi, a fost Patriarhul Veneției și succesorul direct al papei Ioan Paul al II-lea. În varianta mea fictivă a Vaticanului n-au existat Joseph Ratzinger și Jorge Mario Bergoglio, pontifii supremi Benedict al XVI-lea și Francisc.

PARTEA ÎNTÂI

INTERREGNUM

1.

ROMA

Apelul a venit la ora 23.42. Luigi Donati a șovăit înainte să răspundă. Numărul care apărea pe *telefonino* era al lui Albanese. Nu exista decât un motiv pentru care ar fi sunat la această oră.

— Unde vă aflați, Excelență?

— În afara zidurilor.

— A, da. E joi, nu?

— E vreo problemă?

— E mai bine să nu spunem prea multe la telefon. Nu se știe niciodată cine s-ar putea să asculte.

Noaptea în care a pășit Donati era umedă și rece. Era îmbrăcat în veșminte preoțești negre cu guler alb, nu în sutana tivită cu roz-închis și pelerina scurtă pe care le purta la birou, cum numeau oamenii de rangul lui ecleziastic Palatul Apostolic. Donati, arhiepiscop, era secretarul particular al Sanctității Sale Papa Paul al VII-lea. Înalt și suplu, cu păr negru des și trăsături de vedetă de cinema, sărbătorise de curând împlinirea vârstei de șaizeci și trei de ani, dar trecerea timpului nu-i răpise cu nimic din farmec. Revista *Vanity Fair* îl botezase de curând „Luigi cel Seducător”. Articolul îi adusese destule momente neplăcute în lumea bârfitoare a Curiei. Totuși, datorită reputației meritate a lui Donati de a fi necruțător, nimeni nu cutezase să i-o spună în față. Nimeni, în afară de Sfântul Părinte, care-l tachinase fără milă.

E mai bine să nu spunem prea multe la telefon…

Donati se pregătea pentru acest moment de un an sau mai mult, încă de la primul atac de cord de intensitate medie, pe care-l ascunsese de restul lumii și chiar de o mare parte a Curiei. Dar de ce tocmai în seara asta?

Străzile erau ciudat de tăcute. „O tăcere de moarte”, și-a zis brusc. Era un bulevard mărginit de *palazzo*-uri de lângă Via Veneto, genul de loc în care rareori pune piciorul un preot – mai ales un preot educat și antrenat de Societatea lui Isus, ordinul riguros din punct de vedere intelectual și uneori rebel căruia îi aparținea Donati. Mașina lui oficială din Vatican, cu plăcile de înmatriculare SCV, aștepta lângă bordură. Șoferul era din Corpo della Gendarmeria, corpul de poliție al Vaticanului, care avea o sută treizeci de membri. Au pornit spre vest prin Roma, fără grabă.

El nu știe…

Donati a căutat pe telefonul mobil site-urile principalelor ziare italiene. Nu știau nimic. La fel și echivalentele lor din Londra și New York.

— Deschide radioul, Gianni.

— Muzică, Excelența Voastră?

— Știrile, te rog.

Alte aiureli ale lui Saviano, altă tiradă despre faptul că imigranții arabi și africani distrug țara, de parcă italienii n-ar fi fost mai mult decât capabili să dea și singuri cu oiștea-n gard. Saviano bătea la cap Vaticanul de luni întregi cu cererea unei audiențe private la Sfântul Părinte. Donati, cu o plăcere deloc măruntă, i-o refuzase.

— E destul, Gianni.

Radioul a căzut într-o tăcere binecuvântată. Donati s-a uitat pe geamul berlinei luxoase, fabricată în Germania. Nu așa trebuia să călătorească un soldat al lui Cristos. Presupunea că acesta avea să fie ultimul său drum prin Roma în limuzină cu șofer. Timp de două decenii condusese administrația Bisericii Romano-Catolice. Fusese o perioadă tumultuoasă (un atac terorist în Piața

Sfântul Petru, un scandal care implica traficul de antichități și muzeele Vaticanului, pedepsirea abuzurilor sexuale săvârșite de preoți), și totuși Donati savurase fiecare minut. Acum, cât ai clipi, se terminase. Era din nou un simplu preot. Niciodată nu se simțise mai singur.

Mașina a traversat Tibrul și a cotit pe Via della Conciliazione, bulevardul larg pe care l-a croit Mussolini printre cartierele sărace din Roma. Cupola luminată de reflectoare a bazilicii, restaurată la splendoarea ei inițială, se înălța în depărtare. Au urmat curba Colonadei lui Bernini până la Poarta Santa Anna, unde un soldat din Gărzile Elvețiene le-a făcut semn să intre pe teritoriul orașului-stat. Era îmbrăcat în uniforma de noapte: tunică albastră cu guleraș rotund alb, ciorapi trei sferturi, beretă neagră, pelerină care să-l apere de frig. Avea ochii uscați, expresia netulburată.

El nu știe…

Mașina a urcat încet pe Via Sant'Anna – dincolo de cazarma Gărzilor Elvețiene, biserica Santa Anna, tipografia Vaticanului și Banca Vaticanului –, după care s-a oprit lângă o arcadă care ducea la Curtea San Damaso. Donati a traversat pe jos pietrele cubice, a intrat în cel mai important ascensor din toată creștinătatea și a urcat la etajul doi al Palatului Apostolic. A traversat grăbit logia, care avea un perete de sticlă într-o parte și o frescă în cealaltă. A dat colțul spre stânga, ajungând la apartamentul papal.

Alt soldat din Gărzile Elvețiene, acesta în uniformă de paradă, stătea drept ca un par în fața ușii. Donati a trecut de el fără o vorbă și a intrat. „Joi", își spunea. „De ce a trebuit să fie într-o joi?"

•

„Optsprezece ani", și-a zis pe când privea biroul particular al Sfântului Părinte, și nimic nu era schimbat. Doar telefonul. Donati reușise, în cele din urmă, să-l convingă pe Sfântul Părinte să

înlocuiască aparatul vechi, cu cadran, al lui Wojtyła cu unul modern, cu mai multe linii. În rest, încăperea era exact așa cum o lăsase polonezul. Aceeași masă de lucru austeră. Același fotoliu bej. Același covor oriental. Același ceas aurit și același crucifix. Până și setul cu sugativă și stilou care i-a aparținut lui Wojtyła cel Mare. Cu toate promisiunile de la începutul pontificatului său – promisiunea unei Biserici mai blânde, mai puțin oprimante –, Pietro Lucchesi nu se debarasase niciodată complet de umbra lungă a predecesorului.

Instinctul l-a făcut pe Donati să se uite la ceasul de la mână. Era ora 0.07. În seara aceea Sfântul Părinte se retrăsese în birou la opt și jumătate, pentru nouăzeci de minute de citit și scris. De obicei, Donati rămânea alături de stăpânul său sau mai departe pe hol, în biroul propriu. Dar, din cauză că era joi, seara din săptămână în care era liber, rămăsese doar până la ora nouă.

Fă-mi o favoare înainte să pleci, Luigi…

Lucchesi îl rugase pe Donati să tragă în lături draperiile grele care acopereau fereastra biroului. Era acea fereastră de la care Sfântul Părinte spunea *Angelus* în fiecare duminică la prânz. Donati îi îndeplinise rugămintea. Ba chiar deschisese obloanele, ca Sanctitatea Sa să poată privi Piața Sfântul Petru în vreme ce trudea la documentele curiale. Acum perdelele erau împreunate strâns. Donati le-a dat deoparte. Și obloanele erau închise.

Pe birou era ordine, nu obișnuita învălmășeală făcută de Lucchesi. Erau o cană cu ceai pe jumătate goală, o linguriță pe o farfurie, care nu fuseseră acolo la plecarea lui Donati. Câteva documente în dosare cafenii erau rânduite frumos sub vechea veioză cu braț mobil. Un raport de la Arhidieceza Philadelphia despre repercusiunile financiare ale scandalului abuzurilor. Observații pentru următoarea Audiență Generală de miercuri. Prima ciornă a unei omilii pentru o viitoare vizită

papală în Brazilia. Note pentru o enciclică pe subiectul imigrării, care cu siguranță avea să-i calce pe bătături pe Saviano și pe camarazii lui din extrema dreaptă italiană.

Însă lipsea ceva.

O *să ai grijă ca el s-o primească*, nu-i *așa, Luigi?*

Donati s-a uitat în coșul de gunoi. Era gol. Nici măcar o bucățică de hârtie.

— Cauți ceva, Excelență?

Donati a ridicat privirea și l-a văzut pe cardinalul Domenico Albanese, care îl privea din ușă. Albanese era calabrez prin naștere și de profesie o creatură a Curiei. Deținea mai multe funcții de rang înalt, printre care cele de președinte al Consiliului Pontifical pentru Dialogul între Religii, arhivist și bibliotecar al Sfintei Biserici Romane. Însă niciuna dintre ele nu explica prezența lui în apartamentul papal la șapte minute după miezul nopții. Domenico Albanese era *camerlengo*[2]. Era singurul care putea să facă declarația oficială că tronul Sfântului Petru este gol.

— Unde-i? a întrebat Donati.

— În împărăția Cerului, a intonat cardinalul.

— Și trupul?

Dacă Albanese n-ar fi auzit chemarea sacră, ar fi putut să-și câștige pâinea cărând blocuri de marmură sau carcase într-un abator calabrez. Donati l-a urmat pe un coridor scurt până în dormitor. Alți trei cardinali așteptau în penumbră: Marcel Gaubert, José Maria Navarro și Angelo Francona. Gaubert era secretarul de stat, efectiv prim-ministrul și șeful diplomației din cea mai mică țară a lumii. Navarro era prefectul Congregației pentru Doctrina Credinței, păzitorul ortodoxiei catolice, apărătorul împotriva ereziei. Francona, cel mai vârstnic dintre cei trei, era decanul Colegiului Cardinalilor. Ca atare, avea să prezideze următorul conclav.

Navarro, un spaniol de viță nobilă, a fost cel care i s-a adresat primul lui Donati. Cu toate că locuia și muncea în Roma de aproape un sfert de veac, încă vorbea italiana cu un pronunțat accent castilian.

— Luigi, știu cât de dureros trebuie să fie pentru tine. Am fost slujitorii lui credincioși, dar tu ai fost cel pe care l-a iubit cel mai mult.

Cardinalul Gaubert, un parizian slab cu față de felină, a încuviințat din cap apăsat la platitudinea curială debitată de spaniol, la fel ca cei trei laici care stăteau în umbră, lângă perete: doctorul Octavio Gallo, medicul personal al Sfântului Părinte, Lorenzo Vitale, care conducea Corpo della Gendarmeria, și colonelul Alois Metzler, comandantul Gărzilor Elvețiene Pontificale. Se părea că Donati ajunsese ultimul. El, secretarul particular, era cel care ar fi trebuit să-i cheme pe prinții Bisericii la patul defunctului papă, nu *camerlengo.* Brusc, l-a cotropit vinovăția.

Dar când Donati s-a uitat la cel întins pe pat, vinovăția a lăsat locul durerii copleșitoare. Lucchesi purta încă sutana albă, cu toate că papucii îi erau scoși, iar *zucchetto*[3] nu se vedea pe nicăieri. Cineva îi așezase mâinile pe piept. Strângea în ele rozariul. Ochii erau închiși, falca, un pic lăsată, dar pe chip nu se vedea durere, nimic nu sugera că ar fi suferit. De fapt, Donati n-ar fi fost surprins dacă Sanctitatea Sa s-ar fi trezit brusc și l-ar fi întrebat cum fusese seara lui.

Purta încă sutana albă…

Donati ținuse programul Sfântului Părinte încă din prima zi a urcării pe tron. Rareori intervenea vreo schimbare în rutina de seară. Cina între șapte și opt și jumătate. Hârțogărie în birou de la opt și jumătate până la zece, urmată de cincisprezece minute de rugăciuni și reculegere în capela privată. În mod normal, la zece și jumătate era în pat, de obicei cu un roman polițist englezesc, plăcerea lui vinovată. *Planuri și dorințe* a lui P.D. James stătea

pe noptieră, alături de ochelarii săi de citit. Donati a deschis-o la pagina unde era semnul.

După patruzeci și cinci de minute, Rickards s-a înapoiat la scena crimei…

A închis cartea. Pontiful suprem, și-a zis el, murise de aproape două ore, poate că mai mult. Calm, a întrebat:

— Cine l-a găsit? Nu una dintre călugărițele slujitoare, sper.

— Eu am fost, a răspuns cardinalul Albanese.

— Unde era?

— Sanctitatea Sa s-a despărțit de această viață în capelă. L-am descoperit la câteva minute după ora zece. Cât despre momentul exact al plecării… Calabrezul a dat din umerii săi solizi. Nu pot spune, Excelență.

— De ce nu am fost contactat imediat?

— Te-am căutat peste tot.

— Ar fi trebuit să mă suni pe mobil.

— Am sunat. De câteva ori, de fapt. N-ai răspuns.

Camerlengo nu spunea adevărul, și-a zis Donati.

— Și ce făceai în capelă, Eminență?

— Asta începe să sune a inchiziție. Ochii lui Albanese au fulgerat spre cardinalul Navarro înainte să revină la Donati. Sanctitatea Sa mi-a cerut să mă rog împreună cu el. I-am acceptat invitația.

— Te-a sunat direct?

— În apartamentul meu, a zis *camerlengo.*

— La ce oră?

Albanese a ridicat ochii spre tavan, ca și cum ar fi încercat să-și amintească un amănunt care-i fugise din minte.

— Nouă și un sfert. Poate că nouă și douăzeci. Mi-a cerut să vin la câteva minute după ora zece. Când am intrat…

Donati a coborât privirea spre bărbatul neînsuflețit întins pe pat.

— Și cum a ajuns aici?

— Eu l-am adus.

— Singur?

— Sanctitatea Sa purta pe umeri greutatea Bisericii, a zis Albanese, dar în moarte era ușor ca o pană. Întrucât n-am putut să dau de dumneata, l-am chemat pe secretarul de stat care, la rândul său, i-a sunat pe cardinalii Navarro și Francona. Apoi l-am chemat pe *Dottore* Gallo, care l-a declarat mort. Din cauza unui atac de cord grav. Al doilea, nu-i așa? Sau era al treilea?

Donati s-a uitat la doctorul papei.

— La ce oră ați constatat decesul, Dottore Gallo?

— Unsprezece și zece, Excelență.

Cardinalul Albanese și-a dres ușurel glasul.

— Am făcut o mică ajustare a timpilor în declarația mea oficială. Dacă dorești, Luigi, pot spune că tu ai fost cel care l-a găsit.

— Nu este nevoie.

Donati s-a lăsat în genunchi lângă pat. În viață, Sfântul Părinte fusese firav. Moartea îl împuținase și mai tare. Arhiepiscopul își amintea ziua în care conclavul decisese, în mod neașteptat, ca Lucchesi, Patriarhul Veneției, să fie al 265-lea pontif suprem al Bisericii Romano-Catolice. În Camera Lacrimilor alesese cea mai mică dintre cele trei sutane pregătite. Chiar și așa, arăta ca un băiețel îmbrăcat cu cămașa tatălui său. Când păși pe balconul Bazilicii San Pietro, capul abia i se zărea deasupra balustradei. *I vaticanisti*[4] îl botezaseră „Pietro Improbabilul”. Conservatorii înrăiți ai Bisericii îi ziceau, în derâdere, „Pontiful Accidental”.

După o clipă, Donati a simțit pe umăr o mână. Era ca plumbul. Prin urmare, trebuia să fie a lui Albanese.

— Inelul, Excelență.

Odinioară fusese sarcina lui *camerlengo* să distrugă Inelul Pescarului purtat de pontiful răposat, în prezența Colegiului Cardinalilor. Dar, la

fel ca cele trei lovituri ușoare cu un ciocan de argint pe fruntea papei, se renunțase la această practică. Inelul lui Lucchesi, pe care acesta îl purta rar, avea să fie doar însemnat cu două tăieturi adânci în formă de cruce. Însă alte tradiții rămâneau în vigoare, cum ar fi încuierea și sigilarea imediată a apartamentului papal. Nici măcar Donati, singurul secretar personal al lui Lucchesi, nu mai putea să intre după ce era luat cadavrul.

Aflat încă în genunchi, Donati a deschis sertarul noptierei și a luat inelul greu de aur. I l-a dat cardinalului Albanese, care l-a pus într-o punguță de catifea și apoi a declarat solemn: „*Sede vacante*”[5].

Tronul Sfântului Petru era acum gol. Constituția Apostolică cerea ca Albanese să fie responsabilul temporar al Bisericii Romano-Catolice în *interregnum,* care se sfârșea cu alegerea noului papă. Donati, doar arhiepiscop, n-avea niciun cuvânt de spus în această chestiune. De fapt, acum, după dispariția stăpânului său, era lipsit de atribuții sau putere, răspunzând doar în fața lui *camerlengo.*

— Când ai de gând să dai declarația? l-a întrebat pe Albanese.

— Așteptam să ajungi tu.

— Pot să mă uit peste ea?

— N-avem timp. Dacă mai amânăm…

— Desigur, Eminență.

Donati a pus mâna peste a lui Lucchesi. Era deja rece.

— Aș vrea să petrec un moment singur cu el.

— Un moment, a repetat *camerlengo.*

Încăperea s-a golit încet. Cardinalul Albanese a plecat ultimul.

— Spune-mi ceva, Domenico.

Il camerlengo s-a oprit în cadrul ușii.

— Excelență?

— Cine a tras perdelele în birou?

— Draperiile?

— Erau date deoparte când am plecat eu, la nouă. Și obloanele.

— Eu le-am închis, Excelență. Nu voiam să vadă nimeni din piață lumina arzând atât de târziu în apartament.

— Da, desigur. A fost un lucru înțelept, Domenico.

Il camerlengo a ieșit, lăsând ușa deschisă. Singur cu stăpânul său, Donati și-a stăpânit lacrimile. Avea să fie mai târziu timp să jelească. S-a aplecat spre urechea lui Lucchesi și i-a strâns cu blândețe mâna rece.

— Vorbește-mi, vechiul meu prieten, a șoptit. Spune-mi ce s-a întâmplat aici în seara asta.

2.

IERUSALIM – VENEȚIA

Chiara a fost cea care l-a informat în secret pe prim-ministru că soțul ei avea nevoie disperată de un concediu. De când se instalase, fără tragere de inimă, în biroul directorial din bulevardul Regele Saul, rareori își acordase câte o după-amiază liberă, și doar câteva zile de convalescență activă după explozia bombelor din Paris, când și-a fracturat două vertebre din zona șalelor. Gabriel avea nevoie de comunicații sigure și, mai important, de securitate masivă. La fel și Chiara și gemenii. Irene și Rafael aveau să-și sărbătorească în curând a paisprezecea zi de naștere. Amenințarea împotriva familiei Allon era atât de mare, încât nu puseseră niciodată piciorul în afara Statului Israel.

Dar unde să meargă? O călătorie exotică undeva departe nu era o opțiune. Aveau să rămână rezonabil de aproape de Israel, astfel încât Gabriel, în mult prea probabila eventualitate a unei urgențe

naționale, să poată ajunge înapoi în câteva ore. În viitorul lor nu se arătau un safari în Africa de Sud, un voiaj în Australia sau în Galápagos. Probabil că așa era cel mai bine; Gabriel n-avea o relație prea bună cu animalele sălbatice. Și apoi, ultimul lucru pe care-l dorea Chiara era să-l epuizeze cu alt zbor îndelungat. Acum, că era directorul general al Biroului, făcea naveta la Washington ca să se consulte cu partenerii americani de la Langley. Lucrul de care avea nevoie cel mai mult era odihna.

La drept vorbind, recreerea nu-i stătea în fire. Era un om cu un talent enorm, dar puține hobby-uri. Nu schia, nu făcea snorkeling și nu lovise vreodată cu o crosă de golf sau o rachetă de tenis – decât ca arme. Plajele îl plictiseau, în afară de cazul în care erau reci și bătute de vânt. Îi plăcea să navigheze, mai ales în apele periculoase din vestul Angliei, sau să ia în spate un rucsac și să străbată un teren mlăștinos sterp. Până și Chiara, agentă a Biroului retrasă din activitate, nu izbutea să țină pasul mai mult de doi-trei kilometri cu ritmul lui amețitor. Copiii cu siguranță ar fi căzut lați.

Șmecheria era să găsească ceva ce să *facă* Gabriel în concediu, un mic proiect care să-i ocupe câteva ore dimineața, până se trezeau copiii, se îmbrăcau și erau gata să înceapă ziua. Și ce-ar fi fost ca acest proiect să poată fi executat într-un oraș în care el era deja în largul său? Orașul în care studiase arta restaurării tablourilor și-și făcuse ucenicia? Orașul în care el și Chiara se întâlniseră și se îndrăgostiseră? Orașul ei de baștină, unde tatăl ei era rabinul-șef al comunității evreiești tot mai împuținate? În plus, mama ei o tot bătea la cap să-i ducă în vizită pe copii. Ar fi perfect, și-a zis ea. Proverbialii doi iepuri dintr-un foc.

Dar când? August ieșea din discuție. Era mult prea cald și umed, iar orașul avea să fie acoperit de o mare de turiști care cumpăraseră pachete de

vacanță, hoardele care își făceau selfie și se țineau prin oraș după ghizi arțăgoși timp de o oră sau două înainte să dea pe gât un cappuccino la un preț exagerat în Caffè Florian și să se întoarcă la navele lor de croazieră. Însă dacă așteptau, să zicem, luna noiembrie, vremea avea să fie răcoroasă și senină și *il sestiere*[6] avea să le aparțină aproape în întregime. Le-ar fi dat o șansă să se gândească la viitor fără ca atenția să le fie abătută de Birou sau de cotidianul agitat din Israel. Gabriel îi spusese prim-ministrului că nu va sta decât un mandat. Nu era prea devreme să facă planuri pentru restul vieții. Niciunul dintre ei nu întinerea, mai ales Gabriel.

Nu i-a dezvăluit preocupările ei, căci asta nu i-ar fi adus decât o perorare lungă despre toate motivele pentru care Statul Israel s-ar prăbuși dacă el și-ar lua măcar o zi liberă. În loc de asta, a conspirat cu Uzi Navot, directorul adjunct, ca să aleagă datele. „Gospodăria", departamentul Biroului care se ocupa cu achiziția și gestionarea de proprietăți conspirative, s-a ocupat de cazare. Poliția locală și serviciile de informații italiene, cu care Gabriel avea legături foarte strânse, au fost de acord să se ocupe de securitate.

Nu mai rămânea decât proiectul care să-l țină pe Gabriel ocupat. La sfârșitul lui octombrie, Chiara l-a sunat pe Francesco Tiepolo, proprietarul celei mai importante firme de restaurări din regiune.

— Am exact ceea ce trebuie. O să trimit o fotografie prin e-mail.

Peste trei săptămâni, după o ședință deosebit de furtunoasă a zbuciumatului guvern israelian, Gabriel s-a întors acasă și a găsit bagajele familiei Allon făcute.

— Mă părăsești?

— Nu, a zis Chiara. Plecăm în concediu. Cu toții.

— Dar eu n-am cum…

— Totul e aranjat, dragul meu.

— Uzi știe?

Chiara a încuviințat din cap.

— La fel și prim-ministrul.

— Unde mergem? Și cât timp?

Ea i-a răspuns.

— Și ce-o să fac eu timp de două săptămâni?

Chiara i-a înmânat fotografia.

— Nici nu poate fi vorba s-o termin.

— O să faci cât poți.

— Și să las pe altcineva să-mi atingă lucrarea?

— N-o să fie sfârșitul lumii.

— Nu se știe niciodată, Chiara. Ar putea chiar să fie.

•

Apartamentul ocupa *piano nobile*[7] al unui *palazzo* vechi și dărăpănat din Cannaregio, cel mai nordic *sestiere* al Veneției. Avea un salon imens, o bucătărie mare plină cu aparatură modernă și o terasă care dădea spre Rio della Misericordia. Într-unul dintre cele patru dormitoare, „Gospodăria" pusese o legătură sigură cu bulevardul Regele Saul, pe care o completa o structură în formă de cort – în jargonul Biroului i se zicea *chuppah*[8] – care îi permitea lui Gabriel să vorbească la telefon fără teama de spionaj electronic. Câțiva carabinieri în civil stăteau de pază afară, pe Fondamenta dei Ormesini. Cu aprobarea lor, Gabriel își adusese un pistol Beretta de 9 mm. La fel și Chiara, care trăgea mult mai bine decât el.

La câțiva pași de-a lungul malului era un pod de fier – singurul din Veneția – și pe partea opusă a canalului era o piață largă numită Campo di Ghetto Nuovo. Erau acolo un muzeu, o librărie și birourile comunității evreiești. Casa Israelitica di Riposo, un cămin pentru vârstnici, ocupa latura nordică. Alături era un basorelief sobru în memoria evreilor din Veneția care în decembrie 1943 au fost adunați, duși în lagăre de concentrare și apoi omorâți la Auschwitz. Doi carabinieri bine înarmați păzeau memorialul dintr-o gheretă

fortificată. Dintre cei două sute cincizeci de mii de oameni care continuau să locuiască pe insulele Veneției în ciuda creșterii constante a nivelului apei, numai evreii aveau nevoie de protecția necontenită a poliției.

Imobilele care mărgineau *il campo* erau cele mai înalte din Veneția, deoarece în Evul Mediu Biserica le interzisese evreilor să locuiască altundeva în oraș. La ultimul etaj al câtorva clădiri erau mici sinagogi, acum restaurate cu migală, folosite cândva de comunitățile de evrei așkenazi și sefarzi care locuiau dedesubt. Cele două sinagogi încă folosite ale ghetoului erau la marginea sudică a *campo*-ului. Ambele erau clandestine; nimic din înfățișarea lor nu sugera că sunt lăcașuri sfinte evreiești. Sinagoga Spaniolă fusese întemeiată de strămoșii Chiarei în 1580. Nu avea încălzire și era deschisă de la Pesach până la marile sărbători Rosh Hashanah și Yom Kippur. Sinagoga Levantină, aflată dincolo de un mic scuar, era folosită de comunitate iarna.

Rabi Jacob Zolli și soția sa, Alessia, locuiau după colțul Sinagogii Levantine, într-o căsuță îngustă care dădea spre o *corte*[9] închisă. Familia Allon a cinat acolo luni seara, la câteva ore după sosirea la Veneția.

— Sper că nu e o problemă, a zis rabi Zolli.

— Ca de obicei, a murmurat Gabriel.

— Mă simt ușurat.

— Nu te simți.

Rabinul a râs încetișor. Privirea i s-a plimbat mulțumită în jurul mesei, poposind o clipă asupra nepoților, soției și, în cele din urmă, a fiicei. Lumina lumânărilor strălucea în ochii ei. Aveau culoarea caramelului și erau presărați cu auriu.

— Chiara n-a arătat niciodată mai radioasă. E limpede că o faci foarte fericită.

— Chiar așa?

— Cu siguranță au fost hopuri pe drum, a spus rabinul pe un ton dojenitor. Dar pot să te asigur că

ea se crede persoana cea mai norocoasă din lume.

— Mă tem că această onoare îmi aparține mie.

— Se zvonește că te-a păcălit cu planurile de voiaj.

Gabriel s-a încruntat.

— Cu siguranță există în Tora o interdicție pentru astfel de lucruri.

— Nu-mi vine în minte niciuna.

— Probabil că așa a fost cel mai bine, a recunoscut Gabriel. Mă îndoiesc că altfel aș fi fost de acord.

— Sunt încântat că ați reușit, în fine, să-i aduceți pe copii la Veneția. Dar mă tem că ați venit într-un moment dificil. Rabi Zolli și-a coborât vocea: Saviano și amicii lui din extrema dreaptă au deșteptat în Europa forțe întunecate.

Giuseppe Saviano era noul prim-ministru al Italiei, Era xenofob, intolerant, nu avea încredere în presa liberă și n-avea timp de drăgălășenii cum ar fi democrația parlamentară și domnia legii. N-avea timp nici Jörg Kaufmann, prietenul lui, novicele neofascist care era acum cancelarul Austriei. În Franța multă lume era de părere că Cécile Leclerc, lidera Frontului Popular, avea să fie următorul locatar al Palatului Élysée. Era de așteptat ca național-democrații din Germania, conduși de un fost *skinhead* neonazist pe nume Axel Brünner, să iasă pe locul doi în alegerile generale din ianuarie. Peste tot, se părea, extrema dreaptă era în ascensiune.

Creșterea ei în Europa Occidentală fusese alimentată de globalizare, de incertitudinea economică și de schimbările demografice rapide ale continentului. Acum musulmanii reprezentau cinci procente din populația Europei. Din ce în ce mai mulți europeni nativi considerau islamismul o amenințare existențială la identitatea lor religioasă și culturală. Mânia și resentimentele lor, care cândva fuseseră reținute sau ascunse de public, curgeau în prezent prin venele internetului ca un

virus. Atacurile împotriva musulmanilor crescuseră acut. La fel și atacurile fizice și actele de vandalism îndreptate împotriva evreilor. Într-adevăr, antisemitismul din Europa ajunsese la un nivel nemaivăzut de la cel de-al Doilea Război Mondial.

— Cimitirul nostru din Lido a fost vandalizat din nou săptămâna trecută, a zis rabi Zolli. Pietre de mormânt răsturnate, svastici… ca de obicei. Enoriașii mei sunt speriați. Încerc să-i îmbărbătez, dar și eu sunt speriat. Politicienii antiimigrație, ca Saviano, au scuturat sticla și au scos dopul. Adepții lor se plâng de refugiații din Orientul Mijlociu și Africa, însă noi suntem cei pe care-i detestă cel mai mult. Este ura cea mai îndelungată. Aici, în Italia, nu mai este considerat un lucru rău să fii antisemit. Acum disprețul față de noi poate fi afișat fără reținere. Și rezultatele au fost complet previzibile.

— Furtuna o să treacă, a zis Gabriel, nu prea convins.

— Probabil că bunicii tăi au spus același lucru. Așa au făcut și evreii din Veneția. Mama ta a reușit să iasă din Auschwitz vie. Evreii din Veneția n-au fost așa de norocoși. Clătinând din cap, rabi Zolli a urmat: Am mai văzut acest film, Gabriel. Știu cum se sfârșește. Nu uita niciodată că lucrurile de neînchipuit se pot întâmpla. Dar hai să nu stricăm seara cu discuții neplăcute. Vreau să mă bucur de compania nepoților mei.

A doua zi Gabriel s-a trezit devreme și a petrecut câteva ore în adăpostul oferit de *chuppah,* vorbind cu subordonații săi din bulevardul Regele Saul. După aceea a închiriat o barcă cu motor și i-a dus pe Chiara și pe copii într-un tur al orașului și al insulelor din lagună. Era prea rece ca să înoate la Lido, dar copiii s-au descălțat și au fugărit pe plajă pescărușii și rândunicile-de-mare. Pe drumul de înapoiere în Cannaregio s-au oprit la biserica San Sebastiano din Dorsoduro ca să vadă *Fecioara*

cu pruncul pe tron și sfinții a lui Veronese, pe care Gabriel o restaurase pe când Chiara era însărcinată. Mai târziu, pe când lumina de toamnă scădea în Campo di Ghetto Nuovo, copiii s-au prins într-o leapșă zgomotoasă sub privirile părinților lor, așezați pe o bancă de lemn de lângă Casa Israelitica di Riposo.

— Asta s-ar putea să fie banca mea preferată din întreaga lume, a zis Chiara. Aici ședeai în ziua în care ți-a venit mintea la cap și m-ai rugat să te primesc înapoi. Îți amintești, Gabriel? Era după atacul asupra Vaticanului.

— Nu știu ce-a fost mai rău. Grenadele aruncate cu lansatorul de rachete și atentatorii cu bombe sinucigași sau felul în care te-ai purtat cu mine.

— Ai meritat-o, neghiobule. N-ar fi trebuit să accept să te mai văd vreodată.

— Și acum copiii noștri se joacă pe *campo,* a zis Gabriel.

Chiara a aruncat o privire spre ghereta carabinierilor.

— Supravegheați de bărbați cu puști.

A doua zi, miercuri, Gabriel s-a strecurat afară din apartament după conversațiile telefonice de dimineață și, ținând sub braț o cutie de lemn lăcuit, s-a dus pe jos la biserica Madonna dell'Orto. Naosul era în penumbră și schelăria ascundea arcadele ascuțite, duble, ale culoarelor laterale. Biserica nu avea transept, dar în partea din spate era o absidă cu cinci laturi unde se afla mormântul lui Jacopo Robusti, cunoscut mai bine sub numele Tintoretto. Acolo l-a găsit Gabriel pe Francesco Tiepolo. Era un bărbat enorm, ca un urs, cu o barbă neagră înspicată, încâlcită. Ca de obicei, era îmbrăcat într-o tunică albă fluidă și purta la gât o eșarfă înnodată șmecherește.

L-a strâns în brațe pe Gabriel.

— Am știut întotdeauna c-o să te întorci.

— Sunt în concediu, Francesco. Hai să nu ne lăsăm duși de val.

Tiepolo și-a fluturat mâna de parcă ar fi vrut să alunge porumbeii din Piazza di San Marco.

— Azi ești în concediu, dar într-o zi o să mori la Veneția. Coborându-și privirea spre mormânt, a adăugat: Presupun că va trebui să te îngropăm altundeva decât într-o biserică, nu?

Tintoretto a făcut zece picturi pentru acea biserică între 1552 și 1569, printre care *Intrarea Fecioarei Maria în Templu,* care atârna în partea dreaptă a naosului. Se număra printre capodoperele lui, o pânză mare, de 480 pe 429 de centimetri. Prima fază a restaurării, îndepărtarea lacului decolorat, fusese încheiată. Nu mai rămânea decât pictura interioară, retușarea acelor porțiuni de pânză stricate de timp și uzură. Avea să fie o sarcină monumentală. Gabriel și-a zis că unui singur restaurator i-ar lua un an, dacă nu mai mult.

— Care a fost bietul om care a îndepărtat lacul? Antonio Politi, sper.

— A fost Paulina, fata cea nouă. Spera să te privească în vreme ce lucrezi.

— Presupun că i-ai alungat această iluzie.

— În termeni deloc echivoci. A zis că poți să te ocupi de oricare parte a tabloului vrei, în afară de Fecioară.

Gabriel a ridicat privirea spre partea de sus a pânzei înalte. Maria, copila de trei ani a lui Ioachim și a Anei, evrei din Nazaret, urca șovăielnic cele cincisprezece trepte ale Templului din Ierusalim spre Marele Preot. Cu câteva trepte mai jos stătea aplecată o femeie învești mântată în mătase cafenie. Ținea în brațe un copilaș, băiat sau fată, n-aveai cum să-ți dai seama.

— Ea, a zis Gabriel. Și copilul.

— Ești sigur? Au nevoie de multă muncă.

Gabriel a zâmbit trist, cu ochii la tablou.

— Măcar atât pot să fac pentru ei.

•

A rămas în biserică până la ora două, mai mult decât avusese de gând. În seara aceea el și Chiara

au lăsat copiii la bunici și au cinat singuri într-un restaurant aflat dincolo de Canal Grande, în San Polo. A doua zi, joi, i-a dus de dimineață pe copii la o plimbare cu gondola și a lucrat la tabloul lui Tintoretto de la prânz până la ora cinci, când Tiepolo a încuiat ușile bisericii până a doua zi.

Chiara a hotărât să pregătească cina în apartament. După aceea Gabriel a supravegheat bătălia care avea loc în fiecare seară, cunoscută ca „momentul spălării", înainte să se retragă în *chuppah* ca să se ocupe de o mică criză de acasă. Era aproape ora unu când s-a târât în pat. Chiara citea un roman fără să dea atenție televizorului, care avea sonorul închis. Pe ecran era o imagine în direct a Bazilicii Sfântul Petru. Gabriel a dat sonorul mai tare și așa a aflat că-i murise un vechi prieten.

3.

CANNAREGIO, VENEȚIA

Mai târziu în acea dimineață, trupul Sanctității Sale Papa Paul al VII-lea a fost dus în Sala Clementina, aflată la etajul întâi al Palatului Apostolic. A rămas acolo până la începutul după-amiezii următoare, când a fost dus cu o procesiune solemnă în Bazilica Sfântul Petru, unde publicul urma să aibă acces timp de două zile. Patru soldați din Gărzile Elvețiene îl străjuiau cu halebardele în mâini pe pontiful mort. Corpul de presă al Vaticanului a pus mare accent pe faptul că arhiepiscopul Luigi Donati, cel mai apropiat ajutor și confident al Sfântului Părinte, rareori se îndepărta de stăpânul său.

Tradiția Bisericii dicta ca funeraliile și înmormântarea papei să aibă loc între patru și șase zile de la moarte. Cardinalul *camerlengo*

Domenico Albanese a anunțat că vor avea loc marțea următoare și că la zece zile după aceea se va întruni conclavul. *I vaticanisti* preziceau o întrecere aprigă și învrăjbitoare între reformatori și conservatori. Cele mai multe șanse le avea cardinalul José Maria Navarro, care își folosise poziția de păzitor al doctrinei Bisericii pentru a-și construi în Colegiul Cardinalilor o bază de putere aproape la fel de redutabilă ca aceea a defunctului papă.

La Veneția, unde Pietro Lucchesi domnise ca patriarh, primarul a decretat trei zile de doliu. În tăcerea clopotelor din oraș, o slujbă cu nu prea mulți participanți s-a ținut în Bazilica San Marco. În rest, viața se scurgea ca de obicei. O mică *acqua alta*[10] a inundat o porțiune din Santa Croce; un vas de croazieră enorm a intrat într-un ponton de pe Canalul Giudecca. În barurile unde localnicii se strângeau la cafea sau la un pahar de brandy care să alunge răceala toamnei, se auzea rareori numele pontifului mort. Cinici din fire, puțini venețieni se deranjau să meargă la liturghie în mod regulat, și încă și mai puțini erau cei care-și duceau viața în concordanță cu învățăturile Vaticanului. Bisericile din Veneția, cele mai frumoase din toată creștinătatea, erau locuri în care se adunau turiștii din alte țări ca să caște gura la pictura renascentistă.

Însă Gabriel urmărea evenimentele din Roma cu un interes mai mult decât trecător. În dimineața funeraliilor papei a ajuns la biserică devreme și a lucrat fără întrerupere până la douăsprezece și un sfert, când a auzit ecoul puternic al unor pași în naos. Și-a ridicat pe frunte vizorul-lupă și a dat deoparte cu băgare de seamă prelata care-i acoperea platforma. Generalul Cesare Ferrari, comandantul Diviziei de Protecție a Patrimoniului Cultural din cadrul Forțelor de Carabinieri, cunoscută mai bine sub numele Brigada de Artă, i-a înfruntat privirea cu o expresie neutră.

Fără să fie poftit, generalul a intrat în spatele prelatei și a contemplat pânza enormă, care era scăldată în lumina orbitoare a doua lămpi cu halogen.

— Una dintre cele mai bune ale lui, nu crezi?

— Avea o nevoie enormă să-și dovedească talentul. Veronese fusese recunoscut public ca succesor al lui Tițian și cel mai bun pictor din Veneția. Bietul Tintoretto nu mai primea comenzi ca odinioară.

— Aceasta era biserica de care aparținea el.

— Nu mai spune!

— Locuia după colț, pe Fondamenta di Mori. Generalul a dat deoparte prelata și a intrat în naos. Era un Bellini în biserica asta. *Fecioara cu Pruncul.* A fost furat în 1993. Brigada de Artă îl tot caută de atunci încoace. I-a aruncat lui Gabriel o privire peste umăr. Nu l-ai văzut, nu?

Gabriel a zâmbit. Cu puțin înainte de a deveni șeful Biroului, recuperase cea mai căutată pictură furată din lume, tabloul lui Caravaggio *Nașterea Domnului cu Sfântul Francisc și Sfântul Laurențiu.* Avusese grijă ca tot meritul să revină Brigăzii de Artă. Din acest motiv, printre altele, generalul Ferrari fusese de acord să le asigure securitate permanentă lui Gabriel și familiei sale în timpul concediului petrecut la Veneția.

— Se presupune că te relaxezi, a zis generalul.

Gabriel și-a coborât la loc vizorul-lupă.

— Asta fac.

— Vreo problemă?

— Din motive inexplicabile, mi-e cam greu să refac culoarea veșmântului acestei femei.

— Mă referam la siguranța ta.

— Se pare că revenirea mea la Veneția a trecut neobservată.

— Nu cu totul. Generalul a aruncat o privire spre ceasul de la mână. Presupun că nu te pot convinge să faci o pauză de prânz.

— Nu iau niciodată masa de prânz când lucrez.

— Da, știu, a spus generalul apăsând pe buton ca să stingă lămpile cu halogen. Îmi amintesc.

•

Tiepolo îi dăduse lui Gabriel o cheie a bisericii. Sub privirea comandantului Brigăzii de Artă, a setat alarma și a încuiat ușa. S-au dus la un bar aflat la câteva uși de casa lui Tintoretto. Funeraliile papei se desfășurau pe ecranul televizorului din spatele tejghelei.

— În cazul în care te întrebi, a zis generalul, arhiepiscopul Donati a vrut să participi și tu.

— Și atunci de ce n-am fost invitat?

— *Camerlengo* nici n-a vrut să audă.

— Albanese?

Generalul a încuviințat din cap.

— Se pare că nu i-a plăcut niciodată relația ta strânsă cu Donati. Sau cu Sfântul Părinte, că veni vorba.

— E mai bine, probabil, că nu sunt acolo. N-aș fi făcut decât să abat atenția.

Generalul s-a încruntat.

— Ar fi trebuit să te așeze pe un loc de onoare. La urma urmei, dacă nu erai tu, Sfântul Părinte ar fi murit în atacul terorist asupra Vaticanului.

Barmanul, un slăbănog de douăzeci și ceva de ani cu tricou negru, le-a adus două cafele. Generalul și-a pus zahăr. Mâinii cu care a amestecat cafeaua îi lipseau două degete. Le pierduse din cauza unei bombe trimise prin poștă pe când era comandantul diviziei de carabinieri din Napoli cel infestat de Camorra. Explozia l-a făcut să-și piardă și ochiul drept. Proteza oculară, cu pupila imobilă, îi dădea generalului o privire rece, neînduplecată. Până și Gabriel avea tendința s-o ocolească. Era ca și cum ar fi privit în ochiul unui Dumnezeu atotvăzător.

În acel moment, ochiul era îndreptat spre televizor, unde camera de luat vederi panorama lent, ca la vizionarea unui album cu delincvenți, politicienii, monarhii și celebritățile mondiale. În

cele din urmă, s-a oprit asupra lui Giuseppe Saviano.

— Cel puțin nu a arborat brasarda, a șoptit generalul.

— Nu ești unul dintre admiratorii lui?

— Saviano e un apărător înfocat al bugetului Brigăzii de Artă. Ca urmare, ne înțelegem destul de bine.

— Fasciștii adoră patrimoniul cultural.

— El se consideră populist, nu fascist.

— Asta-i o ușurare.

Zâmbetul fugar al lui Ferrari n-a avut nicio influență asupra protezei oculare.

— Ascensiunea unui om ca Saviano era inevitabilă. Oamenii noștri și-au pierdut încrederea în noțiuni fanteziste ca democrația liberală, Uniunea Europeană și alianța occidentală. Și de ce n-ar fi așa? Între globalizare și automatizare, cei mai mulți dintre tinerii italieni nu-și pot începe o carieră cum se cuvine. Dacă vor o slujbă bine plătită, trebuie să meargă în Anglia. Și dacă stau aici… Generalul a aruncat o privire spre tânărul din spatele tejghelei. Le servesc cafea turiștilor. Și-a coborât apoi vocea ca să adauge: Sau agenților de informații israelieni.

— Saviano n-o să schimbe nimic din toate astea.

— Probabil că nu. Dar, între timp, transmite forță și încredere.

— Și cum e cu competența?

— Câtă vreme ține imigranții afară din țară, pe suporterii lui îi doare-n cot că nu-i în stare să lege două vorbe.

— Și dacă e o criză? O criză reală. Nu una inventată de un site al extremei drepte.

— Cum ar fi?

— Ar putea să fie altă criză financiară care să anihileze sistemul bancar. Sau ceva mult mai rău, spuse Gabriel după o scurtă pauză.

— Ce ar putea fi mai rău decât evaporarea economiilor mele de-o viață?

— Ce zici de o pandemie? O nouă tulpină de virus al gripei pentru care noi, oamenii, nu avem un sistem de apărare natural.

— Ciumă?

— Nu râde, Cesare. E doar o chestiune de timp.

— Și de unde o să vină ciuma asta a ta?

— Virusul o să facă saltul de la animale la oameni într-un loc în care condițiile sanitare lasă de dorit. De exemplu, o piață chinezească de carne și pește. O să înceapă încet, câteva cazuri locale. Dar, din cauză că suntem atât de legați unii de alții, se va răspândi pe glob ca un incendiu. Turiștii chinezi îl vor aduce în Europa Occidentală în primele faze ale izbucnirii, încă dinainte ca virusul să fie identificat. În câteva săptămâni, jumătate din populația Italiei o să fie infectată, poate că mai mulți. Și ce se întâmplă atunci, Cesare?

— Spune-mi tu.

— Întreaga țară va trebui să intre în carantină ca să împiedice răspândirea. Spitalele vor fi atât de pline, încât vor fi silite să refuze internarea oricui în afară de cei mai tineri și mai robuști. Vor muri sute în fiecare zi, poate că mii. Armata va trebui să recurgă la arderea în masă a cadavrelor ca să împiedice răspândirea și mai mare. Va fi…

— Un holocaust.

Gabriel a încuviințat încet din cap.

— Și cum presupui că un incompetent analfabet ca Saviano o să reacționeze în aceste condiții? O să-i asculte pe experții în medicină sau o să creadă că el știe mai bine? O să-i spună poporului adevărul sau o să jure că vaccinul și tratamentele salvatoare sunt la un pas?

— O să dea vina pe chinezi și pe imigranți și o să iasă din asta mai puternic ca oricând.

Ferrari i-a aruncat lui Gabriel o privire serioasă.

— E ceva ce știi și nu-mi spui?

— Oricine are măcar jumătate de creier știe că ne paște de mult ceva de amploarea Marii Gripe din 1918. I-am spus prim-ministrului de la noi că,

dintre toate primejdiile cu care se confruntă Israelul, o pandemie este de departe cea mai mare.

— Sunt recunoscător că singura mea responsabilitate este să găsesc tablouri furate. Privind la televizor marea de veșminte roșii, generalul a spus: Acolo șade noul pontif.

— Se aude că o să fie cardinalul Navarro.

— Ăsta-i zvonul.

— Ai vreo intuiție?

Generalul Ferrari a răspuns ca și cum s-ar fi adresat unei încăperi pline cu reporteri.

— Carabinierii nu fac niciun efort de monitorizare a procesului de succesiune papală. Și nici celelalte agenții de securitate din Italia.

— Hai, scutește-mă.

Generalul a râs încet.

— Și voi?

— Identitatea noului papă n-are nimic de-a face cu Statul Israel.

— Are acum.

— Despre ce vorbești?

— O să-l las pe *el* să explice. Generalul Ferrari a făcut semn cu capul spre televizor, unde camera îl găsise pe arhiepiscopul Luigi Donati, secretarul particular al Sanctității Sale Papa Paul al VII-lea. Se întreba dacă n-ai avea oare un moment liber, sau două, ca să stați de vorbă.

— De ce nu m-a sunat, pur și simplu?

— Nu e ceva ce vrea să discute la telefon.

— Ți-a spus despre ce este vorba?

Generalul a scuturat din cap.

— Doar că este o chestiune de maximă importanță. Spera că o să fii liber mâine la prânz.

— Unde?

— La Roma. Cum Gabriel n-a făcut niciun comentariu, Ferrari a continuat: E la distanță de o oră cu avionul. O să te întorci la Veneția la timp pentru cină.

— O să mă întorc?

— Judecând după vocea arhiepiscopului, m-aș cam îndoi. Te așteaptă la ora unu la Piperno. Zice că știi locul.

— Parcă sună cunoscut.

— Ar dori să vii singur. Și nu-ți face griji pentru soție și copii. O să am toată grija de ei în absența ta.

— Absența?

Nu era cuvântul pe care l-ar fi ales Gabriel ca să descrie o excursie de o zi în Cetatea Eternă.

Generalul se uita din nou la televizor.

— Uită-te la prinții ăștia ai Bisericii, îmbrăcați cu toții în roșu.

— Culoarea simbolizează sângele lui Cristos.

Ochiul cel bun al lui Ferrari a clipit surprins.

— Cum Dumnezeu știi asta?

— Mi-am petrecut cea mai mare parte a vieții restaurând artă creștină. Nu greșești dacă presupui că știu mai multe despre istoria și învățăturile Bisericii decât majoritatea catolicilor.

— Printre care mă număr și eu. Privirea generalului s-a întors la ecran. Cine presupui c-o să fie?

— Se spune că Navarro comandă deja mobilier nou pentru *appartamento.*

— Da, a zis generalul încuviințând din cap îngândurat. Asta se spune.

4.

MURANO, VENEȚIA

— Spune-mi, te rog, că glumești.

— Crede-mă, n-a fost ideea mea.

— Știi de cât timp și de câte eforturi a fost nevoie ca să aranjez călătoria asta? A trebuit să mă întâlnesc cu prim-ministrul, la naiba.

— Și pentru asta îți transmit regretele mele profunde și eterne, a rostit Gabriel sobru.

Ședeau în partea din spate a unui mic restaurant din Murano. Gabriel așteptase să termine antreurile ca să-i spună Chiarei că avea de gând să se ducă la Roma a doua zi dimineață. Ce-i drept, motivele sale erau egoiste. Restaurantul, specializat în pește, era printre preferatele sale din Veneția.

— Nu-i decât o zi, Chiara.

— Nici măcar tu nu crezi asta.

— Nu, dar merita să încerc.

Chiara a ridicat la buze un pahar cu vin. Restul de *pinot grigio* reflecta viu flacăra palidă a lumânării aflate pe masă.

— De ce n-ai fost invitat la funeralii?

— După cum s-ar părea, cardinalul Albanese n-a putut să găsească un loc pentru mine în toată Piața Sfântul Petru.

— El a fost cel care a găsit cadavrul, nu-i așa?

— În capela particulară, a zis Gabriel.

— Chiar crezi că așa s-a întâmplat?

— Sugerezi că Biroul de Presă al Vaticanului ar fi putut să publice un *bollettino* incorect?

— Tu și Luigi ați colaborat de-a lungul anilor la câteva declarații amăgitoare.

— Însă motivele noastre au fost întotdeauna cinstite.

Chiara a pus paharul pe fața de masă de un alb ca fildeșul și l-a răsucit încetișor.

— De ce presupui că vrea să te vadă?

— Nu poate să fie de bine.

— Ce ți-a spus generalul Ferrari?

— Cât mai puțin posibil.

— Ce neobișnuit pentru el!

— Se poate să fi pomenit că ar avea legătură cu alegerea următorului pontif suprem al Bisericii Romano-Catolice.

Paharul a rămas nemișcat.

— Conclavul?

— N-a intrat în amănunte.

Gabriel a atins ecranul telefonului ca să vadă cât era ceasul. Fusese silit să se despartă, în cele din urmă, de îndrăgitul său BlackBerry Key2. Noul aparat era un Solaris fabricat în Israel, programat conform specificațiilor sale aparte. Era mai mare și mai greu decât un smartphone obișnuit și fusese construit ca să reziste la atacul de la distanță al celor mai iscusiți hackeri din lume, printre care NSA a americanilor și Unitatea 8200 a israelienilor. Toți agenții de rang înalt ai lui Gabriel aveau unul, precum și Chiara. În cazul ei era al doilea. Rafael îi aruncase primul Solaris de pe terasa apartamentului lor din Ierusalim. Cu toată inviolabilitatea lui, aparatul nu fusese proiectat să supraviețuiască unei căderi de două etaje și ciocnirii cu un trotuar pavat.

— E târziu, a zis el. Ar trebui să-i salvăm pe părinții tăi.

— Nu trebuie să ne grăbim. Adoră să fie în preajma copiilor. Dacă ar fi după ei, n-am mai pleca niciodată din Veneția.

— Cei din bulevardul Regele Saul s-ar putea să-mi observe absența.

— Și prim-ministrul. După o clipă de tăcere, Chiara a spus: Trebuie să recunosc că nu aștept cu nerăbdare să mă întorc acasă. Mi-a plăcut să nu te împart cu nimeni.

— Nu mi-au mai rămas decât doi ani din mandat.

— Doi ani și o lună. Dar cine ține socoteala?

— A fost îngrozitor?

Ea s-a strâmbat.

— N-am vrut niciodată să joc rolul nevestei care se văicărește. Cunoști genul, nu, Gabriel? Sunt așa de enervante femeile alea.

— Noi doi am știut întotdeauna c-o să fie greu.

— Da, a murmurat ea vag.

— Dacă ai nevoie de ajutor…

— Ajutor?

— Cineva care să te ajute prin casă.

Chiara s-a încruntat.

— Mă descurc foarte bine singură, mulțumesc. Doar că îți simt lipsa, asta-i tot.

— Doi ani vor trece cât ai clipi.

— Și juri că n-o să-i lași să te convingă să mai stai un mandat?

— Nici o șansă.

Fața ei s-a luminat.

— Și cum plănuiești să-ți petreci anii la pensie?

— O spui ca și cum ar trebui să încep să-mi caut un cămin de bătrâni.

— Înaintezi în vârstă, dragule. Chiara l-a bătut ușurel pe mână, ceea ce nu l-a făcut deloc să se simtă mai tânăr. Ei bine?

— Plănuiesc să-mi dedic ultimii ani pe pământ făcându-te pe tine fericită.

— Așadar, o să faci orice vreau eu?

Gabriel a privit-o prudent.

— În limite rezonabile, desigur.

Ea a coborât privirea, făcându-și de lucru cu un fir de ață desprins din fața de masă.

— Am fost la o cafea cu Francesco ieri.

— Nu mi-a spus.

— I-am cerut eu să nu-ți spună.

— Asta explică totul. Și despre ce ați vorbit?

— Despre viitor.

— La ce se gândește?

— La un parteneriat.

— Francesco și cu mine? Neprimind răspuns, Gabriel a exclamat: Cu *tine?*

Ea a încuviințat.

— Vrea să merg să lucrez cu el. Și când se retrage din afaceri, peste câțiva ani…

— Ce?

— Tiepolo Restauration va fi a mea.

Gabriel și-a amintit ce spusese Tiepolo pe când stăteau lângă mormântul lui Tintoretto. „Azi ești în concediu, dar într-o zi o să mori la Veneția…” Se îndoia că schema asta fusese clocită în ajun, la cafea.

— O evreică drăguță din ghetou se va îngriji de bisericile și *le scuole*[III] din Veneția? Asta vrei să spui?

— Remarcabil, nu-i așa?

— Și eu ce-o să fac?

— Presupun că îți poți petrece zilele hoinărind pe străzile din Veneția.

— Sau?

Pe fața ei a apărut un zâmbet minunat.

— Poți lucra pentru mine.

De data aceasta Gabriel a fost cel care și-a coborât privirea. Ecranul telefonului său era luminat de un mesaj din bulevardul Regele Saul. A închis aparatul.

— Ar putea fi discutabil, Chiara.

— Să lucrezi pentru mine?

— Să plec din Israel în clipa în care mi se încheie mandatul.

— Ai de gând să candidezi la un loc din Knesset? Cum el și-a dat ochii peste cap, Chiara a insistat: Să scrii o carte despre faptele tale de vitejie?

— Las corvoada asta altcuiva.

— Și atunci? Dacă rămâi în Israel, o să fii la îndemâna Biroului. Și, dacă apare vreo criză, te vor târî înapoi ca să îndrepți lucrurile, așa cum i-au făcut lui Ari.

— Ari dorea să se întoarcă. Eu sunt altfel.

— Zău? Uneori nu sunt chiar atât de sigură de asta. De fapt, pe zi ce trece devii tot mai mult ca el.

— Și copiii? a întrebat Gabriel.

— Adoră Veneția.

— Școala?

— Poți s-o crezi sau nu, avem câteva foarte bune.

— Vor deveni italieni.

— Mare păcat, i-a răspuns ea încruntată.

Gabriel a dat drumul încet aerului din piept.

— Ai văzut registrele lui Francesco?

— O să le fac eu cum trebuie.

— Verile aici sunt groaznice.

— O să mergem la munte sau în croazieră pe Adriatica. Sunt ani întregi de când n-ai mai navigat, dragule.

Lui Gabriel i se terminaseră obiecțiile. În realitate, chiar i se părea o idee minunată. Dacă nu de altceva, măcar ca s-o țină pe Chiara ocupată pe ultimii doi ani ai mandatului lui.

— Batem palma? a întrebat ea.

— Cred că da, cu condiția să cădem de acord în privința pachetului meu compensatoriu, care va fi exorbitant.

I-a făcut semn chelnerului să aducă nota. Chiara iar era ocupată cu firul din fața de masă.

— E ceva care mă deranjează, a zis.

— Despre faptul că-i dezrădăcinăm pe copii și ne mutăm la Veneția?

— Acel *bollettino* dat de Vatican. Luigi rămânea întotdeauna până seara târziu alături de Lucchesi. Și când Lucchesi se ducea în capelă să se roage și să mediteze înainte de culcare, Luigi mergea întotdeauna cu el.

— E adevărat.

— Și atunci de ce cardinalul Albanese a fost cel care a găsit cadavrul?

— Presupun că nu vom ști niciodată. Gabriel a tăcut o clipă. În afară de cazul în care prânzesc mâine cu Luigi la Roma.

— Poți să mergi, cu o condiție.

— Care anume?

— Să mă iei cu tine.

— Și copiii?

— Părinții mei pot să aibă grijă de ei.

— Și cine o să aibă grijă de părinții tăi?

— Carabinierii, desigur.

— Dar…

— Nu mă face să ți-o cer de două ori, Gabriel. Nu mă face să joc rolul nevestei care se văicărește. Sunt așa de enervante femeile alea!

5.

VENEȚIA – ROMA

A doua zi dimineață, după micul dejun, au lăsat copiii la familia Zolli și s-au grăbit să ajungă în Santa Lucia la timp ca să prindă trenul de la ora opt spre Roma. În timp ce câmpiile vălurite din centrul Italiei alunecau prin dreptul ferestrei lor, Gabriel citea ziarele și schimba câteva e-mailuri și mesaje de rutină cu cei din bulevardul Regele Saul. Chiara răsfoia un teanc gros de reviste și cataloage de decorațiuni interioare, lingându-și vârful degetului când întorcea foaia.

Periodic, atunci când combinația de umbră și lumină era favorabilă, Gabriel prindea reflexia lor în sticlă. Formau, trebuia să recunoască, o pereche atrăgătoare, el cu costumul elegant închis la culoare și cămașa albă, Chiara cu pantaloni mulați negri și bluzon de piele. În ciuda tensiunii și orelor lungi de muncă – și a numeroaselor vătămări și treceri la mustață pe lângă moarte –, Gabriel credea că se ține destul de bine. Da, ridurile din jurul ochilor săi de culoarea jadului erau un pic mai adânci, dar încă era la fel de suplu ca un ciclist și își păstrase tot părul. Era scurt și negru, însă foarte cărunt la tâmple. Își schimbase culoarea aproape peste noapte, nu mult după primul asasinat pe care-l săvârșise la ordinul Biroului. Operațiunea avusese loc în toamna lui 1972, în orașul în care aveau să ajungă în curând.

Pe când se apropiau de Florența, Chiara i-a vârât sub nas un catalog și i-a cerut părerea despre canapeaua și măsuța de cafea de pe pagina deschisă. Răspunsul lui indiferent i-a atras o privire plină de reproș blând. Se părea că soția lui începuse deja să caute o casă, adăugând și mai multe dovezi în sprijinul teoriei lui că întoarcerea la Veneția era în plan de mai multă vreme.

Deocamdată se oprise la două apartamente, unul în Cannaregio și al doilea în San Polo, cu vedere la Gran Canale. Amândouă ar fi redus substanțial mica avere pe care o adunase Gabriel lucrând ca restaurator, și din amândouă Chiara ar fi trebuit să facă naveta la biroul lui Tiepolo din San Marco. Apartamentul din San Polo era mult mai aproape, doar câteva stații cu *vaporetto*. De asemenea, costa de două ori mai mult.

— Dacă vindem apartamentul de pe strada Narkiss…

— Nu-l vindem, a zis Gabriel.

— Apartamentul din San Polo are o cameră incredibilă, cu tavanul înalt, în care ai putea să-ți faci un atelier așa cum trebuie.

— Ceea ce înseamnă că aș putea suplimenta salariul de mizerie pe care mi l-ai da tu prin acceptarea unor comenzi particulare.

— Exact.

Telefonul lui Gabriel a scos sunetul rezervat mesajelor urgente de pe bulevardul Regele Saul.

Chiara l-a privit neliniștită în vreme ce îl citea.

— Mergem acasă?

— Încă nu.

— Ce este?

— O bombă într-o mașină în Potsdamer Platz din Berlin.

— Victime?

— Probabil. Dar încă nu există confirmarea.

— Cine a făcut-o?

— Statul Islamic își revendică răspunderea.

— Au capacitatea de a executa un atentat cu bombă în Europa Occidentală?

— Dacă îmi puneai această întrebare ieri, ți-aș fi spus că nu.

Gabriel a urmărit actualizările de la Berlin până ce trenul a tras în gara Roma Termini. Afară, cerul era azuriu și fără nori. Au pășit prin canioane în culorile argilei arse și portocaliu-pământiu, rămânând pe străduțe și alei, unde urmăritorii erau

ușor de depistat. Când au ajuns agale în Piazza Navona, au căzut de acord că nu erau urmăriți.

Ristorante Piperno era un pic mai departe spre sud, într-un *campo* liniștit de lângă Tibru. Chiara a intrat prima, iar chelnerul cu sacou alb, părând foarte impresionat, a condus-o la o masă foarte bună, lângă fereastră. Gabriel a ajuns după trei minute și s-a așezat afară, în căldura soarelui de toamnă. Vedea degetele mari ale Chiarei mișcându-se frenetic pe tastatura telefonului. Și-a scos telefonul din buzunarul de la piept al hainei și a tastat: „E vreo problemă?”

Răspunsul Chiarei a sosit peste câteva secunde. „Fiul tău tocmai a spart vaza preferată a mamei mele”.

„Sunt sigur că a fost vina vazei, nu a lui”.

„Partenerul tău de prânz e aici”.

Gabriel a urmărit cu privirea un Fiat berlină care se târa șovăielnic peste pietrele cubice din micuțul *campo.* Avea plăci de înmatriculare romane obișnuite, nu pe cele speciale SCV rezervate mașinilor din Vatican. Un prelat înalt, chipeș, a coborât de pe bancheta din spate. Sutana neagră și pelerina scurtă erau căptușite cu vișiniu, însemnul unui arhiepiscop. Sosirea lui la Ristorante Piperno a provocat doar ceva mai puțină tulburare decât a Chiarei.

— Te rog să mă ierți, a zis Luigi Donati pe când se așeza în fața lui Gabriel. N-ar fi trebuit să accept să vorbesc cu jurnalista aceea de la *Vanity Fair.* În zilele astea nu pot să merg nicăieri în Roma fără să fiu recunoscut.

— De ce i-ai dat interviul?

— A arătat foarte limpede că are de gând să scrie articolul cu sau fără cooperarea mea.

— Și ai mușcat momeala?

— A promis că va fi un profil serios al bărbatului care a ajutat la călăuzirea Bisericii prin apele tulburi. N-a ieșit așa cum a promis.

— Presupun că te referi la partea despre înfățișarea ta.

— Nu-mi spune că l-ai citit.

— Fiecare cuvânt.

Donati s-a încruntat.

— Trebuie să spun că Sfântului Părinte chiar i-a plăcut. Credea că face Biserica să arate *cool.* Apropo, acesta a fost exact cuvântul folosit de el. Rivalii mei din Curie n-au fost de acord. În clipa următoare a schimbat brusc subiectul: îmi pare rău că ți-am întrerupt concediul. Sper că Chiara nu s-a supărat.

— Ba chiar dimpotrivă.

— Îmi spui adevărul?

— Te-am înșelat eu vreodată?

— Chiar vrei să răspund la asta?

Donati a zâmbit. Făcând un efort.

— Cum te descurci? a întrebat Gabriel.

— Jelesc pierderea stăpânului meu și mă adaptez la condițiile limitate și la pierderea statutului.

— Unde locuiești?

— La Curia Iezuită. E un pic mai jos de Vatican, pe Borgo Santo Spirito. Camerele nu sunt la fel de frumoase ca apartamentul meu din Palatul Apostolic, dar sunt foarte confortabile.

— Ți-au găsit ceva de făcut?

— Voi preda dreptul canonic la Gregoriană. De asemenea, proiectez un curs despre istoria tulbure a atitudinii Bisericii față de evrei. A tăcut o clipă, apoi a spus: Poate că într-o bună zi o să te conving să ții o conferință, ca invitat.

— Îți poți închipui?

— De fapt, pot. Relația dintre credințele noastre n-a fost niciodată mai bună, și asta este datorită prieteniei tale personale cu Pietro Lucchesi.

— Ți-am trimis un mesaj în noaptea în care a murit, a zis Gabriel.

— A însemnat enorm pentru mine.

— De ce nu mi-ai răspuns?

— Din același motiv pentru care nu l-am înfruntat pe cardinalul Albanese când a refuzat să-ți permită să asiști la funeralii. Aveam nevoie de ajutorul tău într-o chestiune delicată și nu voiam să arunc o lumină netrebuincioasă asupra relației noastre strânse.

— Și chestiunea delicată?

— Este legată de moartea Sfântului Părinte. Au fost anumite… nereguli.

— Începând cu identitatea persoanei care a descoperit cadavrul.

— Ai observat asta?

— De fapt, Chiara a observat.

— E o femeie inteligentă.

— De ce cardinalul Albanese a fost cel care a găsit cadavrul? De ce n-ai fost tu, Luigi?

Donati a coborât privirea spre meniu.

— Poate că ar trebui să comandăm ceva, pentru început. Ce zici de niște anghinare și flori de dovlecei prăjite? Și *filetti di baccalà*[12]. Sfântul Părinte jura că sunt cele mai bune din Roma.

6.

RISTORANTE PIPERNO, ROMA

Șeful de sală a ținut să trimită o sticlă de vin din partea casei. Era ceva special, a jurat el, un vinișor alb minunat de la un mic producător din Abruzzo. Era sigur că Excelenței Sale avea să-i pară mai mult decât mulțumitor. Donati, foarte ceremonios, l-a declarat divin. Apoi, când au rămas din nou singuri, i-a descris lui Gabriel ultimele ore ale papei Paul al VII-lea. Sfântul Părinte și secretarul său particular au mâncat împreună – „cina cea de pe urmă", a zis Donati, grav – în sufrageria apartamentului papal. Donati n-a mâncat decât un pic de *consommé.* După aceea, cei doi s-au dus în

birou, unde Donati, la cererea Sfântului Părinte, a tras în lături perdelele și obloanele ferestrei care dădea în Piața Sfântul Petru. A fost penultimul serviciu pe care i l-a făcut stăpânului său, cel puțin cât Sanctitatea Sa era încă în viață.

— Și ultimul? a întrebat Gabriel.

— Am scos medicamentele pe care Sfântul Părinte le lua în fiecare seară.

— Ce lua?

Donati a înșirat numele a trei medicamente eliberate pe rețetă, toate pentru o inimă slăbită.

— Ați reușit să ascundeți asta foarte bine, a zis Gabriel.

— Ne pricepem destul de satisfăcător la asta pe aici.

— Îmi amintesc o scurtă ședere în Clinica Gemelli, acum câteva luni, pentru o răceală gravă.

— A fost un atac de cord. Al doilea.

— Cine a știut?

— *Dottore* Gallo, firește. Și cardinalul Gaubert, secretarul de stat.

— De ce atâta tăinuire?

— Pentru că, dacă restul Curiei ar fi știut de declinul fizic al lui Lucchesi, șederea lui pe tronul papal s-ar fi încheiat, efectiv. Avea multe de făcut în timpul care îi mai rămăsese.

— Ce anume?

— Se gândea să convoace al treilea conciliu al Vaticanului care să se ocupe de problemele profunde cu care se confruntă Biserica. Aripa conservatoare încă nu s-a împăcat cu Vatican II, care a avut loc acum mai mult de jumătate de secol. Al treilea conciliu ar fi fost învrăjbitor, ca să nu zic mai mult.

— Ce s-a întâmplat după ce i-ai dat lui Lucchesi medicamentele?

— Am mers afară, unde mă aștepta șoferul meu cu mașina. Era în jurul orei nouă.

— Unde te-ai dus?

Donati a întins mâna spre paharul cu vin.

— Știi, chiar ar trebui să-l guști. E foarte bun.

•

Aducerea platourilor cu *antipasti* i-a oferit lui Donati al doilea răgaz. Pe când lua prima foaie din anghinarea romană prăjită, a întrebat, prefăcându-se nepăsător:

— Îți amintești de Veronica Marchese, nu-i așa?

— Luigi…

— Ce e?

— Binecuvântează-mă, părinte, căci am păcătuit.

— Nu-i așa.

— Nu-i?

Dr. Veronica Marchese era directoarea Muzeului Național Etrusc și cea mai mare autoritate a Italiei în domeniul civilizației și antichităților etrusce. În anii ’80, pe când lucra pe un șantier arheologic din apropierea satului Monte Cucco din Umbria, s-a îndrăgostit de un preot a cărui credință șovăia, un iezuit, fervent susținător al cauzei teologiei eliberării, care își pierduse credința în vreme ce era misionar în provincia Morazán din El Salvador. Povestea de dragoste s-a încheiat brusc când preotul șovăielnic s-a întors în sânul Bisericii ca să fie secretarul particular al Patriarhului Veneției. Cu inima zdrobită, Veronica s-a măritat cu Carlo Marchese, un om de afaceri bogat dintr-o familie nobilă care avea legături strânse cu Vaticanul. Marchese a murit după căderea dintr-o galerie pentru vizitatori de pe cupola Bazilicii Sfântul Petru. Gabriel stătea lângă Carlo când s-a prăbușit peste balustradă. Cu șaizeci de metri mai jos, Donati s-a rugat lângă trupul lui zdrobit.

— De cât timp se petrece asta? a vrut să știe Gabriel.

— Întotdeauna mi-a plăcut cântecul ăsta[13], a răspuns Donati cu șiretenie.

— Răspunde la întrebare.

— Nu *se petrece* nimic. Dar cinez în mod regulat împreună cu ea de un an, cam așa ceva.

— Cam așa ceva?

— Poate că sunt mai degrabă doi ani.

— Presupun că nu cinați în public.

— Nu, a răspuns Donati. Doar în casa Veronicăi.

Gabriel și Chiara fuseseră o dată acolo la o petrecere. Era un *palazzo* plin de obiecte de artă și antichități din apropiere de Villa Borghese.

— Cât de des?

— Cu excepția vreunei urgențe la serviciu, în fiecare joi seară.

— Prima regulă a comportamentului ilicit este evitarea unui tipar.

— Nu e nimic *ilicit* în faptul că Veronica și cu mine cinăm împreună. Disciplina celibatului nu interzice orice contact cu femeile. Doar că nu pot să mă căsătoresc cu ea sau…

— Îți este îngăduit să fii îndrăgostit de ea?

— Strict vorbind, da.

Gabriel s-a uitat la Donati cu reproș.

— De ce te apropii de bunăvoie atât de mult de ispită?

— Veronica zice că o fac din același motiv pentru care obișnuiam să mă cațăr pe munți, ca să văd dacă pot să nu alunec. Să văd dacă Dumnezeu va întinde mâna și mă va prinde dacă mă prăvălesc.

— Presupun că e discretă.

— Ai întâlnit vreodată pe cineva mai discret decât Veronica Marchese?

— Și colegii tăi din Vatican? a întrebat Gabriel. Știa cineva?

— E un loc mic plin cu bărbați reprimați din punct de vedere sexual, cărora nimic nu le place mai tare decât o bârfă suculentă..

— Și de aceea ți se pare suspect faptul că un bărbat cu inima slăbită a murit în singura seară din săptămână în care nu erai în Palatul Apostolic. Tăcerea arhiepiscopului l-a îndemnat pe Gabriel să continue: Cu siguranță e mai mult decât atât.

— Da, a zis Donati culegând încă o foaie de anghinare. Mult mai mult.

7.

RISTORANTE PIPERNO, ROMA

Mai întâi, a fost apelul de la cardinalul Albanese. A venit la aproape două ore după ce *camerlengo* zicea că l-a găsit pe Sfântul Părinte mort în capela particulară. Albanese susținea că l-a sunat pe Donati de câteva ori, fără succes. Donati își cercetase telefonul. Nu era niciun apel ratat.

— Sună ca un caz rezolvat pe loc. Mai departe.

Starea în care era biroul papal, a zis Donati. Obloanele și perdelele închise. O cană cu ceai pe jumătate plină pe birou. Lipsea un obiect.

— Ce era?

— O scrisoare. O scrisoare *personală.* Nu oficială.

— Lucchesi era destinatarul?

— Autorul.

— Și conținutul scrisorii?

— Sanctitatea Sa n-a vrut să-mi spună.

Gabriel nu era sigur că arhiepiscopul este deplin sincer.

— Presupun că scrisoarea era scrisă de mână.

— Locțiitorul lui Dumnezeu nu folosește un computer.

— Cui îi era adresată?

— Unui vechi prieten.

Donati a descris apoi scena peste care a dat când cardinalul Albanese l-a condus în dormitorul papal. Gabriel și-a imaginat tabloul ca și cum ar fi fost redat în ulei pe pânză de mâna lui Caravaggio. Trupul unui pontif mort întins pe pat, vegheat de trei prelați de rang superior. În partea dreaptă a pânzei, de-abia vizibili în umbră, erau trei laici de încredere: medicul personal al papei, șeful micii unități de poliție a Vaticanului și comandantul

Gărzilor Elveţiene Pontificale. Gabriel nu-l întâlnise niciodată pe doctorul Gallo, dar îl cunoştea şi-l simpatiza pe Lorenzo Vitale. Cu Alois Metzler era altă poveste.

Acel Caravaggio personal al lui Gabriel s-a dizolvat ca şi cum ar fi fost spălat cu un solvent. Donati reda explicaţia lui Albanese despre găsirea şi apoi mutarea cadavrului.

— La drept vorbind, este singura parte plauzibilă din poveste. Stăpânul meu era tare firav, iar Albanese are trupul unui bou. Donati a tăcut un moment înainte de a relua: Desigur, mai există cel puţin încă o explicaţie.

— Care anume?

— Că Sfântul Părinte n-a ajuns în capelă. Că a murit la biroul său în vreme ce-şi bea ceaiul. Dispăruse când am ieşit din dormitor. Ceaiul, vreau să zic. Cineva luase ceaşca şi farfurioara în vreme ce mă rugam lângă trupul lui Lucchesi.

— Nu cred că a fost supus unei examinări post-mortem.

— Locţiitorul lui Cristos…

— A fost îmbălsămat?

— Mă tem că da. Trupul lui Wojtyła s-a făcut cenuşiu în vreme ce era expus în bazilică. Şi apoi, să nu uităm de Pius al XII-lea, a spus Donati cutremurându-se. A fost un dezastru. Albanese a zis că nu vrea să rişte. Sau poate că voia doar să fie acoperit. La urma urmei, când un cadavru e îmbălsămat, e mult mai greu să găseşti vreo urmă de otravă.

— Zău că nu trebuie să te mai uiţi la emisiunile acelea de medicină legală de la televizor, Luigi.

— Nu *am* televizor.

Gabriel a lăsat să treacă un moment.

— Din câte îmi amintesc, nu există camere de supraveghere în logia din dreptul apartamentului privat.

— Dacă ar exista, n-ar mai fi privat, nu?

— Dar trebuie să fi fost de gardă un soldat din Gărzile Elvețiene.

— Întotdeauna.

— Așa că el ar fi văzut pe oricine intra în apartament?

— Probabil.

— L-ai întrebat?

— N-am avut cum.

— I-ai spus lui Lorenzo Vitale ce te frământă?

— Și ce-ar fi făcut Lorenzo? Ar fi investigat moartea papei ca posibilă crimă? Dată fiind experiența ta la Vatican, sunt surprins că poți pune o astfel de întrebare. Și apoi, Albanese n-ar fi îngăduit. Avea povestea lui și ținea cu dinții de ea. L-a găsit pe Sfântul Părinte în capela personală la câteva minute după ora zece și l-a cărat de unul singur până în dormitor. Acolo, în prezența a trei dintre cei mai puternici cardinali, a pus în mișcare șirul de evenimente încheiat cu declarația că tronul Sfântului Petru este vacant. Totul în vreme ce eu luam cina la oră târzie cu o femeie pe care am iubit-o cândva. Dacă îl provoc pe Albanese, mă distruge. Și pe Veronica.

— Ce zici de o vorbă scăpată unui reporter de încredere? Sunt câteva mii care și-au instalat tabăra în Piața Sfântul Petru.

— E o chestiune mult prea serioasă ca să-i fie încredințată unui jurnalist. Trebuie să se ocupe de ea cineva destul de iscusit și de necruțător ca să afle ce s-a întâmplat cu adevărat. Și asta repede.

— Cineva ca mine? Neprimind răspuns, Gabriel a protestat: Sunt în concediu. Și se presupune că trebuie să mă întorc la Tel Aviv într-o săptămână.

— Ceea ce îți lasă destul timp ca să afli cine l-a ucis pe Sfântul Părinte înainte de începerea conclavului. De fapt, a început deja. Cei mai mulți dintre bărbații care-l vor alege pe noul papă sunt ascunși în Casa Santa Marta.

Domus Sanctae Marthae, sau Casa Santa Marta, o clădire cu patru etaje, era casa clericală de

oaspeți de la marginea sudică a orașului-stat.

— Pot să te asigur că prinții aceia cu pălării roșii de cardinali nu vorbesc în fiecare seară la cină despre știrile din sport. Se impune să aflăm cine a fost în spatele uciderii stăpânului meu înainte ca ei să intre în șir în Capela Sixtină și ușile să fie încuiate în urma lor.

— Cu tot respectul, Luigi, dar n-ai absolut nicio dovadă că Lucchesi a fost ucis.

— Nu ți-am spus tot ce știu.

— Acum ar putea fi momentul potrivit.

— Scrisoarea care lipsea îți era adresată ție. Donati a tăcut o clipă. Acum întreabă-mă de soldatul din Gărzile Elvețiene care era de planton în seara aceea în fața apartamentului papal.

— Unde este?

— A plecat din Vatican la câteva ore după moartea Sfântului Părinte. De atunci nu l-a mai văzut nimeni.

8.

RISTORANTE PIPERNO, ROMA

Atenția lui Gabriel a fost abătută pe moment de bărbatul care a intrat agale în *campo* pe când chelnerii strângeau farfuriile de la felul întâi. Avea ochelari negri și pălărie și ducea pe un umăr pătrățos un rucsac de nailon. Gabriel și-a zis că era de viță nord-europeană, german sau austriac, poate scandinav. S-a oprit la câțiva metri de masa lor, ca și cum ar fi încercat să se orienteze – destul de mult ca Gabriel să poată calcula cât timp i-ar fi luat ca să scoată pistolul Beretta pe care-l ținea în tocul de la spate. În loc de asta, a scos telefonul și l-a fotografiat pe individ în timp ce pleca din piațetă.

— Hai să începem cu scrisoarea, a zis punându-și telefonul la loc în buzunarul de la piept. Dar ce-ar fi să sărim peste partea în care tu pretinzi că nu știi de ce o scria Lucchesi?

— Nu știu, a insistat Donati. Dar, dacă ar fi să ghicesc, se referea la ceva ce găsise în Arhivele Secrete.

L'Archivio Segreto Vaticano, Arhivele Secrete ale Vaticanului, constituie depozitul central al documentelor papale legate atât de religie, cât și de problemele de stat. Se află în apropierea Bibliotecii Vaticanului, în Palatul Belvedere, și au în jur de 60 de kilometri de rafturi, o mare parte în buncăre subterane. Printre numeroasele lor comori se numără *Decet Romanum Pontifice,* bula papală emisă de Leon al X-lea în 1521 prin care poruncea excomunicarea unui preot și teolog german supărător pe nume Martin Luther. De asemenea, e locul în care ajung în cele din urmă o mare parte dintre cele mai murdare rufe ale Bisericii. La începutul pontificatului lui Lucchesi, Gabriel colaborase cu Donati și cu Sfântul Părinte la eliberarea unor documente diplomatice și de alt gen legate de comportamentul papei Pius al XII-lea în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, când șase milioane de evrei au fost omorâți, adesea de către romano-catolici, fără vreun protest din partea Sfântului Scaun.

— Arhivele sunt considerate proprietatea personală a papalității, a continuat Donati. Ceea ce înseamnă că unui papă i se permite să vadă orice dorește. Acest lucru nu este valabil pentru secretarul lui particular. De fapt, nu mi s-a îngăduit întotdeauna să cunosc natura documentelor pe care le cerceta el.

— Unde le citea?

— Uneori *il prefetto* aducea documentele în apartamentul papal. Însă dacă erau prea fragile sau secrete, Sfântul Părinte le cerceta într-o cameră

specială din Arhive, iar *il prefetto* stătea în fața ușii. Poate că ai auzit de el. Numele lui este…

— Cardinalul Domenico Albanese.

Donati a încuviințat din cap.

— Așadar, Albanese știa de fiecare document care trecea prin mâinile Sfântului Părinte?

— Nu neapărat. Donati, fumător nepocăit, a scos o țigară dintr-o tabacheră elegantă, aurită, și a lovit-o ușurel de capac înainte s-o aprindă cu o brichetă aurită asortată. După cum poate că îți amintești, spre sfârșitul pontificatului său Sanctitatea Sa avea probleme grave cu somnul. Seara era întotdeauna în pat la aceeași oră, pe la zece și jumătate, însă rareori rămânea acolo mult timp. Se știa că uneori vizitează Arhivele Secrete pentru un pic de lectură nocturnă.

— Cum lua documentele în toiul nopții?

— Avea o sursă secretă. Dintr-odată, privirea lui Donati a fost atrasă de ceva peste umărul lui Gabriel. Dumnezeule mare, este…

— Da, este.

— De ce nu ni se alătură?

— E ocupată.

— Să-ți păzească spatele?

— Și pe al tău.

Gabriel a întrebat de soldatul din Gărzile Elvețiene care lipsea.

— Numele lui este Niklaus Janson. De curând i s-a încheiat serviciul de doi ani, însă, la cererea mea, a fost de acord să mai rămână un an.

— Îți plăcea omul?

— Aveam încredere în el, ceea ce e mult mai important.

— Era vreo pată în dosarul lui?

— Două încălcări ale orei stingerii.

— Când a fost ultima?

— Cu o săptămână înainte de moartea Sfântului Părinte. A susținut că era cu un prieten și a pierdut noțiunea timpului. Metzler i-a dat pedeapsa tradițională.

— Și anume?

— Să curețe de rugină platoșele sau să ciopârțească uniforme vechi pe butucul de execuție din curtea cazărmii. Cei din Gardă îi zic *Scheitstock*[14].

— Când ți-ai dat seama că lipsește?

— La două zile după moartea Sfântului Părinte am observat că Niklaus nu este printre gărzile alese să vegheze trupul pe când era expus în bazilică. L-am întrebat pe Alois Metzler de ce a fost exclus și mi-a spus, spre marea mea surprindere, că lipsește.

— Cum i-a explicat Metzler absența?

— A zis că Niklaus era îndurerat de moartea Sanctității Sale. Sincer, nu părea prea tulburat. Nici *camerlengo,* că veni vorba, a spus Donati bătând iritat cu țigara în scrumieră. La urma urmei, avea de planificat funeraliile transmise în toată lumea.

— Ce altceva mai știi despre Janson?

— Camarazii îi ziceau Sfântul Niklaus. El mi-a spus odată că îi trecuse prin gând să se preoțească. A intrat în Gărzi după ce-și făcuse stagiul în armata elvețiană. La ei armata e încă obligatorie.

— De unde este?

— Un sătuc din apropiere de Fribourg. E un canton catolic. E acolo o femeie, iubită, poate că logodnică. O cheamă Stefani Hoffmann. Metzler a luat legătura cu ea în ziua de după moartea Sfântului Părinte. Din câte mi-am dat seama, la asta s-au limitat eforturile lui de a afla pe unde este Niklaus. După o scurtă pauză, Donati a zis: Poate că tu ai fi mai eficient.

— La ce?

— La găsirea lui Niklaus Janson, desigur. Nu cred că ar fi prea greu pentru cineva în poziția ta. Cu siguranță ai la dispoziție anumite resurse.

— Am. Dar nu le pot folosi ca să găsesc un soldat din Gărzile Elvețiene care lipsește.

— De ce nu? Niklaus știe ce s-a întâmplat în seara aceea. Sunt sigur de asta.

Gabriel încă nu era convins că se întâmplase ceva în seara aceea, în afară de faptul că un om bătrân cu inima slăbită, un om pe care el îl iubea și-l admira, murise în vreme ce se ruga în capela particulară. Totuși, trebuia să recunoască, erau destule circumstanțe tulburătoare ca să justifice o investigație, începând cu dispariția lui Niklaus Janson. Gabriel avea să încerce să-l găsească, fie și doar pentru ca Donati să aibă inima împăcată. Și el însuși.

— Știi numărul de mobil al lui Janson? a întrebat.

— Mă tem că nu.

— Au o rețea informatică în cazarma Gărzilor Elvețiene sau folosesc încă pergamentul?

— S-au digitalizat acum vreo doi ani.

— Mare greșeală, a zis Gabriel. Pergamentul e mult mai sigur.

— Ai de gând să pătrunzi în rețeaua de computere a Gărzilor Elvețiene Pontificale?

— Cu binecuvântarea ta, firește.

— Mă abțin, dacă nu ți-e cu supărare.

— Cât iezuitism!

Donati a zâmbit, dar n-a zis nimic.

— Întoarce-te la Curie și ține capul la cutie vreo două zile. Iau legătura cu tine când am ceva, i-a spus Gabriel.

— De fapt, mă întrebam dacă tu și Chiara sunteți liberi în seara asta.

— Aveam de gând să ne întoarcem la Veneția.

— E vreo șansă să vă conving să rămâneți? Mă gândeam că am putea să cinăm într-un locșor din apropiere de Villa Borghese.

— Ni se mai alătură cineva?

— Doar o veche prietenă.

— A ta sau a mea?

— De fapt, a amândurora.

Gabriel a șovăit.

— Nu sunt sigur că e o idee bună, Luigi. N-am mai văzut-o de când…

— Ea a fost cea care a propus asta. Cred că îți amintești adresa. Băuturile sunt la ora opt.

9.

CAFFÈ GRECO, ROMA

— Ce crezi? a întrebat Chiara.

— Cu siguranță, m-aș putea obișnui să locuiesc iarăși aici.

Ședeau în Caffè Greco, în sala elegantă din față. Sub măsuța lor rotundă de sticlă erau câteva sacoșe lucioase cu cumpărături, prada unei excursii costisitoare făcute spre sfârșitul după-amiezii pe Via Condotti. Veniseră de la Veneția la Roma fără haine de schimb. Aveau nevoie amândoi de ceva potrivit pentru cina în *palazzo*-ul Veronicăi Marchese.

— Mă refeream la…

Gabriel i-a tăiat cu blândețe vorba.

— Știu la ce te refereai.

— Ei bine?

— Totul poate fi explicat cu destulă ușurință.

În mod limpede, Chiara nu era convinsă, așa că i-a oferit argumentele pas cu pas:

— Haide să începem cu apelul telefonic.

— Haide.

— De ce a așteptat Albanese atât de mult până să-l sune pe Donati?

— Pentru că moartea Sfântului Părinte era momentul lui Albanese în lumina reflectoarelor și nu voia ca Donati să se amestece sau să-i pună la îndoială hotărârile.

— Eul lui excesiv a triumfat?

— Aproape orice om ajuns într-o poziție de putere are așa ceva.

— Orice om, în afară de tine, desigur.

— Asta se înțelege de la sine.

— Dar de ce s-a apucat Albanese să mute cadavrul? Și de ce a tras perdelele și obloanele din birou?

— Exact din motivele pe care le-a spus.

— Și cana cu ceai?

Gabriel a ridicat din umeri.

— Probabil că a luat-o una dintre călugărițele care slujesc acolo.

— A luat și scrisoarea de pe biroul lui Lucchesi?

— Scrisoarea e mai greu de explicat, a recunoscut Gabriel.

— Aproape la fel de greu ca absența soldatului din Gărzile Elvețiene.

A apărut un chelner cu două cafele și o tartă cu fructe romană, plină de frișcă. Cu furculița în mână, Chiara a șovăit.

— În voiajul ăsta am luat deja cel puțin două kile jumate.

— N-am observat.

Ea i-a aruncat o privire plină de invidie.

— Tu n-ai pus pe tine niciun gram. Niciodată nu pui.

— Trebuie să-i mulțumesc lui Tintoretto pentru asta.

Chiara a împins tarta mai aproape de Gabriel.

— Mănânc-o tu.

— Tu ești cea care a comandat-o.

Chiara a luat o felie de căpșună de pe patul de frișcă.

— Cât timp crezi că i-ar lua Unității 8200 să găsească numărul de telefon al lui Janson?

— Dacă ne gândim la lipsa de securitate a rețelei Vaticanului, aș zice că fix cinci minute. După ce îl găsesc, n-o să dureze mult până-l localizează. Și apoi ne putem întoarce la Veneția să ne reluăm concediul, a spus Gabriel împingând tarta un pic mai spre soția lui.

— Și dacă telefonul e închis sau zace pe fundul Tibrului? Chiara a coborât vocea: Sau dacă ei l-au omorât deja?

— Pe Janson?

— Da, firește.

— Și cine sunt *ei?*

— Aceiași care l-au asasinat pe papă.

Gabriel s-a încruntat.

— Încă n-am ajuns acolo, Chiara.

— Am trecut de *acolo* acum multă vreme, dragule. Chiara a tăiat o bucată de tartă și a străpuns-o prin frișcă și crustă. Trebuie să recunosc că abia aștept cina din seara asta.

— Mi-aș dori să pot spune același lucru.

— Ce te îngrijorează?

— O pauză stânjenitoare în conversație.

— Știi, Gabriel, de fapt nu l-ai *omorât* pe Carlo Marchese.

— Dar nici nu l-am împiedicat să cadă peste balustradă.

— Poate că Veronica n-o să aducă în discuție subiectul.

— Eu cu siguranță n-am de gând.

Chiara a zâmbit și și-a plimbat privirea prin sală.

— Ce presupui că fac oamenii normali în concediu?

— Noi *suntem* oameni normali, Chiara. Atâta doar că avem prieteni interesanți.

— Cu probleme interesante.

Gabriel a înfipt furculița în tartă.

— Și asta.

*

Exista o veche casă conspirativă a Biroului în vârful treptelor care duceau spre biserica Trinità dei Monti, nu departe de aceasta. „Gospodăria” nu avusese timp să umple cămara. N-avea importanță; Gabriel nu prevedea o ședere lungă.

Și-au despachetat cumpărăturile în dormitor. Gabriel își organizase rapid ținuta de seară, cu o

singură oprire la Giorgio Armani. Chiara fusese mai selectivă cu prada sa. O rochie de seară neagră, fără bretele, de la Max Mara, un mantou scurt de la Burberry, o pereche de pantofi eleganți, negri, de la Salvatore Ferragamo. Acum Gabriel i-a făcut surpriza unui șirag de perle de la Mikimoto.

— Cu ce ocazie? l-a întrebat zâmbindu-i radios.

— Ești soția directorului general al serviciului de informații israelian și mama a doi copii încă mici. Măcar atât pot face și eu.

— Ai uitat de apartamentul de pe Gran Canale? Chiara și-a pus la gât șiragul de perle. Era superbă. Ce zici?

— Zic că sunt cel mai norocos bărbat din lume. Observând rochia de seară întinsă pe pat, a întrebat-o curios: E un neglijeu?

— Nu mă provoca.

— Unde ai de gând să-ți ascunzi arma?

— N-aveam de gând s-o iau cu mine. Acum, gata, pleacă, i-a spus ea împingându-l spre ușă.

Gabriel s-a dus în salon. De pe terasa mică vedea treptele din fața bisericii Trinità dei Monti coborând lin spre *piazza* și, în depărtare, cupola luminată de reflectoare a bazilicii plutind deasupra Vaticanului. Pe dată a auzit o voce. Era vocea lui Carlo Marchese.

Ce-i asta, Allon?

Judecata, Carlo.

Trupul i s-a sfărâmat ca un pepene. Însă ceea ce-și amintea Gabriel cel mai bine era sângele de pe sutana lui Donati. Oare cum îi explicase arhiepiscopul Veronicăi moartea lui Carlo? Promitea să fie o seară interesantă.

S-a întors înăuntru. Din camera alăturată o auzea pe Chiara fredonând în timp ce se îmbrăca, unul dintre acele șlagăre italiene care-i plăceau așa de mult. Mai bine vocea Chiarei decât a lui Carlo Marchese, s-a gândit. Ca întotdeauna, glasul soției sale îl umplea cu o senzație de mulțumire. Călătoria lui se apropia de sfârșit. Chiara și copiii

erau răsplata sa pentru că supraviețuise, cumva. Totuși, Leah nu era niciodată departe de gândurile lui. Acum îl privea din umbrele din colțul încăperii, arsă și stâlcită, cu mâinile pline de cicatrice încleștate pe un copil fără viață – *pietà* personală a lui Gabriel. O *iubești pe fata asta?* Da, și-a zis el. Iubea totul la ea. Felul în care își lingea degetul când răsfoia o revistă. Felul în care își legăna poșeta când se plimba pe Via Condotti. Felul în care fredona când credea că n-o aude nimeni.

A deschis televizorul. Era pe canalul BBC. în mod remarcabil, nu murise nimeni în exploziile din Berlin, cu toate că douăsprezece persoane fuseseră rănite, patru dintre ele foarte grav. Axel Brünner, din Partidul Național Democrat de extremă dreaptă, dădea vina pentru atac pe politicile pro-imigrare ale cancelarului Germaniei, de orientare centristă. Neonaziștii și alți extremiști de dreapta se adunau pentru o manifestație cu torțe la Leipzig. Bundespolizei se pregătea pentru o noapte de violență.

Gabriel a trecut pe CNN. Corespondenta principală pentru afacerile externe a rețelei transmitea în direct din Piața Sfântul Petru. La fel ca rivalii ei, nu știa că o scrisoare adresată directorului general al serviciului secret de informații israelian dispăruse în mod misterios din biroul papei în noaptea morții lui. Nu știa nici că lipsea și santinela din Gărzile Elvețiene care stătuse în fața apartamentului papal. Dacă telefonul lui Niklaus Janson era deschis și avea semnal, cyber-războinicii din Unitatea 8200 aveau să dea de urma lui, poate chiar înainte de sfârșitul nopții.

Gabriel a închis televizorul în clipa în care Chiara intra în salon. A cercetat-o pe îndelete – perlele, rochia neagră fără bretele, pantofii. Era o capodoperă.

— Ei bine? a întrebat ea în cele din urmă.

— Arăți…

A șovăit.

— Ca o mamă care a pus pe ea patru kile?

— Credeam că ai zis două și jumătate.

— Tocmai m-am dat jos de pe cântarul din baie. Făcând semn spre ușa dormitorului, i-a spus: E al tău în întregime.

Gabriel a făcut duș și s-a îmbrăcat repede. Au ieșit și au urcat într-o mașină de la ambasadă care-i aștepta. Pe când goneau în sus pe Via Veneto, telefonul lui a vibrat la un mesaj de pe bulevardul Regele Saul.

— Ce este?

— Unitatea tocmai a străpuns primul zid al rețelei informatice a Gărzilor Elvețiene. Caută în baza de date dosarul personal al lui Janson și informațiile de contact.

— Dacă le-au șters deja?

— Cine?

— Aceiași oameni care l-au omorât pe papă, desigur.

— Încă n-am ajuns acolo, Chiara.

— Nu încă, a fost ea de acord. Dar o să ajungem curând.

10.

CASA SANTA MARTA

În împrejurări normale, Gărzile Elvețiene nu păzeau Casa Santa Marta. Însă la ora opt și un sfert în seara aceea erau două santinele. Casa clericală de oaspeți era ocupată acum de câteva duzini de prinți ai Bisericii, în majoritate veniți din colțurile îndepărtate ale împărăției. În ajunul conclavului aveau să li se alăture ceilalți cardinali-electori. După aceea, nimeni în afară de personalul din Casa Santa Marta – călugărițe din Ordinul Fiicelor

Sfântului Vincențiu de Paul – nu mai avea voie să intre. Deocamdată, câțiva aleși, printre care și episcopul Hans Richter, superiorul general al Ordinului Sfânta Elena, erau liberi să intre și să iasă după bunul-plac. Cu cardinalul Domenico Albanese controlând ferm mașinăria orașului-stat, îndelungatul exil al episcopului Richter se încheiase, în sfârșit.

În timp ce unul dintre soldații din Gărzile Elvețiene ținea deschisă ușa de sticlă, Richter, cu mâna dreaptă înălțată a binecuvântare, și-a făcut intrarea. Holul alb strălucitor era plin de murmure în mai multe limbi. Cei 225 de membri ai Colegiului Cardinalilor își petrecuseră după-amiaza vorbind despre viitorul Bisericii. Acum se delectau în hol cu vin alb și tartine, înainte să se așeze la cină în sufrageria simplă din Casa Santa Marta. Constituția Apostolică prevedea ca numai cei 116 cardinali care nu împliniseră optzeci de ani să participe la conclav. Cardinalii *emeriți* mai în vârstă își făceau cunoscute preferințele în adunări neoficiale ca aceasta, când se desfășura adevăratul geambașlâc de dinaintea conclavului.

Richter a acceptat discret salutul unei perechi de tradiționaliști faimoși și a suportat privirea de gheață a cardinalului Kevin Brady, celebritatea liberală din Los Angeles care vedea un papă ori de câte ori se uita în oglindă. Brady uneltea cu mărunțelul Duarte din Manila, marea speranță a lumii în curs de dezvoltare. Cardinalul Navarro era plin până la refuz de încredere în sine, ca și cum pontificatul ar fi fost deja al său. Era evident că Gaubert, care uneltea cu Villiers din Lyon, n-avea de gând să se dea deoparte fără luptă.

Numai episcopul Hans Richter știa că niciunul dintre ei nu avea vreo șansă. Următorul papă stătea în acest moment în picioare la biroul recepției, deloc în prim-plan într-o încăpere plină de euri înalte până la cer și ambiție dezlănțuită. Primise pălăria roșie de cardinal de la Pietro Lucchesi, care

fusese convins să-l ia drept un moderat, ceea ce nici vorbă să fie. Cincizeci de milioane de euro, depozitate discret în bănci din întreaga lume, printre care și douăsprezece la Banca Vaticanului, asiguraseră deplin alegerea lui de către conclav. Găsirea sumei uriașe necesare pentru cumpărarea pontificatului fusese cea mai ușoară parte a operațiunii. Spre deosebire de restul Bisericii, care era în pragul prăbușirii financiare, Ordinul Sfânta Elena era doldora de bani.

Cardinalul Domenico Albanese șoptea ceva la urechea lui Angelo Francona, decanul Colegiului Cardinalilor. Zărindu-l pe Richter, i-a făcut semn să vină cu o mână groasă, plină de păr. Francona, unul dintre liberalii de frunte, s-a răsucit pe dată pe călcâie și a plecat.

— Am făcut ceva care să ofenseze? a întrebat Richter într-o italiană curială impecabilă.

— Ofensezi prin simpla ta existență, i-a spus Albanese luându-l de braț. Poate că ar trebui să vorbim în camera mea.

— Să nu-mi spui că te-ai mutat de-a binelea.

Albanese s-a strâmbat. Ca *prefetto* al Arhivelor Secrete, avea dreptul la un apartament luxos deasupra galeriei Lapidaria din Muzeul Vaticanului.

— Pur și simplu folosesc camera mea de aici ca birou până la începerea conclavului.

— Cu un pic de noroc, nu va trebui să stai mult, a murmurat Richter.

— Presa prezice o luptă titanică între reformatori și reacționari.

— Nu zău?

— Consensul pare să fie șapte tururi de scrutin.

O călugăriță în veșminte albastre i-a oferit lui Richter un pahar cu vin. El a refuzat, grăbindu-se să-l urmeze pe Albanese spre ascensoare. Aproape că simțea cum privirile din încăpere îi sfredelesc spinarea pe când așteptau. Când liftul a venit, într-un final, Albanese a apăsat butonul etajului trei.

Slavă Domnului, ușile s-au închis înainte ca vorbărețul Lopes din Rio de Janeiro să se poată înghesui înăuntru.

Pe când cabina urca încet, episcopul Richter și-a aranjat de câteva ori, fără să fie nevoie, sutana tivită cu violet. Făcută de un croitor în vogă din Zürich, îi venea ca turnată. La șaptezeci și patru de ani, rămânea un bărbat impunător, înalt, cu umerii drepți, cu părul cărunt și un aer rigid perfect potrivit cu restul înfățișării sale.

S-a uitat la reflexia cardinalului Albanese în ușile ascensorului.

— Care este meniul în această seară, Eminență?

— Orice vor servi, va fi fost ținut prea mult pe foc. Albanese a zâmbit stângaci. Până și în sutana tivită cu roșu arăta ca un zilier. Consideră-te norocos că nu trebuie să participi la conclav.

În nomenclatura Bisericii, Ordinul Sfânta Elena era o structură aparte – în realitate, o dieceză globală, fără frontiere. Ca superior general al Ordinului, Richter avea rangul de episcop. Cu toate acestea, era unul dintre cei mai puternici oameni din Biserica Romano-Catolică. Câteva duzini de cardinali, toți membri de taină ai Ordinului, inclusiv cardinalul Domenico Albanese, erau obligați să-i asculte orice poruncă.

Ușile ascensorului s-au deschis, iar Albanese l-a condus pe episcopul Richter pe un coridor pustiu. Încăperea în care au intrat era întunecată. Albanese a apăsat comutatorul.

Richter s-a uitat în jur.

— Văd că ți-ai luat unul dintre apartamente.

— Încăperile au fost atribuite prin tragere la sorți, Excelență.

— Norocosule.

Episcopul Richter a întins mâna, cu încheietura un pic ridicată. Albanese a căzut în genunchi și i-a sărutat inelul de pe al treilea deget. Avea aceeași mărime ca Inelul Pescarului, pe care Albanese îl scosese de curând din apartamentul papal.

— Îți jur ție, părinte episcop Richter, supunere veșnică.

Richter și-a tras înapoi mâna, rezistând ispitei de a scoate din buzunar sticluța cu dezinfectant. Avea fobia microbilor. Albanese îi păruse întotdeauna purtător de microbi.

S-a dus la fereastră și a tras deoparte perdeaua de voal. Apartamentul era pe latura de nord a casei de oaspeți, dând spre Piazza Santa Marta și fațada bazilicii. Cupola strălucea în lumina proiectoarelor. Rănile lăsate de atacul terorist islamic se vindecaseră frumos. Măcar dacă s-ar fi putut spune același lucru despre Sfânta Mamă Biserică. Era o umbră a ceea ce fusese, de-abia mai respira, aproape de moarte.

Episcopul Hans Richter se desemnase el însuși salvatorul ei. Fusese pregătit să aștepte până se termina pontificatul dezastruos al lui Lucchesi ca să-și pună în acțiune planul. Însă Sanctitatea Sa nu-i dăduse de ales, îl obligase practic să ia problema în mâinile sale. Lucchesi era cel care se abătuse de la calea dreaptă, se asigura singur elvețianul, nu el. Și apoi, Dumnezeu bătea deja de o vreme la ușa lui Lucchesi. După părerea lui Richter, el nu făcuse altceva decât să-i dea „Pontifului Accidental” un început timpuriu în inevitabilul proces al canonizării.

Gândurile i-au fost întrerupte de torentul tunător al apei din WC. Când Albanese a apărut, își ștergea mâinile mari cu un prosop – ca un gropar, și-a zis Richter. Și când te gândești că, de fapt, se considera un posibil papă, cel pe care Richter l-ar fi ales să-i fie marioneta-pontif. Albanese nu era vreun gigant intelectual, însă jucase rolul infiltratului din Curie destul de bine ca să asigure două nominalizări papale esențiale. În calitate de *camerlengo,* Albanese făcuse trupul lui Lucchesi să ajungă din apartamentul papal în mormântul de sub Bazilica Sfântul Petru fără umbră de scandal. De asemenea, pusese în mâinile lui Richter copii

după câteva dosare de personal pline de păcate din Arhivele Secrete ale Vaticanului care se dovediseră inestimabile în timpul pregătirilor de conclav. Ca răsplată, Albanese avea să fie curând secretarul de stat, a doua poziție ca putere în Sfântul Scaun.

Albanese și-a șters fața ciupită de vărsat și a aruncat prosopul pe spătarul unui scaun.

— Cu tot respectul, Excelență, crezi că a fost înțelept să vii aici în această seară?

— Uiți că mulți dintre acei cardinali de la parter sunt acum bogați datorită mie?

— Cu atât mai mult ar fi trebuit să nu ieși în evidență până la încheierea conclavului. Nu pot decât să-mi închipui ce vorbesc în acest moment cei de teapa lui Francona și Kevin Brady.

— Francona și Brady sunt cea mai măruntă dintre problemele noastre.

Fotoliul simplu, de lemn, pe care s-a lăsat să cadă Albanese, a scârțâit sub greutatea lui.

— E vreun semn de la Janson ăla?

Richter a scuturat din cap.

— Era evident tulburat în seara aceea. Se poate să-și fi luat viața.

— N-avem noi norocul ăsta.

— Cu siguranță nu gândești asta, Excelență. Dacă Janson s-ar sinucide, sufletul lui ar fi în mare primejdie.

— Deja este.

— La fel ca al meu, a zis Albanese încet.

Richter a pus o mână pe umărul cărnos al lui *camerlengo.*

— Ți-am dat iertarea pentru faptele tale, Domenico. Sufletul tău e într-o stare de grație.

— Și al tău, Excelență?

Richter și-a tras mâna.

— Dorm bine noaptea știind că peste câteva zile Biserica va fi sub controlul nostru. N-am să las pe nimeni să ne stea în cale. Și asta include un țărănuș chipeș din cantonul Fribourg.

— Atunci îți sugerez să-l găsești, Excelență. Cu cât mai curând, cu atât mai bine.

Episcopul Richter a zâmbit cu răceală.

— Ăsta-i tipul de gândire incisivă și analitică pe care ai de gând să-l aduci în funcția de secretar de stat?

Albanese a răbdat în tăcere mustrarea superiorului general.

— Fii sigur, a zis episcopul Richter, că Ordinul își folosește toate resursele considerabile la găsirea lui Janson. Din păcate, nu mai suntem singurii care umblă după el. Se pare că arhiepiscopul Donati s-a alăturat căutărilor.

— Dacă noi nu-l putem găsi pe Janson, ce nădăjduiește Donati?

— Donati are mai mult decât nădejdea.

— Ce anume?

Episcopul Richter s-a uitat lung la cupola bazilicii.

— Îl are pe Gabriel Allon.

11.

VIA SARDEGNA, ROMA

Il palazzo era confundat adesea cu o ambasadă sau un minister, pentru că era înconjurat de un formidabil gard de oțel și avea o serie de camere de supraveghere îndreptate spre exterior. În curtea din față apa clipocea într-o fântână barocă, dar statuia romană veche de două mii de ani a lui Pluto, care împodobise cândva holul de la intrare, lipsea. În locul ei stătea dr. Veronica Marchese, directoarea Muzeului Național Etrusc al Italiei. Purta un uluitor costum-pantalon negru și la gât avea o bandă de aur groasă. Părul negru îi era pieptănat pe spate și prins cu o clamă pe ceafă. Ochelarii cu rame alungite îi dădeau un aer savant.

Cu un zâmbet larg, a sărutat-o pe Chiara pe amândoi obrajii. Lui Gabriel i-a întins doar mâna,

reținută.

— Domnule director Allon. Sunt atât de bucuroasă că ai putut să vii. Regret doar că nu am făcut asta acum multă vreme.

Gheața fiind spartă, i-a condus de-a lungul unei galerii cu tablouri de vechi maeștri italieni, care ar fi putut să stea toate într-un muzeu. Lucrările nu erau decât o mică parte din colecția răposatului ei soț.

— După cum vedeți, am făcut câteva schimbări de la ultima voastră vizită.

— Curățenie de primăvară? a întrebat Gabriel.

Ea a izbucnit în râs.

— Cam așa ceva.

Dispăruseră superbele statui grecești și romane care fuseseră în galerie. Imperiul de afaceri al lui Carlo Marchese, aproape în întregime ilegal, indusese o scurtă perioadă de comerț internațional cu antichități furate. Unul dintre principalii lui parteneri fusese gruparea Hezbollah, care-l alimenta cu un șuvoi constant de obiecte din Liban, Siria și Irak. În schimb, Carlo umplea vistieria Hezbollah cu valută forte, care era folosită la cumpărarea de arme și finanțarea terorismului. Gabriel distrusese rețeaua. Apoi, după ce făcuse o descoperire arheologică remarcabilă la cincizeci de metri sub Muntele Templului, îl doborâse pe Carlo.

— La câteva luni după moartea soțului meu, a explicat Veronica Marchese, m-am debarasat fără vâlvă de colecția lui personală. Am dat piesele etrusce muzeului meu, unde le era locul, de fapt. Cele mai multe sunt încă în depozit, dar am expus câteva pentru public. Se înțelege de la sine că pe tăblițe nu este menționată proveniența.

— Și restul?

— Prietenul tău, generalul Ferrari, a avut amabilitatea să mă scape de ele. A fost foarte discret, lucru neobișnuit pentru el. Generalului îi este dragă publicitatea pozitivă. Presupun că ție trebuie să-ți mulțumesc pentru asta, a spus ea

privindu-l pe Gabriel cu recunoștință sinceră. Dacă ar fi devenit public faptul că soțul meu controla comerțul global cu antichități furate, cariera mea ar fi fost distrusă.

— Avem cu toții secretele noastre.

— Da, a zis ea, distant. Presupun că da.

Celălalt secret al Veronicăi Marchese aștepta în salonul ei oficial, îmbrăcat în sutană și pelerină scurtă. Pe fundal se auzea muzică în surdină. Era Mendelssohn, Trio cu pian nr. 1 în re minor. Cheia patimii înăbușite.

Donati a desfăcut o sticlă de prosecco și a turnat în patru pahare.

— Te pricepi destul de bine pentru un preot, a zis Gabriel.

— Sunt arhiepiscop, îți amintești?

Donati a dus un pahar la fotoliul tapițat cu brocart pe care se așezase Veronica, apoi a luat loc în fotoliul de lângă ea. Gabriel, observator expert al comportamentului uman, știa să recunoască un gest intim. În mod clar, Donati era în largul său în salonul Veronicăi. Dacă n-ar fi fost sutana și pelerina scurtă, un străin ar fi putut presupune că era stăpânul acelui *palazzo.*

Se lăsase o tăcere stingheritoare. Ca un oaspete nepoftit la cină, trecutul se strecurase între ei. În ceea ce-l privea, Gabriel se gândea la ultima sa întâlnire cu Veronica Marchese. Erau în Capela Sixtină, doar ei doi, în fața picturii *Judecata de Apoi* a lui Michelangelo. Veronica îi descria lui Gabriel viața care-l aștepta pe Donati atunci când Inelul Pescarului avea să fie scos pentru ultima oară de pe degetul lui Pietro Lucchesi. O poziție de profesor la o universitate pontificală, un cămin pentru preoții bătrâni. „Atât de însingurat. Cumplit de trist și însingurat…” Lui Gabriel i-a trecut prin cap gândul că Veronica, văduvă și disponibilă, ar fi putut avea alte planuri.

În cele din urmă, ea a lăudat rochia și perlele Chiarei. Apoi a întrebat de copii și de Veneția,

după care s-a plâns de starea în care ajunsese Roma, odinioară centrul lumii civilizate. În această vreme era o obsesie națională. Optzeci la sută din străzile orașului erau pline de gropi nereparate care te puneau în pericol nu doar ca șofer, ci și ca pieton. Copiii aveau în ghiozdane hârtie igienică, din pricină că în toaletele din școli nu exista. Autobuzele din Roma erau veșnic în întârziere, dacă circulau măcar. De curând, scara rulantă dintr-o stație de metrou foarte frecventată amputase piciorul unui turist. Și apoi, a zis Veronica, erau tomberoanele care dădeau pe dinafară și mormanele de gunoi necolectat. Site-ul cel mai popular în rândul locuitorilor era Roma Fa Schiffo, „Roma e scârboasă”.

— Și cine este vinovat pentru această situație deplorabilă? Acum câțiva ani, procurorul-șef al Romei a descoperit că Mafia ajunsese să controleze consiliul municipal și deturna în mod constant banii orașului. O companie aparținând Mafiei a primit contractul de colectare a gunoiului. Compania nu s-a deranjat să adune gunoiul, desigur, pentru că asta ar fi însemnat cheltuieli și i-ar fi redus marja profitului. La fel și cu repararea străzilor. De ce să te ostenești să astupi o groapă din asfalt? Astuparea gropilor costă. Mafia e blestemul Italiei, a spus Veronica clătinând încet din cap. Apoi, cu o privire aruncată lui Gabriel, a adăugat: Și al meu.

— Totul va fi mai bine acum, că Saviano e prim-ministru.

Veronica s-a strâmbat.

— N-am învățat nimic din trecut?

— Se pare că nu.

Ea a oftat.

— A vizitat muzeul, nu demult. A fost de-a dreptul fermecător, așa cum sunt cei mai mulți demagogi. E ușor de văzut de ce a avut priză la italienii care nu locuiesc în *palazzo*-uri de lângă Via Veneto. Sau în spatele zidurilor Vaticanului, a

spus Veronica atingând în treacăt brațul lui Donati. Saviano îl ura pe Sfântul Părinte pentru că lua apărarea imigranților și avertiza împotriva primejdiilor pe care le aduce ascensiunea extremei drepte. Considera asta o provocare directă pusă la cale de stângistul care-i servea drept secretar particular Sfântului Părinte.

— Așa a fost? a întrebat Gabriel.

Donati a sorbit gânditor din pahar înainte să răspundă.

— Biserica n-a rostit niciun cuvânt ultima dată când extrema dreaptă a luat puterea în Italia și Germania. De fapt, elemente puternice din Curie au sprijinit ascensiunea fascismului și național-socialismului. I-au considerat pe Mussolini și Hitler bastioane împotriva bolșevismului, care era ostil pe față catolicismului. Sfântul Părinte și cu mine am hotărât că de această dată nu vom face aceeași greșeală.

— Și acum, a zis Veronica Marchese, Sfântul Părinte e mort și un soldat din Gărzile Elvețiene a dispărut. S-a uitat la Gabriel. Luigi mi-a zis că ai fost de acord să-l găsești.

Gabriel s-a încruntat la Donati, care brusc își curăța scamele de pe sutana imaculată.

— Am spus ce nu trebuie? a întrebat Veronica.

— Nu. Arhiepiscopul a făcut asta.

— Nu te supăra pe el. Viața în cușca aurită a Palatului Apostolic te poate izola foarte tare. Arhiepiscopul îmi cere adesea părerea asupra chestiunilor lumești. După cum știi, am destul de multe relații în cercurile sociale și politice romane. O femeie în poziția mea aude tot felul de lucruri.

— Cum ar fi?

— Zvonuri, a răspuns ea.

— Ce fel de zvonuri?

— Despre un soldat tânăr și chipeș din Gărzile Elvețiene care a fost văzut într-un club de noapte gay împreună cu un preot al Curiei. Când i-am spus arhiepiscopului, m-a prevenit că niște

afirmații nedovedite pot să producă o vătămare ireparabilă a reputației unei persoane și m-a avertizat să nu le colportez.

— Arhiepiscopul știe foarte bine despre ce vorbește, a zis Gabriel. Dar se pune întrebarea de ce n-a pomenit nimic despre asta la prânzul de azi.

— Poate că nu i s-a părut relevant.

— Sau poate că s-a gândit că aș fi mai puțin înclinat să-l ajut dacă aș ști că urmează să mă implic într-un scandal sexual de la Vatican.

Telefonul lui Gabriel a vibrat aproape de inimă. Era un mesaj de pe bulevardul Regele Saul.

— E vreo problemă? a întrebat Donati.

— Se pare că fișierul lui Janson a fost șters din rețeaua Gărzilor Elvețiene la câteva ore după moartea Sfântului Părinte.

Gabriel a schimbat o privire cu Chiara, care încerca să nu zâmbească.

— Colegii mei de la Unitatea 8200 caută acum copia de siguranță a sistemului.

— Vor găsi ceva?

— Fișierele de computer seamănă un pic cu păcatele, Excelență.

— Cum adică?

— Pot fi iertate, dar nu dispar cu adevărat niciodată.

*

Au cinat pe terasa magnifică de pe acoperișul *palazzo*-ului, sub arzătoarele cu gaz care alungau răcoarea din aerul nopții. A fost o cină romană tradițională, ravioli cu spanac în sos de unt și salvie, apoi friptură de vițel cu legume proaspete. Conversația a curs la fel de lin ca cele trei sticle cu Brunello vechi pe care Veronica le-a dezgropat din pivnița lui Carlo. Donati părea perfect în largul său în armura clericală neagră, cu Veronica la dreapta și luminile Romei sclipind blând în spate. O fi fost orașul stricat și mizerabil și îngrozitor de corupt, însă privit de pe terasa Veronicăi Marchese, cu

aerul curat și răcoros și plin de aroma mâncării, lui Gabriel îi părea cel mai frumos din lume.

Numele lui Carlo n-a fost pomenit la masă și nu s-a făcut nicio aluzie la violența și scandalul care-i legau. Donati a formulat unele speculații despre rezultatul conclavului, evitând însă subiectul morții lui Lucchesi. În principal, părea că soarbe fiecare cuvânt al Veronicăi. Afecțiunea dintre ei era dureros de evidentă. Donati păși pe marginea unei crevase din Alpi. Deocamdată, cel puțin, Dumnezeu îl veghea.

Doar telefonul lui Gabriel le-a amintit de ce se întâlniseră în seara aceea. Puțin după ora zece a vibrat la o actualizare din Tel Aviv. Cyber-detectivii de la Unitatea 8200 găsiseră formularul de angajare a lui Niklaus Janson în Gărzile Elvețiene. Următoarea actualizare a sosit la zece și jumătate, când Unitatea i-a găsit dosarul complet. Era scris în germana elvețiană, limba oficială a Gărzilor. Apăreau menționate două cazuri de încălcare a orei stingerii, dar nimic despre o relație sexuală cu un preot al Curiei.

— Și numărul de telefon? Trebuie să fie acolo. Gărzile sunt mereu la datorie.

— Răbdare, Excelență.

Așteptarea n-a durat decât zece minute.

— Au găsit un fișier vechi cu contactele, în care figurează fruntașul Niklaus Janson. Apar un număr de telefon și două adrese de e-mail, una de la Vatican și alta, personală, de Gmail.

— Și acum? a vrut să știe Donati.

— Aflăm unde este telefonul și dacă mai este în posesia lui Niklaus Janson.

— Și apoi?

— Îl sunăm.

12.

ROMA – FLORENȚA

Donati a fost trezit de clopotele bisericilor. A deschis încet ochii. Lumina zilei mărginea storul bine tras. Dormise mai mult decât de obicei. Și-a pus o mână pe frunte. Avea capul îngreunat de vinul lui Carlo Marchese. Avea și inima grea. Nu îndrăznea să se gândească la motiv.

S-a ridicat în capul oaselor și a pus picioarele pe parchetul rece. A durat un pic până ca odaia să nu mai fie înceţoşată. Un birou năpădit de cărți și hârtii, un șifonier simplu, un scăunel de lemn pentru rugăciune. Deasupra lui, abia văzut în penumbră, era crucifixul greu, din lemn de stejar, pe care i-l dăduse stăpânul său la câteva zile după conclav. Fusese agățat în apartamentul lui din Palatul Apostolic. Acum atârna aici, în camera sa din Curia Iezuită. Ce diferență față de palazzo-ul bogat al Veronicăi! Era odaia unui sărac, și-a zis. Odaia unui preot.

Scăunelul de rugăciune îl invita. Donati s-a ridicat, și-a pus halatul de casă și a traversat încăperea. A deschis breviarul la pagina potrivită și, în genunchi, a citit primele cuvinte ale rugăciunii de dimineață.

Doamne, *vino în ajutorul meu. Stăpâne, grăbește-te să mă ajuți…*

În spatele său, pe noptieră, telefonul a vibrat. Fără să-l bage în seamă, a citit psalmii și imnurile alese în acea dimineață, precum și un mic fragment din Apocalipsă.

Am văzut, apoi, alt înger care se ridica de la Răsăritul Soarelui[15]*…*

De-abia după ce a repetat ultimul rând din rugăciunea de încheiere s-a ridicat în picioare și a luat telefonul. Mesajul care-l aștepta era în italiana vorbită, plin de amănunte înșelătoare și cuvinte cu dublu sens. Totuși, instrucțiunile erau limpezi. Dacă Donati n-ar fi știut ce știa, ar fi presupus că autorul era din Curia Romană. Nu era.

Am văzut, apoi, alt înger care se ridica de la Răsăritul Soarelui…

A aruncat telefonul pe patul nefăcut, s-a ras și a făcut duș la repezeală. Înfășurat într-un prosop, a deschis ușile șifonierului. Pe bară atârnau câteva sutane și ținute preoțești, alături de veșmintele liturgice. Garderoba civilă se limita la un sacou sport cu petice de piele la coate, două perechi de pantaloni de bumbac cafeniu, două cămăși albe, două pulovere la baza gâtului și o pereche de mocasini de piele întoarsă.

S-a îmbrăcat cu un rând de haine și pe celălalt l-a pus într-o geantă de voiaj. A adăugat lenjerie de schimb, articolele de toaletă, o stolă, un stihar, un brâu și trusa de voiaj pentru liturghie. Telefonul mobil l-a pus în buzunarul sacoului.

Coridorul era pustiu. A auzit zăngănitul slab al tacâmurilor și veselei de ceramică din sala de mese comună și, din capelă, voci masculine puternice în rugăciune. Neobservat de frații săi iezuiți, a coborât repede scările și a ieșit în dimineața de toamnă.

Un Mercedes berlină din clasa E aștepta pe Borgo Santo Spirito. La volan era Gabriel; Chiara, pe locul pasagerului. Când Donati s-a strecurat pe bancheta din spate, mașina a țâșnit. Câțiva pietoni, printre care și un preot al Curiei pe care Donati îl cunoștea din vedere, s-au dat deoparte grăbiți.

— E vreo problemă? a întrebat el.

Gabriel a aruncat o privire în oglinda retrovizoare.

— O să știu în câteva minute.

Mașina s-a smucit spre dreapta, ratând la mustață un cârd de călugărițe în veșminte cenușii, și a traversat în goană Tibrul.

Donati și-a pus centura de siguranță și a închis ochii.

Doamne, vino în ajutorul meu. Stăpâne, grăbește-te să mă ajuți…

•

Au gonit spre nord pe Lungotevere până în Piazza del Popolo, apoi spre sud spre Piazza

Venezia. Până și după standardele înalte ale Romei, era o călătorie care-ți făcea părul măciucă. Donati, veteran al nenumăratelor convoaie papale, se minuna de măiestria cu care vechiul său prieten manevra puternica mașină fabricată în Germania și aparentul calm cu care Chiara dădea din când în când îndrumări sau sfaturi. Drumul lor era ocolit și plin de opriri bruște și întoarceri abrupte, toate în scopul de a da în vileag prezența unor urmăritori motorizați. Într-un oraș ca Roma, unde scuterele constituie o formă uzuală de transport, era o sarcină grea. Donati a încercat să ajute, dar cu timpul s-a lăsat păgubaș, mulțumindu-se să privească zidurile presărate cu graffiti și munții de gunoi necolectat care fulgerau prin dreptul geamului său. Veronica avea dreptate. Roma era frumoasă, dar era dezgustătoare.

Când au ajuns la Ostiense, un cartier muncitoresc haotic din Municipio VIII, Gabriel părea mulțumit să constate că nu erau urmăriți. De pe A90, șoseaua de centură a Romei, a luat-o spre nord pe autostrada E35, un drum cu taxă care se întinde pe lungimea Italiei până la granița cu Elveția.

Donati și-a slăbit strânsoarea degetelor pe cotieră.

— N-ai vrea să-mi spui unde ne ducem?

Gabriel a arătat spre un indicator albastru cu alb de la marginea drumului.

Donati și-a îngăduit un zâmbet. De mult nu mai fusese la Florența.

•

Unitatea 8200 localizase telefonul în rețeaua din Florența puțin după ora cinci în acea dimineață. Era la nord de Arno, în San Marco, cartierul în care Medici, dinastia de bancheri care transformase Florența în inima artistică și intelectuală a Europei, își făcuse menajeria de girafe, elefanți și lei. Până acum, Unitatea nu reușise să pătrundă în telefon și să-i controleze

sistemul de operare. Nu făceau decât să-i monitorizeze poziția aproximativă folosind tehnicile de geolocație.

— În limbaj profan, te rog? a suspinat Donati.

— După ce pătrundem într-un telefon putem să ascultăm convorbirile posesorului, să-i citim e-mailurile și SMS-urile și să-i monitorizăm căutările pe internet. Putem chiar să facem fotografii și clipuri cu camera de luat vederi și să-i folosim microfonul ca dispozitiv de ascultare.

— E ca și cum ați fi Dumnezeu.

— Nu întocmai, dar e ca și cum am avea puterea să privim în sufletul cuiva. Le putem afla cele mai negre spaime și cele mai adânci dorințe. Scuturând din cap cu mâhnire, Gabriel a urmat: Industria telecomunicațiilor și amicii ei din Silicon Valley ne-au promis o minunată lume nouă plină de oportunități, toate la îndemână. Ne-au spus să nu ne facem griji, că secretele noastre vor fi în siguranță. Nimic din toate astea n-a fost adevărat. Ne-au mințit cu bună știință. Ne-au furat intimitatea. Și, în acest proces, au distrus totul.

— Totul?

— Ziare, filme, cărți, muzică… totul.

— Nu te știam așa de ostil față de noile tehnologii.

— Sunt restaurator de tablouri specializat în vechii maeștri italieni. Sunt membru fondator al clubului.

— Și totuși ai la tine un telefon mobil.

— Unul foarte special. Nici măcar prietenii mei din NSA-ul american nu pot să-l spargă.

Donati a ridicat un Nokia 9 Android.

— Și al meu?

— M-aș simți mai bine dacă l-ai arunca pe fereastră.

— Viața mea este pe acest telefon.

— În asta constă problema, Excelență.

La rugămintea lui Gabriel, Donati i-a dat telefonul Chiarei. După ce l-a închis, ea a scos

cartela SIM și bateria și le-a pus pe amândouă în poșetă. Carcasa lipsită de viață i-a înapoiat-o lui Donati.

— Mă simt mai bine deja.

S-au oprit să bea o cafea la un Autogrill de lângă Orvieto și au ajuns la periferia Florenței la câteva minute după prânz. Becurile roșii ale panourilor cu Zona Traffico Limitato clipeau de zor. Gabriel a lăsat Mercedesul într-o parcare publică de lângă Basilica di Santa Croce și au pornit împreună spre San Marco.

Conform luminiței albastre de pe telefonul lui Gabriel, aparatul lui Janson era un pic mai la vest de Muzeul San Marco, probabil pe Via San Gallo. Unitatea 8200 avertizase că geolocația are o marjă de eroare de circa patruzeci de metri, deci telefonul putea fi și pe Via Santa Reparata sau Via della Ruote. Pe toate trei străzile se înșirau mici hoteluri ieftine și hosteluri. Gabriel a numărat cel puțin paisprezece astfel de locuri în care Niklaus Janson ar fi putut să se cazeze.

Locul exact în care era punctul albastru corespundea adresei unui hotel numit pe drept cuvânt Piccolo. Chiar peste drum era un restaurant în care Gabriel a prânzit ca un om pentru care timpul n-are importanță. Donati, cu telefonul reasamblat și funcțional, a mâncat pe Via Santa Reparata; Chiara, după colț, pe Via della Ruote.

Gabriel și Chiara aveau pe telefoane fotografia oficială a lui Janson în uniformă. Înfățișa un tânăr cu un aer serios, cu părul scurt și ochii negri mici pe o față colțuroasă. De încredere, și-a zis Gabriel, dar în niciun caz un sfânt. În dosarul lui Janson scria că avea cam un metru optzeci și trei. Cântărea șaptezeci și cinci de kilograme, sau o sută șaizeci și cinci de livre.

La trei și un sfert încă nu-l văzuseră. Chiara s-a dus în restaurantul aflat peste drum de hotelul Piccolo; Donati, pe Via della Ruote. Pe Via Santa Reparata, Gabriel stătea cu ochii la telefon,

îndemnând luminița albastră care clipea să se miște. La ora cinci, cu douăsprezece ore după descoperirea ei, poziția era neschimbată. Disperat, Gabriel și-a imaginat un smartphone care se stinge încetul cu încetul într-o încăpere părăsită, plină cu cutii de mâncare adusă din oraș.

Un mesaj de la Chiara l-a bine dispus. „Acum am cu șapte kile jumătate mai mult decât trebuie. Poate că ar trebui să sunăm pur și simplu la numărul ăla".

„Și dacă a fost implicat?"

„Parcă ziceai că încă n-am ajuns acolo".

„N-am ajuns. Dar ne apropiem cu fiecare clipă".

La cinci și jumătate și-au schimbat iar pozițiile. Gabriel s-a dus la un restaurant de pe Via della Ruote. S-a așezat la o masă de pe trotuar și a comandat, fără poftă, *spaghetti pomodoro.*

— Dacă nu vă plac, a zis chelnerul, vă pot aduce altceva.

Gabriel a cerut un espresso dublu, al cincilea din acea după-amiază, și a întins spre telefon mâna care îi tremura un pic. Era alt mesaj de la Chiara.

„Zece kile. Te implor, sună-l".

Gabriel era foarte ispitit. În schimb, s-a uitat la turiștii care se întorceau greoi la hoteluri după o lungă zi de gustat deliciile Florenței. Pe stradă erau patru hoteluri. Cel numit printr-o inadvertență Grand Hotel Medici era lângă restaurant, direct sub ochii lui.

S-a uitat la telefon. Era șase și un sfert. Apoi a verificat poziția luminiței de pe diagrama de geolocație și a observat ceea ce părea să fie o clătinare extrem de mică. Încă treizeci de secunde de observație atentă i-au confirmat bănuiala. Luminița chiar se mișca.

Dată fiind marja de eroare de patruzeci de metri, Gabriel le-a comunicat repede Chiarei și lui Donati ce descoperise. Donati a scris că nu era nici urmă de Janson pe Via San Gallo, iar peste câteva secunde Chiara a raportat același lucru de la postul

ei de pe Via Santa Reparata. Gabriel n-a răspuns la niciunul dintre mesaje, deoarece îl examina pe bărbatul care tocmai ieșise din Grand Hotel Medici.

Spre treizeci de ani, păr scurt, în jur de un metru optzeci, vreo șaptezeci și cinci de kilograme. A cercetat strada în ambele sensuri, apoi a luat-o la dreapta, pe lângă restaurant. Gabriel a pus pe masă două bancnote noi, a numărat încet până la zece și s-a ridicat de la masă. De încredere, își zicea. Dar în niciun caz un sfânt.

13.

FLORENȚA

Chiara și Donati așteptau pe Via Ricasoli, izbiți de șuvoiul celor care ieșeau din Galleria dell'Accademia. Fără vreun avertisment, ea și-a azvârlit brațele pe după gâtul lui Donati și l-a tras mai aproape.

— Chiar e nevoie de asta?

— Nu vrem să-ți vadă fața. Cel puțin, nu încă.

L-a ținut strâns pe Donati în vreme ce Niklaus Janson despica mulțimea și trecea pe lângă ei fără să le arunce nicio privire. Gabriel a apărut peste câteva clipe.

— E ceva ce ați vrea să-mi spuneți voi doi?

Donati s-a eliberat și și-a potrivit ostentativ sacoul.

— Să-l sun acum?

— Mai întâi îl urmărim. Apoi sunăm.

— De ce să așteptăm?

— Pentru că trebuie să știm dacă e urmărit.

— Ce se întâmplă dacă vezi pe cineva?

— Hai să sperăm că nu se ajunge la asta.

Gabriel și Donati au pornit pe stradă, urmați de Chiara. În fața lor era Campanile di Giotto. Janson

s-a topit în marea de turiști din Piazza del Duomo și a dispărut. Când Gabriel l-a văzut din nou, în sfârșit, soldatul din Gărzile Elvețiene se rezema de baptisteriul ortogonal, cu telefonul în mâna dreaptă. După o clipă, degetul lui mare a început să apese pe ecran.

— Ce crezi că face? a întrebat Donati.

— Pare să trimită un mesaj.

— Cui?

— Bună întrebare.

Janson și-a pus telefonul în buzunarul de la spate al blugilor și, răsucindu-se încet, a cercetat piața ticsită de lume. Privirea i-a trecut fără oprire peste Gabriel și Donati. Pe chip nu i-a apărut niciun semn de recunoaștere.

— Caută pe cineva, a zis Donati.

— Ar putea fi persoana care tocmai i-a trimis mesajul.

— Sau?

— Poate că se teme că îl urmărește cineva.

— *Îl urmărește* cineva.

În cele din urmă, Janson a părăsit *piazza* și a pornit pe o stradă comercială numită Via Martelli. De data aceasta, Chiara a fost cea care l-a urmat. După vreo sută de metri, tânărul a cotit pe o alee îngustă care l-a scos în Piazza di San Lorenzo. Fațada neterminată a bazilicii se înălța pe latura de est. Avea culoarea gresiei și părea un zid uriaș de cărămizi netencuite. După ce s-a uitat scurt la telefon, Janson a urcat cele cinci trepte și a intrat.

Pe latura de vest a pieței era un șir de vânzători de haine care-i ademeneau pe turiști. Pe partea nordică era o *gelateria.* Chiara și Donati s-au așezat la coadă. Gabriel a traversat piața și a intrat în bazilică. Janson stătea în fața mormântului lui Cosimo de Medici, cu degetele mari apăsând ecranul telefonului, aparent fără s-o bage în seamă pe englezoaica rumenă care se adresa unui grup de turiști de parcă ar fi fost tari de urechi.

Elveţianul a trimis un ultim mesaj şi s-a întors în piaţă, unde s-a oprit din nou ca să se uite în jur. Era limpede că aştepta pe cineva. Destinatarul mesajelor, a presupus Gabriel. Persoana care-l trimisese întâi în Piazza del Duomo şi apoi la Basilica di San Lorenzo.

Privirea lui Janson a poposit un pic asupra lui Gabriel, după care tânărul s-a pus în mişcare pe Borgo San Lorenzo. Nu părea să-l urmărească nimeni din piaţă sau din magazinele şi restaurantele din jurul ei.

Gabriel s-a dus la *gelateria,* unde Donati şi Chiara stăteau pe taburete înalte la o masă cu tăblie zincată. Nu se atinseseră de cele comandate.

— Putem să-l contactăm acum? a întrebat Donati.

— Nu încă.

— De ce nu?

— Pentru că ei sunt aici, Excelenţă.

— Cine?

Gabriel s-a întors cu spatele, fără să răspundă, şi a pornit după Niklaus Janson. Peste o clipă, Chiara şi Donati au aruncat într-un coş de gunoi îngheţatele nemâncate şi au luat-o pe urmele lui.

•

Janson a traversat a doua oară Piazza del Duomo, confirmând astfel bănuiala lui Gabriel că elveţianul era dirijat de o mână ascunsă. „Undeva în Florenţa îl aşteaptă cineva”, şi-a zis.

Janson s-a dus în Piazza della Repubblica şi de acolo a pornit spre Ponte Vecchio. Care odinioară fusese sălaşul fierarilor, tăbăcarilor şi măcelarilor. Dar la sfârşitul secolului al XVI-lea, după ce florentinii s-au plâns de sânge şi duhoare, podul a devenit domeniul bijutierilor şi aurarilor din oraş. Vasari a proiectat pentru clanul Medici un coridor particular deasupra prăvăliilor din partea răsăriteană a podului, permiţându-le să treacă fluviul fără să trebuiască să se amestece cu supuşii lor.

Familia Medici dispăruse de mult, însă bijutierii și aurarii rămăseseră. Janson a trecut pe lângă vitrinele strălucitoare ale magazinelor și s-a oprit la jumătatea podului, sub arcadele Coridorului lui Vasari, ca să privească apele negre și încete ale fluviului Arno. Gabriel aștepta de cealaltă parte a podului. Între ei se scurgea un șuvoi constant de turiști.

Gabriel s-a uitat la stânga și i-a văzut pe Chiara și Donati apropiindu-se prin mulțime. Cu o mică mișcare a capului le-a cerut să vină la el. S-au postat unul lângă altul de-a lungul balustradei, Gabriel și Chiara cu fața spre Niklaus Janson, Donati cu fața spre Arno.

— Ei bine? a întrebat Donati.

Gabriel s-a mai uitat un moment la Janson. Era cu spatele la ei, spre mijlocul podului. Cu toate acestea, era limpede că tasta din nou ceva. Gabriel voia să știe cine era persoana, bărbat sau femeie, cu care ținea legătura elvețianul. Dar trecuse deja destul timp.

— Haide, Luigi. Sună-l.

Donati și-a scos Nokia. Numărul lui Janson era deja salvat la contacte. Cu o atingere a ecranului, a inițiat apelul. Au trecut câteva secunde. Apoi Niklaus Janson a ridicat, șovăielnic, telefonul la ureche.

14.

PONTE VECCHIO, FLORENȚA

— Bună seara, Niklaus. Îmi recunoști vocea?

Donati a apăsat pe semnul difuzorului de pe ecranul Nokiei la timp ca Gabriel să audă răspunsul surprins al lui Janson.

— Excelență?

— Da.

— Unde sunteți?

— Mă întrebam același lucru despre tine.

N-a venit niciun răspuns de la tânărul aflat pe cealaltă parte a podului.

— Trebuie să vorbesc cu tine, Niklaus.

— Despre ce?

— Despre noaptea în care a murit Sfântul Părinte.

Iarăși niciun răspuns.

— Mai ești acolo, Niklaus?

— Da, Excelență.

— Spune-mi unde ești. Trebuie să te văd urgent.

— Sunt în Elveția.

— Nu-ți stă în fire să minți un arhiepiscop.

— Nu mint.

— Nu ești în Elveția. Ești în mijlocul lui Ponte Vecchio din Florența.

— De unde știți?

— Pentru că stau în spatele tău.

Janson s-a răsucit cu telefonul la ureche.

— Nu vă văd.

Donati s-a răsucit și el, încet.

— Excelență? Dumneavoastră sunteți?

— Da, Niklaus.

— Cine este bărbatul de lângă dumneavoastră?

— Un prieten.

— M-a urmărit.

— Acționa în numele meu.

— M-am temut că o să mă omoare.

— De ce ar vrea cineva să te omoare?

— Iertați-mă, Excelență, a șoptit el.

— Pentru ce?

— Dați-mi iertarea.

— Trebuie să-ți aud întâi mărturisirea.

Tânărul a întors privirea spre stânga.

— Nu-i timp, Excelență.

Janson a lăsat în jos telefonul și a pornit de-a curmezișul podului. La mijloc s-a oprit brusc și și-a desfăcut larg brațele. Primul glonț l-a nimerit în umărul stâng, făcându-l să se învârtă ca un titirez.

Al doilea i-a scobit o gaură în piept și l-a făcut să cadă în genunchi, ca un penitent. Acolo, cu brațele atârnând deja fără vlagă, a încasat al treilea glonț. L-a nimerit deasupra ochiului drept și i-a smuls o bucată mare din craniu.

Pe podul vechi împușcăturile au răsunat ca niște bubuituri de tun. Pe dată a erupt un vârtej de panică. Gabriel l-a zărit pentru o clipă pe ucigaș, pe când fugea de pe pod spre sud. Apoi, răsucindu-se, i-a văzut pe Chiara și Donati îngenunchind lângă Niklaus Janson. Ultima împușcătură îl împinsese pe spate, cu picioarele prinse sub el. În ciuda groaznicei răni de la cap, era încă viu, conștient. Gabriel s-a ghemuit alături. Tânărul șoptea ceva.

Telefonul lui zăcea pe piatra cubică, cu ecranul spart. Gabriel l-a strecurat în buzunarul hainei, alături de portofelul din nailon pe care l-a luat din buzunarul de la spate al blugilor muribundului. Donati se ruga în șoaptă, cu degetul mâinii drepte apăsat lângă rana de glonț din fruntea lui Janson. Cu două mici mișcări, una verticală, cealaltă orizontală, i-a dat soldatului din Gărzile Elvețiene iertarea de păcate.

În câteva clipe, o mulțime îndurerată s-a adunat în jurul lor. Gabriel a auzit expresii de șoc și oroare într-o duzină de limbi și, în depărtare, urletul sirenelor care se apropiau. Ridicându-se, a tras-o în picioare pe Chiara, apoi pe Donati. Pe când se îndepărtau de cadavru, mulțimea se îmbulzea în față. S-au îndepărtat calmi spre nord, în lumina albastră a girofarului primei dintre unitățile din Polizia di Stato.

— Ce s-a întâmplat adineauri? a întrebat Donati.

— Nu prea știu, a zis Gabriel. Dar o să aflăm într-un minut.

•

La picioarele lui Ponte Vecchio s-au alăturat șuvoiului de turiști speriați care fugeau spre arcadele coridorului lui Vasari. Când au ajuns la

intrarea în Galeriile Uffizi, Gabriel a scos din buzunar telefonul lui Janson. Era un iPhone, neblocat, încărcat optzeci și patru la sută. Cele mai negre spaime, cele mai adânci dorințe, însuși sufletul lui, toate la îndemâna lui Gabriel.

— Să sperăm că am fost singurul care a văzut că l-ai luat, a zis Donati cu reproș. *Și* portofelul.

— Ai fost. Dar încearcă să nu arăți așa de vinovat.

— Tocmai am fugit de la locul unei crime. De ce naiba ar trebui să mă simt vinovat?

Gabriel a apăsat pe HOME. Erau deschise câteva aplicații, inclusiv un șir de mesaje. A derulat până la primul. Nu era niciun nume, doar un număr. Primul mesaj, scris în engleză, venise la ora 16.47 în după-amiaza precedentă.

„Te rog, spune-mi unde ești, Niklaus".

— L-am prins.

— Pe cine? a întrebat Donati.

— Pe cel care i-a trimis mesaje lui Janson în vreme ce ne țineam după el.

Donati s-a uitat peste umărul drept al lui Gabriel, Chiara peste cel stâng, cu fețele luminate de ecran. Pe dată lumina s-a stins. Gabriel a apăsat iar pe HOME, dar fără efect. Telefonul nu își stinsese doar ecranul. Se închisese cu totul.

Gabriel a apăsat pe butonul de deschidere și a așteptat să apară pe ecran omniprezentul măr alb.

Nimic.

Telefonul era la fel de mort ca posesorul lui.

— Poate că ai atins ceva din greșeală, a sugerat Donati.

— Te referi la semnul magic care aruncă pe loc în aer sistemul de operare și distruge memoria?

Gabriel a ridicat privirea de la ecranul întunecat.

— A fost ștearsă de la distanță, ca să nu-i putem vedea conținutul.

— De către cine?

— Aceiași oameni care i-au șters dosarul personal din rețeaua Gărzilor Elvețiene. Gabriel s-

a uitat la Chiara. Aceiași oameni care l-au ucis pe Sfântul Părinte.

— Acum mă crezi? a întrebat Donati.

— Acum zece minute aveam îndoieli. Nu le mai am.

Gabriel s-a uitat la Ponte Vecchio. Era plin de luminile albastre ale girofarurilor.

— Ai reușit să deslușești ce șoptea înainte să moară?

— Vorbea în aramaică. *Eli, Eli, lama sabachthani?* Înseamnă…

— Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?[16]

Donati a încuviințat din cap încet.

— Au fost ultimele cuvinte pe care le-a strigat Isus înainte să moară pe cruce.

— De ce să spună așa ceva?

— Poate că ceilalți din Gărzile Elvețiene aveau dreptate, a zis Donati. Poate că Niklaus era sfânt, la urma urmei.

15.

VENEȚIA – FRIBOURG, ELVEȚIA

S-au întors la Veneția, și-au luat copiii adormiți din casa din vechiul ghetou și i-au cărat peste singurul pod de fier din oraș până într-un apartament de pe Rio della Misericordia. Acolo au petrecut o noapte în mare parte nedormită, cu Donati în camera liberă. A doua zi dimineață, la micul dejun, el nu-și putea lua ochii de la Rafael, care semăna izbitor cu faimosul său tată. Copilul fusese blestemat până și cu ochii nefiresc de verzi ai lui Gabriel. Irene semăna cu mama lui Gabriel, mai mult decât oricând atunci când era supărată pe tatăl ei.

— N-o să fie decât o zi sau două, a asigurat-o el.

— Asta spui întotdeauna, Abba.

Și-au luat rămas-bun jos, pe Fondamenta dei Ormesini. Sărutul de despărțire al Chiarei a fost cuviincios.

— Încearcă, te rog, să nu te lași omorât, a șoptit la urechea soțului ei. Copiii tăi au nevoie de tine. Și eu am.

Gabriel și Donati s-au așezat la pupa unui *motoscafo*[117] care aștepta și au pornit peste apele verzi-cenușii ale lagunei spre Aeroportul Marco Polo. În sala aglomerată, pasagerii erau adunați sub ecranele televizoarelor. Altă bombă explodase în Germania. De această dată, ținta fusese o piață din orașul nordic Hamburg. În rețelele sociale apăruse o revendicare a responsabilității, alături de un clip prelucrat în mod profesionist al pretinsului creier al acțiunii. Într-o germană colocvială perfectă, cu fața ascunsă după un șal arăbesc, a jurat că bombele vor continua să explodeze până ce steagul negru al Statului Islamic va flutura pe Bundestag. După ce suferise două atacuri teroriste în doar patruzeci și opt de ore, Germania era în stare de alertă maximă.

Exploziile au perturbat grav zborurile din Europa, dar, cumva, cursa Alitalia spre Geneva de la sfârșitul dimineții a plecat la timp. În ciuda intensificării securității din al doilea aeroport ca mărime din Elveția, Gabriel și Donati au trecut fără întârziere de controlul pașapoartelor. „Transportul” le lăsase o berlină BMW în parcarea pe termen scurt, cu cheia prinsă cu bandă adezivă sub bara de protecție din față. În torpedou, înfășurat într-o bucată de pânză, era un Beretta de 9 mm.

— Trebuie să fie plăcut, a observat Donati. Eu trebuie să-mi ridic întotdeauna arma de la tejghea.

— Calitatea de membru are avantajele ei.

Gabriel a urmat rampa de ieșire din aeroport până la E62 și s-a îndreptat spre nord-vest pe

malul lacului. Donati a remarcat că șofa fără ajutorul unui dispozitiv de navigație.

— Vii adesea în Elveția?

— Ai putea spune asta.

— Se zice că o să fie alt an prost în privința zăpezii.

— Situația turismului de iarnă al Elveției este ultima dintre preocupările mele.

— Nu schiezi?

— Arăt eu a schior?

— Nu i-am priceput niciodată rostul, a zis Donati măsurând cu privirea piscurile care se înălțau pe celălalt mal al lacului. Orice prost poate să alunece în jos pe un munte, dar trebuie să ai caracter și disciplină ca să urci pe unul.

— Prefer să mă plimb pe malul mării.

— Se ridică, știi? Se pare că Veneția va fi în curând de nelocuit.

— Cel puțin îi va descuraja pe turiști.

Gabriel a deschis radioul la timp ca să prindă știrile transmise din oră în oră la SFR 1. Numărul morților din Hamburg era patru, cu alți douăzeci și cinci de răniți, câțiva foarte grav. Nu era menționat un cetățean elvețian ucis în ajun pe Ponte Vecchio, la Florența.

— Ce așteaptă Polizia di Stato? a întrebat Donati.

— Dacă ar fi să ghicesc, dă Vaticanului ocazia să-și pună în ordine povestea.

— Slabe șanse.

Ultima știre era un raport făcut de Conferința Episcopală a Elveției despre o creștere bruscă a numărului de cazuri de abuz sexual.

Donati a oftat.

— Mi-aș dori să vorbească despre ceva mai reconfortant. Bombele din Hamburg, de exemplu.

— Știai că apare raportul?

Arhiepiscopul a încuviințat din cap.

— Sfântul Părinte și cu mine am revizuit prima ciornă cu câteva săptămâni înainte de moartea lui.

— Cum e posibil să mai fie *noi* cazuri de abuz?

— Pentru că am cerut iertare și ne-am căit, dar nu ne-am ocupat niciodată de rădăcinile problemei. Și Biserica a plătit, pe merit, un preț teribil. Aici, în Elveția, romano-catolicismul abia își mai trage sufletul. Botezurile, cununiile religioase și prezența la liturghie au coborât la nivelul dispariției.

— Și dacă ar trebui s-o mai faceți o dată?

— În ciuda acuzațiilor pe care mi le aduc dușmanii mei, nu eu eram papa, ci Pietro Lucchesi. Și el era un om prudent din fire. Prea prudent, după părerea mea, a spus Donati.

— Și dacă tu ai fi cel cu Inelul Pescarului pe deget? Râsul arhiepiscopului l-a făcut pe Gabriel să întrebe: Ce-i așa de amuzant?

— Însăși ideea e ridicolă.

— Fă-mi hatârul.

Donati și-a chibzuit bine răspunsul.

— Aș începe prin reformarea preoției. Nu-i destul să înlături pedofilii. Trebuie să creăm o comunitate globală de credincioși catolici, nouă și dinamică, dacă vrem ca Biserica să supraviețuiască și să înflorească.

— Asta înseamnă că femeile ar putea deveni preoți?

— Tu ai spus-o, nu eu.

— Cum rămâne cu căsătoria preoților?

— Acum navighezi prin ape primejdioase, prietene.

— Alte religii le îngăduie preoților căsătoria.

— Și am tot respectul pentru ele. Problema este: pot eu, ca preot romano-catolic, să-mi iubesc soția și copiii slujindu-l în același timp pe Domnul și îngrijindu-mă de nevoile spirituale ale enoriașilor mei?

— Care e răspunsul?

— Nu, a zis Donati. Nu pot.

Un panou i-a avertizat că se apropiau de Vevey, un orășel turistic de pe malul lacului. Gabriel a

virat pe E27 și a urmat-o spre nord, către Fribourg. Era un oraș bilingv, însă străzile aveau nume franțuzești. Rue du Pont-Muré se întindea pe vreo sută de metri prin elegantul Oraș Vechi, deasupra căruia se ridica amețitor turla catedralei. Gabriel a parcat în Place des Ormeaux și s-a așezat la o masă la Café des Arcades. Donati s-a dus vizavi, la Café du Gothard.

Era un restaurant cu atmosferă ceremonioasă, de modă veche, cu podeaua de lemn închis la culoare și lămpi grele, din fier forjat, pe tavan. La ora aceea dintre prânz și cină nu mai era ocupată decât încă o masă, de către o pereche de englezi care arătau ca și cum tocmai și-ar fi declarat un armistițiu fragil după o bătălie îndelungată și dezastruoasă. Donati a fost condus de șeful de sală la o masă de lângă geam. A format numărul lui Gabriel și a pus Nokia pe masă cu fața în jos. Au trecut câteva minute până să apară Stefani Hoffmann. Tânăra a pus în fața lui un meniu și a făcut un mare efort ca să zâmbească.

— Ceva de băut?

16.

CAFÉ DU GOTHARD, FRIBOURG

Fata și-a dat după ureche o șuviță de păr blond și s-a uitat la Donati pe deasupra carnetului de comenzi. Ochii ei aveau culoarea unui lac de munte vara. Restul feței se potrivea cu frumusețea lor. Avea pomeții lați, falca bine desenată, bărbia îngustă cu o mică adâncitură.

I se adresase lui Donati în franceză. El i-a răspuns în aceeași limbă.

— Un pahar cu vin, vă rog.

Ea a arătat cu vârful pixului spre secțiunea din meniu dedicată vinurilor. Erau în principal

franțuzești și elvețiene. Donati a ales un Chasselas.

— Ceva de mâncat?

— Doar vinul, mulțumesc.

Chelnerița s-a dus la bar și și-a cercetat telefonul în vreme ce un coleg cu cămașă neagră turna vinul. Paharul a stat pe tava ei un moment înainte să i-l ducă în cele din urmă clientului.

— Nu sunteți din Fribourg, a remarcat ea.

— Cum v-ați putut da seama?

— Italia?

— Roma.

Expresia ei era neschimbată.

— Ce vă aduce în plicticosul Fribourg?

— Treburile.

— Cu ce vă ocupați?

Donati a șovăit. Niciodată nu găsise un mod mulțumitor de a recunoaște cum își câștiga pâinea.

— Presupun că mă ocup cu salvarea.

Ochii ei s-au îngustat.

— Sunteți cleric?

— Preot, a zis Donati.

— Nu prea păreți preot. Ochii ei l-au fulgerat provocator. Mai ales în aceste haine.

Oare li se adresa tuturor clienților în acest fel direct? s-a întrebat el.

— De fapt, sunt arhiepiscop.

— Unde vă este arhidieceza?

În mod clar, era familiarizată cu lexiconul catolicismului.

— Într-un colț îndepărtat din nordul Africii, care a făcut cândva parte din Imperiul Roman. N-au mai rămas acolo decât foarte puțini creștini, ca să nu mai vorbim de catolici.

— Un arhiepiscopat titular?

— Exact.

— Cu ce vă ocupați cu adevărat?

— În curând voi începe să predau la Universitatea Pontificală Gregoriană din Roma.

— Sunteți iezuit?

— Mă tem că da.

— Și înainte de Gregoriană?

Donati și-a coborât vocea.

— Am fost secretarul particular al Sanctității Sale Papa Paul al VII-lea.

Pe chipul ei a părut să treacă o umbră.

— Ce faceți la Fribourg? l-a întrebat din nou.

— Am venit să te văd.

— De ce?

— Trebuie să vorbesc cu dumneata despre Niklaus.

— Unde este?

— Nu știi?

— Nu.

— Când ai avut vești de la el ultima dată?

— În dimineața funeraliilor papei. N-a vrut să-mi spună unde este.

— De ce nu?

— A zis că nu vrea ca ei să știe.

— Cine?

A dat să răspundă, dar s-a oprit.

— L-ați văzut?

— Da, Stefani. Mă tem că da.

— Când?

— Aseară, a zis Donati. Pe Ponte Vecchio, la Florența.

•

Din punctul său de observație, la Café des Arcades, Gabriel asculta cum Donati îi spunea blând lui Stefani Hoffmann că Niklaus Janson murise. Era bucuros că prietenul său se afla de cealaltă parte a străzii și nu el. Dacă lui Donati îi fusese întotdeauna greu să-și recunoască ocupația, lui Gabriel îi era greu să-i spună unei femei că omul iubit – fiu, frate, tată, logodnic – fusese ucis cu sânge rece.

La început ea nu l-a crezut pe arhiepiscop, ceea ce era de așteptat. Răspunsul lui, că n-avea niciun motiv să mintă în privința unui astfel de lucru, n-a izbutit să-i înfrângă scepticismul. Vaticanul, a ripostat ea, minte tot timpul.

— Nu sunt în slujba Vaticanului, a răspuns Donati. Nu mai sunt.

Apoi i-a propus să stea de vorbă într-un loc mai retras. Stefani Hoffmann a spus că restaurantul se închidea la zece și că șeful ei ar fi omorât-o dacă îl lăsa cu ochii-n soare.

— Șeful dumitale va înțelege.

— Ce să-i spun despre Niklaus?

— Absolut nimic.

— Mașina mea e în Place des Ormeaux. Așteptați-mă acolo.

Donati a ieșit în stradă și a dus telefonul la ureche.

— Ai reușit să auzi toate astea?

— Știe, a zis Gabriel. Întrebarea este cât de multe.

Donati a lăsat telefonul să alunece în buzunar fără să întrerupă legătura. Stefani Hoffmann a ieșit din restaurant peste câteva minute, cu o eșarfă la gât. Mașina ei era un Volvo rablagit. Donati s-a așezat pe locul pasagerului, pe când Gabriel a urcat la volanul BMW-ului. A auzit în căști clinchetul centurii de siguranță a lui Donati, urmat peste o clipă de un vaier al lui Stefani Hoffmann.

— Chiar e mort Niklaus?

— Am văzut cum s-a întâmplat.

— De ce nu v-ați împotrivit?

— Nu era nimic de făcut.

Stefani Hoffmann a ieșit cu spatele din parcare și a virat pe rue du Pont-Muré. Peste zece secunde, Gabriel a făcut același lucru. Pe când ieșeau din Orașul Vechi pe Route des Alpes, Donati a întrebat de ce fugise Niklaus Janson din Vatican în noaptea în care a murit Sfântul Părinte. Răspunsul ei a fost abia auzit.

— Îi era frică.

— Frică de ce anume?

— Că-l vor omorî.

— Cine, Stefani?

O perioadă lungă n-a fost decât huruitul motorului mașinii, apoi a răsunat urletul lui Stefani Hoffmann. Gabriel a redus sonorul telefonului. Era bucuros că vechiul său prieten ședea lângă ea, nu el.

17.

RECHTHALTEN, ELVEȚIA

Pe când se apropiau de cătunul Sankt Ursen, Stefani Hoffmann și-a dat seama că erau urmăriți.

— Nu-i decât unul dintre asociații mei, i-a explicat Donati.

— De când au preoții *asociați?*

— Este omul care m-a ajutat să-l găsesc pe Niklaus în Florența.

— Credeam că ați zis că ați venit la Fribourg singur.

— N-am spus așa ceva.

— E și asociatul acesta preot?

— Nu.

— Serviciul de informații al Vaticanului?

Donati a fost tentat să-i spună că nu există un departament al Sfântului Scaun intitulat „Serviciul de informații al Vaticanului”; că e o știre falsă inventată de dușmanii catolicismului; că adevărata structură a Vaticanului care se ocupă de culegerea informațiilor este Biserica Universală însăși, cu rețeaua sa globală de parohii, școli, universități, spitale, organizații caritabile și nunții apostolici în capitalele din toată lumea. A scutit-o de acest discurs, cel puțin pe moment. Totuși, era curios de ce pusese o astfel de întrebare. Asta putea să mai aștepte, a hotărât el, până li se alătura *asociatul.*

Satul următor era Rechthalten. Donati a recunoscut numele. Era satul în care se născuse și crescuse Niklaus Janson. Locuitorii erau în măsură

copleșitoare romano-catolici. Cei mai mulți activau în ceea ce statisticienii guvernului numeau „sectorul primar al economiei”, un mod politicos de a spune că lucrau pământul. Câțiva, ca Stefani Hoffmann, făceau zilnic naveta la Fribourg. Ea se mutase din casa familiei cu circa un an înainte, a spus, și locuia singură într-o căsuță la marginea răsăriteană a localității.

Casa avea forma unui A, cu o mică terasă la etaj. Stefani a intrat pe aleea nepavată și a oprit motorul. Gabriel a ajuns după câteva secunde. S-a prezentat în germană ca Heinrich Kiever. Era numele de pe pașaportul german fals pe care îl prezentase mai devreme în acea după-amiază la aeroportul din Geneva.

— Sigur nu sunteți preot? a zis Stefani Hoffmann, strângându-i mâna. Arătați mai a preot decât arhiepiscopul.

I-a condus în căsuță. Parterul fusese transformat în atelier de pictură. Donati și-a amintit brusc că Stefani Hoffmann era pictoriță. Ultima ei lucrare era așezată pe un șevalet în mijlocul încăperii. Bărbatul pe care ea îl cunoștea ca Heinrich Kiever s-a oprit în fața tabloului, cu mâna la bărbie și capul înclinat un pic într-o parte.

— E chiar bun.

— Pictați?

— Doar din când în când o acuarelă, în concediu.

Îndoiala se citea clar pe chipul ei. Și-a dat jos paltonul și eșarfa și s-a uitat la Donati, cu lacrimi picurând din ochii albaștri.

— Ceva de băut?

*

Vesela de la micul dejun era încă pe masa din bucătăria micuță. A strâns în grabă și a umplut ceainicul electric cu apă îmbuteliată. În vreme ce punea cafea în filtru și-a cerut scuze pentru dezordinea și sărăcia căsuței. Nu-și putea permite

mai mult, s-a plâns, cu salariul de la restaurant și puținii bani câștigați din vânzarea tablourilor.

— Nu suntem toți bancheri particulari plini de bani, știți.

Li se adresa în germană. Nu dialectul elvețiano-german vorbit în sat, ci germana literară corectă, limba fraților ei de neam alemanic de la nord. O învățase la școală, le-a explicat, de la șase ani. Niklaus Janson îi fusese coleg de clasă. Era un băiat stângaci, slab, cu ochelari, dar la șaptesprezece ani se transformase cumva, ca prin minune, într-o făptură izbitor de frumoasă. Prima dată când au făcut dragoste, el a ținut să-și scoată cruciulița de la gât. După aceea i s-a spovedit părintelui Erich, preotul din sat.

— Niklaus era foarte credincios. Era unul dintre lucrurile care-mi plăceau la el. A spus că nu mi-a pomenit numele în confesional, însă părintele Erich mi-a aruncat o privire strașnică în sâmbăta următoare, când am luat cuminecătura.

După ce a absolvit *Kantonsschule,* Stefani a studiat pictura la Universitatea din Fribourg, iar Niklaus, al cărui tată era tâmplar, s-a înrolat în armata elvețiană. La încheierea termenului s-a întors la Rechthalten și a început să-și caute de lucru. Părintele Erich a fost cel care i-a propus să se înroleze în Gărzile Elvețiene, care în acel moment duceau lipsă de personal și căutau cu disperare recruți. Stefani Hoffmann s-a opus cu disperare ideii.

— De ce? a întrebat Donati.

— Mă temeam că o să mi-l ia.

— Cine?

— Biserica.

— Te-ai gândit c-o să se preoțească?

— Vorbea despre asta tot timpul, chiar și după ce s-a întors din armată.

N-a urmat nicio verificare a trecutului sau vreun interviu oficial. A fost de ajuns afirmația părintelui Erich că Niklaus era catolic practicant și-și baza

comportamentul pe valori morale înalte. În ajunul plecării la Roma i-a dat lui Stefani un inel de logodnă cu un mic diamant. Îl avea pe deget peste câteva luni, la ceremonia solemnă desfășurată în Curtea San Damaso, când Niklaus a jurat să apere Vaticanul și pe Sfântul Părinte cu prețul vieții. Era exagerat de mândru de uniforma de paradă și coiful în stil medieval, cu pene roșii, însă lui Stefani i-a părut că arăta cam stupid, un soldat de jucărie în cea mai mică armată din lume. După ceremonie și-a dus părinții să-l întâlnească pe Sanctitatea Sa. Stefani n-a avut voie să participe.

— Doar soțiile și mamele îl pot întâlni pe Sfântul Părinte. Gărzilor nu le plac iubitele.

Se vedea cu Niklaus la două luni o dată, dar făceau tot ce le stătea în puteri ca să-și păstreze relația, cu apeluri video zilnice și mesaje. Munca unui soldat din Gărzile Elvețiene era istovitoare și, în cea mai mare parte a timpului, cumplit de plicticoasă. Niklaus obișnuia să recite rozariul în tura de trei ore, cu vârfurile picioarelor desfăcute la un unghi de șaizeci de grade, conform regulamentului Gărzilor Elvețiene. Își petrecea cea mai mare parte a timpului liber în Cartierul Elvețian, enclava Gărzilor de lângă Poarta Santa Anna. La fel ca majoritatea elvețienilor, era de părere că Roma e o harababură murdară.

După mai puțin de un an de la înrolarea în Gărzile Elvețiene, fusese repartizat în interiorul Palatului Apostolic. Acolo îi vedea circulând pe cei mai importanți dintre prinții Bisericii – Gaubert, secretarul de stat; Albanese, paznicul Arhivelor Secrete; Navarro, păzitorul credinței înseși. Însă persoana din Vatican pe care o admira cel mai mult nu avea pălărie roșie de cardinal. Era secretarul particular al Sfântului Părinte, arhiepiscopul Luigi Donati.

— Spunea că, dacă Biserica ar avea măcar un pic de bun-simț, vă va face următorul papă.

A izbutit să schițeze un zâmbet, care a pierit când a descris spirala căderii lui Niklaus în depresie și băutură. Cumva, lui Donati îi scăpaseră semnele furtunii emoționale a lui Niklaus. Însă un preot observase. Un preot care lucra într-un departament relativ neînsemnat al Curiei Romane, ceva legat de dialogul între Biserică și necredincioși.

— Ar putea să fie Consiliul Pontifical al Culturii? a tatonat cu blândețe Donati.

— Da, asta este.

— Și numele preotului?

— Părintele Markus Graf.

Donati i-a aruncat asociatului său o privire care arăta limpede că acel preot era curată belea. Stefani Hoffmann, pe când turna apă clocotită în filtrul de cafea, a explicat de ce.

— Este membrul unui ordin reacționar. Și secret.

— Ordinul Sfânta Elena, a zis Donati, mai mult pentru Gabriel decât pentru Stefani Hoffmann.

— Îl cunoașteți?

Donati a avut o străfulgerare a vechii sale aroganțe.

— Părintele Graf și cu mine frecventăm cercuri foarte diferite.

— L-am întâlnit o dată. E alunecos ca un țipar. Dar foarte charismatic. Chiar seducător. Niklaus era fermecat de el. Gărzile au propriul lor capelan, însă Niklaus l-a ales ca duhovnic și îndrumător spiritual pe părintele Graf. De asemenea, au început să petreacă împreună mult timp și în particular.

— În particular?

— Părintele Graf avea mașină. Îl ducea pe Niklaus prin munții din jurul Romei, ca să nu-i fie dor de casă. Apeninii nu sunt chiar Alpii, însă lui Niklaus îi plăcea să iasă din oraș.

— A fost mustrat de două ori pentru că nu a respectat ora stingerii.

— Sunt sigură că asta a avut de-a face cu părintele Graf.

— Era ceva mai mult în relația lor?

— Întrebați dacă Niklaus și părintele Graf erau amanți?

— Presupun că da.

— Gândul mi-a trecut prin minte. Mai ales după felul în care s-a purtat ultima dată când m-am dus la Roma.

— Ce s-a întâmplat?

— A refuzat să facem dragoste.

— Ți-a dat vreun motiv?

— Părintele Graf îi spusese să nu aibă relații sexuale în afara căsătoriei.

— Și cum ai reacționat?

— Am spus că ar trebui să ne căsătorim pe loc. Niklaus a fost de acord, dar cu o condiție.

— A spus că trebuie să devii membră laică a Ordinului Sfânta Elena.

— Da.

— Presupun că Niklaus era deja membru.

— A depus jurământul de supunere în fața episcopului Richter în *palazzo*-ul Ordinului de pe Colina Gianicolo. A spus că episcopul Richter are rezerve în privința anumitor laturi ale caracterului meu, dar a fost de acord să-mi îngăduie să mă alătur lor.

— De unde știa episcopul Richter de tine?

— Părintele Erich. Și el este membru al Ordinului.

— Și ce-ai făcut?

— Am aruncat inelul de logodnă în Tibru și m-am întors în Elveția.

— Îți amintești data?

— Cum aș putea să uit? Era nouă octombrie. A turnat cafea în trei cești și pe una a pus-o în fața bărbatului pe care-l cunoștea ca Heinrich Kiever. El nu are nicio întrebare pentru mine?

— Herr Kiever nu vorbește mult.

— Întocmai ca Niklaus, a oftat Stefani așezându-se la masă. După ce am refuzat să mă alătur Ordinului, el a întrerupt orice comunicare. Marți a fost prima dată când am vorbit de săptămâni întregi.

— Și ești sigură că a fost în dimineața funeraliilor Sfântului Părinte?

Stefani a încuviințat din cap.

— Vocea îi suna îngrozitor. O clipă nici n-am crezut că este el. Când am întrebat care-i problema, a izbucnit în plâns.

— Și ce ai făcut atunci?

— L-am întrebat iarăși.

— Și?

Tânăra femeie a ridicat la buze cana cu cafea.

— Mi-a spus tot.

18.

RECHTHALTEN, ELVEȚIA

Niklaus făcuse deja două ture în acea zi. La Arcada Clopotelor dimineața, la Ușa de Bronz după-amiaza. Când a ajuns la apartamentul papal, la nouă seara, îi tremurau picioarele de oboseală. Prima persoană pe care a văzut-o a fost secretarul particular al Sfântului Părinte. Tocmai pleca.

— Știa unde mă duc?

— La cină cu o prietenă. În afara zidurilor.

— Cunoștea numele prietenei?

— O femeie bogată care locuia aproape de Villa Borghese. Soțul ei a murit căzând de pe cupola bazilicii. Niklaus zicea că erați acolo când s-a întâmplat.

— De unde a auzit așa ceva?

— De unde credeți?

— Părintele Graf?

Ea a încuviințat din cap. Își ținea ceașca de cafea cu amândouă mâinile. Un nimb de abur se răsucea în jurul chipului său fără cusur.

— Ce s-a întâmplat după ce am plecat eu?

— Cardinalul Albanese a sosit pe la nouă și jumătate.

— Cardinalul mi-a spus că n-a ajuns decât la zece.

— Aceea a fost *a doua* vizită, a zis Stefani Hoffmann. Nu prima.

Cardinalul Albanese nu-i spusese lui Donati despre o vizită precedentă în *appartamento.* Nici n-o indusese în raportul oficial al Vaticanului. Acea singură neconcordanță, dacă avea să devină vreodată publică, ar fi fost destul ca să azvârle Biserica în scandal.

— Albanese i-a spus lui Niklaus de ce se află acolo?

— Nu. Dar avea o servietă-diplomat cu blazonul Arhivelor.

— Cât a stat?

— Doar câteva minute.

— Avea servieta-diplomat când a plecat?

Ea a încuviințat din cap.

— Și când s-a întors, la ora zece?

— I-a spus lui Niklaus că Sfântul Părinte l-a invitat să se roage în capela particulară.

— Cine a venit apoi?

— Trei cardinali. Navarro, Gaubert și Francona.

— La ce oră?

— Zece și un sfert.

— Când a ajuns *Dottore* Gallo?

— La ora unsprezece. Colonelul Metzler și un polițist de la Vatican au apărut după câteva minute. Coborând vocea, Stefani a adăugat: Apoi dumneavoastră, părinte arhiepiscop. Ați fost ultimul.

— Niklaus a știut ce se petrecea înăuntru?

— Avea o idee destul de clară, însă n-a fost sigur până ce n-au sosit ambulanțierii cu targa.

La câteva minute după ce au intrat ei în apartament, a continuat ea, a ieșit Metzler ca să confirme evidența. Sfântul Părinte era mort. L-a avertizat pe Niklaus să nu spună nimănui la ce fusese martor în seara aceea. Nici camarazilor din Gărzi, nici prietenilor și rudelor, și cu siguranță nu presei. Apoi i-a ordonat lui Niklaus să rămână de gardă până ce trupul Sfântului Părinte avea să fie scos și apartamentul, sigilat. *Camerlengo* a îndeplinit ritualul la ora două și jumătate.

— Cardinalul Albanese a luat ceva din apartament când a plecat?

— Un obiect. A spus că voia ceva care să-i aducă aminte de sfințenia răposatului papă. Ceva atins de el.

— Ce era?

— O carte.

Inima lui Donati a bubuit în piept.

— Ce fel de carte?

— Un roman polițist englezesc. Stefani Hoffmann a scuturat din cap a neîncredere. Vă puteți închipui așa ceva?

•

Când Niklaus a plecat din Palatul Apostolic, Biroul de Presă anunțase deja moartea Sfântului Părinte. Piața Sfântul Petru strălucea orbitor de la luminile spectrale ale echipelor de televiziune, iar sub arcadele și în curțile Vaticanului călugărițele și preoții se adunaseră în grupuri mici rugându-se, plângând. Și Niklaus plângea. Singur în camera sa din cazarmă, s-a schimbat în haine civile și a aruncat în sacul de sport câteva lucruri. S-a furișat afară din Vatican în acea dimineață, în jurul orei cinci și jumătate.

— De ce s-a dus la Florența în loc să vină acasă, în Elveția?

— Se temea că-l vor găsi.

— Gărzile?

— Ordinul.

— Și n-ați avut alt contact în afara acelui singur apel? Niciun mesaj sau e-mail?

— Doar pachetul. A sosit a doua zi după ce am vorbit cu el.

— Ce era în el?

— Un tablou urât cu Isus în Grădina Ghetsimani. Nu-mi pot închipui de ce mi-a trimis așa ceva.

— Mai era și altceva în pachet?

— Rozariul lui Niklaus. După un moment de tăcere, Stefani a adăugat: Și o scrisoare.

— O scrisoare?

Ea a încuviințat.

— Adresată cui?

— Mie. Cui altcuiva?

— Ce scria?

— Își cerea iertare pentru că a intrat în Ordinul Sfânta Elena și a rupt logodna noastră. Spunea că a fost o greșeală groaznică. Zicea că sunt malefici. Mai ales episcopul Richter.

— Pot s-o citesc?

— Nu, a zis ea. Unele părți sunt prea intime.

Donati n-a insistat. Pe moment.

— Colonelul Metzler mi-a spus că a vorbit cu dumneata.

— M-a sunat a doua zi după moartea Sfântului Părinte. A zis că Niklaus a plecat din cazarmă fără să ceară permisiunea. Voia să știe dacă am vorbit cu el. I-am spus că nu, ceea ce era adevărat în acel moment.

— Metzler a fost singura persoană care a luat legătura cu dumneata?

— Nu. A doua zi m-a căutat altcineva.

— Cine?

— Herr Bauer. Cel din Serviciul de informații al Vaticanului.

„Iarăși”, și-a zis Donati. *„Serviciul de informații al Vaticanului…*”

— Herr Bauer ți-a arătat vreun document de identitate?

Tânăra femeie a clătinat din cap.

— A spus în ce secție a serviciului de informații lucrează?

— Securitatea papală.

— Prenumele?

— Maximilian.

— Elvețian?

— German. Probabil din Bavaria, după accent.

— Ți-a telefonat?

— Nu. A apărut la restaurant neanunțat, întocmai ca dumneavoastră și Herr Kiever.

— Și ce voia?

— Același lucru ca Metzler. Unde era Niklaus.

— Și când i-ai spus că nu știi?

— Nu sunt sigură că m-a crezut.

— Descrie-l, te rog.

Gabriel a fost cel care i-a cerut asta. Stefani Hoffmann a ridicat ochii spre tavan.

— Înalt, bine îmbrăcat, spre cincizeci de ani, poate un pic peste cincizeci.

Expresia lui Gabriel a arătat limpede că răspunsul ei îl dezamăgise.

— Haide, zău, Stefani. Poți mai mult decât atât. La urma urmei, ești pictoriță.

— Sunt pictoriță contemporană, care îi venerează pe Rothko și Pollock. Portretele nu sunt specialitatea mea.

— Dar cu siguranță poți face unul cât ai bate din palme.

— Nu unul bun. Și nu din memorie.

— Te-aș putea ajuta.

— Cum?

— Adu-mi blocul de schițe și o cutie cu creioane acrilice, o să-ți arăt.

•

Au lucrat fără pauză aproape o oră, unul lângă altul la masa din bucătărie, în vreme ce Donati privea neliniștit peste umerii lor. Așa cum bănuise Gabriel, amintirea lui Stefani Hoffmann despre bărbatul pe care-l cunoștea ca Maximilian Bauer

era mult mai detaliată decât își închipuise până și ea. N-a fost nevoie decât de genul corect de întrebări puse de un expert în schițe care studiase anatomia umană – un restaurator talentat, care putea să imite trăsăturile de pensulă ale lui Bellini și Tițian și Tintoretto, un vindecător care reparase fața zdrențuită a Mariei și mâna străpunsă a lui Cristos.

Ceea ce descrisese ea era o față nobilă. Pometi înalți, nas îngust, bărbie rafinată, gură cu buze subțiri, care nu zâmbesc cu ușurință, toate încununate de o coamă de păr blond-cenușiu. Era un adversar redutabil, și-a zis Gabriel. Un bărbat cu care nu te jucai. Un bărbat care niciodată nu pierdea la jocurile de noroc.

— „Din când în când o acuarelă, în concediu", cum să nu, a pufnit tânăra. E evident că sunteți profesionist. Dar mă tem că ochii sunt complet greșiți.

— Am desenat ochii așa cum i-ai descris.

— Nu tocmai.

A luat blocul și a schițat pe o foaie goală doi ochi lipsiți de umor, înfundați sub fruntea proeminentă. Apoi Gabriel a schițat în jurul lor fața.

— Ăsta-i el. Bărbatul care a venit să mă vadă.

Gabriel s-a uitat peste umăr la Donati.

— Îl recunoști?

— Mă tem că nu.

Stefani Hoffmann a luat schița de la Gabriel și a adâncit ridurile din jurul gurii.

— Acum e perfect, a zis. Dar ce o să faceți cu asta?

— O să aflu cine este cu adevărat.

Ea a ridicat privirea de la caietul de schițe.

— Dar cine sunteți *dumneavoastră?*

— Sunt un asociat al arhiepiscopului.

— Sunteți preot?

— Nu, a zis Gabriel. Sunt profesionist.

•

Mai rămăsese doar scrisoarea. Scrisoarea în care Niklaus Janson spusese că Ordinul Sfânta Elena e malefic. Donati a cerut de trei ori s-o vadă. De trei ori Stefani Hoffmann a refuzat. Scrisoarea era extrem de personală, scrisă de un om aflat în suferință emoțională pe care îl cunoștea din copilărie. Un om care fusese ucis în public pe cel mai celebru pod din Italia. Nu i-ar fi arătat o astfel de scrisoare nici celei mai bune prietene și confidente, a insistat ea, darămite unui arhiepiscop romano-catolic.

— În cazul acesta, a zis Donati, pot să văd cel puțin tabloul?

— Isus în Grădina Ghetsimani? N-aveți destule din astea la Vatican?

— Am motivele mele.

Era rezemat de zid în spatele scaunului fetei, încă îngropat în cutia de carton îngustă. Donati s-a uitat la documentul de transport. Era de la DHS Express de lângă Roma Termini. Niklaus trebuie să-l fi trimis înainte să urce în trenul spre Florența.

Donati a scos tabloul din cutie și l-a eliberat din învelișul cu bule. Avea cam treizeci și cinci de centimetri pe treizeci. Tabloul în sine era o imagine destul de banalizată a lui Isus în noaptea dinaintea schingiuirii și uciderii de către romani. Rama, geamul și paspartuul erau de calitate superioară.

— Episcopul Richter i l-a dăruit în ziua depunerii jurământului de supunere în fața Ordinului, a explicat Stefani Hoffmann. Dacă o întoarceți, veți vedea blazonul Ordinului.

Donati privea țintă imaginea lui Isus.

— Să nu-mi spuneți că vă place cu adevărat.

— Nu-i tocmai Michelangelo, a recunoscut el. Dar e aproape identic cu o pictură care era în dormitorul părinților mei, în căsuța din Umbria în care am crescut.

Arhiepiscopul nu i-a spus tinerei că după moartea mamei sale găsise câteva mii de euro

ascunși în tablou. Înțeleaptă, bătrâna nu avusese încredere în băncile italiene.

A răsucit tabloul. Blazonul Ordinului Sfânta Elena era ștanțat pe cartonul din spate, care era fixat cu patru colțare de metal. Însă una dintre cleme era slăbită.

Le-a scos pe celelalte trei și a încercat să desprindă cartonul. Văzând că nu reușea, a întors rama și a lăsat greutatea plăcii de sticlă să facă treaba în locul său.

A aterizat pe masă fără să se spargă. Donati a despărțit tabloul de carton și a găsit un plic de culoare crem, și el de calitate superioară. Și el era împodobit cu un blazon.

Stema personală a Sanctității Sale Papa Paul al VII-lea.

Donati a deschis plicul. Înăuntru erau trei foi de hârtie de lux, aproape ca o pânză fină. A citit primele rânduri. Apoi a pus scrisoarea la loc în plic și l-a împins peste masă spre Gabriel.

— Îți cer iertare, a zis. Cred că asta îți aparține ție.

19.

LES ARMURES, GENEVA

Era aproape ora nouă când Gabriel și Donati au ajuns la Geneva, prea târziu ca să prindă ultimul zbor spre Roma. S-au cazat în camere alăturate într-un mic hotel de lângă Catedrala Sfântul Petru, apoi s-au dus la Les Armures, un restaurant cu lambriuri de lemn din Orașul Vechi. După ce a făcut comanda, Gabriel l-a sunat pe un prieten care lucra la NDB, micul, dar competentul serviciu de contrainformații și securitate internă al Elveției. Prietenul, pe nume Christoph Bittel, era șeful diviziei antiterorism. A răspuns prudent. Gabriel

avea în Elveția un palmares lung și distins. Bittel încă se mai trudea să dreagă încurcătura de la ultima lui vizită.

— Unde ești?

Gabriel a răspuns sincer.

— În locul tău, aș comanda cotletul de vițel.

— Tocmai am făcut-o.

— De când ești în țară?

— De câteva ore.

— Presupun că nu ai intrat cu un pașaport valid.

— Definește „valid”.

După un suspin adânc, Bittel s-a interesat de motivul apelului lui Gabriel.

— Aș dori să puneți sub supraveghere un cetățean elvețian.

— Cât de neobișnuit! Cum se numește cetățeanul elvețian?

Gabriel i-a spus, apoi i-a dictat adresa și locul de muncă.

— E teroristă din ISIS? Asasină rusoaică?

— Nu, Bittel. E pictoriță.

— Există cineva anume care te îngrijorează?

— Îți trimit un portret-robot. Dar în niciun caz nu da sarcina copilului ăluia care m-a păzit pe mine la Berna acum doi ani.

— E unul dintre cei mai buni oameni ai mei.

— Este, de asemenea, fost soldat în Gărzile Elvețiene.

— Are ceva de-a face cu Florența?

— De ce întrebi?

— Polizia di Stato tocmai a dezvăluit numele victimei împușcăturilor de ieri. Era soldat din Gărzile Elvețiene. Dacă mă gândesc un pic, și el era din Rechthalten.

Gabriel a închis telefonul și a intrat pe site-ul *Corriere della Sera,* cel mai mare ziar din Italia. Donati s-a dus direct la postările Biroului de Presă al Vaticanului de pe Twitter. Era un *bollettino* scurt, pus cu cinci minute înainte. Exprima șocul și mâhnirea Sfântului Scaun provocate de actul

gratuit și întâmplător de violență armată care luase viața fruntașului Niklaus Janson din Gărzile Elvețiene Pontificale. Nu pomenea faptul că Janson fusese de gardă în fața apartamentului papal în seara în care a murit Sfântul Părinte. Nu explica nici de ce el se afla la Florența în vreme ce camarazii lui munceau peste program la pregătirea conclavului.

— E o capodoperă de dublu limbaj, a zis Donati. La prima vedere, declarația este cu totul corectă. Însă minciunile prin omisiune sunt orbitoare. E clar, cardinalul Albanese n-are de gând să permită ca uciderea lui Niklaus să întârzie deschiderea conclavului.

— Poate îl convingem să vadă că greșește.

— Cu ce? O poveste de prost gust despre sex și ordine religioase secrete spusă de o femeie înveninată de ruperea logodnei cu un soldat tânăr și chipeș din Gărzile Elvețiene?

— Tu nu-i crezi povestea?

— Cred fiecare cuvânt din ea. Dar asta nu schimbă faptul că totul e strict din auzite, sau că fiecare element poate fi negat.

— În afară de asta. Gabriel a arătat scrisoarea. Plicul de culoare crem, de calitate superioară, ștanțat cu stema particulară a Sanctității Sale Papa Paul al VII-lea. Te aștepți cu adevărat să cred că n-ai știut ce conține?

— N-am știut.

Gabriel a scos cele trei foi din plic. Erau scrise cu cerneală de un albastru pal. Formula de salut era neoficială. Doar prenumele. *Dragă Gabriel…* Nu existau preliminarii sau glume.

Pe când cercetam Arhivele Secrete ale Vaticanului, am dat de o carte absolut remarcabilă…

Cartea, continuă el, îi fusese dată de cineva din personalul Arhivelor fără știrea lui *prefetto.* Se afla în ceea ce se numește *collezione, o* arhivă secretă din Arhivele Secrete, aflată la cel mai de jos nivel

al Depozitul Manuscriselor. Materialele din *collezione* sunt protejate în cel mai înalt grad. Unele dintre cărți și dosare au natură politică și administrativă, altele țin de doctrină. Niciunul nu apare în cele o mie de ghiduri și cataloage aflate în Sala Fișierelor. De fapt, nicăieri în arhivă nu există un inventar scris al acestor materiale. Cunoștințele sunt transmise oral de la *prefetto* la *prefetto.*

Scrisoarea nu identifica acea carte, spunea doar că a fost interzisă de Biserică în Evul Mediu și a circulat în secret până în Renaștere, când a fost, în cele din urmă, vânată și distrusă. Se crede că exemplarul din Arhivele Secrete este ultimul. Sfântul Părinte a tras concluzia că este autentic și descrie corect un eveniment istoric important. Avea intenția să pună cartea în mâinile lui Gabriel cât mai curând cu putință. Gabriel era liber să facă cu ea ce dorea. Singura rugăminte a Sfântului Părinte era să fie tratată cu cea mai mare delicatețe. Cartea avea să stârnească o vâlvă globală. Dezvăluirea ei trebuia să fie gestionată cu mare grijă. Altfel, avertiza Sfântul Părinte, ar fi fost respinsă ca înșelătorie.

Scrisoarea era neterminată. *Arhi…* Gabriel presupunea că Sfântul Părinte fusese întrerupt de apariția ucigașului. Donati nu l-a contrazis. Principalul suspect era cardinalul *camerlengo* Domenico Albanese, *prefetto* al Arhivelor Secrete ale Vaticanului. Gabriel l-a informat politicos că greșea.

— Și atunci de ce m-a mințit Albanese cu privire la vizita lui precedentă în *appartamento?*

— Nu zic că n-a fost implicat în asasinarea Sfântului Părinte. Dar n-a fost el ucigașul. N-a fost decât cărăușul. Gabriel a ridicat scrisoarea. Putem stipula că existența acestui document în casa lui Stefani Hoffmann este dovada că Niklaus Janson nu i-a povestit tot ce s-a petrecut în seara aceea?

— Putem.

Gabriel a lăsat foile jos.

— Când a venit Albanese, la nouă și jumătate, Sfântul Părinte era deja mort. Atunci a luat cartea din biroul papal. S-a întors în apartamentul papal la ora zece și a dus cadavrul Sfântului Părinte din birou în dormitor.

— Dar de ce n-a luat scrisoarea când a luat cartea?

— Pentru că nu era acolo. Era în buzunarul lui Niklaus Janson. A luat-o înainte ca Albanese să vină prima dată.

— De ce?

— Dacă e să ghicesc, Niklaus se simțea vinovat că l-a lăsat pe ucigaș să intre în apartamentul papal. După plecarea acestuia, a intrat să cerceteze. Atunci l-a găsit pe Sfântul Părinte fără viață, cu o scrisoare neterminată pe sugativa biroului.

— De ce a lăsat Niklaus Janson un ucigaș să intre în apartamentul papal? Îl iubea pe Sfântul Părinte.

— Asta e partea ușoară. Ucigașul era un cunoscut. O persoană în care avea încredere. Gabriel s-a oprit o clipă înainte să încheie: O persoană căreia îi jurase supunere.

Donati n-a zis nimic.

— Veronica ți-a spus că Janson și părintele Graf au o relație sexuală?

Arhiepiscopul a șovăit, apoi a încuviințat din cap.

— De ce nu mi-ai spus?

— Pentru că n-am crezut că e adevărat. Până în seara asta, a spus oftând.

— Cine sunt oamenii ăștia, Luigi?

— Ordinul Sfânta Elena?

— Da.

— Sunt o pacoste, a zis Donati. O pacoste imposibil de izbăvit, nediluată, nealterată, în stare pură.

20.

LES ARMURES, GENEVA

Donati i-a explicat prietenului său că Ordinul Sfânta Elena era o pacoste încă din anul Domnului 1928, la mijlocul perioadei interbelice, epoca unor mari schimbări politice și sociale, marcată de o incertitudine totală în privința viitorului.

În landul Bavaria din sudul Germaniei, un preot necunoscut, părintele Ulrich Schiller, a ajuns să creadă că numai romano-catolicismul, împreună cu monarhii și conducătorii politici de extremă dreaptă, putea să salveze Europa de bolșevicii cei fără Dumnezeu. Și-a deschis primul seminar în orașul Bergen din Bavaria Superioară și a recrutat fără vâlvă o rețea de lideri politici și oameni de afaceri care se întindea spre apus până în Spania și Portugalia și spre răsărit până în pragul Uniunii Sovietice. Curând, numărul membrilor laici ai Ordinului l-a depășit cu mult pe cel al clericilor, constituind adevărata sursă a puterii și influenței lui. Numele acestora erau secrete. În cadrul Ordinului, numai părintele Schiller avea acces la registru.

— Era un catastif legat în piele, a zis Donati. Se pare că foarte frumos. Părintele Schiller scria cu mâna sa numele, împreună cu informația de contact secretă. Fiecare membru primea un număr și depunea un jurământ, nu față de Biserică, ci față de Ordin. Totul era foarte politic și aproape militar. În epoca respectivă, cei din Ordin nu se sinchiseau prea tare de doctrină. Se considerau în primul rând războinici sacri, gata să ducă bătălia cu dușmanii lui Cristos și ai romano-catolicismului.

— Care e originea denumirii?

— La începutul anilor ’20, părintele Schiller a făcut un pelerinaj la Ierusalim. S-a rugat ore în șir în Grădina Ghetsimani și în Biserica Sfântului Mormânt. Este clădită pe locul în care se spune că Elena, mama lui Constantin, a găsit locul în care Isus a fost răstignit și îngropat.

— Da, știu, a zis Gabriel. Din întâmplare, locuiesc nu prea departe de acolo.

— Îți cer iertare, a răspuns Donati.

Părintele Schiller, a continuat el, era obsedat de Răstignire. Se flagela zilnic, iar în postul Paștelui își străpungea palmele cu un cui și dormea cu cunună de spini pe cap. Cultul amintirii suferințelor lui Cristos mergea mână în mână cu ura față de evrei, pe care îi considera ucigașii lui Dumnezeu.

— Nu vorbim aici despre o formă de antiiudaism doctrinar. Părintele Schiller era un antisemit turbat. Chiar și în primii ani ai mișcării sioniste era îngrijorat de perspectiva ca evreii să controleze locurile sacre ale creștinătății din Ierusalim.

Era un lucru firesc, a continuat Donati, ca un om ca părintele Schiller să găsească un teren comun cu caporalul austriac care a preluat puterea în Germania în 1933. Părintele Schiller nu era membru de rând al partidului nazist; avea mult râvnita insignă aurită a partidului. În cartea sa din 1936, *Doctrina Național-Socialismului,* susținea că Adolf Hitler și naziștii ofereau cea mai sigură cale către o Europă creștină. Hitler a citit cartea și a admirat-o nespus de mult. Ținea un exemplar în refugiul său de la munte, în Obersalzberg, lângă Berchtesgaden. Într-o întâlnire controversată cu arhiepiscopul din München, a citat cartea lui Schiller ca dovadă că naziștii și catolicii puteau acționa împreună pentru apărarea Germaniei de bolșevici și evrei.

— Hitler i-a spus odată părintelui Schiller că în privința evreilor el nu făcea altceva decât să aplice aceeași politică adoptată de Biserică acum o mie cinci sute de ani. Părintele Schiller n-a contrazis interpretarea dată de Hitler istoriei catolicismului.

— Mai e nevoie să întreb cum a acționat Ordinul în război?

— Mă tem că i-a rămas fidel lui Hitler chiar și după ce a fost clar că avea de gând să ucidă toți evreii din Europa. Preoți din Ordin au mers cu SS *Einsatzgruppen* în Țările Baltice și în Ucraina și le-au oferit ucigașilor iertarea de păcate în fiecare seară, după ce terminau cu omorurile. Membrii francezi ai Ordinului au fost de partea regimului de la Vichy, iar în Italia l-au susținut pe Mussolini până în pânzele albe. Ordinul a avut legături și cu clericii fasciști din Slovacia și Croația. Purtarea acestor două regimuri este o pată de nește pe istoria Bisericii.

— Și când s-a terminat războiul?

— A început un nou război. O competiție globală între Occident și Uniunea Sovietică cea fără de Dumnezeu. Părintele Schiller și Ordinul au ajuns brusc foarte la modă.

Cu aprobarea tacită a papei Pius al XII-lea, Schiller a ajutat zeci de criminali de război germani și croați să fugă în America de Sud, pe care Ordinul o considera următorul câmp de bătălie în războiul dintre creștinătate și comunism. Cu fonduri oferite de Vatican, a stabilit o rețea de seminare și școli în întreaga Americă Latină și a recrutat mii de noi membri laici – în special moșieri bogați, militari și membri ai poliției secrete. În războaiele murdare din anii ’70 și ’80, Ordinul a fost din nou de partea ucigașilor, nu a victimelor.

— În 1987, anul în care a murit părintele Schiller, Ordinul era la zenitul puterii. Avea cel puțin cincizeci de mii de membri laici, o mie de preoți hirotonisiți și altă mie de clerici cu parohii diecezane care erau membrii unei structuri numite Societatea Preoțească a Ordinului Sfânta Elena. Când Lucchesi și cu mine ne-am mutat în Palatul Apostolic, ei erau printre cele mai influente forțe din Biserică.

— Și ce-ați făcut?

— Le-am tăiat aripile.

— Cum au reacționat?

— Întocmai așa cum era de așteptat. Episcopul Hans Richter îl ura pe stăpânul meu. Aproape la fel de mult cât mă urăște pe mine.

— Richter e german?

— De fapt, e austriac. La fel și părintele Graf. El este secretarul particular al episcopului Richter, acolit și bodyguard. Are la el un pistol ori de câte ori episcopul iese în public. Mi s-a spus că se pricepe să-l folosească.

— O să țin minte.

Gabriel i-a arătat lui Donati fotografia făcută pe când prânzeau la Piperno, la Roma.

— Unde l-aș putea găsi?

— Nu trebuie să te apropii de el. Nici de episcopul Richter.

— Ipotetic vorbind, a zis Gabriel.

— Richter își împarte timpul între *palazzo*-ul său de pe Colina Gianicolo și baza Ordinului din satul Menzingen, în cantonul Zug. Ordinul s-a mutat acolo în anii ’80. În cazul în care te întrebi, episcopul nu călătorește cu avioanele de linie. Ordinul Sfânta Elena este extraordinar de bogat. Un avion particular stă la dispoziția lui douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru.

— Cine este proprietarul?

— Un binefăcător secret. Bărbatul din spatele cortinei. Cel puțin așa se zvonește. Luând scrisoarea Sfântului Părinte, Donati a murmurat cu tristețe: Mi-aș dori doar ca stăpânul meu să-ți fi spus numele cărții.

— Ți-e cunoscută *la collezione*?

Donati a încuviințat din cap încet.

— Ai putea s-o găsești?

— Pentru asta ar fi nevoie de acces la Depozitul Manuscriselor, lucru deloc ușor. La urma urmei, le zice Arhive Secrete dintr-un anumit motiv. Uitându-se la portretul-robot al bărbatului care o interogase pe Stefani Hoffmann, arhiepiscopul a

remarcat: Știi, Gabriel, chiar ar trebui să te gândești să-ți câștigi pâinea din pictură.

— Este membru al Ordinului?

— Dacă este, nu e preot.

— Cum poți fi așa de sigur?

— Pentru că Ordinul n-ar trimite niciodată un preot să interogheze pe cineva ca Stefani Hoffmann.

— Pe cine ar trimite?

— Un profesionist.

21.

ROMA – OBERSALZBERG, BAVARIA

La ora cinci în dimineața următoare, episcopul Hans Richter a fost trezit de un ciocănit ușor la ușă. Peste o clipă a intrat un seminarist tânăr cu o tavă cu cafea și un teanc de ziare. Băiatul a pus tava pe marginea patului și, neprimind alte instrucțiuni, s-a retras.

Richter s-a ridicat în capul oaselor și și-a turnat cafea din cafetiera de argint frumos lucrată. După ce și-a pus zahăr și spumă de lapte, a întins mâna spre ziare. S-a posomorât când a deschis *La Repubblica.* Știrea din Florența se lăbărța pe prima pagină. Era evident că declarația vagă dată de *Sala Stampa*[18] nu convinsese – mai ales pe Alessandro Ricci, reporterul-vedetă al ziarului și autorul unui bestseller despre Ordin. Ricci vedea dovada unei conspirații. Ce-i drept, asta vedea de obicei. Totuși, nu putea fi negat faptul că moartea lui Niklaus Janson era un dezastru care putea să amenințe ambițiile lui Richter la conclavul care se apropia.

A luat ziarele din Germania. Erau pline de articole și fotografii de la explozia bombei în piața din Hamburg. Cancelarul german, aflat în stare de război, ordonase unităților antitero să stea de pază în jurul tuturor gărilor principale, aeroporturilor, clădirilor guvernamentale și ambasadelor. Cu toate

acestea, ministrul de interne al Germaniei prezisese posibilitatea altor atacuri, probabil în zilele următoare. Un nou sondaj de opinie arăta o creștere bruscă a sprijinului față de Axel Brünner și național-democrații lui care se opuneau imigrării. Brünner și cancelarul se aflau acum la egalitate în statistici.

Richter a dat deoparte ziarele și s-a ridicat de pe patul Biedermeier cu baldachin. Apartamentul său avea trei sute de metri pătrați, mai vast decât oricare dintre locuințele de la Vatican ale celor mai mari prinți ai Bisericii. Restul mobilelor luxoase din încăpere – comoda, șifonierul, biroul, câteva mese și oglinzi înrămate – erau tot antichități Biedermeier superbe. Toate tablourile erau de vechi maeștri italieni și olandezi, printre care Tițian, Veronese, Rembrandt, Van Eyck și Van der Weyden. Nu era decât o mică parte din colecția uriașă a Ordinului, din care majoritatea pieselor fuseseră achiziționate ca investiții. Colecția era ascunsă într-un seif de sub Paradeplatz din centrul Zürichului, alături de o mare parte din uriașa avere personală a episcopului Richter.

A intrat în complexul luxos care-i servea drept baie personală. Erau acolo un duș cu patru capete, un jacuzzi mare, o baie de aburi, o saună și un sistem audio-video încastrat în zid. În acompaniamentul Concertelor brandenburgice ale lui Bach, s-a îmbăiat, s-a ras și și-a făcut nevoile. După aceea s-a îmbrăcat, nu în obișnuita sutană tivită cu purpuriu, ci într-un costum făcut la comandă. Apoi și-a pus pardesiul și o eșarfă și a coborât.

Părintele Graf aștepta afară, în curtea din față, lângă o elegantă limuzină Mercedes-Maybach. Era un preot bine făcut, atletic, de patruzeci și doi de ani, cu fața colțuroasă, un păr blond perfect aranjat și ochi de un albastru strălucitor. La fel ca episcopul Richter, aparținea unei familii austriece nobile. De fapt, sângele care curgea prin venele

amândurora era de-a dreptul bleumarin. Și el era îmbrăcat în haine civile, nu în veșmintele preoțești. A ridicat privirea de la mobil când Richter s-a apropiat și i-a urat în limba germană o dimineață plăcută.

Portiera din spate a limuzinei Maybach era deschisă. Richter s-a așezat pe banchetă, iar părintele Graf i s-a alăturat. Mașina a trecut prin poarta masivă din piatră și oțel a Ordinului și a intrat pe stradă. Pinii mediteraneeni erau doar niște siluete în lumina portocalie a zorilor. Richter și-a zis că era aproape frumos.

Părintele Graf se uita din nou la telefon.

— Ceva interesant la știrile de dimineață? a întrebat Richter.

— Polizia di Stato a dezvăluit identitatea tânărului împușcat mortal la Florența.

— Cineva cunoscut?

Preotul a ridicat privirea.

— Știți ce s-ar fi întâmplat dacă Niklaus ar fi traversat podul?

— I-ar fi dat lui Gabriel Allon scrisoarea „Pontifului Accidental”. Richter a tăcut o clipă, apoi a spus: Cu atât mai mult ar fi trebuit s-o iei din biroul papal.

— A fost treaba lui Albanese. Nu a mea.

Richter s-a încruntat.

— El este cardinal și membru al Ordinului, Markus. Încearcă să-i arăți cel puțin o fărâmă de respect.

— Dacă nu era Biserica, ar fi fost cărămidar.

Richter s-a privit în oglinda de pe spatele parasolarului.

— Acel *bolettino* dat de cărămidar ne-a îngăduit un spațiu de manevră prețios. Dar din clipă în clipă presa poate să afle unde lucra Niklaus în noaptea în care a murit Sfântul Părinte, și faptul că era membru al Ordinului.

— Peste șase zile n-o să mai aibă importanță.

— Șase zile sunt o eternitate. Mai ales pentru un om ca Gabriel Allon.

— În momentul ăsta mă îngrijorează mai mult vechiul nostru prieten, Alessandro Ricci.

— Și pe mine. Sursele lui din Curie sunt impecabile. Poți fi sigur că dușmanii noștri vorbesc cu el.

— Poate că ar trebui să-i zic și eu o vorbuliță.

— Nu încă, Markus. Dar între timp supraveghează-l. Privind pe geam, Richter s-a încruntat. Dumnezeule mare, orașul ăsta chiar că e îngrozitor!

— O să fie diferit după ce preluăm puterea, Excelență.

„Într-adevăr”, și-a zis episcopul Richter. „Foarte diferit”.

•

Gulfstream-ul G550 al Ordinului aștepta pe pistă la aeroportul Ciampino, în fața birourilor Signature Flight Support. I-a dus pe episcopul Richter și pe părintele Graf la Salzburg, unde au urcat într-un elicopter particular pentru zborul scurt peste granița cu Germania. Andreas Estermann, fost agent de informații german, care era șeful securității și operațiunilor Ordinului, aștepta pe heliportul complexului din Berchtesgaden, cu părul blond-cenușiu fluturat de vârtejul elicei. Și-a lipit buzele de inelul de pe mâna dreaptă întinsă de episcopul Richter, apoi a făcut semn spre o berlină Mercedes care-i aștepta.

— Ar trebui să ne grăbim, Excelență. Mă tem că sunteți ultimii sosiți.

Mașina i-a dus lin în sus pe valea proprietate particulară până la cabană, o citadelă modernă din piatră și sticlă de la poalele munților amețitor de înalți. Aleea era înconjurată de o duzină de vehicule, supravegheate de o mică armată de paznici înarmați. Toți purtau hanorace negre cu logoul Grupul Wolf, un conglomerat cu baza la München.

Estermann i-a condus pe episcopul Richter și pe părintele Graf înăuntru și în sus pe o scară. La stânga era anticamera plină de asistenți și paznici în negru. Episcopul Richter i-a dat părintelui Graf paltonul și l-a urmat pe Estermann în sala mare.

Avea optsprezece metri pe cincisprezece, cu o singură fereastră, enormă, care dădea spre nord, peste Obersalzberg. Pe pereți atârnau tapiserii de Gobelins și câteva picturi în ulei, printre care una care părea să fie *Venus și Amor* a lui Bordone. Un bust al lui Richard Wagner se încrunta la Richter de pe soclul pe care era cocoțat. Pendula înaltă, încununată de un vultur heraldic în stilul roman, arăta ora nouă. Richter, ca de obicei, ajunsese exact la timp.

I-a cântărit pe ceilalți din priviri. Erau, fără excepție, o șleahtă dezagreabilă, ticăloși și trișori, până la ultimul. Dar în același timp reprezentau un rău necesar, mijloacele pentru un scop. Laburiștii și social-democrații laici erau cauza nenorocirii Europei. Doar aceste creaturi erau pregătite pentru munca grea care era necesară pentru a repara răul făcut de șaptezeci și cinci de ani de trăncăneală liberală postbelică.

Iată-l, de exemplu, pe Axel Brünner. Costumul modern și ochelarii fără ramă nu puteau să ascundă faptul că era un fost *skinhead* și scandalagiu a cărui singură pretenție la celebritate era o înrudire de departe cu infamul nazist care i-a adunat ca pe vite pe evreii din Paris. Stătea la taclale cu Cécile Leclerc, drăgălașa lui omoloagă din Franța, care își moștenise partidul antiimigranți de la tată, un imbecil din Marsilia.

Richter a simțit un val cald de răsuflare încărcată de aroma cafelei și, răsucindu-se, s-a pomenit strângând palma unsuroasă a prim-ministrului italian, Giuseppe Saviano. Următoarea mână pe care a strâns-o era a lui Peter van der Meer, catolicul din Amsterdam cu păr platinat și piele de culoarea chitului, care jurase că până în

2025 va descotorosi țara de toți musulmanii, obiectiv demn de admirație, chiar dacă era complet irealizabil. Jörg Kaufmann, cancelarul mereu dichisit al Austriei, l-a întâmpinat pe episcopul Richter ca pe un vechi prieten, ceea ce și era. Richter oficiase la botezul lui Kaufmann și la prima împărtășanie, precum și la recenta lui căsătorie cu cel mai celebru manechin al Austriei, uniune pe care Richter o aproba cu îndoieli considerabile.

Menajeria era prezidată de Jonas Wolf. Purta un pulover gros cu guler înalt și pantaloni din flanelă cu dungă. Coama de păr argintiu era pieptănată pe spate, lăsându-i liberă fața, care era dominată de nasul unei păsări de pradă. Era o față care putea fi imprimată pe o monedă, și-a zis Richter. Poate că avea să fie într-o bună zi, când invadatorii musulmani vor fi fost azvârliți afară și Biserica Romano-Catolică își va fi recăpătat preeminența.

La nouă și cinci minute Wolf și-a ocupat locul din capul mesei de conferință, care fusese așezată lângă fereastra ametitor de înaltă. Andreas Estermann primise locul de la dreapta lui Wolf; episcopul Richter, pe cel de la stânga. La cererea germanului, Richter a rostit împreună cu adunarea „Tatăl nostru”.

— Și dă-ne nouă puterea și hotărârea să aducem la îndeplinire misiunea noastră sfântă, a intonat Richter în încheiere. Facem asta în numele Tău, prin Domnul nostru Isus Cristos, care trăiește și împărățește cu Tine în unitatea Sfântului Duh, unul Dumnezeu, în vecii vecilor.

— Amin, a venit răspunsul din jurul mesei.

Jonas Wolf a deschis un dosar cu coperte de piele. Conferința începuse.

•

Vârfurile munților se pierdeau în întuneric când Wolf a lovit cu ciocănelul în masă, încheind ședința. A fost aprins focul, au fost servite cocktailuri. Richter, care bea doar apă minerală la

temperatura camerei, s-a pomenit acaparat de Cécile Leclerc, care ținea morțiș să i se adreseze în germana ei de neînțeles, cu accent franțuzesc. Richter izbutea să descifreze cam un cuvânt din patru sau cinci, ceea ce era o binecuvântare. La fel ca tatăl ei, Cécile nu era o intelectuală. Cumva, izbutise să pună mâna pe o diplomă de licență în drept de la o instituție de învățământ prestigioasă din Paris. Totuși, ți-o puteai imagina cu ușurință la tejgheaua unei *boucherie*[19] provensale, cu un șorț mânjit cu sânge în jurul taliei groase.

Prin urmare, Richter a fost ușurat când Jonas Wolf, simțindu-i poate neplăcerea, a intervenit ca un dansator în sala de bal și l-a întrebat dacă puteau vorbi un pic în particular. Urmați de Andreas Estermann, au mers prin încăperile pustii ale cabanei până în capela lui Wolf. Avea mărimea unei biserici parohiale obișnuite. Pe pereți erau tablouri ale vechilor maeștri germani și olandezi. Deasupra altarului era o magnifică *Răstignire* de Lucas Cranach cel Bătrân.

Wolf a făcut o închinăciune, apoi s-a ridicat șovăielnic în picioare.

— Una peste alta, o ședință rodnică, nu credeți, Excelență?

— Trebuie să recunosc, atenția mi-a fost un pic abătută de părul lui Van der Meer.

Wolf a încuviințat din cap înțelegător.

— Am vorbit cu el despre asta. Susține că face parte din marca sa.

— Marca?

— E un cuvânt modern folosit pentru a descrie imaginea cuiva în rețelele sociale. Andreas este expertul nostru în aceste chestiuni, a spus Wolf arătând spre Estermann. E convins că părul lui Van der Meer reprezintă un avantaj politic.

— Parcă-i Kim Novak în *Vertigo*. Și șuvița aia ridicolă pieptănată peste chelie! Cum naiba reușește să așeze totul?

— Se pare că e nevoie de mult timp și trudă. Cumpără baxuri de fixativ. E singurul bărbat din Olanda care nu iese din casă când plouă.

— Impresia pe care o dă este de vanitate și nesiguranță profundă. Candidații noștri trebuie să fie ireproșabili.

— Nu pot fi cu toții la fel de șlefuiți ca Jörg Kaufmann. Brünner are și el problemele lui. Din fericire, exploziile din Berlin și Hamburg au dat campaniei lui un avânt de care era mare nevoie.

— Noile sondaje sunt încurajatoare. Dar poate să câștige?

— Dacă mai e un atac, a zis Wolf, victoria este absolut sigură.

S-a așezat în prima strană, iar Richter i s-a alăturat. Se lăsase o tăcere prietenoasă. Richter, chiar dacă n-avea iluzii despre gloata de sus, pe Jonas Wolf îl admira cu adevărat. Wolf se număra printre puținii oameni care erau membri ai Ordinului de mai mult timp decât Richter. Era cel mai important dintre laici, un co-superior general în toate, în afară de nume. De mai mult de un deceniu, el și Richter erau angajați într-o cruciadă clandestină de transformare a Europei Occidentale și a Bisericii Romei. Uneori, chiar și ei erau uimiți de viteza succesului lor. Italia și Austria le aparțineau deja. Acum Cancelaria Germaniei Federale le era la îndemână, ca și Palatul Apostolic. Preluarea puterii era aproape deplină. Niște oameni de rang inferior urmau să fie purtătorii drapelului în public, însă Jonas Wolf și Hans Richter din Ordinul Sfânta Elena erau cei care aveau să le șoptească la ureche. Se vedeau pe ei înșiși în termeni apocaliptici. Civilizația occidentală era pe moarte. Numai ei puteau să o salveze.

Andreas Estermann era al treilea membru al sfintei lor treimi. El era omul de neînlocuit al Proiectului. Estermann distribuia banii, lucra cu partidele locale la șlefuirea platformelor politice și

la recrutarea de candidați prezentabili și supraveghea o rețea operativă alcătuită din agenți racolați din serviciile de informații și de poliție din Europa Occidentală. Într-un depozit plin cu computere de lângă München, crease o unitate de luptă informațională care inunda zilnic rețelele sociale cu povești false sau amăgitoare despre amenințarea pe care o reprezintă imigranții musulmani. Unitatea cibernetică a lui Estermann avea, de asemenea, capacitatea de a pătrunde în telefoane și rețele informatice, procurând astfel munți de materiale compromițătoare inestimabile.

În prezent, Estermann se plimba fără zgomot pe partea dreaptă a naosului, în mod vizibil preocupat. Jonas Wolf a fost cel care l-a lămurit. În ajun, arhiepiscopul Donati și Gabriel Allon se duseseră în cantonul Fribourg, unde se întâlniseră cu Stefani Hoffmann.

— Parcă ți-a zis că nu știe nimic.

— Am avut impresia clară că nu spune adevărul, a răspuns Estermann.

— Janson acela avea scrisoarea când a fost omorât?

— Prietenul nostru din Polizia di Stato a zis că nu. Ceea ce înseamnă că a ajuns, probabil, în mâinile arhiepiscopului Donati.

Episcopul Richter a răsuflat cu zgomot.

— N-o să mă scape nimeni de băgăciosul ăsta?

— N-aș fi de părere s-o facem, a zis Estermann. Moartea lui Donati ar întârzia, fără îndoială, începerea conclavului.

— Atunci poate că ar trebui să-l omorâm în schimb pe prietenul lui.

Estermann s-a oprit din mers.

— Mai ușor de zis decât de făcut.

— Unde sunt acum?

— Înapoi la Roma.

— Și ce fac?

— Suntem buni, părinte episcop Richter. Dar nu chiar așa de buni.

— Pot să vă dau un sfat?
— Desigur, Excelență.
— Deveniți mai buni. Și repede.

22.

ROMA

Intrarea principală în Arhivele Secrete ale Vaticanului era în partea de nord a Curții Belvedere. Numai istoricii și cercetătorii acreditați aveau acces, și numai după o verificare amănunțită supervizată de *prefetto,* cardinalul Domenico Albanese. Vizitatorii nu aveau voie să se aventureze dincolo de *sala di studio, o* sală de lectură mobilată cu două șiruri lungi de pupitre antice, modernizată recent cu prize pentru laptopuri. Cu puține excepții, doar membrii personalului puteau să intre în Depozitul Manuscriselor, unde se ajungea cu un ascensor strâmt din Sala Fișierelor. Nici măcar Donati nu intrase acolo. Oricât s-a străduit, n-a putut născoci o serie de împrejurări, o poveste de acoperire rezonabilă care să-i permită să umble prin depozit neînsoțit, darămite la braț cu directorul general al serviciului secret de informații al Israelului.

Din acest motiv, când s-au întors la Roma, Gabriel și Donati s-au dus direct la ambasada Israelului. Acolo au coborât într-o încăpere pentru comunicații securizate, numită „Sfânta Sfintelor”, unde Gabriel a organizat o teleconferință cu Uzi Navot și Yuval Gershon, directorul Unității 8200. Navot a fost îngrozit de operațiunea la care se gândea Gabriel. Însă lui Gershon nu-i venea să creadă ce noroc dăduse peste el. După ce pătrunsese în rețeaua de informații a Gărzilor Elvețiene Pontificale, acum i se cerea să preia controlul asupra circuitelor electrice și sistemului

de securitate al Arhivelor Secrete ale Vaticanului. Pentru un cyber-războinic, era o misiune de vis.

— Se poate face? a întrebat Gabriel.

— Glumești, da?

— Cât durează?

— Patruzeci și opt de ore, cu marjă de siguranță.

— Îți pot da douăzeci și patru. Însă douăsprezece ar fi și mai bine.

Amurgea când Gabriel și Donati s-au strecurat în cele din urmă din complexul israelian pe bancheta din spate a unei mașini a ambasadei. După ce l-a lăsat pe Donati la Curia Iezuită, șoferul l-a dus pe Gabriel la casa conspirativă din vârful treptelor ce duceau spre biserica Trinità dei Monti. Sleit de puteri, s-a târât în patul nefăcut și a căzut într-un somn fără vise. Telefonul l-a trezit la șapte dimineața. Era Yuval Gershon.

— M-aș simți mai bine dacă am face câteva probe, dar suntem gata oricând vrei.

Gabriel a făcut duș și s-a îmbrăcat, apoi a pornit pe jos prin dimineața rece spre Borgo Santo Spirito. Donati îl aștepta la intrarea în Curia Iezuită și l-a însoțit în sus pe scări spre apartamentul său.

Era opt și jumătate.

— Nu se poate să vorbești serios.

•

— Preferi să te îmbraci în călugăriță?

Gabriel s-a uitat la veșmântul întins pe pat: costum preoțesc, cu gulerul alb catolic. Folosise multe deghizări în îndelungata sa carieră, dar nu se mai ascunsese niciodată sub mantia unui preot.

— Cine se presupune că sunt?

Donati i-a dat un permis de intrare în Vatican.

— Părintele Franco Benedetti?

— Are o anumită savoare, nu crezi?

— Pentru că e un nume evreiesc.

— Așa e și Donati.

Gabriel s-a încruntat la fotografie.

— Nici vorbă să arăt ca el.

— Consideră-te norocos. Dar nu-ți face griji, santinela din Gărzile Elvețiene probabil că nici n-o să se ostenească să verifice.

Gabriel nu l-a contrazis. Pe când restaura *Coborârea de pe cruce* a lui Caravaggio pentru Muzeul Vaticanului, primise un permis care îi garanta accesul în laboratoarele de conservare. Santinela din Gărzile Elvețiene de la Poarta Santa Anna rareori făcuse mai mult decât să arunce o privire în treacăt înainte să-i facă semn să intre pe teritoriul orașului-stat. Cei mai mulți dintre membrii marii comunități religioase din Roma rareori catadicseau să-și prezinte actele la control. Annona, numele supermarketului din Vatican, funcționa ca o parolă secretă.

Gabriel a ridicat în dreptul pieptului veșmântul preoțesc.

— Stefani Hoffmann avea dreptate, a zis Donati. Chiar arăți a preot.

— Să sperăm că nu-mi cere nimeni să-l binecuvântez.

Donati a făcut cu mâna un semn nepăsător.

— Nu-i nicio scofală.

Gabriel a intrat în baie și s-a schimbat. Când a ieșit, Donati i-a îndreptat gulerul.

— Cum te simți?

Gabriel a strecurat un pistol Beretta la spate, sub curea.

— Mult mai bine.

În drum spre ușă, Donati și-a luat servieta și a pornit pe scări în jos în fața lui Gabriel. S-au dus până la Colonada lui Bernini, apoi au cotit la dreapta. Piazza Papa Pius al XII-lea era ticsită de camioane cu antene de satelit și reporteri, printre care o corespondentă a televiziunii franceze care l-a pisat pe Donati să facă un comentariu despre conclavul care se apropia. S-a potolit când arhiepiscopul i-a aruncat o privire curială.

— Foarte impresionant, a murmurat Gabriel.

— Am o anumită reputație.

Au trecut pe sub Passetto, calea de fugă care a fost folosită ultima dată de papa Clement al VII-lea în 1527 în timpul Jefuirii Romei, și au mers de-a lungul fațadei trandafirii a cazărmii Gărzilor Elvețiene. Un halebardier într-o uniformă albastră simplă era de pază la Poarta Santa Anna. Donati a trecut granița invizibilă fără să încetinească pasul. Fluturând permisul părintelui Benedetti, Gabriel a făcut la fel. Au pornit împreună în sus pe Via Sant'Anna spre Palatul Apostolic.

— Presupui că puștiul ăla elvețian drăgălaș ne supraveghează?

— Ca un șoim, a murmurat Donati.

— Cât mai durează până să-i spună lui Metzler că te-ai întors în oraș?

— Dacă e să ghicesc, i-a spus deja.

•

Cardinalul Domenico Albanese, prefectul Arhivelor Secrete ale Vaticanului și *camerlengo* al Sfintei Biserici Romane, cerceta știrile televiziunilor din lume despre conclavul care urma să înceapă, când, dintr-odată, s-a întrerupt curentul în apartamentul său de deasupra galeriei Lapidaria. Nu era ceva cu totul neobișnuit. Vaticanul primea cea mai mare parte din electricitate de la rețeaua faimos de capricioasă a Romei. Ca urmare, membrii Curiei își petreceau o mare parte din timp în întuneric, ceea ce cu siguranță n-ar fi fost o surpriză pentru criticii lor.

Majoritatea cardinalilor aproape că nu băgau în seamă penele de curent periodice. Însă Domenico Albanese domnea peste un imperiu al tainelor cu climat controlat, o mare parte din el fiind sub pământ. Electricitatea era necesară pentru administrarea fără hopuri a tărâmului său. Dat fiind că era duminică, Arhivele erau închise oficial, reducând astfel probabilitatea ca o comoară neprețuită a Vaticanului să iasă frumușel pe ușă. Totuși, Albanese prefera prudența.

A ridicat receptorul telefonului de pe birou și a format numărul din camera de control a Arhivelor. N-a răspuns nimeni. De fapt, nu s-a auzit niciun sunet. Albanese a mișcat de câteva ori comutatorul. De-abia atunci și-a dat seama că n-avea ton. Se părea că și rețeaua telefonică a Vaticanului căzuse.

Era încă în pijama. Din fericire, locuia deasupra depozitului. Un coridor particular care dădea spre Curtea Belvedere l-a scos la nivelul de sus al Arhivelor Secrete. Nu ardea nicio lumină. În camera de control, doi paznici ședeau uitându-se la un perete de monitoare video întunecate.

— De ce n-ați pornit sursa auxiliară? a întrebat Albanese.

— Nu funcționează, Eminență.

— E cineva în Arhive?

— *Sala di studio* și Sala Fișierelor sunt goale. La fel și Depozitul Manuscriselor.

— Coborâți și aruncați o privire, ca să fim siguri.

— Îndată, Eminență.

Mulțumit că regatul său nu era amenințat de nicio primejdie, Albanese s-a întors în apartament și și-a pregătit baia de dimineață, fără să știe de cei doi bărbați care mergeau pe Via Sant'Anna, pe lângă intrarea în Banca Vaticanului. Unul dintre ei avea un pistol ascuns sub veșmintele de preot, care nu cădeau bine pe el, și un telefon mobil neobișnuit de mare apăsat pe ureche. Aparatul, cu grad mare de securitate, era în legătură cu o sală de operațiuni din nordul Tel Avivului, unde o echipă a celor mai grozavi hackeri din lume îi aștepta următoarea comandă. Nu mai este nevoie să spunem că regatul lui Albanese era departe de a fi sigur. De fapt, în acel moment era într-un pericol mortal.

•

Înainte să ajungă la intrarea în Curtea Belvedere, Gabriel și Donati au luat-o la dreapta și

au șerpuit prin cartierul de afaceri al Vaticanului până la o ușă de serviciu rar folosită de la baza Muzeului Chiaramonti, plin cu antichități. Era învecinată cu un complex de aparate industriale de aer condiționat care controlau clima din Depozitul Manuscriselor, aflat la câțiva metri sub picioarele lor.

Gabriel s-a uitat direct în obiectivul camerei de supraveghere.

— Mă vezi?

— Drăguț veșmânt, a zis Yuval Gershon.

— Tu deschide numai ușa.

Încuietoarea s-a dezactivat cu un pocnet, iar Donati a tras zăvorul. Au intrat într-un mic hol în capătul căruia erau a doua ușă și altă cameră de supraveghere. Când Gabriel a dat semnalul, Yuval Gershon a deschis ușa de la distanță.

Dincolo de ea era o scară. După ce au coborât patru etaje, Gabriel și Donati au ajuns la altă ușă. Era primul nivel al Depozitului Manuscriselor. După alte patru etaje în jos au ajuns la al doilea nivel și la încă o ușă. Un întrerupător a mârâit, încuietoarea a cedat. Donati a tras și acest zăvor și au intrat împreună.

23.

ARHIVELE SECRETE ALE VATICANULUI

Întunericul era de nepătruns. Gabriel a aprins lanterna neobișnuit de puternică a telefonului său, însă a fost întrucâtva dezamăgit de ceea ce a văzut. La prima vedere, Depozitul Manuscriselor părea nivelul subteran al unei biblioteci universitare obișnuite. Erau până și cărucioare vârfuite cu cărți. A luminat cotorul uneia dintre ele. Era o colecție

de documente diplomatice și telegrame de la secretariatul de stat din timpul războiului.

— Data viitoare, a promis Donati.

În fața lor se întindea un culoar gol care avea pe amândouă părțile rafturi cenușii ca metalul armelor. Cei doi l-au străbătut până la o răscruce, unde au luat-o la dreapta. După vreo treizeci de metri, o despărțitură din împletitură de sârmă le-a blocat calea.

Gabriel a luminat cu lanterna interiorul. Cărțile de pe rafturile de metal erau foarte vechi. Unele aveau dimensiunile unei monografii tipice. Altele erau mai mici și acoperite cu piele crăpată. Niciuna nu părea să fie produsă de altceva decât mâna omenească.

— Cred că am ajuns în locul potrivit.

Erau acum la marginea vestică a Depozitului, chiar sub Cortile della Pigna. Donati l-a condus pe Gabriel pe lângă un șir de despărțituri până la o ușă de metal simplă, verde-deschis, asupra căreia era ațintită o cameră de supraveghere. Nu exista vreun semn sau panou care să arate ce fel de materiale erau depozitate în camera din spatele ei. Încuietorile profesionale, una pentru bara ce intra în zid și alta pentru zăvor, păreau montate de curând. Amândouă păreau să aibă mecanisme cu cinci puncte de prindere.

Gabriel i-a înmânat telefonul arhiepiscopului, a scos din buzunarul veșmântului preoțesc împrumutat o unealtă de metal subțire și a introdus-o în mecanismul încuietorii.

— Există ceva ce *nu poți* să faci? a întrebat Donati.

— Nu pot să descui această încuietoare dacă nu taci.

— Cât o să dureze?

— Depinde de câte alte întrebări o să-mi mai pui.

Donati a îndreptat raza lanternei spre încuietoare.

Gabriel a mișcat cu grijă unealta în mecanism, verificând rezistența, trăgând cu urechea la căderea unui cilindru.

— Nu te osteni, a zis o voce liniștită. N-o să găsești ce cauți.

Gabriel s-a răsucit. Nu vedea nimic în întuneric. Donati a îndreptat lanterna într-acolo, luminând un bărbat în sutană. „Nu”, și-a zis Gabriel. „Nu sutană. Rasă”.

Bărbatul a înaintat fără zgomot cu picioarele sale încălțate în sandale. Era de înălțimea și corpolența lui Gabriel, aproape un metru optzeci și puțin peste șaptezeci de kilograme. Avea părul negru și cârlionțat, pielea închisă la culoare. Fața lui avea un aer străvechi, ca o icoană trezită la viață.

A mai făcut un pas în față. Avea mâna stângă înfășurată într-un bandaj gros. La fel și dreapta. Ținea în ea un plic cafeniu.

— Cine ești? a întrebat Donati.

Pe chipul lui n-a apărut nicio expresie.

— Nu mă cunoașteți? Sunt părintele Joshua, Excelență.

Vorbea o italiană fluentă, limba Vaticanului, dar era limpede că nu este limba sa maternă. Numele părea să nu-i spună nimic lui Donati.

Bărbatul a ridicat privirea spre tavan.

— Nu trebuie să stați mult. Cardinalul Albanese le-a spus paznicilor să cerceteze Depozitul. Sunt pe drum încoace.

— De unde știi?

Omul a coborât privirea spre ușa verde-deschis.

— Mă tem că acea carte nu mai este, Excelență.

— Știi ce era?

— Asta o să vă spună tot ce trebuie să știți. Preotul i-a înmânat lui Donati plicul. Era lipit cu scotch transparent. Nu-l deschideți până ce nu ieșiți dintre zidurile Vaticanului.

— Ce este în el?

Preotul a ridicat din nou privirea spre tavan.

— E vremea să plecați, Excelență. Ei se apropie.

•

De-abia atunci a auzit Gabriel vocile. A luat telefonul de la Donati și a stins lumina. Întunericul era deplin.

— Urmați-mă, a șoptit părintele Joshua. Cunosc drumul.

Au mers în șir indian, preotul în față, Gabriel în spatele lui Donati. Au cotit la dreapta, apoi la stânga și peste o clipă se aflau din nou la ușa prin care pătrunseseră în Depozit. S-a deschis la atingerea Părintelui Joshua. El a ridicat o mână în semn de rămas-bun și s-a topit iarăși în întuneric.

Au intrat pe casa scării și au urcat cele opt șiruri de trepte. Telefonul lui Gabriel pierduse legătura cu Unitatea 8200. Când a refăcut apelul, Yuval Gershon a răspuns imediat.

— Începeam să mă îngrijorez.

— Ne vezi?

— Acum da.

Gershon a deschis în același timp cele două uși. Afară, soarele puternic al Romei le-a încețoșat ochii. Donati a strecurat plicul în servietă și a încuiat-o la loc.

— Poate că ar trebui s-o duc eu, a zis Gabriel pe când se îndreptau spre Via Sant'Anna.

— Am rang mai mare decât tine, părinte Benedetti.

— E adevărat, Excelență. Dar eu sunt cel care are pistolul.

•

Acela a fost momentul în care luminile au clipit și s-au aprins în apartamentul cardinalului Albanese. Cu apa picurând de pe el, a ridicat receptorul telefonului interior și a auzit sunetul plăcut al tonului. Agentul de gardă din camera de control a Arhivelor a răspuns imediat. Da, a zis, curentul revenise. Rețeaua de computere era în procesul de reinițializare, iar camerele de

supraveghere și ușile automate funcționau din nou normal.

— Există vreun semn de intruziune?

— Niciunul, Eminență.

Ușurat, Albanese a pus telefonul la loc cu grijă și a stat o clipă să cerceteze priveliștea de la fereastra biroului său. Nu avea grandoarea celei din apartamentul papal – nu vedea Piața Sfântul Petru sau măcar cupola bazilicii –, dar îi permitea să supravegheze venirile și plecările de la Poarta Santa Anna.

În acel moment, Via Sant'Anna era pustie, în afară de un arhiepiscop înalt și un preot mai mărunt în veșminte preoțești care nu prea cădeau bine pe el. Se îndreptau spre poartă cu pași repezi. Mâinile preotului erau goale, însă în mâna dreaptă a arhiepiscopului era o servietă din piele fină. Albanese a recunoscut-o. Într-adevăr, își exprimase adesea admirația față de servietă. L-a recunoscut și pe arhiepiscop.

Dar cine era preotul? Albanese nu avea decât un suspect. Și-a luat telefonul și a făcut un ultim apel.

•

Colonelul Alois Metzler, comandantul Gărzilor Elvețiene Pontificale, catolic pios care mergea la liturghie în fiecare zi, făcea tot ce putea ca să nu meargă la serviciu duminicile. Dar, din cauză că era duminica de dinaintea începerii unui conclav, o întrunire sacră care avea să fie urmărită de miliarde de oameni din întreaga lume, se afla la biroul său din cazarma Gărzilor Elvețiene când a sunat cardinalul Albanese. *Il camerlengo* era *molto agitato*[20]. Într-o italiană frenetică, pe care Metzler o vorbea fluent, chiar dacă nu și cu entuziasm, i-a explicat că arhiepiscopul Luigi Donati și prietenul lui, Gabriel Allon, tocmai pătrunseseră pe furiș în Arhivele Secrete și în acest moment se îndreptau spre Poarta Santa Anna. Sub niciun motiv, a strigat cardinalul, nu trebuia să li se îngăduie să iasă de pe teritoriul Vaticanului.

Dacă e să fim sinceri, Metzler n-avea chef să înfrunte niște oameni precum Donati și prietenul său din Israel, pe care elvețianul îi văzuse în acțiune nu doar o dată. Însă, din cauză că tronul Sfântului Petru era gol, n-avea de ales, trebuia să se supună unui ordin direct de la *camerlengo.*

S-a ridicat și s-a dus repede pe hol, unde ofițerul de serviciu ședea la un birou în formă de semilună, cu ochii la o serie de monitoare. Pe unul dintre ele, Metzler l-a văzut pe Donati mergând spre Poarta Santa Anna alături de un preot.

— Dumnezeule mare, a șoptit.

Preotul era Allon.

Prin ușa deschisă a cazărmii, Metzler a văzut un tânăr halebardier stând pe Via Sant'Anna, cu mâinile încleștate la spate. A strigat la santinelă să blocheze poarta, dar era prea târziu. Donati și Allon au trecut peste granița invizibilă într-o ceață neagră și duși au fost.

Metzler s-a grăbit să-i ajungă. Acum mergeau repede prin mulțimea de turiști de pe Via di Porta Angelica. Metzler l-a strigat pe Donati. Arhiepiscopul s-a oprit și s-a întors spre el. Allon a mers mai departe.

Zâmbetul lui Donati era dezarmant.

— Ce este, domnule colonel?

— Cardinalul Albanese crede că tocmai ați intrat fără autorizație în Arhivele Secrete.

— Și cum oare am făcut asta? Arhivele sunt închise astăzi.

— Cardinalul crede că ați primit ajutor de la prietenul dumneavoastră.

— Părintele Benedetti?

— L-am văzut pe monitor, Excelență. Știu cine este.

— Te înșeli, domnule colonel. La fel și cardinalul Albanese. Acum, dacă îmi permiți, sunt în întârziere la o întâlnire.

Fără altă vorbă, Donati s-a răsucit pe călcâie și a pornit spre Piața Sfântul Petru. Metzler s-a adresat

spinării lui.

— Permisul dumneavoastră pentru Vatican nu mai este valabil, Excelență. De acum încolo va trebui să vă opriți la Biroul Permiselor, la fel ca toată lumea.

Donati a ridicat o mână în semn de aprobare și și-a văzut de drum. Metzler s-a întors în biroul său și l-a sunat imediat pe Albanese.

Il camerlengo a fost *molto agitato.*

•

Gabriel îl aștepta pe Donati aproape de ieșirea Colonadei. S-au întors împreună la Curia Iezuită. Sus, în apartamentul său, Donati a scos plicul din servietă și l-a deschis. Înăuntru, între două folii transparente, era o foaie cu text scris de mână. Partea stângă a paginii era curată și dreaptă, însă partea dreaptă era zdrențuită. Literele erau romane. Limba era latina.

Mâinile lui Donati tremurau în vreme ce citea.

EVANGELIUM SECUNDUM PILATI…

Evanghelia după Pilat din Pont.

PARTEA A DOUA

ECCE HOMO

24.

CURIA IEZUITĂ, ROMA

Până și prenumele i se pierduse în ceața vremurilor – numele pe care mama și tatăl său i l-au dat în ziua în care a fost înfățișat zeilor, iar o amuletă de aur, o *bulla,* i-a fost atârnată de gâtul micuț ca să alunge duhurile rele. Mai târziu avea să răspundă la *cognomen,* al treilea nume al unui cetățean roman, o etichetă ereditară folosită ca să deosebească o ramură a familiei de celelalte. Al lui avea trei silabe, nu două, și nu suna deloc ca versiunea care avea să-l urmeze prin veacuri și în dezonoare.

Nu se cunoaște anul nașterii lui, nici locul. O școală de gândire a susținut că era din Spania cârmuită de romani – din Tarragona, pe coasta catalană, sau Sevilla, unde chiar și în zilele noastre, în apropiere de Plaza de Arguelles, se află un palat andaluz rafinat căruia i se spune Casa de Pilatos. Altă teorie, predominantă în Evul Mediu, îl imagina copilul nelegitim al unui rege german pe nume Tyrus și al unei concubine pe nume Pila. Legenda spunea că Pila n-a știut numele celui care a lăsat-o grea, așa că a combinat numele tatălui ei cu cel propriu și i-a zis băiatului Pilatus.

Totuși, cel mai probabil loc al nașterii a fost Roma. Strămoșii lui erau probabil samniți, un trib războinic care locuia pe dealurile stâncoase din sudul orașului. Al doilea nume, Pontius, sugera că descinde din Pontii, un clan care a dat câteva personaje militare romane importante. Cognomenul, Pilatus, însemna „mânuitor iscusit al

suliței”. Era posibil ca Pilat din Pont să-și fi câștigat numele prin izbânzile militare. Cea mai plauzibilă explicație este că era fiul unui cavaler și membru al ordinului ecvestru, a doua pătură a nobilimii romane, doar puțin mai jos de clasa senatorilor.

Dacă este așa, s-a bucurat de o copilărie îndestulată la Roma. Casa familiei trebuie să fi avut un *atrium,* o grădină cu colonade, apă curentă și baie particulară. A doua locuință, o vilă, trebuie să fi avut vedere la mare. Trebuie să fi mers pe străzile Romei nu pe jos, ci într-o lectică purtată de sclavi. Spre deosebire de cei mai mulți copii din zorii primului mileniu, probabil că n-a știut ce este foamea. N-a dus lipsă de nimic.

Educația lui trebuie să fi fost riguroasă – câteva ore de instruire în fiecare zi la citit, scris, matematică și, când a mai crescut, lucrurile mai rafinate, gândirea critică și dezbaterea, competențe care aveau să-i fie de mare folos mai târziu. Trebuie să-și fi șlefuit trupul ridicând greutăți în mod regulat și apoi revenindu-și după efort cu un drum la baia publică. Ca distracție trebuie să se fi desfătat cu spectacolele scăldate în sânge ale jocurilor. Este improbabil să fi văzut vreodată Amfiteatrul Flavian, colosseumul circular construit în valea joasă dintre dealurile Caelius, Esquilin și Palatin. Proiectul a fost finanțat de prădarea Templului din Ierusalim, pe care el îl cunoscuse foarte bine. N-a fost martor la distrugerea lui, în anul 70 d.Hr., dar cu siguranță trebuie să fi știut că zilele îi erau numărate.

Noua și nărăvașa provincie a Iudeei era la vreo două mii două sute de kilometri de Roma, o călătorie pe mare de trei săptămâni sau mai mult. Pilat din Pont, după ce fusese câțiva ani ofițer de rang inferior în armata romană, a ajuns acolo în anul 26 d.Hr. Nu era un post prea râvnit; Siria la nord și Egiptul la sud-est erau mult mai importante. Însă ceea ce-i lipsea Iudeei ca statut

era compensat cu asupra de măsură de posibilitatea tulburărilor. Localnicii se considerau aleși de Dumnezeul lor și superiori invadatorilor politeiști, păgâni. Ierusalimul, orașul lor sfânt, era singurul loc din imperiu în care locuitorii nu erau obligați să se prosterneze în fața imaginii împăratului. Dacă voia să reușească, Pilat trebuia să se poarte cu ei cu mare băgare de seamă.

Fără îndoială, văzuse oameni din aceștia la Roma. Erau locuitorii circumcișii, bărboși, din Regio XIV, un cartier foarte populat din partea apuseană a Tibrului, care avea să fie cunoscut cândva ca Trastevere. Erau vreo patru milioane și jumătate, împrăștiați prin tot imperiul. Prosperaseră sub cârmuirea romană, profitând de libertatea comerțului și mișcării garantată de aceasta. Oriunde se stabileau, erau bogați și admirați ca oameni cu frică de Dumnezeu, care își iubeau copiii, respectau viața semenilor și se îngrijeau de săraci, bolnavi, văduvi și orfani. Iulius Cezar vorbea cu admirație despre ei și le-a asigurat drepturi importante de asociere, care le permiteau să-l venereze pe Dumnezeul lor, nu pe cel al romanilor.

Însă cei care trăiau în străvechea patrie, Iudeea, Samara și Galileea, erau mai puțin cosmopoliți. Erau violent anti-romani, cu o droaie de secte, vreo două duzini, printre care puritanii esenieni, care nu recunoșteau autoritatea Templului. Acesta, un complex uriaș de pe Muntele Moria din Ierusalim, era controlat de aristocrații saduchei, care au profitat de pe urma asocierii lor cu forțele de ocupație și au colaborat îndeaproape cu prefectul roman la asigurarea stabilității.

Pilat nu era decât al cincilea în acest post. Avea cartierul general în Cezareea, o enclavă romană de marmură albă strălucitoare de pe coasta Mediteranei. Existau acolo o promenadă pe țărm, unde se putea plimba când vremea era frumoasă, și temple romane în care aducea sacrificii zeilor săi,

nu zeilor lor. Ar fi putut să-și imagineze foarte ușor că nu plecase de acasă.

Nu era treaba lui să-i remodeleze pe locuitorii provinciei – cândva aveau să fie cunoscuți sub numele de evrei – pe modelul Romei. Pilat era cel care strângea taxele, facilita comerțul și îi scria rapoarte nesfârșite împăratului Tiberius, pe care le sigila cu ceară și le pecetluia cu inelul cu sigiliu pe care îl purta la degetul mic al mâinii stângi. Roma, în general, nu se amesteca în fiecare aspect al culturii și societății din țările ocupate. Legile ei hibernau în perioadele de liniște și se trezeau doar când exista o amenințare la adresa ordinii.

De obicei, zurbagiii primeau un avertisment. Și dacă făceau prostia să continue, erau reprimați rapid și brutal. Odată, predecesorul direct al lui Pilat, Valerius Gratus, a executat deodată două sute de evrei prin metoda preferată a Romei: crucificarea. După o răscoală din anul 4 î.Hr., două mii au fost răstigniți lângă Ierusalim. Atât de puternică era credința în singurul lor Dumnezeu, încât au urcat pe cruce fără teamă.

Ca prefect, Pilat era magistratul-șef al Iudeei, judecător și juriu. Cu toate acestea, evreii se ocupau de o mare parte din administrația civilă și aplicarea legii în provincie prin intermediul Sanhedrinului, tribunalul rabinic care se reunea zilnic – în afară de sărbătorile religioase și de Sabat – în Sala Pietrelor Cioplite din partea de nord a complexului Templului. Pilat primise ordin de la Tiberius să le acorde evreilor libertatea de a se ocupa de problemele lor, mai ales atunci când era vorba despre religie. Trebuia să rămână deoparte ori de câte ori era posibil, mâna ascunsă, omul invizibil al Romei.

Însă Pilat, iute la mânie și răzbunător, s-a remarcat curând prin sălbăticie, furturi, un șir nesfârșit de execuții și provocări inutile. De exemplu, hotărârea sa de a pune flamuri militare cu chipul împăratului pe zidurile Fortăreței

Antonia, care dădea spre Templu. Reacția evreilor a fost previzibilă. Câteva mii au înconjurat palatul lui Pilat din Cezareea, urmând o înfruntare care a durat o săptămână. Când evreii au arătat limpede că erau gata să moară dacă nu li se îndeplinea cererea, Pilat a bătut în retragere și flamurile au fost date jos.

A mai fost și apeductul, ce-i drept, impresionant, pe care Pilat l-a finanțat, cel puțin parțial, cu bani sacri, *corban,* furați din vistieria Templului. Din nou a fost înfruntat de o mulțime, de această dată pe Gabbata, marea platformă din fața Palatului lui Irod, care era lăcașul lui Pilat în Ierusalim. Tolănit pe tronul comod, impasibil, Pilat le-a ascultat insultele în tăcere o vreme, apoi le-a ordonat soldaților să-și scoată săbiile din teacă. Unii dintre evreii neînarmați au fost hăcuiți. Alții au fost călcați în picioare în învălmășeală.

Ultimul afront fusese legat de scuturile placate cu aur, cu însemnele lui Tiberius, pe care le atârnase în locuința sa din Ierusalim. Evreii au cerut ca scuturile să fie date jos. Și când Pilat a refuzat, au trimis o scrisoare de protest nimănui altcuiva decât împăratului însuși. A ajuns la Tiberius pe când era la odihnă în Capri, cel puțin așa susține filosoful Philon. Clocotind de mânie din pricina boacănei prefectului său, Tiberius i-a poruncit lui Pilat să dea jos scuturile pe dată.

Se ducea la Ierusalim cât mai rar posibil, de obicei ca să supravegheze paza în timpul sărbătorilor evreiești. Pesach, sărbătorirea eliberării evreilor din lanțurile din Egipt, era plină de implicații religioase și politice. Sute de mii de evrei din întregul imperiu – în unele cazuri, sate întregi – veneau în oraș. Străzile erau ticsite de pelerini și poate un sfert de milion de oi behăitoare care așteptau măcelul ritual. În umbră se ațineau *siqariyim,* evrei habotnici înveșmântați în mantii, care ucideau romani cu pumnalele lor scurte și încovoiate, apoi se topeau în mulțime.

În mijlocul acestui haos era Templul. Soldații romani supravegheau sărbătorile din garnizoana lor aflată în Fortăreața Antonia; Pilat, din încăperile sale splendide din Palatul lui Irod. Orice semn de rebeliune – o provocare la adresa legii romane sau a autorităților colaboraționiste ale Templului – ar fi fost reprimat fără cruțare, astfel încât situația să nu scape de sub control. O scânteie, un agitator, și Ierusalimul ar fi putut să erupă.

În acest oraș nestatornic – poate că în anul 33, sau poate chiar mai devreme, în 27, ori mai târziu, în 36 – a venit un galileean, un tămăduitor care făcea minuni, un predicator de parabole care anunța că împărăția cerului este la îndemână. A sosit, conform profeției, călare pe un măgar. Se poate ca Pilat să fi știut deja de acest galileean și să fi fost martorul intrării lui tumultuoase în Ierusalim. Au fost multe astfel de personaje mesianice în Iudeea primului secol, bărbați care își ziceau „unsul lui Dumnezeu” și promiteau să reclădească regatul lui David. Pilat i-a considerat pe acești predicatori o amenințare directă la cârmuirea romană și i-a eliminat fără milă. Invariabil, adepții lor au suferit aceeași soartă.

Istoricii se contrazic în privința naturii incidentului care a dus la plecarea de pe pământ a galileeanului. Cei mai mulți consideră că a fost săvârșit un delict – poate că atacul fizic asupra zarafilor din Galeria Regală, poate că o tiradă împotriva elitei Templului. Este posibil ca soldații romani să fi fost martori la tulburarea liniștii și să-l fi arestat imediat pe galileean. Însă tradiția susține că a fost arestat de o forță comună romano-evreiască pe Muntele Măslinilor, după ce a luat o ultimă masă de Pesach împreună cu discipolii săi.

Ce s-a întâmplat după aceea e mai puțin limpede. Până și istorisirile tradiționale sunt pline de contradicții. Ele spun că, la un moment dat, după miezul nopții, galileeanul a fost adus în casa

Marelui Preot, Iosif, fiul lui Caiafa, unde a fost supus unei interogări brutale de către o parte din Sanhedrin. Însă istoricii contemporani au pus sub semnul întrebării această versiune. La urma urmei, erau atât Pesach-ul, cât și ajunul Sabatului, și Ierusalimul dădea pe dinafară de evrei din toate colțurile lumii. Nu e plauzibil ca fiul lui Caiafa, după o zi lungă la Templu, să fi acceptat o vizită nedorită în timpul nopții. În plus, procesul așa cum a fost descris – se spune că s-a desfășurat afară, în curte, la lumina unui foc – era strict interzis de Legile lui Moise și, prin urmare, n-ar fi putut să aibă loc.

Într-un fel sau altul, galileeanul a ajuns în mâinile lui Pilat din Pont, prefectul roman și magistratul-șef al provinciei. Tradiția susține că el a prezidat un tribunal public, dar n-a supraviețuit nicio consemnare oficială a procedurii. Totuși, un fapt esențial este indiscutabil. Galileeanul a fost condamnat la moarte prin răstignire, metoda romană rezervată răzvrătiților, probabil chiar lângă zidurile orașului, unde pedeapsa lui avea să slujească de avertisment. Poate că Pilat, din odăile sale din Palatul lui Irod, a fost martor la chinurile bărbatului. Dar, după toate probabilitățile, dată fiind reputația sa înfricoșătoare, întregul episod a fost dat repede uitării, măturat de unele probleme noi. La urma urmei, Pilat era un om ocupat.

La fel de bine, e posibil ca prefectul să-și fi adus aminte de el mult timp după execuție, mai ales în ultimii săi ani de cârmuire a Iudeei, întrucât adepții galileeanului, care era numit Isus din Nazaret, au făcut primii pași șovăielnici spre crearea unei noi credințe. Traumatizați de lucrurile la care fuseseră martori, se încurajau între ei cu relatări despre învățăturile galileeanului, povestiri care în cele din urmă aveau să fie așternute în cărți de propovăduire cunoscute sub numele de evanghelii, care au circulat în comunitățile primilor credincioși. Acesta este punctul din care

arhiepiscopul Luigi Donati, în apartamentul său din Curia Iezuită de pe Borgo Santo Spirito din Roma, a continuat firul povestirii.

25.

CURIA IEZUITĂ, ROMA

Marcu, nu Matei, a fost primul. Evanghelia lui a fost scrisă în greaca vorbită, *koiné,* cândva între 66 și 75 d.Hr., la mai mult de treizeci de ani după moartea lui Isus, o eternitate în lumea antică. Evanghelia a circulat anonim câteva decenii înainte ca Părinții Bisericii să i-o atribuie unuia dintre tovarășii apostolului Petru, concluzie respinsă de cei mai mulți dintre cărturarii biblici contemporani, care susțin că identitatea autorului nu este cunoscută.

Publicul lui era o comunitate de creștini neevrei care locuiau în Roma, direct sub controlul împăratului. Este improbabil ca el să fi vorbit limba lui Isus sau a apostolilor, și probabil cunoștea superficial geografia și obiceiurile țării în care se desfășoară povestea. Până să pună el mâna pe condei, aproape toți cei care au fost de față muriseră sau fuseseră omorâți. Ca sursă materială a folosit o tradiție orală și poate câteva fragmente scrise. În capitolul cincisprezece este înfățișat un Pilat nevinovat și binevoitor, care s-a înclinat în fața cererii mulțimii de evrei de a-l condamna pe Isus la moarte. Primele versiuni ale lui Marcu se încheie brusc cu descoperirea mormântului gol al lui Isus, încheiere pe care mulți dintre primii creștini au considerat-o nepotrivită și nesatisfăcătoare. Versiunile ulterioare ale lui Marcu au două încheieri. În așa-zisa încheiere Lungă, un Isus înviat li se arată apostolilor în diferite feluri.

— Autorul inițial al Evangheliei după Marcu n-a compus încheieri alternative, a explicat Donati. Probabil că au fost scrise la sute de ani după moartea lui. De fapt, Codex Vaticanus, cea mai veche copie cunoscută a Noului Testament, din secolul al patrulea, conține încheierea originară, cu mormântul gol.

Evanghelia după Matei, a continuat Donati, a fost scrisă după aceea, probabil între anii 80 și 90 d.Hr., dar poate chiar mai târziu, în 110, la mult timp după catastrofalul Prim Război Iudaico-Roman și distrugerea Templului. Publicul lui Matei era o comunitate de creștini evrei din Siria ocupată de romani. S-a inspirat masiv din Marcu, împrumutând șase sute de versete, însă cărturarii cred că Matei a îmbogățit lucrarea predecesorului său cu ajutorul sursei Q, o culegere ipotetică a vorbelor lui Isus. Lucrarea lui reflectă o diviziune clară între creștinii evrei, care îl acceptau pe Isus ca Mesia, și evreii care nu-l acceptau. Tabloul apariției lui Isus în fața lui Pilat este asemănător cu al lui Marcu, cu un adaos crucial.

— Pilat, prefectul roman necruțător, se spală pe mâini în fața mulțimii de evrei adunați pe Gabbata și se declară nevinovat de sângele lui Cristos. La care mulțimea răspunde: „Sângele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri”. Este cea mai plină de urmări replică scrisă vreodată. Rădăcina celor două mii de ani de persecuții și măcelărire a evreilor de către creștini poate fi găsită în acele opt cuvinte cumplite.

— De ce au fost scrise? a întrebat Gabriel.

— Ca preot romano-catolic și om foarte credincios, cred că Evangheliile au inspirație divină. Acestea fiind spuse, au fost scrise de oameni la mult timp după evenimente și s-au bazat pe povești despre viața și învățăturile lui Isus depănate de primii lui discipoli. Dacă a existat cu adevărat vreun tribunal, nu încape îndoială că Pilat, dacă a deschis totuși gura, a rostit foarte

puține dintre vorbele pe care i le-au atribuit cei care au scris evangheliile. Același lucru ar fi adevărat, desigur, și despre mulțimea de evrei, dacă a existat vreuna. *Sângele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri*? Chiar au strigat ei ceva așa de stângaci și bizar? Și într-un singur glas? Unde erau adepții lui Isus care veniseră cu el la Ierusalim din Galileea? Unde erau disidenții? Clătinând din cap, Donati a oftat: Acel pasaj a fost o greșeală. O greșeală sfințită, dar nu mai puțin greșeală.

— Dar a fost oare o greșeală nevinovată?

— Unul dintre profesorii mei de la Gregoriană îi zicea „minciuna cea mai îndelungată". În particular, desigur. Dacă ar fi făcut-o pe față, ar fi fost târât în fața Congregației Doctrinei Credinței și caterisit.

— Scena din Evanghelia după Matei e o minciună?

— Autorul ți-ar spune că a scris povestea așa cum a auzit-o el însuși și credea că a fost. Însă nu există nicio îndoială că această evanghelie, la fel cu cea a lui Marcu, a trecut vina morții lui Isus de la romani la evrei.

— De ce?

— Pentru că, la câțiva ani după răstignire, mișcarea lui Isus era în mare primejdie de a fi absorbită de iudaism. Dacă exista un viitor, era cu neevreii care trăiau sub cârmuirea romană. A trebuit ca evangheliștii și Părinții Bisericii să facă noua credință acceptabilă pentru imperiu. Nu puteau să schimbe faptul că Isus a murit de o moarte romană în mâinile trupelor romane. Însă dacă ar fi putut sugera că evreii i-au forțat mâna lui Pilat…

— Problema era rezolvată.

Donati a încuviințat din cap.

— Și mă tem că lucrurile se înrăutățesc în evangheliile următoare. Luca sugerează că evreii, nu romanii, au fost cei care l-au țintuit pe cruce pe

Isus. Ioan acuză direct. Pentru mine este de neconceput ca evreii să-l răstignească pe unul de-al lor. Ar fi putut să-l bată cu pietre pe Isus pentru blasfemie. Dar crucea? Nicio șansă.

— Și atunci de ce episodul a fost inclus în canonul creștin?

— Este important să ne amintim că evangheliile n-au avut niciodată scopul de a consemna riguros faptele. Erau teologie, nu istorie. Au pus temelia unei noi credințe care până la sfârșitul primului secol ajunsese în conflict acut cu cea din care răsărise. După trei secole, când episcopii Bisericii de la începuturi s-au adunat în Sinodul de la Hippona, în comunitățile creștine din nordul Africii și estul Mediteranei circulau o mulțime de evanghelii și alte texte. Episcopii au canonizat doar patru, știind prea bine că prezintă numeroase discrepanțe și neconcordanțe. De exemplu, fiecare dintre evangheliile canonice dă o descriere un pic diferită celor trei zile care au precedat uciderea lui Isus.

— Episcopii au știut și că sădesc sămânța a două mii de ani de suferințe ale evreilor?

— O întrebare corectă.

— Care este răspunsul?

— La sfârșitul secolului al patrulea zarurile fuseseră aruncate. Refuzul evreilor de a-l accepta pe Isus ca mântuitorul lor era privit ca o amenințare mortală la adresa Bisericii timpurii. Cum putea Isus să fie adevărata cale a mântuirii, dacă oamenii care-i auziseră cu urechile lor mesajul refuzau să-și lepede credința? Primii teologi creștini s-au luptat cu întrebarea dacă evreilor ar trebui să li se îngăduie măcar să existe. Sfântul Ioan Gură de Aur din Antiohia spunea că sinagogile sunt lăcașuri ale târfelor și sălașuri de hoți, că evreii nu sunt mai buni decât porcii și caprele, că s-au îngrășat de la prea multă hrană, că ar trebui să fie însemnați pentru măcelărire. Nu e de mirare că au fost numeroase atacuri asupra

evreilor din Antiohia și sinagoga le-a fost distrusă. În 414, evreii din Alexandria au fost șterși de pe fața pământului. Din păcate, nu era decât începutul.

Gabriel, purtând încă veșmintele preoțești, s-a dus la fereastră și, dând deoparte storurile, a privit spre Borgo Santo Spirito. Donati era așezat la birou. În fața lui, încă în folia protectoare, era foaia din carte.

EVANGELIUM SECUNDUM PILATI…

— Ca să se știe, a zis Donati după o clipă, Crezul de la Niceea, adoptat la Primul Conciliu din Niceea, afirmă fără echivoc că Isus a suferit sub cârmuirea lui Pilat din Pont. În plus, Biserica a declarat în *Nostra Aetate* din 1965 că evreii ca popor nu sunt răspunzători de moartea lui Isus. Iar după douăzeci și trei de ani, papa Wojtyła a publicat „Ne amintim", declarația sa despre Biserică și Holocaust.

— Și eu mi-o amintesc. S-a străduit mult să arate că două mii de ani în care Biserica a spus că evreii au fost ucigașii lui Dumnezeu n-au absolut nimic de-a face cu naziștii și Soluția Finală. A fost o mușamalizare, Excelență. A fost o salată de cuvinte curială.

— Și iată de ce stăpânul meu a stat pe *bimah*[21] din Marea Sinagogă din Roma și le-a cerut evreilor iertare. Donati a tăcut o clipă. Îți amintești și asta, nu-i așa? Erai acolo, dacă mai țin minte.

Gabriel a luat Biblia din biblioteca arhiepiscopului și a deschis-o la capitolul 27 din Evanghelia după Matei.

— Cum rămâne cu asta? l-a întrebat arătând pasajul cu pricina. Sunt eu, personal, vinovat de uciderea lui Isus, sau autorii celor patru Evanghelii sunt vinovați de cea mai rea calomnie din istorie?

— Biserica a declarat că nu ești.

— Și îi mulțumesc Bisericii pentru că limpezește asta cu întârziere. Însă cartea spune în

continuare că sunt, a zis Gabriel ciocănind cu degetul în pagină.

— Scripturile nu pot fi schimbate.

— Codex Vaticanus sugerează altceva. Gabriel a pus Biblia la loc pe raft și s-a întors să privească strada. Și celelalte evanghelii? Cele pe care episcopii le-au respins la Sinodul de la Hippona?

— Au fost considerate apocrife. În cea mai mare parte, erau dezvoltări literare ale celor patru evanghelii canonice. Ficțiune a fanilor antici, dacă vrei. Au fost cărți, cum e Evanghelia copilăriei după Toma, care s-a concentrat pe primii ani din viața lui Isus. Au fost evanghelii gnostice, evanghelii iudeo-creștine, Evanghelia după Maria, până și Evanghelia după Iuda. A mai fost și o culegere semnificativă de apocrife după Patimi, povestiri dedicate suferințelor și morții lui Isus. Una a fost numită Evanghelia după Petru. Nu Petru a scris-o, firește. Era un pseudoepigraf, un text atribuit în mod incorect. La fel și Evanghelia după Nicodim. Acea carte este cunoscută mai bine sub numele *Acta Pilati.*

Gabriel s-a întors cu spatele la fereastră.

— *Documentele lui Pilat?*

Donati a încuviințat.

— Nicodim, membru al Sanhedrinului, locuia pe o moșie mare de lângă Ierusalim. Se spune că a fost în secret discipolul lui Isus și confident al lui Pilat. Este înfățișat în tabloul lui Caravaggio *Coborârea de pe cruce,* personajul în veșmânt portocaliu-pământiu care ține picioarele lui Isus. Apropo, Caravaggio i-a dat chipul lui Michelangelo.

— Zău? l-a tachinat Gabriel. Habar n-aveam.

Donati a ignorat remarca.

— Datarea *Documentelor lui Pilat* este dificilă, însă majoritatea cărturarilor cred că probabil a fost scrisă spre sfârșitul secolului al patrulea. Se afirmă că în ea sunt materiale compuse de Pilat însuși pe când era la Ierusalim. A fost foarte populară aici,

în Italia, în secolele al cincisprezecelea și al șaisprezecelea. De fapt, în acea perioadă a fost tipărită de douăzeci și opt de ori. Ca s-o citești acum n-ai nevoie decât de așa ceva, a spus arhiepiscopul ridicându-și telefonul.

— Mai există și alte cărți despre Pilat?

— Mai multe.

— Cum ar fi?

— *Memoriile lui Pilat, Martirajul lui Pilat* și *Raportul lui Pilat,* ca să pomenesc doar câteva. *Predarea puterii de către Pilat* descrie apariția lui în fața împăratului Tiberius după ce a fost rechemat la Roma. Ce mai contează că Tiberius era mort când a ajuns el în capitala imperiului? Au mai fost și *Scrisoarea lui Pilat către Claudius, Scrisoarea lui Pilat către Irod, Scrisoarea lui Irod către Pilat, Scrisoarea lui Tiberius către Pilat…* Ai priceput.

— Cum rămâne cu Evanghelia după Pilat?

— Nu știu de vreun text creștin apocrif cu acest nume.

— Vreuna dintre celelalte cărți este considerată credibilă?

— Nu, a zis Donati. Sunt toate falsuri. Și toate încearcă să-l dezvinovățească pe Pilat de moartea lui Isus, implicându-i în același timp pe evrei.

— Întocmai ca evangheliile canonice.

Clopotele din Bazilica Sfântul Petru au bătut de amiază.

— Ce crezi că se petrece în spatele zidurilor Vaticanului?

— Dacă ar fi să ghicesc, cardinalul Albanese îl caută cu disperare pe părintele Joshua. Mă tem de ceea ce se va întâmpla dacă-l găsește. Fiind *camerlengo,* Albanese are o autoritate enormă. Practic, Ordinul Sfânta Elena conduce Biserica Romano-Catolică. Întrebarea este: Au ei de gând să renunțe la putere? Sau au un plan ca s-o păstreze?

— Încă nu putem dovedi că Ordinul l-a ucis pe Lucchesi.

— Încă nu. Dar avem cinci zile ca să găsim dovada. După un moment de tăcere, Donati a zis: Și Evanghelia după Pilat, desigur.

— De unde începem?

— Părintele Robert Jordan.

— Cine este?

— Profesorul meu de la Gregoriana.

— E încă la Roma?

Donati a clătinat din cap.

— A intrat într-o mănăstire acum câțiva ani. N-are telefon sau e-mail. Va trebui să mergem cu mașina până acolo, dar nu există vreo garanție că o să vrea să ne vadă. E un personaj strălucit. Și dificil, mă tem.

— Unde e mănăstirea?

— Un orășel cu mare importanță religioasă de pe coastele muntelui Subasio, în Umbria. Sunt sigur că ai auzit de el. De fapt, cred că tu și Chiara ați locuit nu departe de acolo.

Gabriel și-a îngăduit un surâs fugar. Trecuse mult timp de la ultima lui vizită la Assisi.

26.

ROMA – ASSISI

Cei de la „Transport” au cerut cel puțin patru ore ca să facă rost de o mașină care să nu poată fi depistată, așa încât Gabriel, după ce și-a pus propriile haine, s-a dus la o reprezentanță Hertz de lângă zidurile Vaticanului și a închiriat un Opel Corsa cu cinci uși. A fost urmărit până acolo, cu stângăcie, de un bărbat pe motocicletă. Pantaloni negri, pantofi negri, geacă neagră de nailon, cască neagră cu vizor fumuriu. Același motociclist l-a

urmărit pe Gabriel înapoi la Curia Iezuită, de unde l-a luat pe Donati.

— El este, a zis arhiepiscopul uitându-se în oglinda laterală. Este, fără îndoială, părintele Graf.

— Cred c-o să trag pe dreapta și o să stau un pic de vorbă cu el în liniște.

— Poate că ar fi mai bine doar să scapi de el.

Omul a rezistat eroic, mai ales pe străzile pline de mașini din centrul Romei, însă când au ajuns la autostradă au constatat că nu mai era în spatele lor. După-amiaza devenise înnorată și rece. La fel și starea de spirit a lui Gabriel. Și-a rezemat capul de geam, cu o mână în echilibru pe volan.

— Ceva ce am zis eu? a întrebat Donati într-un târziu.

— Ce anume?

— N-ai scos o vorbă de zece minute.

— Savuram remarcabila frumusețe a peisajului italian rural.

— Mai încearcă, a zis Donati.

— Mă gândeam la mama. Și la numărul tatuat pe brațul ei. Și la lumânările care ardeau zi și noapte în căsuța din Israel în care am crescut. Erau pentru bunicii mei, care au fost gazați la sosirea la Auschwitz și aruncați în crematorii. N-au avut alt mormânt, doar acele lumânări. Au fost cenușă în vânt. Gabriel a tăcut o clipă, apoi a reluat: La asta mă gândeam, Luigi. Mă gândeam cât de diferită ar fi putut să fie istoria evreilor dacă Biserica nu ne-ar fi declarat război în Evanghelii.

— Caracterizarea ta e nedreaptă.

— Știi câți evrei ar fi trebuit să fie în lume? Două sute de milioane. Am putea fi mai mulți decât populația Germaniei și Franței la un loc. Însă am fost șterși de pe fața pământului iar și iar, culminând cu pogromul care urma să pună capăt tuturor pogromurilor. Totul din pricina acelor opt cuvinte.

— Trebuie spus că pe toată durata Evului Mediu Biserica a intervenit în nenumărate rânduri ca să-i

apere pe evreii din Europa.

— Dar, în primul rând, de ce au avut nevoie de apărare? Gabriel și-a răspuns singur: Au avut nevoie de apărare din cauza celor propovăduite de Biserică. Și mai trebuie spus, Excelență, că mult timp după emanciparea evreilor din Europa, în orașul controlat de papalitate ei au rămas în ghetouri. De unde le-a venit naziștilor ideea de a-i pune pe evrei să poarte Steaua lui David? N-a trebuit să se uite mai departe de Roma.

— Trebuie să se facă distincția între antiiudaismul religios și antisemitismul rasial.

— E o distincție fără vreo diferență. Evreii stârneau resentimente din cauză că erau prăvăliași și cămătari. Și știi *de ce* erau prăvăliași și cămătari? Din cauză că mai bine de un mileniu li s-a interzis să facă orice altceva. Și chiar și acum, după ororile Holocaustului, după toate filmele și cărțile și memorialele și încercările de a schimba inimile și mințile, ura cea mai îndelungată persistă. Germania recunoaște că nu-și poate feri de vătămare cetățenii evrei. Un număr-record de evrei din Franța pleacă în Israel ca să scape de antisemitism. În America, neonaziștii mărșăluiesc la lumina zilei, în vreme ce evreii sunt împușcați și omorâți în sinagogile lor. Care este sursa acestei un iraționale? Ar putea fi faptul că timp de aproape două mii de ani Biserica și-a învățat credincioșii că evreii au fost vinovați în masă de deicid, că noi suntem înșiși ucigașii lui Dumnezeu?

— Da, a recunoscut Donati. Dar ce putem să facem în privința asta?

— Să găsim Evanghelia după Pilat.

La sud de Orvieto au ieșit de pe autostradă și s-au îndreptat spre dealurile vălurite și codrii din Umbria natală a lui Donati. Când au ajuns la Perugia, soarele străpunsese norii. La est, la poalele Muntelui Subasio, strălucea marmura roșie caracteristică a orașului Assisi.

— Iată Mănăstirea Sfântul Petru, a zis Donati arătând spre clopotnița din capătul de nord al orașului. Călugării de acolo, un mic grup din Congregația Cassinese, trăiesc conform Regulii Sfântului Benedict. *Ora et labora:* roagă-te și muncește.

— Sună un pic ca fișa postului de șef al Biroului.

Donati a râs.

— Călugării sprijină câteva organizații locale, printre care un spital și un orfelinat. Au acceptat ca părintele Jordan să locuiască în mănăstire când s-a pensionat de la Gregoriana.

— De ce Assisi?

— După ce a lucrat patruzeci de ani ca profesor și scriitor iezuit, tânjea după o viață mai contemplativă. Dar poți fi sigur că-și găsește timp să facă cercetare și să scrie. Este una dintre cele mai mari autorități din lume în privința evangheliilor apocrife.

— Și dacă n-o să vrea să ne vadă?

— Sunt convins că o să-ți vină vreo idee, a zis Donati.

Gabriel a lăsat Opelul într-o parcare din afara zidurilor orașului și l-a urmat pe arhiepiscop prin arcada Porții Sfântul Petru. Mănăstirea era la câțiva pași mai departe, pe o stradă umbroasă, dincolo de ziduri de piatră roșie. Poarta era încuiată. Donati a sunat din clopoțel. N-a răspuns nimeni.

S-a uitat la ceas.

— Rugăciunile de la jumătatea după-amiezii. Hai să ne plimbăm.

Au pornit pe stradă în sens opus unui șuvoi de turiști care plecau, Gabriel cu pantaloni negri și haină de piele, Donati în sutana sa tivită cu purpuriu. N-au stârnit decât un interes trecător. Mănăstirea Sfântul Petru nu era singurul așezământ monahal din Assisi. Era un oraș al credincioșilor.

Orașul devenise creștin, a explicat Donati, la numai două sute de ani după Răstignire. Sfântul Francisc s-a născut la Assisi la sfârșitul secolului al doisprezecelea. Faimos pentru veșmintele sale luxoase și cercul de prieteni bogați, într-o după-amiază a întâlnit în piață un cerșetor și a fost atât de impresionat, încât i-a dat omului tot ce avea prin buzunare. După câțiva ani era el însuși cerșetor. A îngrijit leproși într-un lazaret, a lucrat ca slujitor la bucătărie într-o mănăstire, iar în 1209 a fondat un ordin religios care le cerea membrilor să ducă o viață de sărăcie deplină.

— Francisc a fost unul dintre cei mai iubiți sfinți ai Bisericii, însă n-a inventat el ideea de a-i îngriji pe săraci. A fost înrădăcinată în creștinătate de la bun început. Iar acum, după două milenii, mii de catolici din toată lumea fac același lucru, în fiecare oră din fiecare zi. Cred că e un lucru care merită să fie păstrat, nu?

— I-am spus cândva lui Lucchesi că n-aș vrea să trăiesc într-o lume fără Biserica Romano-Catolică.

— Zău? N-a pomenit niciodată de asta. Cum ajunseseră la biserică, arhiepiscopul a propus: Intrăm să vedem picturile?

— Data viitoare, s-a eschivat Gabriel.

Era trei și un sfert. S-au întors la mănăstire, unde Donati a sunat din nou la poartă. A trecut un pic până să răspundă o voce de bărbat. Vorbea italiana cu un accent britanic distinct.

— Bună ziua. Cu ce vă pot ajuta?

— Am venit să-l văd pe părintele Jordan.

— Mă tem că nu primește vizitatori.

— Cred că va face o excepție în cazul meu.

— Care vă este numele?

— Arhiepiscopul Luigi Donati. A luat degetul de pe buton și i-a aruncat lui Gabriel o privire piezișă: Calitatea de membru are privilegiile ei.

Zăvorul s-a deschis. Un benedictin chel, în veșmânt negru, aștepta în umbrele din curtea

interioară.

— Iertare, Excelență. Mi-aș dori să fi fost anunțați de venirea Sfinției Voastre. Întinzând o mână albă, moale, s-a prezentat: Apropo, sunt Simon. Urmați-mă, vă rog.

Au intrat în biserica San Pietro printr-o ușă laterală, au traversat naosul și au ieșit în altă curte interioară. Ușa următoare dădea în mănăstirea propriu-zisă. Călugărul i-a condus într-o cameră comună mobilată modest, care dădea spre o grădină de zarzavaturi. De fapt, și-a zis Gabriel, era mai degrabă o mică fermă. Înconjurată de un zid înalt, era invizibilă pentru lumea de afară.

Benedictinul i-a poftit să se facă comozi, după care s-a retras. Au trecut zece minute până să se întoarcă, în sfârșit. Era singur.

— Îmi pare rău, Excelență. Dar acum părintele Jordan se roagă și nu vrea să fie deranjat.

Donati a deschis servieta și a scos plicul cafeniu.

— Arată-i asta.

— Dar…

— Acum, Don Simon.

Gabriel a zâmbit în vreme ce călugărul a ieșit iute din odaie.

— Se pare că reputația ta a ajuns până aici.

— Mă îndoiesc că părintele Jordan o să fie la fel de impresionat.

Au mai trecut cincisprezece minute până ce călugărul britanic s-a întors. De această dată era însoțit de un bărbat mărunt și negricios, cu fața tăbăcită și o coamă neîngrijită de păr alb. Părintele Robert Jordan purta o sutană obișnuită, nu veșmântul negru al benedictinilor. Ținea plicul în mâna dreaptă.

— Am venit aici ca să scap de Roma. Acum se pare că Roma a venit la mine. Privirea lui a poposit asupra lui Gabriel. Domnul Allon, presupun.

Gabriel n-a spus nimic.

Părintele Jordan a scos foaia din plic și a ridicat-o în lumina după-amiezii care se revărsa pe fereastră.

— E hârtie, nu pergament. Pare să fie din secolul al cincisprezecelea sau al șaisprezecelea.

— Va trebui să te cred pe cuvânt.

Părintele Jordan a lăsat foaia în jos.

— Am căutat asta mai bine de treizeci de ani. Unde Dumnezeu ai găsit-o?

— Mi-a dat-o un preot care lucrează la Arhivele Secrete.

— Preotul are nume?

— Părintele Joshua.

— Ești sigur?

— De ce?

— Pentru că sunt sigur că îi cunosc pe toți cei care lucrează în Arhive și n-am auzit de cineva cu acest nume. Părintele Jordan s-a uitat din nou la foaie. Unde e restul?

— A fost luat din biroul papal în noaptea în care a murit Sfântul Părinte.

— De către cine?

— Cardinalul Albanese.

Părintele Jordan a ridicat iute privirea.

— Înainte, sau după ce a murit Sanctitatea Sa?

Donati a șovăit, apoi a spus:

— După aceea.

— Dumnezeule mare, a șoptit părintele Jordan. Mă temeam că o să spui asta.

27.

MĂNĂSTIREA SFÂNTUL PETRU, ASSISI

Călugărul s-a întors cu o cană de lut cu apă, o bucată de pâine zgrunțuroasă din brutăria așezământului și un castron cu ulei de măsline

făcut într-o cooperativă sprijinită de mănăstire. Părintele Jordan a explicat că lucrase acolo în vara trecută, reparând vătămările produse trupului său de o viață de profesorat și studiu. Era evident că în ultima vreme petrecuse mult timp în aer liber; fața arsă de soare avea culoarea teracotei. Italiana lui era vioaie, impecabilă. De fapt, dacă n-ar fi fost numele și engleza cu accent american, Gabriel ar fi presupus că Robert Jordan își petrecuse întreaga viață pe dealurile și văile din Umbria.

În realitate, crescuse în suburbia liniștită Brookline din Boston. Era un cărturar iezuit strălucit, care fusese în corpul didactic de la Fordham și Georgetown înainte să se transfere la Universitatea Pontificală Gregoriană, unde predase istoria și teologia. Însă cercetările sale particulare se axaseră pe evangheliile apocrife. Îl interesau în mod special scrierile apocrife despre Patimi, mai ales evangheliile și scrisorile care se concentrau pe Pilat din Pont. Erau, zicea el, lecturi deprimante, pentru că nu păreau să aibă decât un scop – să-l dezvinovățească pe Pilat de moartea lui Isus și să arunce vina direct pe capetele evreilor și urmașilor lor. Părintele Jordan credea că, intenționat sau nu, autorii evangheliilor greșiseră în descrierea procesului și execuției lui Isus, greșeală amplificată de învățăturile incendiare ale Părinților Bisericii, de la Origen până la Augustin.

La jumătatea anilor ’80 a aflat că nu era singurul. Fără știrea superiorului general al iezuiților sau a rectorului Universității Gregoriene, s-a alăturat Grupului Operativ Isus, alcătuit din cărturari creștini care încercau să creeze un portret corect al lui Isus pe baza izvoarelor istorice. Grupul și-a publicat descoperirile într-o carte controversată. Susținea că Isus a fost un înțelept itinerant și tămăduitor prin credință, care n-a mers pe apă și nici n-a hrănit în mod miraculos mulțimile cu cinci pâini și doi pești. A fost ucis de romani pentru că era supărător – nu pentru că a

sfidat autoritatea elitei Templului – și nu s-a ridicat trupește din moarte. Concluzia grupului era că ideea de înălțare se baza pe viziuni și vise pe care le-au avut adepții cei mai apropiați ai lui Isus, o concepție prezentată prima dată în 1835 de către teologul David Friedrich Strauss, un protestant german.

— Când cartea a fost publicată, numele meu nu apărea nicăieri. Chiar și așa, am fost îngrozit că participarea mea avea să devină publică. În toiul nopții așteptam să aud temuta bătaie în ușă a Sfântului Oficiu al Inchiziției.

Donati i-a amintit Părintelui Jordan că acum Sfântul Oficiu al Inchiziției se numește Congregația pentru Doctrina Credinței.

— Un trandafir, oricum i-ai spune[22], părinte Donati.

— Sunt arhiepiscop, Robert.

Părintele Jordan a zâmbit. Participarea sa la grupul operativ, a continuat el, nu i-a clătinat credința în caracterul divin al lui Isus sau în dogmele esențiale ale creștinătății. Ba chiar i-a întărit-o. Nu crezuse niciodată că toate evenimentele din Noul Testament – sau din Tora, dacă-i pe așa – s-au petrecut așa cum sunt descrise, și totuși credea din toată inima în adevărurile esențiale ale Bibliei. Iată de ce venise la Assisi, ca să fie mai aproape de Dumnezeu, să-și ducă viața așa cum și-a dus-o Isus, neîmpovărat de proprietăți sau bunuri.

Rămăsese însă tulburat profund de relatările din Evanghelii despre Răstignire, pentru că abătuseră o suferință cumplită asupra poporului evreu. Părintele Jordan își asumase misiunea de a afla ce s-a petrecut în ziua aceea la Ierusalim. Era convins că există pe undeva o relatare făcută de un martor ocular. Nu un document apocrif, ci un raport autentic, scris de o persoană care a participat la cele întâmplate.

— Pilat din Pont? a întrebat Donati.

Părintele Jordan a încuviințat din cap.

— Nu sunt singurul care crede că Pilat a scris despre Răstignire. Tertulian, însuși fondatorul latinității creștine, primul teolog care a folosit cuvântul „Treime”, era convins că Pilat i-a trimis un raport amănunțit împăratului Tiberius. Nimeni altul decât Iustin Martirul era de aceeași părere.

— Cu tot respectul pentru Tertulian și Iustin, n-aveau de unde să știe dacă este adevărat sau nu.

— Sunt de acord. De fapt, cred că s-au înșelat cel puțin în privința unui punct-cheie.

— Care anume?

— Pilat n-a scris despre Răstignire decât la mult timp după moartea lui Tiberius, a spus părintele Jordan coborând privirea spre foaie. Dar mă tem că o luăm prea repede. Ca să înțelegem ce s-a întâmplat, trebuie să ne întoarcem în timp.

— Cât de departe? a vrut să știe Donati.

— Anul treizeci și șase. La trei ani după moartea lui Isus.

Punctul din care părintele Jordan, în sala comună din Mănăstirea Sfântul Petru din orașul sfânt Assisi, a reluat firul poveștii.

28.

MĂNĂSTIREA SFÂNTUL PETRU, ASSISI

Samaritenii au fost cei care, în cele din urmă, i-au venit de hac lui Pilat. Aveau și ei un munte sfânt, Muntele Gerizim, unde se spune că Moise a așezat Chivotul Legământului după ce evreii au ajuns pe Pământul Făgăduinței. Rebelii evrei îi învinseseră umilitor pe romani acolo cu opt ani înainte. Pilat, într-un ultim act de brutalitate, a egalat scorul. Nenumărați evrei au fost măcelăriți sau răstigniți, dar câțiva au supraviețuit. I s-au

plâns guvernatorului roman al Siriei de sălbăticia lui Pilat, iar guvernatorul i-a spus lui Tiberius, care i-a poruncit lui Pilat să se întoarcă pe dată la Roma. Domnia sa de un deceniu ca prefect al Iudeei luase sfârșit.

I s-au dat trei luni ca să-și rânduiască treburile, să-și ia rămas-bun și să-i prezinte situația succesorului. Fără îndoială, și-a distrus o parte din însemnările personale, dar pe unele le-a dus cu siguranță la Roma, unde îl aștepta judecata lui Tiberius. Promitea să fie o întâlnire neplăcută. Cel mai bun lucru la care putea să spere era exilul. Cel mai rău era moartea, fie de mâna împăratului, fie de cea proprie. În orice caz, nu se grăbea să ajungă acasă.

În decembrie 36 a fost în sfârșit gata de plecare. Navigația nu era posibilă, nu în plină iarnă, anotimpul furtunilor, așa că a călătorit pe drumurile romane. Totuși, norocul îi surâdea. Când a ajuns, Tiberius era mort.

— Se poate ca Pilat să i se fi înfățișat succesorului lui Tiberius, a spus părintele Jordan. Dar nu există vreo consemnare a acestui fapt. Și apoi, noul *imperator* era probabil prea ocupat să-și consolideze puterea ca să-și piardă vremea cu un prefect în dizgrație dintr-o provincie îndepărtată. Poate că ați auzit de el. Numele lui era Caligula.

Acesta este momentul, a continuat părintele Jordan, în care Pilat din Pont dispare din paginile istoriei și intră pe tărâmul poveștilor și miturilor. Pe lângă relatările fabricate ale evangheliilor apocrife, în Evul Mediu au circulat în Europa nenumărate povești culte și populare. În conformitate cu *Legenda Aurea,* un compendiu de povestiri despre viețile sfinților din secolul al treisprezecelea, lui Pilat i s-a îngăduit să ducă o viață destul de liniștită în exil în Galia. Autorul unui roman cavaleresc popular din secolul al paisprezecelea nu era de acord. Pilat, spune povestea, a fost aruncat de dușmani într-un puț

adânc de lângă Lausanne, unde a petrecut doisprezece ani singur în întuneric, plângând nemângâiat.

O mare parte din povești îl înfățișează ca pe un suflet nemuritor osândit să rătăcească pe vecie pe câmpuri, cu mâinile pline de sângele lui Isus. O legendă spune că trăiește pe vârful unui munte din apropiere de Lucerna. Povestea a fost atât de persistentă, încât în secolul al paisprezecelea numele muntelui a fost schimbat în Muntele lui Pilat. Se spune că în Vinerea Mare Pilat poate fi văzut șezând pe tronul judecății, în mijlocul unui lac urât mirositor. Alteori a fost văzut cocoțat pe o stâncă, scriind. Richard Wagner a urcat pe Muntele lui Pilat în 1859 ca să vadă cu ochii săi. Peste nouă ani, însoțită de un alai regal, Regina Victoria a făcut același lucru.

— De fapt, am urcat și eu o dată, a zis Donati.

— L-ai văzut?

— Nu.

— Pentru că n-a fost niciodată acolo.

— Unde era?

— Cei mai mulți dintre Părinții Bisericii credeau că s-a sinucis nu mult după întoarcerea la Roma. Însă Origen, primul mare teolog și filosof de la începuturile Bisericii, era convins că lui Pilat i se îngăduise să trăiască în pace cât îi mai rămăsese din viață. Cel puțin în această chestiune sunt de partea lui Origen. Acestea fiind spuse, bănuiesc că s-ar putea să nu fim de aceeași părere în privința felului în care și-a petrecut Pilat anii de după retragerea din activitate.

— Crezi că a scris?

— Nu, Luigi. *Știu* că Pilat din Pont a scris un memoriu detaliat al anilor zbuciumați cât a fost prefectul provinciei romane Iudeea, descriind inclusiv rolul său în cea mai importantă execuție din istoria omenirii. Părintele Jordan a bătut cu degetul în fila acoperită cu plastic. Și a fost folosit

ca sursă pentru evanghelia pseudoepigrafă purtând numele lui.

— Cine este adevăratul autor?

— Dacă e să mă aventurez să ghicesc, a fost un roman cu multă carte, care vorbea fluent latina și greaca, cunoștea în profunzime istoria evreilor și Legile lui Moise.

— Era evreu?

— Probabil că nu. Dar important este faptul că era un creștin profund devotat.

— Sugerezi că Pilat a devenit și el creștin?

— Pilat? Dumnezeule mare, nu. Asta-i o absurditate apocrifă. Nu mă îndoiesc că a rămas păgân până la ultima suflare. Evanghelia după Pilat este mai degrabă o lucrare de istorie decât de credință. Spre deosebire de autorii Evangheliilor canonice, Pilat l-a văzut pe Isus cu ochii săi. Știa cum arată, cum vorbește. Și mai important, știa exact de ce a fost Isus omorât. La urma urmei, el a fost cel care l-a trimis pe cruce.

— De ce a scris despre asta? a întrebat Gabriel.

— Bună întrebare, domnule Allon. De ce scrie orice funcționar public sau personaj politic despre rolul său într-un eveniment important?

— Ca să facă bani, a răspuns zeflemitor Gabriel.

— Nu în secolul întâi, a zâmbit părintele Jordan. Și apoi, Pilat n-avea nevoie de bani. Se folosise de poziția de prefect ca să se îmbogățească.

— În cazul ăsta, presupun că a vrut să-și expună propria versiune asupra faptelor.

— Corect, a zis părintele Jordan. Nu uita, Pilat era doar cu câțiva ani mai mare decât Isus. Dacă era în viață la cincisprezece ani după Răstignire, știa că adepții bărbatului pe care-l executase la Ierusalim erau în primele faze de formare a unei noi religii. Dacă a trăit până la șaptezeci de ani, ceea ce nu era nemaiauzit în secolul întâi, n-ar fi putut să nu observe înflorirea Bisericii în Roma însăși.

— Când crezi că și-a scris Pilat relatarea? a întrebat Donati.

— Asta nu se poate ști. Dar cred că acea carte care a devenit cunoscută ca Evanghelia după Pilat a fost scrisă cam în același timp cu cea a lui Marcu.

— Oare autorul Evangheliei după Marcu a știut de existența ei?

— E posibil. De asemenea, e posibil ca autorul Evangheliei după Pilat să fi știut de existența Evangheliei după Marcu. Dar întrebarea cea mai pertinentă este alta: De ce a fost canonizată Evanghelia după Marcu, iar cea după Pilat a fost stârpită necruțător?

— Și răspunsul este?

— Din cauză că Evanghelia după Pilat oferă o relatare complet diferită despre ultimele zile ale lui Isus la Ierusalim, contrazicând doctrina și dogma Bisericii. După un moment de tăcere, părintele Jordan i s-a adresat arhiepiscopului: Acum pune următoarea întrebare evidentă, Luigi.

— Dacă Evanghelia după Pilat a fost interzisă, vânată până la dispariție de către Biserică, de unde știi de ea?

— A, da, a făcut părintele Jordan. Asta este partea cu adevărat interesantă a poveștii.

29.

MĂNĂSTIREA SFÂNTUL PETRU, ASSISI

Ca să povestească în ce fel aflase de existența Evangheliei după Pilat, părintele Jordan a trebuit să explice mai întâi cum a fost distribuită cartea și cum a fost interzisă. A fost scrisă pentru prima dată, a zis el, în același fel ca Evangheliile canonice, pe papirus, însă în latină, nu în greacă.

Presupunea că a fost copiată și recopiată de vreo sută de ori în această formă fragilă, instabilă, și că a circulat printre știutorii de latină de la începuturile Bisericii. Cam în zorii celui de-al doilea mileniu a apărut pentru prima dată în formă de carte, aproape cu siguranță la o mănăstire din peninsula italiană. La fel ca *Acta Pilati,* Evanghelia după Pilat a fost citită pe larg în timpul Renașterii.

— *Acta* a fost tradusă în câteva limbi și a circulat în întreaga lume creștină. Însă Evanghelia după Pilat n-a fost tradusă niciodată din latina ei de origine. Prin urmare, cititorii ei au rămas într-un cerc exclusivist.

— De exemplu? a întrebat Donati.

— Artiști, intelectuali, nobili și câte un preot sau călugăr cutezător care era gata să înfrunte mânia Romei.

Înainte ca Donati să pună următoarea întrebare, telefonul lui a semnalat un mesaj.

Părintele Jordan l-a fulgerat cu privirea plină de reproș.

— Lucrurile astea nu sunt îngăduite aici.

— Iertare, Robert, însă mă tem că eu trăiesc în lumea reală.

Donati a citit mesajul fără nicio expresie. Apoi a închis telefonul și l-a întrebat pe părintele Jordan când a fost interzisă Evanghelia după Pilat.

— Nu înainte de secolul al treisprezecelea, când papa Grigore al IX-lea a lansat Inchiziția. Era mai îngrijorat de amenințarea reprezentată de catari și valdezi, însă Evanghelia după Pilat era sus pe lista lui cu ereziile. Am găsit trei referiri la carte în dosarele Inchiziției. Nimeni nu pare să le fi observat, în afară de mine.

— Presupun că Sanctitatea Sa le-a încredințat treaba dominicanilor.

— Cui altcuiva?

— Se întâmplă să fi păstrat ei vreun exemplar?

— Crede-mă, am întrebat.

— Și?

Părintele Jordan a pus mâna pe foaie.

— După toate probabilitățile, acesta este ultimul. Dar pe atunci eram convins că trebuie să mai fie un exemplar pe undeva, probabil ascuns în biblioteca sau arhivele unei familii nobile. Ani în șir am străbătut Italia în lung și în lat, bătând la ușile unor palazzo-uri părăginite, bând espresso și vin cu conți scăpătați și contese, uneori chiar și cu un *principe* și cu o *principessa.* Și apoi, într-o seară, în pivnița igrasioasă a unui palat din Trastevere care fusese cândva grandios, am găsit-o.

— Cartea?

— O scrisoare, a zis părintele Jordan. Scrisă de un bărbat pe nume Tedeschi. Povestea cu lux de amănunte despre o carte interesantă pe care tocmai o citise, o carte numită Evanghelia după Pilat. Erau citate directe, printre care și un pasaj despre hotărârea de a executa un bărbat pe nume Isus din Nazaret, un galileean supărător care stârnise o tulburare în Galeria Regală a Templului în timpul Pesach-ului.

— Familia te-a lăsat s-o păstrezi?

— Nu mi-am dat osteneala să întreb.

— Robert…

Părintele Jordan a surâs șmecherește.

— Unde e acum?

— Scrisoarea? La loc sigur, poți să mă crezi.

— O vreau.

— Nu ți-o dau. Și apoi, ți-am spus tot ce trebuie să știi. Evanghelia după Pilat pune sub semnul întrebării povestea din Noul Testament despre evenimentul fundamental din creștinătate. Din acest motiv, este o carte primejdioasă.

În acel moment, benedictinul a apărut în ușă.

— Mă tem că în seara asta sunt de serviciu la bucătărie, a zis părintele Jordan.

— Care e meniul?

— Supă de piatră, cred.

Donati a zâmbit.

— Preferata mea.

— E specialitatea casei. Sunteți bineveniți la masa noastră, dacă vreți.

— Poate altă dată.

Părintele Jordan s-a ridicat în picioare.

— A fost minunat să te revăd, Luigi. Dacă vei vrea cândva să scapi de toate, o să pun o vorbă pentru tine la stareț.

— Lumea mea e acolo, afară, Robert.

Părintele Jordan a zâmbit.

— Ai grăit ca un adevărat teolog al eliberării.

•

Donati nu și-a deschis telefonul decât după ce au ajuns în afara zidurilor. Au curs pe ecran câteva mesaje noi. Toate erau de la aceeași persoană: Alessandro Ricci, corespondentul din Vatican al jurnalului *La Repubblica.*

— El este cel care mi-a trimis un mesaj când vorbeam cu părintele Jordan.

— Despre ce?

— N-a precizat, dar se pare că e urgent. Probabil că ar trebui să auzim ce are de spus. Ricci știe mai multe despre treburile interne ale Bisericii decât orice alt reporter din lume.

— Ai uitat că sunt directorul general al serviciului de informații israelian?

Arhiepiscopul n-a răspuns. Tasta de zor pe telefon.

— Mințea, știi.

— Alessandro Ricci? a întrebat Donati, cu gândul în altă parte.

— Părintele Jordan. Știe mai multe despre Evanghelia după Pilat decât ne-a spus.

— Îți dai seama când cineva minte?

— Întotdeauna.

— Cum poți trăi așa?

— Nu-i ușor, a oftat Gabriel.

— Cel puțin într-o privință a spus adevărul.

— Care anume?

Donati a ridicat privirea de la telefon.

— Nu există niciun părinte Joshua care să lucreze la Arhivele Secrete.

30.

VIA DELLA PAGLIA, ROMA

Alessandro Ricci locuia pe Via della Paglia, în capătul liniștit, într-un mic bloc de locuințe zugrăvit în roz. Numele lui nu apărea pe interfon. Activitatea jurnalistică îi adusese o listă lungă de dușmani, dintre care unii îi doreau moartea.

Donati a apăsat pe butonul corect și au fost lăsați imediat să intre. Ricci aștepta pe palierul etajului întâi, îmbrăcat complet în negru. Și ochelarii moderni erau negri. Erau ridicați pe creștetul chel, care fusese lustruit până la strălucire. Privirea îi era ațintită nu la bărbatul înalt și chipeș care purta sutană de arhiepiscop, ci la cel cu haină de piele, de înălțime medie, aflat alături.

— Sfinte Dumnezeule, dumneavoastră sunteți! Marele Gabriel Allon, *il salvatore del Papa*!

I-a tras în apartament. Nimeni n-ar fi confundat locuința cu a altcuiva decât a unui scriitor, și încă unul divorțat. Nu exista nicio suprafață plană care să nu fie vârfuită cu cărți și hârtii. Ricci și-a cerut scuze pentru deranj. Își petrecuse cea mai mare parte a zilei la BBC, unde engleza lui cu accent franțuzesc elegant era foarte apreciată. Trebuia să se întoarcă la Vatican peste două ore pentru o apariție la CNN. Nu avea mult timp pentru discuții.

— Mare păcat, a zis aruncându-i o privire lui Gabriel. Am câteva întrebări pe care mi-ar plăcea să vi le pun.

Ricci a eliberat două scaune și imediat a scos din buzunarul de la piept al hainei un pachet de

Marlboro boțit. Donati, la rândul său, și-a scos eleganta tabacheră aurită. A urmat ritualul familiar al împătimiților de tutun – aprinderea brichetei, oferirea focului, o clipă-două de flecăreală. Ricci și-a exprimat condoleanțele pentru moartea lui Lucchesi. Donati s-a interesat de mama lui Ricci, care avusese probleme de sănătate.

— Scrisoarea de la Sfântul Părinte a însemnat enorm pentru ea, Excelență.

— Ceea ce nu te-a împiedicat să scrii un articol tare afurisit despre câți bani cheltuiește Vaticanul cu renovarea apartamentelor anumitor cardinali ai Curiei.

— Am făcut vreo greșeală?

— Niciuna.

Conversația a trecut la conclavul care se apropia. Ricci l-a descusut pe Donati în căutarea unei pepite de aur, ceva ce ar fi putut să dezvăluie publicului american mai târziu în acea seară. Nu era nevoie să provoace un cutremur. O frântură de bârfă curială savuroasă ar fi fost de ajuns. Donati nu i-a făcut pe plac. A susținut că fusese prea ocupat să-și pună treburile în ordine ca să se gândească prea mult la alegerea succesorului lui Lucchesi. La asta Ricci a zâmbit. Era zâmbetul reporterului care știe ceva.

— De aceea v-ați dus la Florența joia trecută ca să-l găsiți pe soldatul din Gărzile Elvețiene care lipsea?

Donati nu s-a ostenit să nege.

— Polizia are fotografii cu dumneavoastră pe Ponte Vecchio. Ricci s-a uitat la Gabriel. Și cu dumneata.

— De ce n-au încercat să ia legătura cu mine? a întrebat Donati.

— Vaticanul le-a cerut să n-o facă. Și, din cine știe ce motiv, Polizia a acceptat să nu vă implice.

Donati și-a strivit țigara.

— Ce altceva mai știi?

— Știu că ați cinat cu Veronica Marchese în seara în care a murit Sfântul Părinte.

— De unde ai auzit așa ceva?

— Zău așa, Sfinția Voastră. Știți că nu pot dezvălui…

— De unde? a întrebat Donati cu un ton plat.

— O sursă apropiată lui *camerlengo.*

— Asta înseamnă că a venit direct de la Albanese.

Reporterul n-a spus nimic, confirmând deplin bănuiala arhiepiscopului.

— De ce n-ai publicat știrea?

— Am scris-o, dar am vrut să vă dau o șansă să comentați înainte să apăs pe buton.

— Să spun ce anume?

— De ce erați la cină cu văduva unui gangster în seara în care a murit Sfântul Părinte? Și de ce stăteați la câțiva metri de Niklaus Janson când a fost asasinat pe Ponte Vecchio?

— Mă tem că nu te pot ajuta, Alessandro.

— Atunci dați-mi voie să vă ajut *eu,* Excelență.

— În ce fel? a întrebat Donati prudent.

— Spuneți-mi ce s-a întâmplat cu adevărat în seara aceea în Palatul Apostolic, iar eu o să am grijă să nu se afle niciodată unde erați.

— Mă șantajezi?

— Nu mi-ar trece prin cap așa ceva.

— Un bătrân a murit în patul său, a zis Donati după o clipă. Asta-i tot ce s-a întâmplat.

— Lucchesi a fost ucis. Și dumneavoastră o știți. De aceea ați venit aici în seara asta.

Arhiepiscopul s-a ridicat fără grabă.

— Ar trebui să fii conștient de faptul că ești folosit.

— Sunt reporter, sunt învățat cu asta.

Donati i-a făcut semn cu capul lui Gabriel să-l urmeze.

— Înainte să plecați, a zis Ricci. Mai este ceva ce trebuie să știți. Acum două ore le-am spus în direct telespectatorilor din întreaga lume că, în

opinia mea, următorul pontif suprem al Bisericii Romano-Catolice va fi cardinalul José Maria Navarro.

— O alegere îndrăzneață din partea ta.

— Nu spuneam adevărul, Excelență.

— Sunt sigur că nu a fost prima dată. Regretându-și pe loc comentariul, Donati a spus pe un ton împăciuitor: Iartă-mă, Alessandro. A fost o zi lungă. Nu te deranja să te ridici. Plecăm singuri.

— Nu mă întrebați care este numele viitorului papă, Excelență?

— N-ai avea cum…

— Este cardinalul Franz von Emmerich, arhiepiscopul Vienei.

Donati s-a încruntat.

— Emmerich? Nu e pe lista nimănui.

— Este pe singura listă care contează.

— Care anume?

— Cea din buzunarul episcopului Hans Richter.

— Are de gând să fure pontificatul? Asta spui?

Ricci a încuviințat din cap.

— Cum?

— Cu bani, Excelență. Cum altfel? Banii fac lumea să se învârtă. Și Ordinul Sfânta Elena.

31.

VIA DELLA PAGLIA, TRASTEVERE

Alessandro Ricci a început prin a-i aminti lui Donati că în ultimul an al lui Wojtyła publicase un bestseller despre Ordinul Sfânta Elena, care, indiferent de starea apartamentului său, făcuse din el un om bogat. Nu bogat ca aceia care au un fond de investiții, s-a grăbit să adauge, dar destul cât să poată avea grijă de mama sa și de un frate care nu muncise nici măcar o zi toată viața. Polonezului nu-i plăcuse cartea. Nici episcopului Hans Richter,

care fusese de acord să-i acorde un interviu pentru acest proiect. A fost ultima dată când a mai acceptat să-i dea interviu unui jurnalist.

Donati și-a îngăduit luxul unui zâmbet pe socoteala episcopului Richter.

— Ai fost destul de nemilos cu el.

— Ați citit-o?

Donati a scos tacticos altă țigară din tabacheră.

— Continuă.

Cartea, a explicat Ricci, arunca o lumină necruțătoare asupra relației strânse a Ordinului cu Hitler și naziștii în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. De asemenea, examina finanțele Ordinului. Nu fusese întotdeauna atât de bogat. De fapt, în timpul Marii Crize din anii ’30, fondatorul Ordinului, părintele Ulrich Schiller, a fost silit să umble prin Europa cu pălăria în mână după donații de la protectorii bogați. Însă, pe când continentul aluneca spre război, părintele Schiller a dezvoltat o metodă mult mai eficientă de a-și umple vistieria. A extorcat bani lichizi și obiecte de valoare de la evrei bogați, în schimbul promisiunilor de protecție.

— Una dintre victimele părintelui Schiller locuia aici, în Trastevere. Avea câteva fabrici în nord. În schimbul unor certificate de botez false pentru el și familia lui, a dat Ordinului câteva sute de mii de lire bani gheață, pe lângă multe tablouri de vechi maeștri italieni și o colecție de cărți rare.

— Se întâmplă să-ți amintești numele? a întrebat Gabriel.

— De ce vreți să știți? a răspuns Ricci, dovedind că avea urechea fină a unui jurnalist experimentat.

— Sunt curios, asta-i tot. Poveștile despre tablouri mă interesează.

— E totul în cartea mea.

— Se întâmplă cumva să ai un exemplar prin apropiere oare?

Ricci a făcut semn cu capul spre un perete acoperit cu cărți.

— Îi zice *Ordinul.*

— Un titlu atrăgător.

Gabriel s-a dus la rafturi și și-a întins gâtul într-o parte.

— Al doilea raft, aproape de capăt.

Israelianul a scos cartea și s-a întors pe scaun.

— Capitolul patru, a zis Ricci. Sau poate e cinci.

— Care dintre ele?

— Cinci. Cu siguranță cinci.

Gabriel a răsfoit cartea în vreme ce autorul își relua prelegerea despre finanțele Ordinului Sfânta Elena. Până la sfârșitul războiului, a spus el, își consumase toate rezervele de lichidități. Norocul i s-a schimbat odată cu izbucnirea Războiului Rece, când papa Pius al XII-lea, cruciat anticomunist, i-a umplut de bani pe părintele Schiller și pe preoții săi de dreapta. Papa Ioan al XXIII-lea a impus Ordinului un buget restrâns, însă la începutul anilor ’80 Ordinul nu era doar independent din punct de vedere financiar, ci ajunsese fabulos de bogat. Alessandro Ricci n-a izbutit să descopere condițiile în care se răsturnase situația financiară a Ordinului – cel puțin nu cât să-l mulțumească pe editorul său, care detesta riscurile, de teama unui proces. Însă jurnalistul era acum sigur că știa identitatea principalului binefăcător al ordinului. Era un miliardar german care trăia retras din lume, pe nume Jonas Wolf.

— Wolf este un catolic tradiționalist care celebrează zilnic liturghia tridentină în capela sa particulară. De asemenea, este proprietarul unui conglomerat german numit Grupul Wolf. Compania este opacă, asta, ca să nu zicem mai mult. Dar, după părerea mea, nu este nimic altceva decât brațul corporatist al Ordinului Sfânta Elena. Jonas Wolf este cel care a furnizat banii pentru cumpărarea tronului papal.

— Și ești sigur că e Emmerich? a întrebat Donati.

— Bag mâna-n foc. Cel mai târziu sâmbătă seara, Franz von Emmerich va sta la balconul din Piața Sfântul Petru, îmbrăcat în alb. Însă adevăratul papă va fi episcopul Richter, a zis Ricci clătinând din cap scârbit. Se pare că Biserica nu s-a schimbat așa de mult, la urma urmei. Amintiți-mi, Excelență. Cât i-a dat Rodrigo Borgia lui Sforza ca să-și asigure tronul papal în 1492?

— Dacă nu mă înșală memoria, patru catâri încărcați cu argint.

— E un fleac în comparație cu ce au plătit Wolf și Richter.

Donati a închis ochii și și-a strâns cu degetele rădăcina nasului.

— Cât l-a costat?

— Italienii bogați nu s-au vândut ieftin. Prelații mai săraci din Lumea a Treia au căpătat câteva sute de mii fiecare. Cei mai mulți au fost tare bucuroși să ia banii Ordinului. Însă câțiva au fost șantajați să accepte.

— În ce fel?

— Ca *prefetto* al Arhivelor Secrete, cardinalul Albanese a avut acces la o grămadă de mizerii, cele mai multe de natură sexuală. Mi s-a spus că episcopul Richter le-a folosit în mod necruțător.

— Cum a fost dată mita?

— Ordinul o consideră donație, Excelență. Nu mită. Ceea ce înseamnă că este deplin îngăduită din punctul de vedere al Bisericii. De fapt, se întâmplă tot timpul. Vă amintiți de acel cardinal american care a fost implicat în scandalul de abuz sexual? Ca să-și salveze cariera, a împărțit bani prin Curie cum dai grăunțe la găini. Desigur, nu erau banii săi personali. Au fost donați de enoriașii din arhidieceză.

— Care ți-e sursa? a întrebat Donati. Și nu încerca să te ascunzi după fațada galantă a integrității jurnalistice.

— Să zicem că sursa mea cunoaște în mod nemijlocit uneltirile lui Richter.

— I s-a promis vreo plată?

Ricci a încuviințat.

— Ți-a arătat vreo dovadă?

— Oferta a fost făcută verbal.

— Ceea ce explică de ce n-ai mers la tipar.

— Tipar? Ați rămas în urmă, Excelență.

— Lucrez pentru cea mai veche instituție de pe planetă. Donati și-a strivit țigara ca și cum ar fi făcut legământ să nu mai fumeze niciodată. Și acum crezi că o să-ți spun tot ce știu ca să-ți poți scrie articolul și să stârnești harababură în conclav?

— Dacă nu fac public ceea ce știu, episcopul Richter și prietenul lui, Jonas Wolf, vor deține controlul Bisericii. Asta e ceea ce doriți?

— Ești măcar catolic practicant?

— N-am mai fost la liturghie de douăzeci de ani.

— Atunci fii bun și scutește-mă de cucernicia prefăcută. Donati a întins mâna spre tabacheră, dar s-a oprit. Dă-mi timp până joi seara.

— Nu poate să aștepte atât. Trebuie să public articolul cel târziu mâine.

— Dacă o faci, va fi cea mai mare greșeală din cariera ta.

Ricci a aruncat o privire spre ceas.

— Trebuie să mă întorc la Vatican pentru interviul la CNN. Sunteți sigur că nu aveți nimic pentru mine?

— „Duhul Sfânt va hotărî cine este următorul pontif roman”.

— Da, cum să nu. Ricci s-a răsucit spre Gabriel, care încă nu ridicase privirea de pe carte. Ați găsit ce căutați, domnule Allon?

— Da, cred că am găsit. A ridicat cartea. E vreo șansă s-o păstrez?

— Mă tem că e ultimul meu exemplar. Dar încă se mai găsește pe piață.

— Norocosule, a spus Gabriel înapoindu-i cartea autorului. Ceva îmi spune că o să fie din

nou bestseller.

32.

TRASTEVERE, ROMA

Mult timp după ce au plecat din apartamentul lui Alessandro Ricci, Gabriel și Donati s-au preumblat pe străzile din Trastevere – Regio XIV, pe vremea lui Pilat – aparent fără vreo destinație. Dispoziția lui Donati era la fel de întunecată ca sutana sa. Acesta era Luigi Donati, și-a zis Gabriel, cel care își făcuse atâția dușmani în Curia Romană. Ticălosul necruțător al papei, un bărbat dur, cu alura unui dresor de lei. Dar era, de asemenea, un om cu o credință imensă, care, la fel ca prietenul său israelian, era blestemat cu un simț inflexibil al binelui și răului. Nu se temea să-și murdărească mâinile. Și nici nu întorcea des celălalt obraz. De fapt, dacă avea ocazia, de obicei prefera să plătească cu aceeași măsură.

În fața lor s-a deschis o *piazza* dreptunghiulară. De o parte era o *gelateria.* De cealaltă, biserica Santa Maria della Scala. În ciuda orei târzii, ușile erau deschise. Câțiva tineri romani, bărbați și femei în jur de douăzeci de ani, ședeau pe trepte zâmbind, râzând. Au părut să-i ridice pe moment moralul lui Donati.

— Trebuie să fac ceva.

Au intrat în biserică. Naosul strălucea în lumina lumânărilor și era plin cu vreo sută de tineri catolici, cei mai mulți dintre ei prinși în discuții însuflețite. Doi interpreți de folk cântau la chitară în fața altarului, iar pe culoarele laterale șase preoți ședeau pe scaune pliante, oferind îndrumare duhovnicească și ascultând spovedanii.

Donati privea scena cu vizibilă aprobare.

— E un program pe care Lucchesi și cu mine l-am creat acum câțiva ani. O dată sau de două ori pe săptămână deschidem una dintre bisericile istorice și le oferim tinerilor un loc în care să petreacă o oră sau două fără lucrurile din lumea exterioară care abat atenția. După cum vezi, nu sunt prea multe reguli. Aprinde o lumânare, spune o rugăciune, găsește un prieten nou. Cineva interesat de mai mult decât să-și posteze fotografiile pe rețelele sociale. Însă nu-i descurajăm să-și împărtășească experiența online, dacă simt îndemnul spiritual. Coborându-și glasul, a mărturisit: Până și Biserica trebuie să se adapteze.

— E extraordinar.

— Nu suntem chiar așa de morți cum le place criticilor noștri să creadă. Asta-i Biserica mea în acțiune. Asta-i Biserica viitorului. Arătând o stranăliberă, i-a spus: Fă-te comod. N-o să dureze mult.

— Unde te duci?

— Când l-am pierdut pe Lucchesi, mi-am pierdut duhovnicul.

Donati s-a dus pe culoarul lateral și s-a așezat în fața unui preot tânăr, făcându-l să rămână cu gura căscată. După ce a dispărut stingherealaîntâlnirii, preotul și-a luat o expresie serioasă pe când îl asculta pe fostul secretar particular al papei descărcându-și sufletul. Gabriel nu putea decât să se întrebe ce păcate ar fi putut săvârși vechiul său prieten în vreme ce trăia retras în Palatul Apostolic. Întotdeauna fusese un pic Invidios pe taina catolică a confesiunii. Era mult mai puțin împovărător decât chinul foamei și ispășirii timp de o zi întreagă pe care și-l impuseseră evreii.

Donati se înclina în față, cu coatele pe genunchi. Gabriel a privit drept înainte, spre mica cruce aurită, instrumentul brutalității romane, de deasupra baldachinului. Împăratul Constantin susținea că a văzut-o deasupra Podului Milvius și a făcut din ea simbolul noii credințe. Însă pentru

evreii din Evul Mediu crucea a fost un lucru de temut. Fusese blazonul roșu de pe tunicile cruciaților care i-au masacrat pe strămoșii lui Gabriel în Renania, în drumul lor spre Ierusalim. Și a atârnat la gâtul multora dintre ucigașii care au aruncat milioane în flăcări la Treblinka, Sobibor, Chelmno, Belzec, Majdanek și Birkenau, acțiuni pentru care n-au primit nici măcar un cuvânt de mustrare de la liderul lor spiritual din Roma.

Sângele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri…

După ce a primit iertarea păcatelor de la tânărul preot, Donati a traversat naosul și a îngenuncheat lângă Gabriel, cu capul aplecat în rugăciune. În cele din urmă și-a făcut cruce și, ridicându-se, s-a așezat în strană.

— Am rostit una și pentru tine. M-am gândit că n-are cum să strice.

— E bine de știut că încă mai ai simțul umorului.

— Crede-mă, atârnă de un fir de păr. Donati s-a uitat la cei doi folkiști. Ce *este* cântecul acela?

— Pe mine mă întrebi?

Arhiepiscopul a râs încetișor.

— Știi, a zis Gabriel, se presupune că sunt în concediu cu nevasta și copiii.

— Poți oricând să-ți iei concediu.

— De fapt, nu pot.

Donati n-a făcut niciun comentariu.

— Există o cale relativ ușoară de a ieși din asta, a spus Gabriel peste câteva clipe. Fii a doua sursă a articolului lui Ricci. Spune-i totul. Lasă să explodeze în presă. Ordinul n-are cum să continue în aceste condiții.

— Îl subestimezi pe episcopul Richter. Rotindu-și privirea prin naos, Donati a adăugat: Ce vor crede atunci tinerii aceștia despre Biserica lor?

— Mai bine un scandal temporar decât Sanctitatea Sa Papa Emmerich.

— Poate. Dar ne-ar lipsi de o ocazie valoroasă de a ne asigura că următorul papă duce la bun sfârșit treaba începută de stăpânul meu. Arhiepiscopul i-a aruncat o privire piezișă lui Gabriel. Doar nu crezi cu adevărat aiureala aia că Duhul Sfânt îl alege pe papă, nu?

— Nici măcar nu știu ce e Duhul Sfânt.

— Nu-ți face probleme, nu ești singurul.

— Te gândești la un candidat?

— Stăpânul meu și cu mine le-am dat pălăria roșie de cardinal câtorva oameni care ar fi papi buni. N-am nevoie decât de accesul la cardinalii-electori înainte să intre în Capela Sixtină pentru primul vot.

— Vineri după-amiază?

Donati a scuturat din cap.

— Vineri e prea târziu. Ar trebui să fie cel mai târziu joi seara. Atunci sunt închiși cardinalii în Casa Santa Marta.

— Nu sunt sechestrați?

— În teorie. În realitate, paza nu e strictă. Acestea fiind zise, nu există vreo garanție că decanul Colegiului Sacru îmi va îngădui să vorbesc cu ei. Nu, dacă n-am o dovadă bătută-n cuie, incontestabilă, a conspirației Ordinului. N-aș crede că asta ar fi prea greu pentru un om aflat în poziția ta, a încheiat arhiepiscopul bătându-și prietenul pe umăr.

— Este exact ceea ce ai spus în legătură cu Niklaus Janson.

— Zău?

Donati a zâmbit.

— Mi-ar plăcea, de asemenea, să-mi aduci dovada că Ordinul l-a asasinat pe stăpânul meu. Și cartea, desigur. Nu trebuie să uităm de Evanghelia după Pilat.

Gabriel s-a uitat la crucea de aur de deasupra baldachinului.

— Nu-ți face griji, Excelență. N-am uitat.

33.

AMBASADA ISRAELULUI, ROMA

Gabriel l-a lăsat pe Donati la Curia Iezuită, apoi a pornit spre ambasada Israelului. La subsol a închis prima filă din Evanghelia după Pilat într-un seif al Biroului și l-a sunat pe Yuval Gershon de la Unitatea 8200 pe un telefon sigur din Sfânta Sfintelor. La Tel Aviv trecuse de miezul nopții. Gershon era în pat.

— Acuma ce mai e? a întrebat prudent.

— Un conglomerat german numit Grupul Wolf.

— Cineva anume?

— Herr Wolf.

— Cât de adânc?

— Proctologic.

Gershon a dat drumul aerului din piept în receptor.

— Și eu, care credeam că va fi ceva nerezonabil.

— Ajung într-un minut și la cererea nerezonabilă.

— Cauți ceva precis?

Gabriel a înșirat mai multe cuvinte-cheie și nume. Unul era chiar al lui. Altul era numele ofițerului roman care fusese prefectul Iudeei din jurul lui 26 d.Hr. Până în decembrie 36.

— *Acel* Pilat din Pont? a întrebat Gershon.

— Câți Pilat din Pont cunoști, Yuval?

— Presupun că asta are de-a face cu vizita noastră în Arhivele Secrete.

Gabriel a confirmat. De asemenea, a insinuat că pe când se afla în Arhive îi fusese înmânată prima filă a unui document foarte interesant.

— De către cine?

— Un preot care-și zicea părintele Joshua.

— Asta e ciudat.

— De ce?

— Pentru că tu și arhiepiscopul Donati erați singuri în Depozitul Manuscriselor.

— Am vorbit cu el.

— Dacă zici tu. Ce altceva?

— Institutul pentru Operele Religioase, cunoscut mai bine ca Banca Vaticanului. Tocmai ți-am trimis prin e-mail o listă cu nume. Vreau să știu dacă vreunul dintre ei a primit în ultima vreme sume mari.

— Definește „mare”.

— Șase cifre sau mai mult.

— Despre câte nume vorbim?

— O sută șaisprezece.

Gershon a șoptit o înjurătură.

— Uiți că am poze cu tine îmbrăcat ca preot?

— O să mă revanșez, Yuval.

— Cine sunt tipii ăștia?

— Cardinalii care îl vor alege pe următorul papă.

Gabriel a închis telefonul și l-a sunat pe Yossi Gavish, șeful secției analitice a Biroului. Născut în Golder’s Green, școlit la Oxford, încă mai vorbea cu un puternic accent britanic.

— Părintele Gabriel, presupun?

— Verifică-ți căsuța poștală, fiule.

A trecut o clipă.

— Încântător, șefule. Dar cine este?

— Este membru laic al Ordinului Sfânta Elena, dar am impresia că ar putea să fie unul dintre noi. Arată poza prin clădire și trimite-o la filiala din Berlin.

— De ce Berlin?

— Vorbește germana cu accent bavarez.

— Mă temeam c-o să zici asta.

Gabriel a închis și a mai făcut un apel. A răspuns Chiara, cu vocea îngreunată de somn.

— Unde ești? a întrebat ea.

— Într-un loc sigur.

— Când vii acasă?

— Curând.

— Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că trebuie mai întâi să găsesc ceva.

— Ceva bun?

— Îți amintești când Eli și cu mine am găsit ruinele Templului lui Solomon?

— Cum aș putea să uit?

— Asta ar putea să fie ceva și mai bun.

— Te pot ajuta în vreun fel?

— Închide ochii, a zis Gabriel. Lasă-mă să te aud dormind.

•

Gabriel și-a petrecut noaptea pe un pat pliant din sediu și a doua zi dimineață, la șapte și jumătate, l-a sunat pe generalul Cesare Ferrari. L-a informat pe general că avea nevoie de acces la formidabilul laborator al Brigăzii de Artă ca să analizeze un document. N-a spus ce document era sau unde îl găsise.

— De ce ai nevoie de laboratorul nostru? Ale voastre sunt cele mai grozave din lume.

— N-am timp să-l trimit în Israel.

— Despre ce analize vorbim?

— Ale hârtiei și cernelii. De asemenea, aș vrea să-l datați.

— E vechi documentul acesta?

— Câteva secole, a zis Gabriel.

— Ești sigur că e hârtie și nu pergament?

— Așa mi s-a spus.

— Am o ședință cu personalul la *palazzo* la zece și jumătate.

Palazzo era sediul elegant, de culoare crem, al Brigăzii de Artă, din Piazza di Sant'Ignazio.

— Totuși, dacă se nimerește să te afli prin sala din spate de la Caffè Greco la nouă și un sfert, s-ar putea să mă găsești delectându-mă cu un cappuccino și un *cornetto*[23]. Și, apropo, a zis înainte să închidă, am și ceva să-ți arăt.

Gabriel a ajuns cu câteva minute mai devreme. Generalul Ferrari era singur în sala din spate. A scos din servieta lui veche de piele un dosar

cafeniu, și din dosar opt fotografii mari, pe care le-a aranjat pe masă. În ultima se vedea Gabriel luând portofelul din buzunarul lui Niklaus Janson.

— De când comandantul Brigăzii de Artă ajunge să vadă fotografii de supraveghere dintr-o anchetă de omucidere?

— Șeful poliției a vrut să te uiți tu la ele. Spera că l-ai putea identifica pe asasin.

Generalul a pus pe masă altă fotografie. Un bărbat cu cască de motociclist și bluzon de piele, cu mâna dreaptă întinsă, ținând un pistol. O femeie din apropiere observase arma și deschisese gura să țipe. Gabriel își dorea s-o fi văzut și el. Niklaus Janson ar mai fi putut să fie în viață.

Gabriel a examinat hainele pistolarului.

— Presupun că n-ai una fără cască.

— Mă tem că nu.

Ferrari a pus fotografia la loc în dosarul cafeniu.

— Poate că ar trebui să-mi arăți documentul acela.

Era încuiat într-o servietă-diplomat de oțel inoxidabil. Gabriel l-a scos și l-a întins peste masă, fără să zică nimic. Generalul l-a examinat prin folia protectoare.

— Evanghelia după Pilat? A ridicat privirea spre interlocutorul său. De unde ai asta?

— Din Arhivele Secrete ale Vaticanului.

— Ți l-au *dat* ție?

— Nu tocmai.

— Ce vrea să însemne?

— Înseamnă că Luigi și cu mine am intrat pe furiș în Arhive și l-am luat.

Generalul Ferrari s-a uitat din nou la document.

— Presupun că are de-a face cu moartea Sfântului Părinte.

— Asasinarea, a zis Gabriel încet.

Expresia generalului Ferrari a rămas neschimbată.

— Nu pari grozav de surprins de veste, Cesare.

— Am presupus că arhiepiscopul Donati avea suspiciuni legate de împrejurările morții Sfântului Părinte când mi-a cerut să iau legătura cu tine la Veneția.

— A pomenit de un soldat din Gărzile Elvețiene care dispăruse?

— Poate că da. Și de o scrisoare care lipsea. Generalul a ridicat foaia. Acesta este documentul pe care Lucchesi voia să-l vezi?

Gabriel a încuviințat.

— Atunci nu-i nevoie să-l testezi. Sfântul Părinte n-ar fi încercat să ți-l dea dacă nu era real.

— M-aș simți mai bine dacă aș ști când a fost scris și de unde provin hârtia și cerneala.

Generalul l-a ridicat la lumina candelabrului.

— Ai dreptate, e cu siguranță hârtie.

— Cât de vechi ar putea fi?

— Primele fabrici de hârtie din Italia au fost la Fabriano, la sfârșitul secolului al treisprezecelea, iar în secolul al cincisprezecelea hârtia a înlocuit treptat pergamentul la producerea cărților. Erau fabrici la Florența, Treviso, Milano, Bologna, Parma și iubita ta Veneție. Ar trebui să fim în stare să stabilim dacă a fost produs de una dintre ele. Dar nu-i o treabă care să poată fi făcută repede.

— Cât o să dureze?

— Ca să facem treaba cum se cuvine… câteva săptămâni.

— O să am nevoie de rezultate ceva mai curând.

Generalul a oftat.

— Dacă nu erai tu, a zis Gabriel, aș fi fost încă la Veneția cu familia mea.

— Eu? Generalul a clătinat din cap. N-am fost decât mesagerul. Pietro Lucchesi a fost cel care te-a chemat. A aruncat o privire spre plicul cafeniu. Fotografiile poți să le ții. Un mic suvenir din scurta ta vizită în țara noastră. Nu-ți face griji cu Polizia. O să mă gândesc eu ce să le spun. Întotdeauna fac asta.

Generalul și-a luat rămas-bun și s-a îndepărtat. Uitându-se la telefon, Gabriel a văzut că primise un mesaj de la Christoph Bittel, prietenul său din siguranța elvețiană.

„Sună-mă cât de repede poți. E important”.

Gabriel a format numărul.

Bittel a răspuns imediat.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce naiba a durat atâta?

— Spune-mi, te rog, că ea e bine.

— Stefani Hoffmann? E bine. Te sun pentru individul din desenul tău.

— Ce-i cu el?

— Nu-i ceva ce ar trebui să vorbim la telefon. Cât de repede poți ajunge la Zürich?

34.

CAPELA SIXTINĂ

Dinăuntrul Capelei Sixtine venea larma păgână a ciocăniturilor. Cardinalul Domenico Albanese a urcat cele două trepte joase și a intrat. O rampă de lemn proaspăt instalată se înclina spre deschiderea din *transenna,* paravanul de marmură care împărțea capela în două. Dincolo de ea se întindea o podea de lemn temporară acoperită cu o carpetă bej. Douăsprezece mese lungi erau la marginile capelei, două șiruri de câte trei pe fiecare parte, acoperite cu aba maro, cu lizieră plisată purpurie.

În centrul spațiului era o măsuță bogat împodobită cu picioare subțiri, arcuite. Deocamdată era goală, însă vineri după-amiază, când procesiunea cardinalilor-electori avea să intre în capelă ca să înceapă conclavul, acolo avea să fie o Biblie deschisă la prima pagină a Evangheliei după Matei. Fiecare cardinal, inclusiv Albanese, avea să pună mâna pe Evanghelie și să facă

jurământul de taină. De asemenea, avea să jure că nu conspiră „cu niciun grup de oameni sau cu indivizi” care ar putea intenționa să intervină în alegerea noului pontif roman. Încălcarea unui jurământ atât de sacru ar fi un păcat grav. Un păcat de moarte, și-a zis Albanese.

Bubuitul ciocanelor i-a stricat visarea. Muncitorii construiau lângă sobe o platformă pentru camera de luat vederi. Prima oră a conclavului – procesiunea de deschidere, intonarea „Veni Creator Spiritus”, depunerea jurământului – avea să fie televizată. După aceea, maestrul ceremoniilor liturgice pontificale avea să anunțe „*Extra omnes*[24]”, iar ușile aveau să fie închise și încuiate pe dinafară.

Înăuntru avea să se desfășoare un prim tur de scrutin, fie și doar pentru a lua pulsul încăperii. Comisia de scrutin și revizorii aveau să-și dovedească sârguința, verificând și răsverificând voturile. Dacă era să fie crezută publicitatea exagerată de dinaintea conclavului, cardinalul José Maria Navarro avea să iasă primul favorit. Apoi voturile aveau să fie arse în cea mai veche dintre cele două sobe. În același timp, a doua sobă avea să dea drumul unei trâmbe de fum negru, cu adaos chimic. Și astfel, credincioșii adunați în Piața Sfântul Petru, precum și necredincioșii concentrați pe laptopurile lor în centrul de presă aveau să afle că Biserica Romei încă nu are pontif.

Avantajul cardinalului Navarro avea să se reducă la al doilea tur de scrutin. Iar la al treilea avea să apară un nou nume: cardinalul Fritz von Emmerich, arhiepiscopul Vienei și membru secret al Ordinului Sfânta Elena. La al cincilea tur de scrutin Emmerich avea să fie de neoprit. La al șaselea, tronul papal avea să fie al lui. Nu, și-a zis brusc Albanese. Tronul papal avea să fie al Ordinului.

Nu intenționau să piardă mult timp până să anuleze micile reforme introduse de Lucchesi și

Donati. Toată puterea avea să fie concentrată în Palatul Apostolic. Orice protest va fi înăbușit fără cruțare. Nu va mai fi vorba despre femei în preoție sau de posibilitatea ca preoții să se căsătorească. Și nici vreo enciclică plină de emoție sinceră despre schimbarea climei, săraci, drepturile muncitorilor și imigranților și primejdiile reprezentate de ascensiunea extremei drepte în Europa Occidentală. De fapt, noul secretar de stat urma să creeze legături strânse între Sfântul Scaun și liderii autoritari ai Italiei, Germaniei, Austriei și Franței – toți catolici doctrinari, care aveau să fie un bastion împotriva secularismului, a socialismului democratic și, desigur, a islamului.

Albanese a înaintat spre altar. În spatele lui era pictura *Judecata de Apoi* a lui Michelangelo, cu vârtejul de suflete care se înalță la ceruri sau se prăbușesc în adâncul Iadului. Întotdeauna îl emoționa pe calabrez. Era motivul pentru care devenise preot, teama că avea să sufere pe vecie în pustietatea lumii de dedesubt.

Teama aceea, după ce stătuse adormită mulți ani, se înălțase din nou. Ce-i drept, episcopul Richter îi garantase dezlegarea de păcate pentru rolul lui în uciderea lui Pietro Lucchesi. Dar, în adâncul inimii, Albanese nu credea că un astfel de păcat capital putea fi iertat cu adevărat. Sigur, părintele Graf fusese cel care săvârșise fapta. Însă Albanese fusese complice înainte și după aceea. Își jucase impecabil rolul, cu o singură excepție. Nu reușise să găsească scrisoarea – scrisoarea pe care Lucchesi i-o scria lui Gabriel Allon despre cartea pe care o găsise în Arhivele Secrete. Singura explicație era că o luase acel Janson. Părintele Graf îl omorâse și pe el. Două crime. Două pete negre pe sufletul lui Albanese.

Un motiv în plus ca acest conclav să se desfășoare exact așa cum fusese plănuit. Era treaba lui Albanese să se asigure că electorii care acceptaseră banii Ordinului aveau să voteze pentru

Emmerich în momentul potrivit. O mișcare bruscă și decisivă în favoarea austriacului ar fi stârnit bănuiala de manipulare. Susținerea lui trebuia să fie treptată, scrutin după scrutin, așa încât nimic să nu pară nelalocul lui. După ce Emmerich se înveșmânta în alb, Ordinul nu avea să se mai confrunte cu niciun risc de a fi dat în vileag. Vaticanul era una dintre ultimele monarhii absolute din lume, o dictatură divină. N-avea să fie nicio anchetă, nicio exhumare a trupului fostului pontif. Aproape că avea să fie ca și cum nu s-ar fi întâmplat niciodată.

În afară de cazul în care apărea ceva neașteptat, ca în dimineața trecută, în Arhivele Secrete. Fără îndoială, Gabriel Allon și arhiepiscopul Donati găsiseră ceva. Ce anume, Albanese nu știa. Nu știa decât că, după ce ieșiseră din Arhive, Allon și Donati se duseseră la Assisi, unde se întâlniseră cu un anume părinte Robert Jordan, cel mai mare expert al Bisericii în evangheliile apocrife. După aceea se întorseseră la Roma, unde îl vizitaseră pe Alessandro Ricci, cel mai mare expert mondial în Ordinul Sfânta Elena. Nu era deloc un semn încurajator.

— Cu adevărat magnific, nu-i așa?

Albanese a tresărit și s-a întors.

— Iertare, a zis episcopul Richter. N-am vrut să te tulbur.

Albanese i s-a adresat superiorului general cu un formalism rece, distant.

— Bună dimineața, Excelență. Ce vă aduce în Capela Sixtină?

— Mi s-a spus că s-ar putea să-l găsesc aici pe *camerlengo.*

— E vreo problemă?

— Niciuna. De fapt, am o veste bună.

— Care anume?

Richter a zâmbit.

— Gabriel Allon tocmai a plecat din Roma.

35.

ZÜRICH

Era patru și jumătate când Gabriel a ajuns la Zürich. A luat un taxi până în Paradeplatz, Piața Sfântul Petru a bancherilor elvețieni, apoi a mers pe jos pe grandioasa Bahnhofstrasse până în capătul de nord al Zürichsee. Un BMW berlină a tras lângă el pe cheiul General-Guisan. La volan era Christoph Bittel. Chel, cu ochelari, arăta întocmai ca unul dintre bancherii foarte influenți care se îndreaptă spre casa din suburbiile de pe malul lacului după o zi lungă petrecută înregistrând averile ascunse ale șeicilor arabi și oligarhilor ruși.

Gabriel s-a lăsat să cadă pe locul pasagerului.

— Unde rămăseserăm?

— Bărbatul din desen, a zis Bittel în timp ce se încadra în traficul orei de vârf. Îmi pare rău că mi-a trebuit atâta timp până să fac legătura. Au trecut câțiva ani de când nu l-am mai văzut.

— Cum îl cheamă?

— Estermann. Andreas Estermann.

•

Așa cum bănuise Gabriel, Estermann era un profesionist. Timp de treizeci de ani lucrase la BfV, serviciul de securitate internă al Germaniei. Lucru deloc surprinzător, BfV avea legături strânse cu serviciul-frate din Elveția, NDB. La începuturile carierei sale, Bittel se ducea la Köln ca să-și informeze omologii despre activitatea spionajului sovietic în Berna și Geneva. Estermann fusese omul lui de legătură.

— Când s-a terminat ședința, m-a invitat să bem ceva. Ceea ce era ciudat.

— De ce?

— Estermann nu pune gura pe alcool.

— Are o problemă?

— Are o mulțime de probleme, însă alcoolul nu se numără printre ele.

În anii care au urmat primei lor întâlniri, Bittel și Estermann s-au întâlnit din când în când, așa cum se întâmplă cu cei care practică meseria secretelor. Niciunul dintre ei nu era ceea ce s-ar putea numi „personaj activ". Nu erau agenți de teren, erau doar ceva mai mult decât niște polițiști. Făceau anchete, scriau rapoarte și participau la nenumărate ședințe în care cea mai mare provocare era să nu li se închidă ochii. Prânzeau și cinau împreună ori de câte ori li se încrucișau drumurile. Adesea, Estermann îi dădea lui Bittel informații altfel decât pe canalele obișnuite. De câte ori putea, Bittel îi întorcea serviciul, dar întotdeauna cu aprobare de la conducere. Superiorii săi îl considerau pe Estermann un informator prețios.

— Și apoi avioanele s-au ciocnit de World Trade Center și totul s-a schimbat. Mai ales Estermann.

— Cum anume?

— Trecuse de la contrainformații la antiterorism cu doi ani înainte de 11 Septembrie, la fel ca mine. A afirmat că fusese de la început cu ochii pe celula din Hamburg. Era convins că ar fi putut stopa complotul dacă superiorii l-ar fi lăsat să-și facă treaba așa cum se cuvine.

— Era ceva adevărat din toate astea?

— Că ar fi putut să prevină de unul singur cel mai mare atac terorist din istorie? Bittel a scuturat din cap. Poate că Gabriel Allon ar fi fost în stare. Dar nu Andreas Estermann.

— Spuneai că s-a schimbat. În ce fel?

— A devenit incredibil de înverșunat.

— Față de cine?

— Față de musulmani.

— Al-Qaeda?

— Nu numai al-Qaeda. Estermann era furios pe toți musulmanii, mai ales pe cei care trăiesc în Germania. Nu părea capabil să-i deosebească pe

jihadiștii înrăiți de sărmanii marocani sau turci care au venit în Europa în căutarea unei vieți mai bune. A fost și mai rău după atacul asupra Vaticanului. Și-a pierdut discernământul. Prezența lui devenise greu de suportat.

— Dar ai păstrat relația?

— Suntem un serviciu mic. Estermann ne amplifica forța. Bittel a zâmbit. La fel ca tine, Allon.

A intrat în parcarea unui port de iahturi de pe malul apusean al lacului. La capătul digului era o cafenea. S-au așezat afară, în vântul aprig al serii. Bittel a comandat două beri și a răspuns la câteva mesaje primite în timpul drumului din centrul Zürichului.

— Scuze. În momentul ăsta suntem un pic agitați.

— Din ce cauză?

— Bombele din Germania. Bittel l-a privit pe Gabriel pe deasupra telefonului. Nu se întâmplă cumva să știi cine este în spatele lor, nu?

— Analiștii mei cred că avem de-a face cu o nouă rețea.

— Exact ce ne lipsea.

Chelnerița le-a adus băuturile. Era o femeie cu părul negru ca pana corbului, de vreo douăzeci și cinci de ani, foarte frumoasă, irakiană, sau poate o refugiată din Siria. Când a pus sticla cu bere în fața lui Gabriel, el i-a mulțumit în arabă. A urmat un scurt schimb de amabilități, după care femeia a plecat zâmbind.

— Despre ce ați vorbit? a vrut să știe Bittel.

— Se întreba de ce ședem aici, pe marginea lacului, în loc să stăm înăuntru, unde e cald.

— Ce i-ai spus?

— Că suntem agenți de informații cărora nu le place să vorbească în încăperi care nu sunt sigure.

Bittel s-a strâmbat și a sorbit din bere.

— E bine că Estermann nu te-a văzut vorbind cu ea așa. Nu consideră că trebuie să fim politicoși cu

imigranții musulmani. Și nu e de acord nici să vorbim în limba lor.

— Ce părere are despre evrei? Cum elveţianul își făcea de lucru cu eticheta sticlei de bere, Gabriel a insistat: Poți să-mi spui, n-o să mă simt jignit.

— E un piculeț antisemit.

— Vai, ce șoc.

— Tind să meargă mână în mână.

— Ce anume?

— Islamofobia și antisemitismul.

— Tu și Estermann vorbiți vreodată despre religie?

— La nesfârșit. Mai ales după atacul asupra Vaticanului. E un catolic pios.

— Și tu?

— Sunt din Nidwalden. Am crescut într-o familie catolică, m-am însurat cu o catolică, într-o ceremonie oficiată de Biserică, și toți cei trei copii ai noștri au fost botezați.

— Dar?

— N-am mai fost la liturghie de când a izbucnit scandalul abuzurilor sexuale.

— Urmezi învățăturile Vaticanului?

— De ce ar trebui să le urmez eu, când ei n-o fac?

— Presupun că Estermann n-a fost de acord cu tine.

Bittel a încuviințat.

— E membru laic al unui ordin extrem de conservator care are baza aici, în Elveția.

— Ordinul Sfânta Elena.

Ochii lui Bittel s-au îngustat.

— De unde știi?

Gabriel a șovăit.

— Presupun că Estermann voia să te alături lor.

— Era ca un evanghelist. Zicea că pot fi un membru secret, de care să nu știe decât episcopul lui. De asemenea, zicea că sunt o mulțime de oameni ca noi în ordin.

— Ca noi?

— Agenți de informații și țipi de la securitate. De asemenea, oameni de afaceri și politicieni de frunte. Zicea că intrarea în Ordin ar face minuni pentru cariera mea de după NDB.

— Cum te-ai descurcat?

— I-am spus că nu mă interesează și am schimbat subiectul.

— Când ai vorbit ultima dată cu el?

— Sunt cel puțin cinci ani. Mai degrabă șase.

— Cu ce ocazie?

— Plecarea lui Estermann din BfV. Voia să-mi dea noile lui date de contact. Se pare că a găsit o mină de aur. Lucrează pentru o mare firmă germană cu sediul la München.

— Grupul Wolf?

— De unde…

— Am ghicit, a zis Gabriel.

— Estermann m-a îndemnat să-l sun când voi fi gata să plec din NDB. Există un birou al Grupului Wolf aici, la Zürich. A spus că n-o să-mi pară rău.

— Nu cumva ai numărul lui de mobil?

— Ba da, sigur. De ce?

— Mi-ar plăcea să-i accepți oferta. Spune-i că o să fii în München miercuri seara. Spune-i că vrei să vorbiți despre viitorul tău.

— Dar n-am cum să merg la München miercuri.

— Nu-i nevoie să știe el asta.

— La ce te gândești?

— La o băutură. Într-un loc liniștit.

— Ți-am spus, nu bea. Doar coca-cola dietetică, întotdeauna o coca-cola dietetică. Gânditor, Bittel a bătut cu degetele în tăblia mesei. Există un loc în Beethovenplatz numit Café Adagio. Foarte șic. Și discret. Dar ce-o să se întâmple când ajunge el acolo?

— O să-i pun câteva întrebări.

— Despre ce?

— Ordinul Sfânta Elena.

— De ce te interesează Ordinul?

— L-au omorât pe un prieten de-al meu.

— Cine e prietenul?

— Sanctitatea Sa Papa Paul al VII-lea.

Expresia lui Bittel n-a trădat nicio emoție, nici urmă de surprindere.

— Acum știu de ce ai vrut s-o supraveghez pe tipa aia, Hoffmann.

— Trimite mesajul, Bittel.

Degetele elvețianului au zăbovit deasupra tastelor.

— Știi ce-o să se întâmple dacă sunt legat în vreun fel de asta?

— Biroul va pierde un partener valoros. Iar eu o să pierd un prieten.

— Nu sunt sigur că vreau să-ți fiu prieten, Allon. Par să moară cu toții până la urmă.

Bittel a tastat mesajul și a apăsat pe TRIMITE. S-au scurs cinci minute lungi până ce telefonul lui a semnalat răspunsul.

— S-a făcut. Miercuri la șase, Café Adagio. Estermann abia așteaptă.

Gabriel s-a uitat la apele negre ale lacului.

— La fel și eu.

36.

MÜNCHEN

Cu excepția câtorva zile din septembrie 1972, München n-a contat niciodată prea mult pentru Birou. Cu toate acestea, fie și din motive sentimentale, „Gospodăria” păstra o vilă mare, adăpostită după un zid în cartierul boem Schwabing, nu departe de Englischer Garten. Eli Lavon a ajuns acolo a doua zi dimineață, la zece și un sfert. S-a uitat posomorât la mobilierul antic greoi din salonul protocolar.

— Nu-mi vine să cred că ne-am întors aici. Aruncându-i o privire încruntată lui Gabriel, a bombănit: Trebuia să fii în concediu.

— Da, știu.

— Ce s-a întâmplat?

— Un deces în familie.

— Condoleanțe.

Lavon și-a azvârlit la nimereală pe o canapea geanta de voiaj. Avea părul subțire, zbârlit și o față ștearsă, greu de remarcat, pe care până și celui mai talentat portretist i-ar fi fost greu s-o pună în ulei pe pânză. Părea să fie unul dintre oropsiții vieții. În realitate, era un prădător înnăscut, care putea să urmărească pe orice stradă din lume un agent de informații foarte bine antrenat sau un terorist călit, fără să atragă nici o scânteie de interes. Acum era șeful secției din Birou cunoscute ca Neviot. Printre agenții ei de teren se numărau artiști ai filajului, hoți de buzunare, jefuitori și specialiști în plantarea de camere de supraveghere și dispozitive de ascultare în spatele ușilor încuiate.

— Mai deunăzi am văzut o poză interesantă cu tine. Erai îmbrăcat în straie preoțești și intrai în Arhivele Secrete ale Vaticanului împreună cu prietenul tău Luigi Donati. Mi-a părut rău doar că nu v-am putut însoți, a spus Lavon zâmbind. Ați găsit ceva interesant?

— S-ar putea spune.

Lavon și-a ridicat mâna mică.

— Fii bun și povestește.

— Probabil că ar trebui să așteptăm până vin ceilalți.

— Sunt pe drum. *Toți.* În timp ce-și aprindea țigara.

Lavon a continuat: Presupun că asta are de-a face cu nefericita stingere din viață a Sanctității Sale Papa Paul al VII-lea.

Gabriel a încuviințat.

— Presupun că Sanctitatea Sa n-a murit din cauze naturale.

— Nu, a zis Gabriel. Ai dreptate.

— Avem un suspect?

— Un ordin catolic cu sediul în cantonul Zug.

Lavon l-a privit lung printr-un nor de fum.

— Ordinul Sfânta Elena?

— Ai auzit de ei?

— Din păcate, am avut de-a face cu Ordinul într-o viață anterioară.

La un moment dat, Lavon părăsise Biroul pentru a-și înființa la Viena o mică agenție de investigații numită Wartime Claims and Inquiries. Funcționând cu un buget derizoriu, dăduse de urma unor bunuri în valoare de milioane de dolari care fuseseră prădate în cursul Holocaustului. Plecase din Viena după ce o bombă îi distrusese biroul și-i omorâse două angajate, două tinere. Făptașul, un fost ofițer SS pe nume Erich Radek, a murit într-o închisoare din Israel. Gabriel a fost cel care l-a trimis acolo.

— A fost un caz care a implicat o familie vieneză pe nume Feldman, a explicat Lavon. Patriarhul era Samuel Feldman, un exportator bogat de țesături de calitate superioară. În toamna lui 1937, când norii de furtună se îngrămădeau peste Austria, doi preoți din Ordin s-au dus acasă la Feldman, în centrul Vienei. Unul dintre ei era fondatorul Ordinului, părintele Ulrich Schiller.

— Și ce voia părintele Schiller de la Samuel Feldman?

— Bani. Ce altceva?

— Ce oferea în schimb?

— Certificate de botez. Feldman era disperat, așa că i-a dat părintelui Schiller o sumă substanțială și obiecte de valoare, printre care câteva tablouri.

— Și când naziștii au intrat în Viena, în martie 1938?

— Părintele Schiller și certificatele de botez promise n-au fost de găsit. Feldman și cea mai mare parte a familiei lui au fost deportați în

districtul Lublin din Polonia, unde au fost uciși de Einsatzgruppen. Un copil a supraviețuit războiului, o fiică pe nume Isabel, ascunsă la Viena. A venit la mine după ce a izbucnit scandalul bancar elvețian și mi-a spus toată povestea.

— Ce-ai făcut?

— Am programat o întâlnire cu episcopul Hans Richter, conducătorul Ordinului Sfânta Elena. Ne-am întâlnit la mănăstirea medievală din Menzingen. Nesuferit om, episcopul ăsta. Au fost clipe în care, ca să-mi țin firea, a trebuit să-mi amintesc că am în față un cleric romano-catolic. Nu mai e nevoie să spun că am plecat cu mâinile goale.

— Ai renunțat?

— Eu? Sigur că nu. În răstimp de un an am găsit încă patru cazuri în care Ordinul a cerut donații de la evrei în schimbul promisiunilor de protecție. Episcopul Richter a refuzat să mă primească din nou, așa că i-am dat materialul unui reporter de investigații italian pe nume Alessandro Ricci. El a mai găsit câteva cazuri, printre care un evreu bogat din Roma care în 1938 a dat Ordinului câteva tablouri și cărți rare de mare preț. Mă tem că-mi scapă numele.

— Emanuele Giordano.

Lavon s-a uitat la Gabriel pe deasupra jarului țigării.

— Cum e cu putință să cunoști numele ăsta?

— Aseară m-am văzut cu Alessandro Ricci la Roma. Mi-a spus că Ordinul Sfânta Elena plănuiește să deturneze conclavul și să aleagă ca papă pe unul dintre membrii lor.

— Cunoscând Ordinul, sunt sigur că asta implică bani.

— Așa este.

— De aceea l-au omorât pe papă?

— Nu, a zis Gabriel. L-au omorât din pricină că voia să-mi dea o carte.

— Ce fel de carte?

— Ții minte când am găsit ruinele Templului lui Solomon?

Lavon și-a frecat pieptul privind nostalgic într-un punct îndepărtat.

— Cum aș putea să uit?

— Asta e ceva și mai bun.

*

Biroul, la fel ca Biserica Romano-Catolică, funcționa după o doctrină străveche. Sacră și inviolabilă, impunea ca membrii unei echipe operaționale mari să călătorească până la destinație pe rute diferite. În condițiile date, toți cei opt membri ai echipei au trebuit să se deplaseze la München cu același zbor El Al, însă și-au eșalonat sosirea la casa conspirativă, fie și doar pentru a nu atrage atenția nedorită a vecinilor.

Primul care a ajuns a fost Yossi Gavish, șeful „Cercetării", născut în Anglia, întruchiparea gentlemanului în costum de tweed. A fost urmat de Mordecai și Oded, doi agenți de teren buni la toate, și de un puști pe nume Ilan care știa cum să pună la treabă computerele. Apoi au venit Yaakov Rossman și Dina Sarid. Yaakov era șeful „Operațiunilor Speciale". Dina era o bază de date umană a terorismului palestinian și islamic, înzestrată cu darul supranatural de a vedea conexiuni care altora le scăpaseră. Amândoi vorbeau fluent germana.

Mihail Abramov a ajuns agale pe la prânz. Înalt și suplu, cu pielea albă, lipsită de sânge și o privire de gheață, emigrase în Israel din Rusia ca adolescent și intrase în Sayeret Matkal, unitatea de elită a operațiunilor speciale din IDF, forțele armate israeliene. Descris adesea ca un Gabriel fără conștiință, ucisese cu mâna lui câțiva teroriști de frunte din Hamas și Jihadul Islamic Palestinian. Acum îndeplinea misiuni asemănătoare în numele Biroului, cu toate că talentele sale extraordinare nu se limitau la armele de foc. Cu un an înainte

condusese o echipă în Teheran și furase întreaga arhivă nucleară a Iranului.

Era însoțit de Natalie Mizrahi, care se întâmpla să-i fie și soție. Născută și educată în Franța, vorbind fluent dialectul arab din Algeria, renunțase la o carieră medicală promițătoare pentru viața periculoasă de agent sub acoperire al Biroului. Prima sa misiune o dusese la Raqqa, capitala califatului efemer al Statului Islamic, unde se infiltrase în rețeaua de terorism extern a ISIS-ului. Dacă n-ar fi fost Gabriel și Mihail, aceea ar fi fost și ultima ei operațiune.

La fel ca ceilalți membri ai echipei, Natalie nu avea decât o idee vagă despre motivul pentru care fusese chemată la München. Acum, în salonul slab luminat, îl asculta cu mare atenție pe Gabriel, care le povestea cum nu apucase să se bucure de binemeritatul concediu în familie. Chemat la Roma de arhiepiscopul Luigi Donati, aflase că papa Paul al VII-lea, un om care făcuse multe pentru a destrăma cumplita moștenire de antisemitism a Bisericii Catolice, murise în împrejurări misterioase. Deși se îndoia că Sfântul Părinte fusese asasinat, Gabriel acceptase să folosească resursele Biroului pentru a face o investigație neoficială. Asta îl dusese la Florența, unde asistase la uciderea brutală a unui soldat din Gărzile Elvețiene care dispăruse, apoi la Fribourg, unde o scrisoare neterminată căzuse dintr-un tablou înfățișându-l pe Isus în Grădina Ghetsimani.

Scrisoarea se referea la o carte pe care Sanctitatea Sa o descoperise în Arhivele Secrete ale Vaticanului. O carte bazată, după toate aparențele, pe amintirile prefectului roman al Iudeei care l-a condamnat pe Isus la moartea prin răstignire. O carte care contrazicea relatările despre moartea lui Isus din Evangheliile canonice, relatări ce stătuseră la originea a două mii de ani de antisemitism uneori ucigaș.

Cartea lipsea, însă oamenii care o luaseră se ascundeau la vedere. Erau membrii unui ordin catolic secret și reacționar, fondat în sudul Germaniei de un preot care găsise multe lucruri de admirat în politica europeană de extremă dreaptă, în special în național-socialism. Urmașii spirituali ai acestui preot, pe nume Ulrich Schiller, intenționau să preia controlul asupra conclavului papal și să-l aleagă pe unul dintre ei ca pontif suprem al Bisericii Romano-Catolice. Ca șef al Biroului, Gabriel hotărâse că o astfel de evoluție n-ar fi fost în interesul Statului Israel sau al celor 1,5 milioane de evrei din Europa. Prin urmare, intenționa să-l ajute pe prietenul său Luigi Donati să împiedice deturnarea conclavului.

Pentru asta, era nevoie de dovezi incontestabile ale complotului pus la cale de Ordin. Gabriel avea nevoie de informații cel mai târziu joi seara, în ajunul conclavului. Din fericire, identificase doi membri laici implicați în conspirație. Unul era un industriaș german care trăia retras, pe nume Jonas Wolf. Celălalt era Andreas Estermann, un fost agent al BfV.

Estermann avea să ajungă la Café Adagio din Beethovenplatz miercuri la ora 18. Se aștepta să întâlnească un agent de informații elvețian pe nume Christoph Bittel. În locul lui avea să dea de Birou. Imediat după răpire avea să fie adus la casa conspirativă din München pentru a fi interogat. Gabriel hotărâse ca interogarea să nu se limiteze la tatonări. Estermann trebuia să semneze o declarație pe care echipa o pregătise deja, o listă cu amănuntele complotului urzit de Ordin pentru a manipula rezultatul votului din conclav. Ca profesionist retras din activitate, n-avea să se lase convins cu ușurință. Era nevoie de pârghii. Echipa trebuia să le găsească și pe acestea. Totul într-un interval de numai treizeci de ore.

Nu s-a auzit niciun cuvânt de protest și n-a fost pusă nicio întrebare. În schimb, și-au pornit

laptopurile, au stabilit legături securizate cu Tel Avivul și s-au apucat de lucru. După două ore, pe când o ninsoare blândă albea peluzele din Englischer Garten, au făcut primul pas.

37.

MÜNCHEN

E-mailul care a aterizat pe telefonul lui Andreas Estermann peste câteva secunde părea să fi fost trimis de Christoph Bittel. În realitate, fusese trimis de un hacker în vârstă de douăzeci și doi de ani, care studiase la MIT, de la Unitatea 8200 din Tel Aviv. Mesajul a rămas neatins aproape douăzeci de minute, destul ca Gabriel să se teamă de ce e mai rău. În cele din urmă, Estermann l-a deschis și a dat clic pe fișierul atașat, o fotografie veche de un deceniu de la o reuniune a spionilor elvețieni și germani la Berna. Astfel, a dezlănțuit atacul unui virus sofisticat, care a preluat pe loc controlul asupra sistemului de operare al telefonului. În câteva minute, trimitea de zor e-mailuri, SMS-uri, informații GPS, metadatele telefonului și istoricul căutărilor pe internet dintr-un an întreg, totul fără știrea proprietarului. Unitatea a trimis materialul pe o linie securizată de la Tel Aviv la locuința conspirativă, împreună cu transmisia în direct prin camera de luat vederi și prin microfonul aparatului. Puteau să cerceteze în voie până și calendarul lui Estermann, trecut și viitor. În seara de miercuri avea o singură întâlnire: băuturi la Café Adagio, ora 18.

Lista cu contactele lui Estermann conținea numărul de mobil privat al episcopului Hans Richter și pe cel al secretarului lui, părintele Markus Graf. Amândoi au fost victimele atacului cu viruși lansat de Unitatea 8200, la fel și

cardinalul *camerlengo* Domenico Albanese și cardinalul arhiepiscop Franz von Emmerich al Vienei, cel pe care Ordinul îl alesese să fie noul papă.

Contactele lui Estermann le-au permis membrilor echipei să constate amploarea zonei de influență a Ordinului. Era ca și cum le-ar fi căzut în brațe o versiune electronică a catastifului legat în piele al părintelui Schiller. Printre personalitățile ale căror numere de telefon private apăreau în agendă se numărau cancelarul austriac Jörg Kaufmann, prim-ministrul italian Giuseppe Saviano, Cécile Leclerc de la Frontul Popular al Franței, Peter van der Meer de la Partidul Olandez al Libertății și, desigur, Axel Brünner, șeful național-democraților de extremă dreaptă din Germania. Analiza metadatelor telefonului a arătat că Estermann și Brünner vorbiseră de cinci ori în ultima săptămână, o perioadă care a coincis cu creșterea bruscă a lui Brünner în sondajele de opinie germane.

Din fericire pentru echipă, Estermann își desfășura o mare parte din corespondența personală și profesională prin intermediul SMS-urilor. Pentru comunicațiile secrete folosea un serviciu care promitea codificare totală și confidențialitate deplină, promisiune pe care Unitatea 8200 o golise de mult de sens. Nu numai că echipa putea să-i citească în direct mesajele actuale, dar putea să le vadă și pe cele șterse.

Numele lui Gabriel apărea în prim-plan în câteva conversații, ca și cel al lui Luigi Donati. De fapt, Donati apăruse în sistemul de avertizare inițială al Ordinului la scurt timp după moartea Sfântului Părinte. Ordinul știuse de sosirea lui Gabriel la Roma și de prezența lui la Florența. Aflase de vizita la părintele Erich, preotul din satul elvețian Rechthalten. Telefonul trăda faptul că și Estermann fusese în Elveția. Informațiile de pe GPS arătau că petrecuse patruzeci și nouă de

minute în Café du Gothard din Fribourg în sâmbăta de după moartea Sfântului Părinte. După aceea s-a dus la Bonn, unde și-a închis telefonul pe o perioadă de două ore și cincizeci și șapte de minute.

Pe de altă parte, Estermann părea să aibă o viață personală impecabilă. Echipa n-a găsit nicio dovadă că avea vreo amantă sau că îndrăgea pornografia. Estermann urmărea avid știrile, însă înclina clar spre dreapta. Câteva dintre site-urile germane pe care intra zilnic prezentau povești false sau amăgitoare care ațâțau opinia publică împotriva imigranților musulmani și stângii politice. În rest, istoricul căutărilor lui pe internet nu a scos la iveală nimic blamabil.

Dar niciun om nu-i perfect, și puțini sunt cei care nu au cel puțin o slăbiciune. A reieșit că a lui Estermann erau banii. Analiza mesajelor lui codificate a arătat că era în contact regulat cu un anume Herr Hassler, proprietarul unei bănci particulare din Principatul Liechtenstein. Analiza înregistrărilor lui Herr Hassler, efectuată fără consimțământul lui, a dezvăluit existența unui cont pe numele lui Estermann. Echipa găsise numeroase astfel de conturi împrăștiate prin lume, însă cel din micul Liechtenstein era deosebit.

— Soția lui Estermann, Johanna, este titularul, a zis Dina Sarid.

— Care este balanța actuală? a întrebat Gabriel.

— Ceva mai mult de un milion și jumătate.

— Când a fost deschis?

— Acum vreo trei luni. A făcut șaisprezece depuneri. Fiecare de exact o sută de mii de euro. După părerea mea, vămuiește plățile pe care le face cardinalilor.

— Și Banca Vaticanului?

— În conturile a doisprezece cardinali-electori au intrat în ultimele șase săptămâni sume mari. Patru au fost de peste un milion. Restul, în jur de

opt sute de mii. Toate pot fi urmărite până la Estermann.

Sursa fundamentală a banilor era însă conglomeratul secret cu baza în München pe care Alessandro Ricci îl descrisese ca pe brațul corporatist al Ordinului Sfânta Elena. Eli Lavon, cel mai experimentat investigator financiar al echipei, și-a luat sarcina să străpungă apărarea companiei. Era formidabilă, ceea ce n-a fost o surpriză. La urma urmei, își mai măsurase o dată inteligența cu a Ordinului. Cu douăzeci de ani în urmă fusese în dezavantaj clar. Acum avea de partea sa Unitatea 8200 și cunoștea numele lui Jonas Wolf.

Omul de afaceri german s-a dovedit a fi la fel de evaziv ca firma care îi purta numele, începând cu elementele de bază ale biografiei. Din câte știa Lavon, Wolf se născuse *undeva* în Germania, *cândva* în timpul războiului. Studiase la Universitatea din Heidelberg – Lavon era sigur de asta – și avea un doctorat în matematică aplicată. Își cumpărase prima companie, o mică firmă farmaceutică, în 1970, cu banii împrumutați de un prieten. În decurs de zece ani se extinsese la transporturi navale, producție și construcții. Iar la jumătatea anilor ’80 era un om extraordinar de bogat.

A cumpărat o casă veche și elegantă în districtul Maxvorstadt din München și o vale, sus, în Obersalzberg, la nord de Berchtesgaden. Avea de gând să creeze un refugiu măreț pentru familie și urmași. Dar când soția și cei doi fii au fost uciși în accidentul unui avion particular, în 1988, reduta alpină a lui Wolf i-a devenit închisoare. O dată sau de două ori pe săptămână se ducea cu elicopterul la sediul grupului Wolf din nordul Münchenului, dar în cea mai mare parte a timpului rămânea în Obersalzberg, înconjurat de mica sa armată de paznici. Nu dăduse vreun interviu în mai bine de douăzeci de ani, de la apariția unei autobiografii

neautorizate care îl acuza că aranjase prăbușirea avionului în care i-a murit familia. Reporterii care au încercat să forțeze ușile încăperilor încuiate ale trecutului său s-au confruntat cu ruina financiară sau, în cazul unei jurnaliste britanice prea insistente, cu violența fizică. Circulau multe zvonuri despre implicarea lui Wolf în moartea jurnalistei – fusese ucisă în vreme ce mergea cu bicicleta în zona rurală din Devon de un șofer care fugise de la locul accidentului –, însă n-au apărut niciodată dovezi.

Lui Eli Lavon povestea ascensiunii spectaculoase a lui Jonas Wolf îi părea prea frumoasă ca să fie adevărată. Un prim detaliu suspect era împrumutul pe care-l primise acesta ca să-și cumpere prima firmă. Lavon avea o bănuială, bazată pe experiența câștigată cu trudă, că banii veniseră de la un concern cu baza în cantonul Zug, cunoscut sub numele Ordinul Sfânta Elena. În plus, Lavon credea – din nou, era o presupunere bazată pe informații solide – că Grupul Wolf era mult mai mare decât se știa.

Dat fiind că era o companie complet privată, care nu luase niciodată un credit de la o bancă germană, opțiunile de investigare erau restrânse. Însă telefonul lui Estermann a deschis multe uși în rețeaua de computere a firmei, care altfel ar fi putut să rămână închise chiar și pentru cyber-detectivii Unității 8200. Puțin după ora opt din acea seară au reușit să pătrundă în baza de date personală a lui Jonas Wolf și au dat de cheile împărăției, un document de două sute de pagini care prezenta detaliat posesiunile globale ale companiei și venitul uluitor pe care îl produceau.

— Profit în valoare de două miliarde și jumătate doar în ultimul an, a anunțat Lavon. Și unde credeți că merge totul?

În seara aceea echipa a lăsat deoparte munca pentru un scurt interval, destul ca să se bucure împreună de o masă în familie. Mihail Abramov și

Natalie Mizrahi au lipsit, pentru că luau cina la Café Adagio, în Beethovenplatz. Era la subsolul unei clădiri galbene de pe latura nord-vestică a pieței. Ziua servea produse de bistrou, dar seara era unul dintre cele mai populare baruri din cartier. Mihail și Natalie au declarat că, deși mâncarea era mediocră, probabilitatea succesului răpirii unui client era destul de mare.

— Trei stele Michelin, a spus zeflemitor Mihail când s-au întors în casa conspirativă. Dacă Estermann vine la Café Adagio singur, pleacă de acolo în partea din spate a unei dube.

Echipa a primit vehiculul respectiv, o dubă Mercedes, a doua zi dimineața la ora nouă, împreună cu două berline Audi A8, patru scutere BMW, un set de plăci de înmatriculare germane false, patru pistoale Jericho de calibrul 0.45, un pistol-mitralieră compact Uzi Pro și un Beretta de 9 mm cu patul din lemn de nuc.

În acel moment, tensiunea din casa conspirativă a părut să salte cu câteva grade. Așa cum se întâmpla adesea, starea de spirit a lui Gabriel s-a înrăutățit pe măsură ce se apropia ora zero. Mihail i-a amintit că în urmă cu un an, într-un depozit dintr-un district comercial mohorât din Teheran, o echipă de șaisprezece oameni spărsese cu aparatul de sudură treizeci și două de seifuri și luase câteva sute de CD-uri și milioane de pagini de documente. Apoi echipa încărcase materialele într-un camion și le dusese pe țărmul Mării Caspice, unde aștepta o navă. Operațiunea șocase lumea întreagă, dovedind încă o dată că Biroul putea să dea lovitura oriunde voia, până și în capitala celui mai mare dușman al Israelului.

— Și câți iranieni a trebuit să omorâți ca să ieșiți vii din țară?

— Amănunte, amănunte, a zis Mihail cu dispreț. Chestia e că putem face asta cu ochii închiși.

— Aș prefera s-o faceți cu ochii deschiși. Asta ne va crește mult șansele de succes.

La prânz, Gabriel a reușit să se convingă pe sine că erau osândiți la eșec, că avea să-și petreacă restul vieții într-o celulă dintr-o închisoare germană pentru prea multe delicte ca să fie amintite, un sfârșit nedemn al unei cariere glorioase. Eli Lavon a diagnosticat corect sursa disperării șefului său, pentru că și el suferea de aceeași boală. Era Münchenul, și-a zis Lavon. Și era cartea.

Niciodată nu era departe de gândurile lor, mai ales de ale lui Lavon. Nu era niciun membru în echipă a cărui viață să nu fi fost schimbată de cea mai îndelungată ură. Aproape toți își pierduseră rude în flăcările Holocaustului. Unii se născuseră doar pentru că unul dintre membrii familiei avusese voința de a supraviețui. La fel ca Isabel Feldman, singura rămasă în viață dintre copiii lui Samuel Feldman, care dăduse Ordinului Sfânta Elena o mică avere în lichidități și obiecte de valoare în schimbul unor false certificate de botez și false promisiuni de protecție.

O altă astfel de femeie a fost Irene Frankel. Născută la Berlin, a fost deportată la Auschwitz în toamna anului 1942. Părinții ei au fost gazați la sosire, însă Irene Frankel a plecat din Auschwitz în Marșul Morții, în ianuarie 1945. A ajuns în noul stat Israel în 1948. Acolo a întâlnit un bărbat din München, un scriitor, un intelectual care fugise în Palestina înainte de război. În Germania numele lui fusese Grünberg, dar în Israel și-a luat numele Allon. După căsătorie au jurat că vor avea șase copii, câte unul pentru fiecare milion asasinat, însă pântecul ei n-a putut să poarte decât unul. Irene a ales să-l numească Gabriel, mesagerul lui Dumnezeu, cel care a interpretat viziunile lui Daniel.

La ora două și-au dat seama că de câteva minute nimeni nu-l mai văzuse pe Gabriel și nu-i mai auzise vocea. O căutare rapidă prin casă a arătat că nu era acolo, iar când l-au sunat n-a răspuns.

Unitatea 8200 a confirmat că telefonul lui era deschis și se deplasa agale prin Englischer Garten. Eli Lavon și-a dat seama imediat unde se ducea. Copilul lui Irene Frankel voia să vadă locul în care se întâmplase. Lavon nu-l putea învinui. Suferea și el de aceeași boală.

38.

MÜNCHEN

În iulie 1935, la doi ani după ce a pus stăpânire pe Germania prin alegeri, Adolf Hitler a declarat oficial Münchenul „Capitala Mișcării". Legăturile orașului cu național-socialismul erau incontestabile. Partidul nazist s-a format în München în anii turbulenți de după înfrângerea Germaniei în Primul Război Mondial. Și München, în toamna lui 1923, a fost locul în care Hitler a condus „Puciul de la berărie", care a eșuat, ducând la scurta lui întemnițare în închisoarea Landsberg. Acolo a scris primul volum din *Mein Kampf,* acel manifest dezlânat unde îi descria pe evrei ca pe niște virusuri care trebuie să fie exterminate. În primul an în funcția de cancelar, în care a transformat Germania într-o dictatură totalitară, s-au vândut peste un milion de exemplare ale cărții.

Pe parcursul celor cincisprezece ani catastrofali ai epocii naziste, Hitler a făcut vizite frecvente la München. Păstrase un apartament mare, plin de obiecte de artă, în Prinzregentenplatz, numărul 16, și a comandat construirea unei clădiri de birouri pentru uz personal care dădea spre Königsplatz. Numită *Führerbau*[25], conținea apartamente la dispoziția lui Hitler și a adjunctului său, Rudolf Hess, precum și un hol central imens cu scări gemene care duceau la o sală de conferințe. Prim-

ministrul britanic Neville Chamberlain a semnat Acordul de la München în *Führerbau,* pe 30 septembrie 1938. La întoarcerea la Londra a prezis că acordul va aduce „pace în vremurile noastre”. Peste un an, Wehrmachtul invada Polonia, azvârlind lumea în război și declanșând seria de evenimente care aveau să ducă la distrugerea evreilor Europei.

Două raiduri de bombardament devastatoare efectuate de Aliați în aprilie 1944 au transformat orașul în ruine, dar, cumva, *Führerbau* a supraviețuit. Imediat după război, Aliații au folosit-o ca depozit pentru obiectele de artă prădate de naziști. Acum era sediul unei respectate școli de muzică și teatru, în care pianiști, violonceliști, violoniști și actori își șlefuiau măiestria în încăperile prin care pășiseră cândva ucigașii. De-a lungul fațadei plumburii a clădirii se înșirau biciclete, iar la baza scării principale stăteau doi polițiști münchenezi cu mutre plictisite. Niciunul nu i-a dat atenție bărbatului de talie medie care s-a oprit să citească programul recitalurilor viitoare.

A mers mai departe, pe lângă Alte Pinakothek, muzeul de artă de talie mondială al Münchenului, apoi a cotit la stânga pe Hessstrasse. După zece minute a zărit turnul modern care se înalță deasupra Parcului Olimpic. Vechiul Sat Olimpic era la nord, nu departe de sediul BMW și de un conglomerat german foarte bogat, cunoscut ca Grupul Wolf. A găsit Connollystrasse și a mers pe ea până la blocul de locuințe de două etaje aflat la numărul 31.

Clădirea fusese transformată de mult în cămin studențesc, însă la începutul lui septembrie 1972 îi găzduise pe membrii echipei olimpice a Israelului. La ora 4.30, pe 5 septembrie, opt teroriști palestinieni îmbrăcați în treninguri au escaladat un gard care nu era păzit. Aveau genți de voiaj cu puști Kalașnikov, pistoale semiautomate Tokarev

și grenade de mână de fabricație sovietică și au folosit o cheie furată ca să descuie ușa apartamentului numărul 1. Doi israelieni, antrenorul de lupte greco-romane Moshe Weinberg și halterofilul Yossef Romano, au fost uciși în primele clipe ale asediului. Alți nouă au fost luați ostatici.

În restul acelei zile, pe când oamenii din întreaga lume se uitau la televizor cu groază, autoritățile germane au negociat cu doi teroriști foarte bine deghizați – unul numit Issa, celălalt Tony –, în vreme ce peste drum continuau Jocurile Olimpice. În cele din urmă, la ora zece seara, ostaticii au fost duși cu elicopterul la Baza Aeriană Fürstenfeldbruck, unde poliția germană organizase o operațiune de salvare prost gândită. S-a încheiat cu moartea tuturor celor nouă israelieni.

La câteva ore de la masacru, prim-ministrul Israelului, Golda Meir, i-a ordonat unui agent legendar al Biroului, pe nume Ari Shamron, să „trimită băieții". Numele de cod al operației a fost „Urgia lui Dumnezeu", expresie aleasă de Shamron ca să confere misiunii lustrul aprobării divine. Unul dintre băieți era un tânăr pictor talentat de la Academia de Pictură și Desen Bezalel, pe nume Gabriel Allon. Altul era Eli Lavon, un arheolog promițător specializat în domeniul biblic. În jargonul echipei, bazat pe ebraică, Lavon era un *ayin,* căutător de urme. Gabriel era un *aleph,* asasin. Timp de trei ani și-au urmărit prada prin Europa Occidentală și Orientul Mijlociu, omorând noaptea și la lumina zilei, trăind cu teama că în orice clipă puteau să fie arestați de autoritățile locale și acuzați de crimă. În total, au murit de mâna lor doisprezece oameni. Gabriel a ucis el însuși șase teroriști cu un pistol Beretta de calibrul 0.22. Ori de câte ori a fost posibil, și-a împușcat victima de unsprezece ori, câte un glonț pentru fiecare evreu asasinat la München. Când s-a întors în Israel, în sfârșit, avea

tâmplele încărunțite. Lavon a rămas cu numeroase tulburări provocate de stres, inclusiv un ulcer care-i făcea probleme până în ziua de azi.

S-a furișat fără zgomot până la Gabriel și i s-a alăturat în fața casei cu numărul 31 de pe Connollystrasse.

— În locul tău, n-aș mai face asta, Eli. Ai noroc că nu te-am împușcat.

— M-am străduit să fac un pic de zgomot.

— Străduiește-te mai mult data viitoare.

Lavon a ridicat privirea spre balconul apartamentului 1.

— Vii des aici?

— De fapt, a trecut ceva vreme.

— Câtă?

— O sută de ani, a zis Gabriel distant.

— Eu vin aici de fiecare dată când sunt în München. Și întotdeauna mă gândesc la același lucru.

— Care anume, Eli?

— Echipa noastră olimpică n-ar fi trebuit să fie cazată în clădirea asta. Era prea izolată. Le-am împărtășit nemților îngrijorarea noastră cu câteva săptămâni înainte de începerea Olimpiadei, dar ne-au asigurat că atleții noștri vor fi în siguranță. Din păcate, nu s-au ostenit să ne spună că serviciul de informații german primise de la un informator palestinian pontul că echipa Israelului era vizată.

— Trebuie să le fi ieșit din minte.

— De ce nu ne-au prevenit? De ce n-au luat măsuri ca să ne protejeze atleții?

— Spune-mi tu de ce.

— Nu ne-au spus, a zis Lavon, din cauză că nu voiau să le stricăm petrecerea de ieșire în societate de după război. O amenințare împotriva urmașilor aceluiași popor pe care încercaseră să-l extermine cu doar treizeci de ani înainte n-ar fi dat deloc bine. Amintește-ți, serviciul german de informații și securitate a fost fondat de oameni ca Reinhard Gehlen. Oameni care au lucrat pentru Hitler și

naziști. Oameni de dreapta care urau în aceeași măsură comunismul și evreii. Nu-i de mirare că au fost atrași de cineva ca Andreas Estermann. S-a răsucit spre Gabriel. Ai observat cumva care a fost ultima lui slujbă înainte de retragere?

— Șeful Departamentului Doi, divizia antiextremism.

— Și atunci de ce stă atâta timp la telefon cu unul de teapa lui Axel Brünner? Și de ce are numărul de mobil privat al fiecărui lider de extremă dreaptă din Europa? După un moment de gândire, Lavon a adăugat: Și de ce și-a închis telefonul timp de trei ore la Bonn în seara trecută?

— Poate că are o iubită acolo.

— Estermann? E băiat de altar.

— Băiat de altar doctrinar.

Lavon și-a ridicat privirea încă o dată spre fațada clădirii. La fereastra apartamentului 1 ardea o lumină.

— Te-ai gândit vreodată cât de diferite ar fi fost viețile noastre dacă nu s-ar fi întâmplat asta?

— München?

— Nu, a răspuns Lavon. *Totul.* Două mii de ani de ură. Am fi la fel de mulți ca stelele de pe cer și nisipul de pe plajă, întocmai așa cum i-a promis Dumnezeu lui Avraam. Aș locui într-un apartament din centrul Vienei, lider în domeniul meu, bărbat distins. Mi-aș petrece după-amiezile sorbind cafea și mâncând ștrudel la Café Sacher, iar serile, ascultând Mozart și Haydn. Din când în când m-aș duce la o galerie și aș privi lucrările unui renumit pictor din Berlin pe nume Gabriel Frankel, fiul lui Irene Frankel, nepotul lui Viktor Frankel, poate cel mai mare pictor german din secolul douăzeci. Cine știe? Aș putea chiar să fiu destul de bogat ca să cumpăr unul sau două dintre tablourile lui.

— Mă tem că nu așa merge viața, Eli.

— Presupun că nu. Dar ar fi prea mult dacă am cere să nu ne mai urască? De ce antisemitismul este iar în ascensiune în Europa? De ce nu ești în

siguranță ca evreu în această țară? De ce a dispărut rușinea Holocaustului? De ce nu se termină niciodată?

— Opt cuvinte, a zis Gabriel.

Intre ei s-a lăsat tăcerea. Lavon a fost cel care a spart-o.

— Unde crezi că este?

— Evanghelia după Pilat?

Lavon a încuviințat din cap.

— Cine știe, poate-i ascunsă într-un horn.

— Cât de potrivit. Tonul lui Lavon era neobișnuit de amar. A dat să aprindă o țigară, dar s-a oprit, spunând: Se înțelege de la sine că naziștii au fost cei care i-au anihilat pe evreii din Europa. Dar ei n-ar fi putut să pună în aplicare Soluția Finală dacă pământul n-ar fi fost deja arat de creștinătate. Executanții benevoli ai lui Hitler aveau în spate secole de învățături ale Bisericii despre răul întruchipat de evrei. Catolicii austrieci au reprezentat un număr disproporționat de ofițeri din lagărele de concentrare, și rata de supraviețuire a evreilor a fost mult mai mică în țările catolice.

— Însă mii de catolici și-au riscat viața ca să ne apere.

— E adevărat. Au ales să acționeze din proprie inițiativă, nu să aștepte încurajarea papei lor. Ca urmare, și-au salvat Biserica din abisul moral. Ochii lui Lavon au cercetat vechiul Sat Olimpic. Ar trebui să ne întoarcem la casa conspirativă. Curând se întunecă.

— S-a întunecat deja, a zis Gabriel.

Lavon și-a aprins, în cele din urmă, țigara.

— De ce crezi că și-a închis telefonul timp de trei ore în seara aceea?

— Estermann?

Lavon a încuviințat.

— Nu știu, a răspuns Gabriel. Dar am de gând să-l întreb.

— Poate că ar trebui să-l întrebi și de Evanghelia după Pilat.

— Nu-ți face griji, Eli. Așa o să fac.

•

Când Gabriel și Eli s-au întors în casa conspirativă, membrii echipei de răpire erau adunați în living, îmbrăcați pentru o seară într-o cafenea la modă din Beethovenplatz. Nu se vedeau semne de nervozitate, în afară de răpăitul necontenit al degetului arătător al lui Mihail pe brațul fotoliului în care ședea. Asculta cu atenție vocea lui Andreas Estermann, care le cerea subordonaților săi să întărească securitatea în toate unitățile Grupului Wolf, în special la uzinele chimice. Se părea că Estermann primise o avertizare de la unul dintre vechile sale contacte din BfV, mesaj pe care echipa îl interceptase. Începuseră să clipească luminițele roșii în sistem.

La cinci și un sfert clipea luminița roșie și în casa conspirativă. Membrii echipei de răpire au plecat așa cum veniseră – pe rând, singuri sau câte doi, ca să nu atragă atenția vecinilor. La 17.45 ajunseseră cu toții în locurile prestabilite.

Ținta lor a plecat de la sediul Grupului Wolf după șaptesprezece minute. Gabriel i-a urmărit pe un laptop traseul, o luminiță albastră pâlpâitoare care se deplasa pe harta Münchenului, mulțumită telefonului piratat. Aparatul îi oferise deja toate informațiile de care avea nevoie pentru a împiedica Ordinul Sfânta Elena să deturneze conclavul. Totuși, mai erau vreo două lucruri pe care Andreas Estermann trebuia să le clarifice. Dacă era cât de cât inteligent, n-avea să se împotrivească. Gabriel era într-o dispoziție periculos de proastă. La urma urmei, se aflau la München. Capitala Mișcării. Orașul prin care au pășit cândva ucigașii.

39.

BEETHOVENPLATZ, MÜNCHEN

Un pic mai la nord de gara centrală din München, traficul s-a blocat brusc. Era alt punct de control al poliției. Existau câteva în oraș, mai ales în apropierea nodurilor de transport și în piețe, unde se adunau mulți pietoni. Întreaga țară era agitată, adunându-și forțele pentru următorul atac. Până și specialiștii de la BfV, vechiul loc de muncă al lui Andreas Estermann, nutreau convingerea că explozia altei bombe era inevitabilă. Estermann era de aceeași părere. De fapt, avea motive să creadă că următorul atac se va produce chiar a doua zi de dimineață, probabil la Köln. Dacă reușea, distrugerile fizice și numărul morților aveau să sfâșie însuși sufletul țării, să atingă un nerv străvechi. Nimic nu avea să mai fie la fel după acel 11 Septembrie al Germaniei.

Estermann s-a uitat la ceasul de pe telefon, apoi a șoptit o înjurătură. Imediat i-a cerut iertare lui Dumnezeu. Regulile stricte ale Ordinului interziceau orice formă de blasfemie, nu doar luarea numelui Domnului în deșert. Estermann nu fuma și nu punea gura pe alcool, iar postul și exercițiile fizice regulate îl ajutau să nu se îngrașe, în ciuda slăbiciunii sale pentru mâncărurile germane tradiționale. Soția sa, Johanna, era și ea membră a Ordinului, la fel și cei șase copii. Mărimea familiei lor era neobișnuită în Germania modernă, unde rata natalității scăzuse sub pragul care să permită creșterea demografică.

Estermann s-a uitat din nou la ceas: 18.04. A format numărul lui Christoph Bittel, dar n-a răspuns nimeni, așa că i-a trimis un SMS, explicând că plecase de la birou mai târziu decât avusese de gând și acum era blocat în trafic. Bittel a răspuns imediat, afirmând că și el era în întârziere. Lucrul acesta nu-i stătea în fire. De obicei, Bittel era punctual ca un ceas elvețian.

În cele din urmă, mașinile au înaintat un pic, permițându-i să vadă motivul blocajului. Polițiștii cercetau o dubă din fața intrării în gară. Pasagerii, doi tineri arabi sau turci, erau culcați pe asfalt, cu brațele și picioarele desfăcute. Bucuria lui Estermann n-a fost mică văzându-i în acea situație neplăcută. În copilărie rareori zărea în München un străin, mai ales unul cu pielea cafenie sau neagră. Asta s-a schimbat în anii ’80, când s-au deschis ecluzele. Acum locuiau în Germania douăsprezece milioane de imigranți, cincisprezece la sută din populație. Majoritatea copleșitoare erau musulmani. Dacă tendința actuală nu se inversa, în curând germanii aveau să fie o minoritate în propria lor țară.

Estermann a cotit pe Goethestrasse, o stradă liniștită mărginită de case vechi și elegante, și a parcat la bordură la ora șase și zece. A mai pierdut trei minute ca să ia bonul din parcometru și alte două mergând până la Café Adagio. Era o sală slab luminată, cu câteva mese aranjate în jurul unei estrade pe care, mai târziu în acea seară, avea să cânte un trio de jazz din America. Lui Estermann nu-i plăcea jazzul. Nu-i plăceau prea mult nici clienții obișnuiți din Café Adagio. La o masă întunecată din colț, două femei – cel puțin așa lăsau impresia – se sărutau. La două mese de ele ședeau doi bărbați. Unul avea o față dură, ciupită de vărsat. Celălalt era subțire ca o trestie. Păreau est-europeni, poate evrei. Cel puțin nu erau homosexuali. Estermann îi ura pe homosexuali chiar mai mult decât pe evrei și musulmani.

Bittel nu se vedea pe nicăieri. Estermann s-a așezat la masa cea mai îndepărtată de ceilalți clienți. În cele din urmă, o fată tatuată, cu părul violet, s-a apropiat alene și l-a privit în tăcere câteva momente, ca și cum ar fi așteptat ca el să rostească parola secretă.

— Coca-cola dietetică.

După plecarea chelneriței, Estermann s-a uitat la telefon. Unde mama naibii era Bittel? Și, pentru numele lui Dumnezeu, de ce alesese un asemenea loc pentru întâlnire?

•

Stinghereala lui Estermann era atât de vizibilă, încât Gabriel a mai așteptat zece minute până să-l anunțe pe neamț că, din cauza unei urgențe la serviciu, Christoph Bittel nu putea să ajungă la întâlnire. Fața lui Estermann, văzută prin camera video a telefonului său piratat, s-a schimonosit. A trimis un răspuns tăios, a aruncat pe masă o bancnotă de cinci euro și s-a repezit în stradă. Foc și pară, a mers cu pași apăsați pe Goethestrasse spre mașina sa, unde furia i-a dat în clocot.

Un bărbat ședea pe capotă, cu ghetele proptite pe bara de protecție, și între picioarele lui era o fată. Pielea lui albă era luminoasă în lumina felinarului stradal. Fata avea pielea foarte întunecată, ca o arăboaică. Mâinile îi erau așezate pe coapsele bărbatului. Gura ei o acoperea pe a lui.

Estermann nu avea să-și mai amintească prea multe din ce s-a petrecut apoi. A fost un schimb de cuvinte, urmat de un schimb de lovituri. Estermann a dat un singur pumn la nimereală, dar a încasat câteva lovituri zdravene cu coatele și genunchii, bine țintite.

Scos din joc, s-a năruit pe asfalt. De undeva s-a materializat o dubă. Estermann a fost azvârlit în spatele ei ca morții din război. A simțit o durere puternică în gât, și vederea i s-a tulburat. Ultimul lucru pe care l-a reținut înainte să-și piardă cunoștința a fost fața femeii. Era arăboaică, nu încăpea nicio îndoială. Estermann îi ura pe arabi. Aproape la fel de mult cât îi ura pe evrei.

40.

MÜNCHEN

Spionilor le place să spună că nu există o operațiune sub acoperire care să fie perfectă. Cel mai bun lucru pe care poate să-l facă un planificator prudent este să limiteze riscurile de eșec și dare în vileag – sau, și mai rău, de arestare și judecare. Uneori, respectivul acceptă conștient un mic risc atunci când viețile sunt în cumpănă sau cauza sa e dreaptă. Și uneori trebuie să se resemneze cu gândul că un dram de întâmplare norocoasă, de soartă, va hotărî dacă nava sa ajunge cu bine în port sau se sfărâmă de stânci.

În seara aceea, la München, Gabriel a făcut exact un astfel de târg cu zeii operațiunilor. Da, îl momise pe Andreas Estermann la Café Adagio pentru ceea ce credea că este o întâlnire cu o veche cunoștință. Dar Estermann, nu Gabriel și echipa lui, a fost cel care a ales locul răpirii. Din fericire, Estermann a ales bine. Nu exista o cameră de supraveghere a traficului care să-i înregistreze dispariția și niciun alt martor în afara unui șoricar de la fereastra unui bloc de alături.

Peste nouăzeci de minute, după o scurtă oprire în zona rurală din vestul Münchenului ca să schimbe plăcuțele de înmatriculare, duba s-a întors la casa conspirativă de lângă Englischer Garten. Legat fedeleș și cu ochii acoperiți, Andreas Estermann a fost dus într-o celulă improvizată la subsol. În mod normal, Gabriel l-ar fi lăsat acolo o zi sau două, ca să cugete la soarta sa în lipsa vederii, sunetelor și somnului. Însă la ora zece și jumătate i-a cerut lui Natalie să-l trezească. Ea i-a injectat un stimulent ușor, împreună cu o substanță calmantă. O substanță care să-i distorsioneze simțul realității. O substanță care să-i dezlege limba.

Ca urmare, Estermann nu s-a împotrivit când Mordecai și Oded l-au legat pe un scaun de metal din afara celulei. De cealaltă parte a mesei ședea

Gabriel, flancat de Yaakov Rossman și Eli Lavon. În spatele lui era un telefon Solaris montat pe un trepied. Estermann, legat la ochi, nu știa nimic din toate astea. Știa doar că se afla într-un mare necaz. Totuși, problema cu care se confrunta era ușor de rezolvat. Nu era nevoie decât de semnătura lui pe o declarație. O listă cu amănunte. Nume și cifre.

La ora 22.34 inchizitorul lui Estermann a vorbit pentru prima dată. Camera de luat vederi a prins expresia de pe partea din fața germanului care nu era acoperită. Mai târziu, caseta video avea să fie analizată de specialiștii de pe bulevardul Regele Saul. Toți au fost de acord în privința unui punct. Era o expresie de ușurare profundă.

•

Cu toate că era blestemat să aibă o memorie fără cusur, lui Gabriel îi era greu uneori să-și amintească exact chipul mamei sale. Două dintre autoportretele ei atârnau în dormitorul lui din Ierusalim. În fiecare seară, înainte de culcare, o vedea așa cum se văzuse ea, un personaj chinuit redat în stilul expresioniștilor germani.

La fel ca multe tinere care au supraviețuit Holocaustului, i-a fost greu să facă față cerințelor creșterii unui copil. Avea înclinație spre melancolie și schimbări de dispoziție violente. Nu putea să arate plăcere în ocaziile festive și nu se atingea de mâncăruri sau băuturi copioase. Purta întotdeauna un bandaj pe brațul stâng, peste tatuajul decolorat. *29395…* Îl numea semnul ei de slăbiciune evreiască. Emblema ei de rușine evreiască.

Pictura, la fel ca rolul de mamă, devenise un chin. Gabriel obișnuia să stea pe podea, la picioarele ei, mâzgălind pe caietul său de schițe, în vreme ce Irene lucra la șevalet. Ca să-și abată atenția, îi spunea povești din copilăria petrecută la Berlin. Îi vorbea lui Gabriel în germană, cu puternicul ei accent berlinez. Fusese prima limbă a lui Gabriel, și chiar și acum era limba în care visa.

Italiana lui, deși fluentă, avea o urmă vagă, dar inconfundabilă, de accent străin. Nu și germana. Oriunde s-ar fi dus prin țară, nimeni n-ar fi zis că era altceva decât un vorbitor nativ al limbii, unul crescut în centrul Berlinului.

În mod clar, și Andreas Estermann presupusese că așa stăteau lucrurile, ceea ce-i provocase expresia nepotrivită de ușurare. S-a topit rapid după ce Gabriel a început să vorbească. Fără să se prezinte, i-a dat de înțeles că era un membru secret al Ordinului Sfânta Elena căruia Herr Wolf și episcopul Richter îi ceruseră să investigheze anumite nereguli financiare care le atrăseseră atenția de curând. Aceste nereguli țineau de existența unui cont bancar din Principatul Liechtenstein. Gabriel a indicat balanța curentă și datele la care fuseseră făcute depunerile. Apoi a citit cu glas tare mesajele dintre Estermann și bancherul lui particular, Herr Hassler, ca nu cumva neamțul să-și facă iluzia că va scăpa din cârlig.

În cele din urmă, Gabriel și-a îndreptat atenția asupra sursei banilor pe care Estermann îi deturnase de la Ordin. Banii aceia, a spus el, ar fi trebuit să ajungă la cardinalii-electori care fuseseră de acord să-l voteze pe candidatul Ordinului la conclav. La pomenirea numelui prelatului, Estermann a tresărit și s-a apucat să vorbească. Cu o singură obiecție, a confirmat atât existența complotului, cât și numele cardinalului pe care Ordinul îl alesese să fie următorul papă.

— Cum se face că știi că este Emmerich?

— Ce vrei să zici? a întrebat Gabriel.

— Doar câțiva dintre noi sunt la curent cu operațiunea conclavului.

— Mă număr printre ei.

— Dar atunci aș ști cine ești.

— De ce presupui asta?

— Cunosc numele tuturor membrilor secreți ai Ordinului.

— În mod evident, nu așa stau lucrurile.

Gabriel s-a întors la subiectul plăților. Se părea că mai mulți cardinali îi spuseseră cardinalului Albanese că sumele convenite nu apăruseră în conturile lor.

— Dar nu-i cu putință! Părintele Graf mi-a spus săptămâna trecută că toți cardinalii și-au primit banii.

— Părintele Graf lucrează cu mine în această chestiune. Ți-a dat informații eronate la cererea mea.

— Ticălosul!

— Ordinul interzice un astfel de limbaj, Herr Estermann. Mai ales când este vorba despre un preot.

— Te rog să nu-i spui episcopului Richter.

— Nu-ți face griji, va fi micul nostru secret. După o scurtă pauză, Gabriel a reluat: Dar numai dacă îmi spui ce-ai făcut cu banii care trebuiau să ajungă la cardinalii-electori.

— I-am virat în conturile lor, întocmai așa cum mi-au spus Herr Wolf și episcopul Richter. N-am furat nici măcar un euro.

— De ce ar minți cardinalii?

— Nu-i evident? Încearcă să ne șantajeze ca să le dăm mai mulți bani.

— Cum e cu contul din Liechtenstein?

— E un cont operațional.

— De ce e soția ta titularul?

Estermann a tăcut un moment, apoi a întrebat:

— Herr Wolf și episcopul Richter știu de cont?

— Încă nu, a zis Gabriel. Și dacă faci tot ce-ți spun, nici nu vor ști vreodată.

— Ce anume vrei?

— Vreau să-l suni mâine la prima oră pe Herr Hassler și să-i spui să-mi vireze mie banii.

— Da, sigur. Ce altceva?

Gabriel i-a spus.

— Toate cele patruzeci și două de nume? O să stăm aici toată noaptea.

— Trebuie să fii altundeva?

— Soția mea mă așteaptă la cină.

— Mă tem că ai ratat de mult cina.

— Poți cel puțin să-mi scoți legătura de la ochi și pe celelalte?

— Numele, Herr Estermann. Acum.

— Le vrei într-o anumită ordine?

— Ce zici de cea alfabetică?

— Mi-ar fi de ajutor să am telefonul.

— Ești profesionist. N-ai nevoie de telefon.

Estermann și-a ridicat fruntea spre tavan și a tras aer în piept.

— Cardinalul Azevedo.

— Tegucigalpa?

— Nu-i decât un Azevedo în Colegiul Cardinalilor.

— Cât i-ai plătit?

— Un milion.

— Unde-s banii?

— Bank of Panama.

— Următorul?

Estermann și-a înclinat capul într-o parte.

— Ballantine din Philadelphia.

— Cât?

— Un milion.

— Unde-s banii?

— Banca Vaticanului.

— Următorul?

•

Ultimul nume de pe lista lui Estermann a fost cardinalul Péter Zikov, arhiepiscopul de Esztergom-Budapesta, un milion de euro, plătibili în contul său personal de la Banco Popolare, filiala din Ungaria. În total, 42 din cei 116 cardinali-electori care aveau să-l aleagă pe succesorul papei Paul al VII-lea primiseră bani în schimbul voturilor lor. Costul total al operațiunii era un pic sub 50 de milioane de dolari. Fiecare bănuț venea din vistieria Grupului Wolf, conglomeratul global care servea ca braț corporatist al Ordinului Sfânta Elena.

— Și astea sunt toate numele? a tatonat Gabriel. Ești sigur că n-ai lăsat pe nimeni pe dinafară?

Estermann a scuturat din cap.

— Ceilalți optsprezece cardinali care vor vota pentru Emmerich sunt membri ai Ordinului. N-au primit vreo plată în afara stipendiilor lor lunare. După un moment de tăcere, a adăugat: Și mai este arhiepiscopul Donati, desigur. Două milioane de euro. Am depus banii după ce el și israelianul au pătruns în Arhivele Secrete.

Gabriel i-a aruncat o privire lui Eli Lavon.

— Și ești sigur că n-ai depus acei bani într-un cont de care nu știu eu?

— Nu, a zis Estermann. Sunt în contul personal al lui Donati din Banca Vaticanului.

Gabriel a întors o altă pagină din carnet, deși nu se obosise să scrie niciun nume sau cifră.

— Hai să mai parcurgem lista o dată, bine? Ca să fim siguri că nu ne-a scăpat nimeni.

— Te rog, a gemut Estermann. Mă doare groaznic capul de la medicamentele pe care mi le-ați dat.

Gabriel s-a uitat la Mordecai și Oded și le-a spus în germană să-l ducă pe Estermann în celulă. Sus, în salon, a revăzut cu Lavon înregistrarea de pe un laptop.

— Trebuie să te fi molipsit de la hainele alea preoțești pe care le-ai purtat în Arhivele Secrete mai deunăzi. Un moment, până și eu am fost convins că ești membru al Ordinului.

Gabriel a derulat înainte înregistrarea și a apăsat butonul „PLAY”.

„Două milioane de euro. Am depus banii după ce el și israelianul au pătruns în Arhivele Secrete…”

Gabriel a apăsat pe pauză.

— Foarte deștept din partea lor, nu crezi?

— E limpede că n-au de gând să se predea fără să lupte.

— Nici eu.

— La ce te gândești?

— O să stau de vorbă cu el. Între patru ochi, a precizat Gabriel.

— Avem tot ce ne trebuie, a zis Lavon. Hai să plecăm de aici înainte ca un polițist german simpatic să bată la ușă și să ne întrebe dacă știm ceva despre dispariția unui funcționar de rang înalt al Grupului Wolf.

— Nu-i putem da drumul până ce nu se ridică fum alb din hornul Capelei Sixtine.

— Atunci o să-l legăm de un copac undeva în Alpi, pe drumul spre Roma. Cu un pic de noroc, n-o să-l găsească nimeni până se topesc ghețarii.

Gabriel a clătinat din cap.

— Vreau să știu de ce are numărul de telefon personal al fiecărui lider de extremă dreaptă important din Europa Occidentală. Și vreau cartea aceea.

— A urcat pe un horn. Tu însuți ai spus-o.

— La fel ca bunicii mei.

Gabriel s-a răsucit, fără să mai spună nimic, și s-a îndreptat spre pivniță. Acolo le-a spus lui Mordecai și Oded să-l scoată pe Estermann din celulă. Din nou germanul nu s-a opus când a fost legat pe scaun. La ora 12.42 i-a fost scoasă legătura de la ochi. Camera video a telefonului Solaris a prins expresia de pe fața lui Estermann. Mai târziu, pe bulevardul Regele Saul, toți au fost de acord asupra unui punct. Fusese unul dintre cele mai strălucite momente ale lui Gabriel.

41.

MÜNCHEN

Natalie i-a dat lui Estermann un pumn de ibuprofen pentru durerea de cap și o farfurie cu rămășițe de mâncare de la un local turcesc. El a

înghițit cu lăcomie tabletele, dar a strâmbat din nas la mâncare. La fel, a ignorat paharul cu Bordeaux pe care i l-a pus ea în față.

— Arată a arăboaică, a comentat Estermann după ce ea a ieșit.

— De fapt, e din Franța. A trebuit să emigreze în Israel împreună cu părinții ca să scape de antisemitismul de acolo.

— Am auzit că e foarte rău.

— Aproape la fel de rău ca în Germania.

— Imigranții sunt cei care creează probleme, nu etnicii germani.

— E drăguț să gândești așa. Aruncând o privire la paharul cu vin, Gabriel l-a îndemnat: Bea un pic. O să te simți mai bine.

— Alcoolul e interzis de Ordin, aș fi crezut că știi asta, a spus. Uitându-se fără pic de entuziasm la farfurie, Estermann a adăugat: Mă întreb dacă nu cumva ai niște mâncare germană cum se cuvine.

— Ar fi destul de greu, dat fiind că nu mai suntem în Germania.

Estermann a arborat un zâmbet trufaș.

— Mi-am trăit cea mai mare parte a vieții la München. Știu cum miroase, cum sună. Dacă ar fi să ghicesc, ne aflăm în centrul orașului, destul de aproape de Englischer Garten.

— Mănâncă ce ai în farfurie. O să ai nevoie de putere.

Estermann a învelit două bucăți de carne de miel într-o lipie *bazlama* și a mușcat șovăielnic.

— N-a fost chiar așa de rău, nu-i așa?

— De unde ați luat mâncarea?

— Un mic local cu mâncare la pachet din apropiere de Hauptbahnhof.

— Pe acolo locuiesc toți turcii, știi.

— Din câte știu, în general este cel mai bun loc din care să iei mâncare turcească.

Estermann a mâncat o *dolma*[26].

— De fapt, e chiar bună. Totuși, nu-i ce aș fi ales eu pentru ultima mea masă.

— De ce ești așa de mohorât?

— Știm amândoi cum o să se termine asta.

— Sfârșitul încă n-a fost scris, a spus Gabriel.

— Și ce ar trebui să fac ca să supraviețuiesc acestei nopți?

— Să răspunzi la toate întrebările mele.

— Și dacă n-o fac?

— Aș putea fi ispitit să irosesc pe tine un glonț foarte bun.

Estermann și-a coborât vocea.

— Am copii, Allon.

— Șase, a zis Gabriel. O cifră foarte evreiască.

— Zău? Nu știam.

Estermann s-a uitat la paharul cu vin.

— Bea un pic, l-a sfătuit Gabriel. O să te simți mai bine.

— E interzis.

— Trăiește un pic, omule.

Estermann a întins mâna spre pahar.

— Cu siguranță sper asta.

•

Povestea lui Andreas Estermann a început, nici mai mult, nici mai puțin, cu Masacrul de la München. Și tatăl său fusese polițist. Polițist adevărat, a precizat el. Nu din cei secreți. La primele ore în ziua de 5 septembrie 1972 a fost trezit cu vestea că gherile palestiniene răpiseră câțiva atleți evrei din Satul Olimpic. A rămas la postul de comandă în timpul negocierilor care au durat toată ziua și a fost martor la încercarea de salvare de la Fürstenfeldbruck. În ciuda eșecului, i s-a acordat cea mai înaltă decorație pentru eforturile din acea zi. A aruncat-o într-un sertar și nu s-a mai uitat niciodată la ea.

— De ce?

— Considera că a fost un dezastru.

— Pentru cine?

— Pentru Germania, firește.

— Și cum rămâne cu israelienii nevinovați care au fost uciși în noaptea aceea?

Estermann a ridicat din umeri.

— Tatăl tău se gândea că și-au căutat-o cu lumânarea, nu-i așa?

— Presupun că da.

— Era un suporter al palestinienilor?

— Nici vorbă.

Tatăl său făcea parte din Ordinul Sfânta Elena, la fel ca preotul din parohia lor. Estermann a devenit membru pe când era student la Universitatea Ludwig Maximilian din München. După trei ani, în timpul unei faze de glaciație din Războiul Rece, a intrat în BfV. După orice standard obiectiv, a avut o carieră frumoasă, dacă nu punem la socoteală eșecul de a dezmembra Celula din Hamburg. În 2008 a părăsit divizia antitero și a preluat comanda Departamentului 2, care îi monitoriza pe neonaziști și alți extremiști de dreapta.

— Cam ca vulpea care păzește cotețul de găini, nu crezi?

— Un pic, a recunoscut Estermann cu un zâmbet strâmb.

Îi supraveghease îndeaproape pe cei mai răi dintre răi, a continuat el, și-i ajutase pe procurorii federali să-i trimită pe câțiva după gratii. Dar în cea mai mare parte sprijinise prin acțiunile lui alunecarea țării spre capătul din dreapta al spectrului politic, ferind de anchete partidele și grupările extremiste, mai ales când era vorba despre sursa lor de finanțare. Per total, mandatul său de director al Departamentului 2 fusese foarte reușit. Extrema dreaptă germană explodase ca mărime și influență sub vegherea lui binevoitoare. Plecase din BfV în 2014, cu trei ani mai devreme decât ar fi fost normal, și în ziua următoare devenise șeful securității în Grupul Wolf.

— Brațul corporatist al Ordinului Sfânta Elena.

— E clar că ai citit cartea lui Alessandro Ricci.

— De ce ai plecat de la BfV?

— Făcusem tot ce puteam dinăuntru. Și apoi, în 2014 eram aproape de atingerea scopurilor noastre. Episcopul Richter și Herr Wolf au hotărât că Proiectul are nevoie de atenția mea deplină.

— Proiectul?

Estermann a încuviințat.

— În ce consta?

— A apărut ca reacție la un incident care s-a petrecut la Vatican în toamna lui 2006. Poate că îți amintești. De fapt, a zis Estermann, cred că erai acolo în ziua aceea.

•

Deși nu era nevoie, i-a amintit lui Gabriel amănuntele groaznice. Atacul care s-a produs într-o miercuri, la câteva minute după ora douăsprezece, în timpul unei Audiențe Generale din Piața Sfântul Petru. Trei atacatori sinucigași, trei lansatoare de grenade portabile: o insultă premeditată la adresa conceptului creștin de Treime, pe care islamul îl consideră politeism, *shirk.* Au fost uciși peste șapte sute de oameni, făcând să fie cel mai grav atac terorist de după 11 Septembrie. Printre morți se numărau comandantul Gărzilor Elvețiene, patru cardinali ai Curiei, opt episcopi și trei înalți prelați. Sfântul Părinte ar fi murit și el dacă Gabriel nu l-ar fi ferit de resturile care cădeau de peste tot.

— Și ce-au făcut Lucchesi și Donati? a întrebat Estermann. Au chemat la dialog și împăcare.

— Presupun că Ordinul a avut o idee mai bună.

— Teroriștii islamici tocmai atacaseră inima creștinătății. Scopul lor era să transforme Europa Occidentală într-o colonie a califatului. Hai să spunem că episcopul Richter și Jonas Wolf nu erau dispuși să negocieze termenii predării creștinătății. De fapt, când au discutat planul, au împrumutat de la evrei o expresie celebră.

— Care?

— Nu se va mai întâmpla niciodată.

— Ce măgulitor, a zis Gabriel. Și care era planul?

— Islamiștii radicali au declarat război Bisericii și civilizației occidentale. Dacă Biserica și civilizația occidentală nu-și pot găsi puterea de a riposta, o va face Ordinul în locul lor.

Jonas Wolf, a continuat el, fusese cel care botezase operațiunea „Proiectul". Episcopul Richter pledase pentru o denumire biblică, una care să sugereze amploare și solemnitate istorică. Însă Wolf insistase pentru banalitate. Dorea un cuvânt care sună neprimejdios, astfel încât să-l poată folosi într-un e-mail sau o convorbire telefonică fără să stârnească bănuieli.

— Și care era natura Proiectului? a vrut să știe Gabriel.

— Trebuia să fie o versiune de secol douăzeci și unu a Reconquistei.

— Presupun că ambițiile voastre nu se limitau la Peninsula Iberică.

— Nu, a zis Estermann. Scopul nostru era să eradicăm prezența islamistă din Europa Occidentală și să repunem Biserica pe locul influent care i se cuvine.

— În ce fel?

— În același fel în care fondatorul nostru, părintele Schiller, a dus cu succes războiul împotriva comunismului.

— Alăturându-vă fasciștilor?

— Sprijinind alegerea unor politicieni tradiționaliști în inima predominant romano-catolică a Europei Occidentale. Cuvintele germanului aveau uscăciunea unui articol politic: Politicieni care vor lua măsurile dificile, dar necesare pentru a răsturna tendințele demografice curente.

— Ce fel de măsuri?

— Folosește-ți imaginația.

— Încerc. Și tot ce văd sunt vagoane pentru vite și coșuri de fum.

— Nu vorbește nimeni despre asta.

— Tu ești cel care a folosit cuvântul „eradicare”, Estermann. Nu eu.

— Știi câți imigranți musulmani există în Europa? În decurs de o generație, cel mult două, Germania o să fie o țară islamică. La fel Franța și Olanda. Îți imaginezi cum va fi viața pentru voi, evreii?

— Ce-ar fi să ne lași pe noi deoparte și să-mi explici cum o să vă debarasați de douăzeci și cinci de milioane de musulmani?

— Îmboldindu-i să plece.

— Și dacă n-o fac?

— Va trebui să fie deportați.

— Toți?

— Până la ultimul.

— Care e rolul tău în asta? Ești Adolf Eichmann sau Heinrich Himmler?

— Sunt șeful operațiunilor. Canalizez banii Ordinului spre partidele politice alese de noi și conduc serviciile noastre de informații și securitate.

— Presupun că ai o unitate cibernetică.

— Una bună. Între Ordin și ruși, puțin din ceea ce citește un european occidental online este adevărat în zilele noastre.

— Lucrați cu ei?

— Cu rușii? Estermann a clătinat din cap. Dar de cele mai multe ori interesele noastre coincid.

— Cancelarul Austriei îndrăgește mult Kremlinul.

— Jörg Kaufmann? E vedeta noastră rock. Până și președintele american îl adoră, în timp ce el nu simpatizează pe nimeni.

— Și Giuseppe Saviano?

— Grație Ordinului, a câștigat ultimele alegeri, deși înainte era un nimeni.

— Cécile Leclerc?

— O adevărată luptătoare. Mi-a spus că are de gând să construiască un pod între Marsilia și

nordul Africii. Nu mai e nevoie să spun că traficul va avea un singur sens.

— Mai rămâne Axel Brünner.

— Bombele i-au dat un mare avânt în sondaje.

— Nu știi nimic despre ele oare?

— Vechii mei prieteni de la BfV sunt convinși că celula are baza în Hamburg. La Hamburg e mare mizerie. O mulțime de moschei ale radicaliștilor. Brünner va face curățenie după ce ajunge la putere.

Gabriel a zâmbit.

— Mulțumită ție, Brünner nu va reuși să vadă interiorul Cancelariei Federale decât dacă va fi angajat ca om de serviciu.

Estermann n-a făcut niciun comentariu.

— Erați pe punctul de a obține tot ce doreați. Însă ați riscat totul omorând un bătrân cu inima bolnavă. De ce să-l ucideți? De ce nu era mai simplu să așteptați să moară?

— Acesta fusese planul.

— Ce anume s-a schimbat?

— Bătrânul a găsit o carte în Arhivele Secrete, a zis Estermann. Și apoi a încercat să ți-o dea ție.

42.

MÜNCHEN

La începutul lui octombrie, când Sfântul Părinte s-a întors după un weekend prelungit la Castelul Gandolfo, a fost momentul în care Ordinul și-a dat seama că are o problemă. Sanctitatea Sa, cu sănătatea fragilă, simțind poate că i se apropie sfârșitul, s-a apucat să treacă în revistă cele mai secrete documente ale Vaticanului, în special pe cele legate de începuturile Bisericii și de evanghelii. Îl interesau în mod special evangheliile

apocrife, cărțile pe care Părinții Bisericii le-au exclus din Noul Testament.

Cardinalul Domenico Albanese, *prefetto* al Arhivelor Secrete, a supervizat cu grijă lista Sfântului Părinte, ascunzând o serie de materiale. Însă, din întâmplare, pe când se afla în biroul papal împreună cu alți câțiva cardinali ai Curiei, a observat o cărticică veche de câteva secole, legată în piele roșie crăpată, așezată pe masa de lângă biroul Sfântului Părinte. Era o lucrare apocrifă de la începuturile creștinătății, care ar fi trebuit să fie încuiată în *collezione.* Când Albanese l-a întrebat pe Sfântul Părinte de unde avea cartea, Sanctitatea Sa i-a răspuns că i-o dăduse un anume părinte Joshua, nume pe care Albanese nu l-a recunoscut.

Îngrijorat, Albanese l-a informat imediat pe superiorul său general, episcopul Hans Richter, care, la rândul său, l-a contactat pe șeful informațiilor și securității Ordinului, Andreas Estermann. După câteva săptămâni, la mijlocul lui noiembrie, Estermann a aflat că Sfântul Părinte lucra la o scrisoare – scrisoare pe care intenționa să i-o dea bărbatului care-i salvase viața în timpul atacului asupra Vaticanului.

— Și astfel, a zis Estermann, soarta lui a fost pecetluită.

— De unde ați știut de scrisoare?

— Acum câțiva ani am plantat un transmițător în biroul papal. L-am auzit pe Sfântul Părinte spunându-i lui Donati că se apucase să-ți scrie.

— Dar Lucchesi nu i-a spus lui Donati *de ce* îmi scria.

— L-am auzit pe papă spunându-i altcuiva. N-am reușit să aflu cu cine vorbea. De fapt, n-am reușit să aud vocea celeilalte persoane.

— De ce era Ordinul așa de îngrijorat că Lucchesi avea de gând să-mi dea cartea?

— Dă-mi voie să număr motivele.

— Vă temeați că ar pune sub semnul întrebării corectitudinea istorică a evangheliilor.

— Evident.

— Dar vă îngrijora și proveniența cărții. A fost dată Ordinului în 1938 de către un evreu bogat din Roma, pe nume Emanuele Giordano, împreună cu mulți bani lichizi și câteva opere de artă. Signore Giordano nu a contribuit din preaplinul inimii sale. În anii ’30 Ordinul se ocupa intens cu extorcarea. Ținta erau evreii bogați, cărora li se promiteau protecția și certificatele de botez salvatoare de vieți în schimbul banilor lichizi și al obiectelor de valoare. Acei bani au fost capitalul cu care a fost creat Grupul Wolf. După o clipă de tăcere, Gabriel a adăugat: Toate acestea le-aș fi dat eu în vileag dacă Lucchesi mi-ar fi pus cartea în mâini.

— Nu-i rău deloc, Allon. Nu degeaba îți merge vorba că ești iscusit.

— Cum a ajuns Evanghelia după Pilat în Arhivele Secrete?

— Părintele Schiller i-a dat-o lui Pius al XII-lea în 1954. Sanctitatea Sa ar fi trebuit s-o ardă. În loc de asta, a îngropat-o în Arhive. Dacă părintele Joshua n-ar fi găsit-o, Lucchesi ar fi încă în viață.

— Cum l-a ucis părintele Graf?

Întrebarea l-a surprins pe Estermann. După o scurtă șovăială, a ridicat primele trei degete ale mâinii drepte și și-a mișcat degetul mare ca și cum ar fi împins un piston într-o seringă.

— Ce era în ea?

— Fentanyl. Se pare că bătrânul s-a luptat strașnic. Părintele Graf i-a făcut injecția prin sutană și i-a ținut mâna pe gură în timp ce murea. Una dintre sarcinile lui *camerlengo* este să supravegheze pregătirea de înmormântare a trupului Sfântului Părinte. Albanese a avut grijă să nu observe nimeni micul orificiu de pe coapsa lui dreaptă.

— Cred că o să fac un orificiu în părintele Graf prima dată când îl văd.

Gabriel a pus pe masă o fotografie. Un bărbat cu cască de motociclist pe Ponte Vecchio, la Florența,

cu brațul drept întins, cu un pistol în mână.

— Ochește destul de bine.

— Eu însumi l-am antrenat.

— Niklaus i-a dat drumul în apartamentul papal în seara crimei?

Estermann a încuviințat din cap.

— A știut ce avea de gând să facă părintele Graf?

— Sfântul Niklaus? Nici gând! Îi iubea pe Sfântul Părinte și pe Donati. Părintele Graf l-a manipulat să deschidă ușa. Am auzit că Niklaus a stat câteva minute înăuntru după ce a plecat părintele Graf. Atunci a luat scrisoarea de pe birou.

Gabriel a pus-o pe masă, lângă fotografie.

— Unde ai găsit-o? a întrebat uimit Estermann.

— Era în buzunarul lui când a fost ucis.

— Ce scrie în ea?

— Scrie că ai face mai bine să-mi spui ce s-a întâmplat cu Evanghelia după Pilat după ce Albanese a luat-o din birou.

— I-a dat-o episcopului Richter.

— Și ce-a făcut cu ea episcopul Richter?

— A făcut ceea ce ar fi trebuit să facă demult părintele Schiller și Pius al XII-lea.

— A distrus-o?

Neamțul a încuviințat.

Gabriel și-a scos Beretta de la spate.

— Cum vrei să se termine povestea?

— Vreau să-mi mai văd copiii.

— Răspuns corect. Acum hai să încercăm două la rând, a spus Gabriel ațintind arma spre capul germanului. Unde-i cartea?

•

A fost o dispută înfierbântată, dar, dacă-i pe așa, nicio operațiune a Biroului nu era completă fără o dezbatere aprigă. Yaakov Rossman s-a autopropus purtător de cuvânt al opoziției. Echipa, a argumentat el, reușise deja ceva aproape imposibil. Adunată la iuțeală într-un oraș aflat în stare de alertă maximă, răpise un fost agent de informații

german și-l făcuse să dispară fără urmă. La capătul unei interogări iscusite, el dăduse în cele din urmă informațiile necesare ca să împiedice căderea Bisericii Catolice în mâinile unui ordin reacționar, dușmănos, care avea legături cu extrema dreaptă europeană. Mai mult, proverbialul copac căzuse în pădurea operativă fără vreun sunet. Cel mai bine era să nu-și forțeze norocul cu un gambit final riscant, a zis Yaakov. Cel mai bine era să se descotorosească de Estermann și s-o ia cătinel spre aeroport.

— Nu plec fără cartea aceea, i-a replicat Gabriel. Și Estermann o să facă rost de ea pentru mine.

— Ce te face să crezi că va fi de acord să facă asta?

— Pentru că e mai bine decât alternativă.

— Și dacă minte? Dacă ne trimite după cai verzi pe pereți?

— Nu ne trimite. Și apoi, e ușor de verificat.

— Cum?

— Telefonul.

Telefonul la care se referea Gabriel îi aparținea părintelui Markus Graf. Le ceruse celor din Unitatea 8200, care obținuseră accesul la aparat după ce aflaseră numărul, să verifice datele GPS stocate în sistemul de operare. Puțin după cinci dimineața, ora Münchenului, Yuval Gershon a sunat ca să comunice rezultatele. Datele de pe GPS se potriveau cu povestea lui Estermann.

Moment în care disputa s-a încheiat. Mai exista totuși o măruntă problemă legată de transport.

— Dacă lucrurile o iau razna acolo, sus, a zis Eli Lavon, n-o să te poți întoarce la Roma în seara asta.

— Nu fără un avion particular, a recunoscut Gabriel.

— De unde luăm un avion?

— Presupun că am putea, pur și simplu, să furăm unul.

— Ar putea fi cu bucluc.

— În cazul ăsta, o să împrumutăm unul, a spus Gabriel.

•

Era notoriu faptul că Martin Landesmann, bancherul și filantropul elvețian, dormea doar trei ore pe noapte. Prin urmare, când a răspuns la telefon, la ora cinci și jumătate, părea vioi și plin de vitalitate antreprenorială. Da, a zis el, afacerile mergeau bine. De fapt, chiar foarte bine. Nu, a răspuns cu un râs fără veselie, nu le mai vindea iranienilor componente nucleare. Din cauza lui Gabriel, toate astea rămăseseră de domeniul trecutului.

— Și tu? l-a întrebat. Cum îți merg treburile în zilele astea?

— Haosul internațional este o industrie în creștere.

— Întotdeauna caut oportunități de investiție.

— Finanțarea nu-i problemă, Martin. Ceea ce îmi trebuie e un avion.

— Merg cu Boeingul Business Jet la Londra un pic mai târziu în dimineața asta, dar Gulfstreamul e disponibil.

— Presupun că va trebui să mă mulțumesc cu el.

— De unde și când?

Gabriel i-a spus.

— Destinația?

— Tel Aviv, cu o scurtă escală la Ciampino, în Roma.

— Unde să trimit factura?

— Pune-o în contul meu.

Gabriel a închis și l-a sunat pe Donati la Roma.

— Începusem să cred că n-o să mai aud niciodată de tine, a oftat arhiepiscopul.

— Nu-ți face griji, am tot ce-ți trebuie.

— Cât de rău este?

— Doisprezece pe scala episcopului Richter. Dar mă tem că există o complicație care implică o

persoană apropiată de fostul papă. Aș prefera să nu discut asta la telefon.

— Când ajungi aici?

— Trebuie să mai pun vreo două chestii în ordine înainte să plec. Și nici măcar să nu-ți treacă prin cap să pui piciorul afară din Curia Iezuită până nu ajung eu acolo.

Gabriel a închis telefonul.

— Spune-mi ceva, a zis Lavon. Cum e să fii tu?

— Epuizant.

— Ce-ar fi să dormi vreo două ore până împachetăm noi?

— Tare mi-ar plăcea. Dar mai am o întrebare pe care vreau să i-o pun noului nostru informator.

— Care anume?

Gabriel i-a spus.

— Sunt două întrebări, a remarcat Lavon.

Zâmbind, Gabriel a dus în pivniță telefonul lui Estermann. Neamțul bea cafea la masa de interogatoriu, supravegheat de Mihail și Oded. Era neras, iar obrazul drept îi era învinețit. Cu un aparat de ras și un pic de machiaj, avea să fie ca scos din cutie.

L-a privit neliniștit pe Gabriel, care s-a așezat pe scaunul de vizavi.

— Ce mai e?

— O să te spălăm. Apoi o să facem o plimbare cu mașina.

— Unde?

Gabriel l-a ațintit cu o privire fără expresie.

— N-ai cum să treci de paznicii de la punctul de control, a spus Estermann.

— Nu va trebui. O faci tu pentru mine.

— N-o să meargă.

— Ar fi mai bine să meargă, pentru binele tău. Dar înainte să plecăm vreau să-mi mai răspunzi la o întrebare, a zis Gabriel punând telefonul pe masă. De ce te-ai dus la Bonn după ce ai vorbit cu Stefani Hoffmann? Și de ce ți-ai închis telefonul timp de două ore și cincizeci și șapte de minute?

— Nu m-am dus la Bonn.

— Telefonul zice că da. Gabriel a bătut cu degetul în ecran. Zice că ai plecat de la Café Gothard la ora două treizeci și patru după-amiază și ai ajuns la periferia Bonnului în jurul orei șapte și cincisprezece minute, un timp destul de bun, trebuie să recunosc. În acel moment ți-ai închis telefonul. Vreau să știu de ce.

— Ți-am zis, nu m-am dus la Bonn.

— Unde te-ai dus?

Neamțul a șovăit.

— Am fost la Grosshau. E un sătuc de fermieri la câțiva kilometri spre vest.

— Ce e la Grosshau?

— O colibă în pădure.

— Cine locuiește acolo?

— Un bărbat pe nume Hamid Fawzi.

— Cine este?

— O creație a unității mele cibernetice.

— El este motivul pentru care explodează bombe în Germania?

— Nu, a zis Estermann. Eu sunt.

43.

KÖLN

Lucru cunoscut de toată lumea, Gerhardt Schmidt nu obișnuia să lucreze mult peste program. De obicei ajungea la sediul BfV din Köln cu un minut sau două înainte de ședința de la ora zece cu cadrele de conducere și, în afară de cazul vreunei urgențe, era pe bancheta din spate a limuzinei de serviciu nu mai târziu de ora cinci. În general se oprea la unul dintre cele mai bune baruri din oraș să bea un pahar. Dar numai unul. Totul cu măsură, asta era maxima personală a lui Schmidt. Avea să-i fie dăltuită pe piatra de mormânt.

Bombele din Berlin și Hamburg s-au dovedit nocive pentru programul de lucru sănătos al lui Schmidt. În dimineața aceea era la birou la scandaloasa oră opt, moment în care de obicei ar fi fost încă în pat, cu cafeaua și ziarele. Ca urmare, când telefonul securizat a vibrat cu un apel de la Tel Aviv, la opt și un sfert, era acolo ca să răspundă.

Se așteptase să audă vocea lui Gabriel Allon, legendarul director general al serviciului secret de informații israelian. Însă era Uzi Navot, adjunctul lui Allon, care i-a urat o dimineață plăcută într-o germană perfectă. Schmidt avea pentru Allon un respect scrâșnit, însă pe Navot nu-l putea suferi. Timp de mulți ani israelianul lucrase sub acoperire în Europa, conducând rețele și recrutând agenți, inclusiv trei agenți de la BfV.

Peste câteva secunde, Schmidt regreta profund că rostise vreodată o vorbă rea – de fapt, că avusese vreodată un gând urât – despre bărbatul de la celălalt capăt al liniei securizate. Se părea că israelienii, așa cum era cazul adesea, dăduseră de un filon magic de informații, de această dată despre noua celulă care aruncase în haos Germania. În mod previzibil, Navot era evaziv în privința felului în care obținuse aceste informații. Fusese un mozaic, a zis el, un amestec de surse umane și interceptări electronice. Miza era reprezentată de vieți omenești. Acele ceasului se roteau.

Oricare o fi fost sursa informației, era foarte exactă. Era vorba despre o proprietate din Grosshau, un cătun de fermieri de la poalele codrului cunoscut sub numele Hürtgenwald. Proprietatea aparținea unei entități numite OSH Holdings, un concern cu sediul la Hamburg. Existau două construcții: o casă țărănească germană tradițională și un șopron din metal ruginit. Casa nu avea prea multe lucruri în ea. Însă în clădirea separată se afla un camion Mitsubishi

vechi de zece ani încărcat cu două duzini de bidoane cu fertilizator pe bază de azotat de amoniu, nitrometan și Tovex, componentele unei bombe ANNM.

Camionul era înregistrat pe numele lui Hamid Fawzi, refugiat, originar din Damasc. Care s-a stabilit la Frankfurt după ce în Siria a izbucnit războiul civil. Sau cel puțin așa afirmau paginile sale din rețelele sociale. Fawzi, cu diplomă de inginer, era specialist IT la o firmă de consultanță germană care aparținea tot OSH Holdings. Soția lui, Asma, avea fața complet acoperită când ieșea din apartamentul lor. Aveau doi copii, o fată, Salma, și un băiat, Mohammad.

Conform informațiilor lui Navot, un singur agent era programat să ajungă la proprietate în acea dimineață, la ora zece. Nu știa dacă va fi sau nu Hamid Fawzi. Însă era foarte sigur în privința țintei: imens de popularul târg de Crăciun din Köln, care avea loc acum lângă catedrala istorică.

Gerhardt Schmidt avea un pomelnic de întrebări pe care voia să i le pună lui Navot, dar nu era timp decât pentru exprimarea recunoștinței profunde. După ce a închis, l-a sunat imediat pe ministrul de interne, care, la rândul său, i-a sunat pe cancelar și pe omologul lui Schmidt din Bundespolizei. Primii agenți au ajuns la fermă la opt și jumătate. La câteva minute după ora nouă li s-au alăturat patru echipe de la GSG 9, unitatea tactică și antitero de elită.

Agenții n-au încercat să intre în șopron, care era încuiat cu un lacăt solid. S-au ascuns în pădurea din jur și au așteptat. La ora zece fix a apărut un Volkswagen Passat cu spațiu mare de depozitare, hurducându-se pe drumul denivelat de acces. Bărbatul de la volan avea ochelari negri și un fes de lână. Purta mănuși.

A parcat Volkswagenul în fața casei și s-a dus la șopron. Agenții CSG 9 au așteptat până ce el a descuiat lacătul, moment în care au ieșit dintre

copaci. Surprins, bărbatul a băgat mâna în haină, aparent după o armă, dar a fost destul de înțelept ca să se oprească atunci când a văzut desfășurarea de forțe. Asta i-a surprins un pic pe agenții GSG 9, care învățaseră la antrenamente că teroriștii jihadiști se luptau până la moarte.

Agenții au fost surprinși a doua oară când, după ce i-au pus bărbatului cătușele, i-au dat jos ochelarii și căciula de lână. Era blond cu ochi albaștri și arăta ca și cum ar fi coborât dintr-un poster de propagandă nazistă. O percheziție rapidă a scos la iveală un pistol Glock de 9 mm, trei telefoane mobile, câteva mii de euro în bancnote și un pașaport austriac pe numele Klaus Jäger. Bundespolizei și-a contactat imediat frații din Viena, care îl cunoșteau bine pe Jäger. Era un fost agent de poliție austriac care fusese dat afară din cauza asocierii cu neonaziști cunoscuți.

În acest moment, la zece și jumătate, povestea a apărut pe site-ul lui *Die Welt,* cel mai respectat ziar din Germania. Pe baza unei surse anonime, se spunea că Bundespolizei, acționând în urma informațiilor obținute de șeful BfV, Gerhardt Schmidt, îl arestase pe unul dintre organizatorii atentatelor din Berlin și Hamburg. Nu era membru al Statului Islamic, așa cum se bănuise, ci un cunoscut neonazist care avea legături cu Axel Brünner și Partidul Național Democrat de extremă dreaptă. Atacurile, afirma *Die Welt,* făceau parte dintr-un complot cinic de a crește cota lui Brünner înainte de alegerile generale.

În câteva minute, în Germania s-a stârnit furtuna politică. Însă Gerhardt Schmidt a devenit brusc cel mai popular om din țară. După ce a vorbit cu cancelarul, l-a sunat pe Uzi Navot la Tel Aviv.

— *Mazel tov,* Gerhardt. Tocmai am văzut știrile.

— Nu știu cum te voi putea răsplăti vreodată.

— Sunt sigur că o să-ți vină în minte ceva.

— Nu este decât o problemă, a zis Schmidt. Trebuie să știu numele sursei tale.

— N-o să ți-l spun. Dar, în locul tău, m-aș uita cu mare atenție la OSH Holdings. Bănuiesc că te va conduce într-un loc interesant.

— Unde?

— Nu vreau să-ți stric surpriza.

— Tu și Allon știați că Brünner și extrema dreaptă erau în spatele bombelor?

— Extrema dreaptă? Navot părea că nu-și crede urechilor. Cine și-ar fi închipuit așa ceva?

44.

BAVARIA, GERMANIA

Sursa informațiilor atât de corecte ale lui Uzi Navot a plecat din München la ora 10.15, în portbagajul unei berline Audi. A rămas acolo, legat și cu căluș la gură, până ce mașina a ajuns în satul bavarez Irschenberg, unde a fost așezat pe bancheta din spate, lângă Gabriel. Au ascultat împreună știrile de ultimă oră la postul ARD, în vreme ce mașina începea urcușul spre Obersalzberg.

— Ceva îmi spune că micul avânt al lui Brünner tocmai s-a încheiat. Gabriel și-a coborât privirea spre telefonul lui Estermann, care vibra, și a zâmbit: Vorbești de lup… E a treia oară că sună.

— Probabil crede că eu sunt în spatele poveștii pe care ai plantat-o în *Die Welt.*

— De ce să creadă asta?

— Operațiunea a fost foarte bine compartimentată. Eu sunt unul dintre cei patru care știau că atacurile fac parte din eforturile Ordinului de a-l ajuta să câștige alegerile generale.

— Că tot vorbeam de știri false, a observat Gabriel.

— Tu ești cel care a pus la cale povestea din *Die Welt*

— Dar tot ce le-am spus era adevărat.

În față, pe scaunul pasagerului, Eli Lavon a râs încetișor înainte să-și aprindă o țigară. Mihail, a cărui germană era limitată, se concentra asupra drumului.

— Zău că aș vrea ca asociatul tău să stingă țigara aia, a protestat Estermann. Și chiar trebuie ca celălalt să tot bată din degete așa? E foarte enervant.

— Ai prefera să te bată pe tine?

— A făcut-o destul noaptea trecută, a bombănit Estermann mișcându-și falca dintr-o parte în alta. Probabil că Wolf se întreabă de ce n-are nicio veste de la mine.

— O să aibă, peste vreo oră. Ceva îmi spune c-o să fie ușurat să te vadă.

— N-aș fi prea sigur de asta.

— Câți paznici vor fi la punctul de control?

— Ți-am spus deja.

— Da, știu. Dar mai spune-mi o dată.

— Doi, a zis Estermann. Amândoi vor fi înarmați.

— Amintește-mi ce se întâmplă când vine cineva.

— Paznicii îl cheamă pe Karl Weber, șeful pazei. Dacă sunt așteptați musafiri, Weber lasă mașina să treacă. Dacă nu sunt pe listă, îl întreabă pe Wolf. Care în timpul zilei stă, de obicei, în biroul său. Este la etajul cabanei. Evanghelia e în seif.

— Care e cifrul?

— Optzeci și șapte, nouăzeci și patru, nouăzeci și opt.

— Nu-i prea greu de memorat, nu?

— Wolf a cerut asta.

— Motive sentimentale?

— N-am de unde să știu. Herr Wolf este foarte reținut în privința vieții personale. Arătând spre Alpi, Estermann a spus: Sunt frumoși, nu-i așa? Nu există astfel de munți în Israel.

— Într-adevăr, a zis Gabriel. Dar nu există nici oameni ca tine.

•

În zilele noastre e ceva obișnuit ca politicienii din toate taberele ideologice să-și umple buzunarele scriind o carte – sau angajând pe cineva să o scrie. Unele sunt memorii, altele sunt sunete de trompetă care cheamă la fapte în privința unor chestiuni dragi inimii acelui politician. În general, exemplarele care nu se vând cu toptanul suporterilor strâng pe ele praf în depozite sau în livingul jurnaliștilor cărora editorii le trimit exemplare gratuite, în speranța că ar putea susura ceva favorabil la televizor sau pe rețelele sociale. Singurul care iese în câștig din mascarada asta este politicianul, care de obicei bagă în buzunar un avans mare. Se asigură pe sine că merită acești bani datorită enormului sacrificiu personal și financiar pe care l-a făcut slujind guvernul.

În cazul lui Adolf Hitler, cartea care l-a îmbogățit a fost scrisă cu un deceniu înainte de a ajunge la putere. A folosit o parte din drepturile de autor ca să cumpere Haus Wachenfeld, o căbănuță de vacanță din munții de deasupra satului Berchtesgaden. În 1935 a comandat o renovare ambițioasă a locuinței, pe baza unei schițe sumare pe care a făcut-o pe o planșă împrumutată de la Albert Speer, ministrul armamentului și producției de război. Rezultatul a fost Berghof, o reședință pe care Speer a descris-o ca „foarte nepotrivită pentru primirea vizitatorilor oficiali”.

Pe măsură ce creșteau puterea și paranoia lui Hitler, creștea și amprenta nazismului în Obersalzberg. În vârful muntelui Kehlstein era Cuibul Vulturului, o cabană folosită de oficialii de rang superior ai partidului pentru întruniri și petreceri neoficiale, iar la mică distanță de Berghof era ceainăria luxoasă în care Hitler își petrecea după-amiezile cu Eva Braun și Blondi, adoratul său ciobănesc alsacian. Pe 25 aprilie 1945, câteva

sute de bombardiere Lancaster ale RAF au atacat complexul, afectând grav Berghof. Guvernul german a ras de pe fața pământului ceainăria în anii ’50, însă Cuibul Vulturului a rămas până în ziua de azi o atracție turistică, la fel ca satul Berchtesgaden.

Andreas Estermann privea ninsoarea care se așternea pe străzile frumos pietruite.

— E primul viscol al anotimpului.

— Schimbările climatice, a răspuns Gabriel.

— Nu crezi cu adevărat aiureala aia, nu? E un tipar al vremii, asta-i tot.

— Poate că ar trebui să mai citești din când în când și altceva decât *Der Stürmer*.

Încruntându-se, Estermann a arătat magazinele și cafenelele care păreau desprinse dintr-o carte poștală.

— Cred că astea merită să fie apărate, tu nu? Îți poți închipui cum ar arăta această localitate cu un minaret?

— Sau o sinagogă?

Estermann nu s-a sinchisit de ironia lui Gabriel.

— Nu există evrei aici, în Obersalzberg, Allon.

— Acum nu.

Gabriel a privit peste umăr. Imediat în urma lor era a doua berlină Audi. Yaakov conducea, Yossi și Oded erau în spate. Dina și Natalie îi urmau în duba Mercedes. Gabriel a sunat-o pe Natalie și i-a spus să aștepte în sat.

— De ce nu putem veni cu voi?

— Pentru că lucrurile s-ar putea să ia o întorsătură urâtă.

— Dumnezeu mi-e martor că n-am mai fost niciodată într-o situație urâtă.

— Poți să depui o plângere la Personal mâine-dimineață, la prima oră.

Gabriel a închis telefonul și i-a spus lui Mihail să cotească la stânga la capătul străzii. Au gonit de-a lungul unui râu de culoarea granitului, pe lângă mici hoteluri și cabane de vacanță.

— Suntem la mai puțin de trei kilometri, a zis Estermann.

— *Îți amintești* ce se va întâmpla dacă încerci să-l previi?

— O să mă arunci într-o groapă adâncă.

Gabriel i-a înapoiat telefonul.

— Pune convorbirea pe difuzor.

Estermann a format numărul. Telefonul a sunat în gol.

— Nu răspunde.

— Am o propunere.

— Care anume?

— Sună-l din nou.

45.

OBERSALZBERG, BAVARIA

Jonas Wolf se uita rareori la televizor, deoarece îl considera adevăratul opiu al maselor și sursa alunecării Occidentului spre hedonism, secularism și relativism moral. Însă în acea dimineață, la unsprezece și un sfert, în biroul său confortabil, trecuse pe canalul de știri, așteptându-se să vadă primele relatări despre un mare atac terorist asupra catedralei istorice din Köln. În loc de asta, aflase că un camion cu bombă fusese descoperit într-un complex rezidențial izolat din vestul Germaniei și un fost polițist austriac care avea legături cu extrema dreaptă fusese arestat. *Die Welt* făcuse legătura între acel bărbat și bombele din Berlin și Hamburg și, mai primejdios, cu Axel Brünner și Partidul Național Democrat. Se presupunea că atacurile făceau parte dintr-o operațiune fără scrupule prin care Brünner și extrema dreaptă voiau să inflameze electoratul german în ajunul alegerilor generale.

Pe moment, cel puțin, numele lui Wolf nu fusese pomenit, dar se îndoia că avea să scape prea mult timp. Mai întâi de toate, cum aflase Bundespolizei

de complexul din Grosshau? Și cum se face că reporterul de la *Die Welt* asociase atât de repede bombele cu campania lui Brünner? Wolf nu avea decât un suspect.

Gabriel Allon…

Acesta era motivul pentru care nu răspunsese la primul apel de pe iPhone-ul lui Andreas Estermann. Acum nu era momentul, și-a zis, să stea de vorbă cu un complice care suna de pe un telefon mobil. Dar când Estermann a sunat a doua oară, Wolf a ridicat șovăielnic telefonul la ureche.

Vocea lui Estermann era cu o octavă mai înaltă decât în mod normal. Era, și-a zis Wolf, vocea unui om care se află sub o evidentă presiune. Se părea că un membru al Ordinului care lucra încă la BfV îl avertizase pe Estermann că el și Wolf urmau să fie arestați în legătură cu atentatele. Estermann era în drum spre proprietate cu câțiva dintre oamenii săi. Voia ca Wolf să-l aștepte jos. Instruise deja Platinum Flight Service, operatorul cu baza la aeroportul din Salzburg, să pregătească de plecare un Gulfstream. Fusese depus un plan de zbor către Moscova. În mai puțin de o oră aveau să decoleze. Wolf trebuia să-și ia pașaportul și cât de multe lichidități încăpeau într-o servietă.

— Și evanghelia, Herr Wolf. Orice ați face, n-o lăsați în urmă.

Legătura s-a întrerupt. Wolf a lăsat telefonul din mână și a dat mai tare televizorul. O haită de reporteri îl încolțise pe Brünner în fața sediului NDP din Berlin. Negarea implicării sale în atentatele cu bombe era la fel de credibilă ca aceea a unui ucigaș care-și pledează nevinovăția în vreme ce are mâna încleștată pe un cuțit plin de sânge.

Wolf a tăiat sonorul. Apoi a luat telefonul și l-a sunat pe Otto Kessler, directorul general al Platinum Flight Support. După un schimb de amabilități, Wolf a întrebat dacă avionul era gata de plecare.

— Care avion, Herr Wolf?

— Se presupune că te-a sunat un om din firma mea.

Kessler l-a asigurat că nu-l contactase nimeni.

— Însă nu va fi nicio problemă să plecați. În după-amiaza asta nu e programat la decolare decât un avion particular.

— Și al cui o fi? a întrebat Wolf cu indiferență.

— Martin Landesmann.

— *Acel* Martin Landesmann?

— E avionul lui, dar nu sunt sigur că el va fi la bord. Era gol când a sosit.

— Unde merge?

— La Tel Aviv, cu o scurtă escală la Roma.

Gabriel Allon…

— Și la ce oră e programată plecarea lui Landesmann? a întrebat Wolf.

— La două, dacă o permite vremea. Conform prognozei, ninsoarea o să se înrăutățească după-amiază. Ni s-a spus să ne așteptăm la o oprire completă a zborurilor în jurul orei patru.

Wolf a închis imediat și l-a sunat pe episcopul Richter la *palazzo*-ul Ordinului de pe Colina Gianicolo din Roma.

— Cred că ați văzut știrile, Excelență?

— O evoluție supărătoare, a răspuns Richter, cu un eufemism tipic.

— Mă tem că e pe cale să fie și mai rău.

— Cât de rău?

— Germania e pierdută. Cel puțin pe moment. Însă papalitatea ne este încă la îndemână. Trebuie să faceți tot ce vă stă în puteri ca să-l țineți pe prietenul nostru din Societatea lui Isus departe de cardinali.

— Are două milioane de motive să-și țină gura ferecată.

— Două milioane unu, a zis Wolf.

A închis telefonul și a contemplat peisajul care atârna pe peretele biroului său. Pictat de vechiul maestru olandez Jan van Goyen, îi aparținuse

cândva unui evreu bogat din Viena pe nume Samuel Feldman. Feldman i-l dăduse părintelui Schiller, fondatorul Ordinului, în schimbul unui set de certificate de botez false pentru el și familia sa. Din păcate, certificatele de botez nu ajunseseră la timp ca să împiedice deportarea lui Feldman și a rudelor lui în districtul Lublin din Polonia ocupată de naziști, unde au fost uciși.

Ascuns în spatele tabloului era seiful lui Wolf. A format combinația – 87, 94, 98 – și a deschis ușa grea de oțel inoxidabil. Înăuntru erau două milioane de euro în bancnote, cincizeci de lingouri de aur, un pistol Luger vechi de șaptezeci de ani și ultimul exemplar rămas din Evanghelia după Pilat.

Wolf a scos doar evanghelia. A pus cartea pe birou și a deschis-o la relatarea prefectului roman despre arestarea și executarea răzvrătitului galileean pe nume Isus din Nazaret. Nesocotind sfatul episcopului Richter, Wolf citise pasajul în noaptea în care părintele Graf adusese cartea de la Roma. Spre marea sa rușine, îl recitise de multe ori de atunci. Din fericire, ochii săi aveau să fie ultimii care să-l vadă vreodată.

A dus cartea la fereastra biroului. Dădea spre partea din față a cabanei și spre drumul lung care străbătea valea particulară. În depărtare, abia zărit prin ninsoarea deasă, era Untersberg, muntele pe care Frederick Barbarossa a așteptat legendara chemare să se ridice și să refacă gloria Germaniei. Wolf auzise aceeași chemare. Patria era pierdută. *Cel puțin pe moment…* Dar poate că mai era timp să-și salveze Biserica.

Previziunea este de înrăutățire a ninsorii după-amiază, mai târziu. Ni s-a spus să ne așteptăm la o oprire completă a zborurilor în jurul orei patru…

Wolf s-a uitat la ceas. Apoi l-a sunat pe Karl Weber, șeful pazei. Ca întotdeauna, Weber a răspuns imediat.

— Da, Herrwolf?

— Andreas Estermann va sosi în orice clipă. Se așteaptă să mă întâlnesc cu el afară, pe alee, însă mă tem că a intervenit o schimbare a planului.

•

Mihail a virat pe drumul particular al lui Wolf și a urcat cu viteză constantă printr-o pădure deasă de molizi și mesteceni. După o vreme, arborii s-au dat deoparte și în fața lor s-a deschis o vale care avea pe trei părți munți semeți. Cele mai înalte piscuri erau învăluite în nori.

Estermann a tresărit fără voie când Gabriel și-a scos Beretta.

— Nu-ți face griji, n-o să te împușc. Firește, în afară de cazul în care îmi oferi cea mai mică scuză.

— Casa paznicilor e pe stânga drumului.

— Și ce-i cu asta?

— Sunt așezat pe partea pasagerului. Dacă va fi un schimb de focuri, aș putea fi prins la mijloc.

— Sporind astfel șansele mele de supraviețuire.

În spatele lor, Yaakov a semnalizat cu farurile.

— Ce vrea? a întrebat Mihail.

— Îmi închipui că ar vrea să ne depășească înainte să ajungem la punctul de control.

— Ce vrei să fac, șefule?

— Poți să tragi cu pistolul și să șofezi în același timp?

— E papa catolic?

— Nu există papă în acest moment, Mihail. De aceea suntem pe cale să avem un conclav.

Casa paznicilor le-a apărut în față, învăluită în ninsoare. Doi paznici cu hanorace de schi negre stăteau în mijlocul drumului, fiecare cu un pistol-mitralieră HK MP5. Nu păreau interesați de cele două mașini care se apropiau cu viteză mare. Și nici n-au dat vreun semn că aveau de gând să se dea deoparte.

— Să dau peste ei? a întrebat Mihail.

— De ce nu?

Mihail a coborât cele două geamuri de pe partea pasagerilor și a apăsat accelerația până la podea.

Cei doi paznici s-au retras la adăpostul casei. Unul le-a făcut semn cu mâna, amical, în vreme ce mașinile treceau.

— Se pare că șiretlicul tău a ținut, Allon. Ei ar trebui să oprească fiecare mașină.

Mihail a ridicat geamurile. La stânga lor, dincolo de o pajiște înzăpezită, un elicopter Airbus particular stătea pe platforma lui cu tristețea unei jucării părăsite. Peste o clipă a apărut cabana lui Wolf. Pe alee stătea o singură persoană. Hanoracul de schi negru era identic cu cele purtate de bărbații de la punctul de control. Nu ținea nimic în mâini.

— E Weber, a zis Estermann. Are sub hanorac un pistol de 9 mm.

— E dreptaci sau stângaci?

— Care-i diferența?

— Ar putea hotărî dacă e încă în viață sau nu peste treizeci de secunde.

Estermann s-a încruntat.

— Cred că e dreptaci.

Mihail a frânat și a ieșit cu Uzi Pro-ul în mână. În spatele lor, Yaakov și Oded, amândoi înarmați cu pistoale Jericho, au sărit din a doua mașină.

Gabriel s-a apropiat de ei de-abia după ce Weber a fost dezarmat. Calm, s-a apropiat de paznicul german și i s-a adresat cu accentul berlinez al mamei sale:

— Herr Wolf ar fi trebuit să ne aștepte. Este imperios necesar să plecăm pe dată spre aeroport.

— Herr Wolf mi-a cerut să vă conduc înăuntru.

— Unde se află?

— La etaj, a zis Weber. În sala mare.

46.

OBERSALZBERG, BAVARIA

Scara era largă și dreaptă, acoperită cu un covor de un roșu aprins. Weber mergea în față, cu mâinile ridicate, cu Uzi Pro-ul lui Mihail proptit în șale. Gabriel era încadrat de Eli Lavon și Estermann, care nu părea deloc în apele lui.

— E ceva ce te deranjează, Estermann?

— O să vezi într-un minut.

— Ai putea să-mi spui acum. Nu mă dau în vânt după surprize.

— Herr Wolf nu obișnuiește să-și primească oaspeții în sala mare.

În capul scărilor, Weber s-a răsucit spre stânga și i-a condus într-o anticameră. S-a oprit în fața unei uși duble bogat împodobite.

— Doar până aici am voie să merg. Herr Wolf așteaptă înăuntru.

— Cine mai e acolo? a întrebat Gabriel.

— Numai Herr Wolf.

Gabriel a îndreptat arma spre capul lui Weber.

— Ești sigur?

Weber a încuviințat.

Gabriel a arătat cu Beretta spre unul dintre fotolii.

— Așază-te.

— Nu este permis.

— Acum este.

Weber s-a așezat. Oded a luat loc în fotoliul din față, cu pistolul Jericho de 0.45 pe genunchi.

Gabriel s-a uitat la Estermann.

— Ce mai aștepți?

Estermann a deschis ușile și i-a condus înăuntru.

•

Era un spațiu uriaș, cam de optsprezece metri pe cincisprezece. Un perete era alcătuit aproape în întregime din sticlă. Pe ceilalți trei atârnau tapiserii de Gobelins și tablouri care păreau să fie ale unor vechi maeștri. Erau acolo un dulap monumental cu porțelanuri clasice, o pendulă uriașă încununată cu un vultur și un bust al lui Wagner care părea să fie

opera lui Arno Becker, arhitectul și sculptorul german îndrăgit de Hitler și de elita nazistă.

Erau două spații cu fotolii, unul aproape de fereastră și celălalt în fața șemineului. Gabriel a traversat încăperea și i s-a alăturat lui Jonas Wolf în fața șemineului. Căldura focului era vulcanică. Deasupra jarului stătea o carte. Nu mai rămăsese decât coperta de piele.

— Presupun că arderea cărților e ceva ce are în sânge unul ca tine. Cum Wolf tăcea, l-a întrebat: Ai cumva o armă?

— Un pistol.

— Vrei, te rog, să mi-l dai?

Magnatul a vârât mâna sub sacoul de cașmir.

— Încet, l-a avertizat Gabriel.

Wolf a scos arma. Era un Luger vechi.

— Fă-mi plăcerea și aruncă-l pe scaunul de acolo.

Wolf s-a conformat.

Gabriel s-a uitat la rămășițele înnegrite ale cărții.

— Aceea este Evanghelia după Pilat?

— Nu, Allon. A *fost* evanghelia.

Gabriel i-a înfipt țeava pistolului în ceafă. Cumva, a izbutit să nu apese pe trăgaci.

— Te superi dacă arunc o privire?

— N-ai decât.

— Vrei să mi-o aduci tu?

Wolf nu s-a clintit.

Gabriel a răsucit țeava pistolului.

— Nu mă face să cer de două ori.

Wolf a întins mâna după uneltele de lângă șemineu.

— Nu, a zis Gabriel.

Lăsându-se pe vine, Wolf a întins o mână spre vatră. A fost de ajuns un picior dat în spate ca să-l trimită cu capul înainte în flăcări. Până ce a reușit să iasă de acolo, coama lui argintie era o amintire.

Gabriel s-a prefăcut indiferent la strigătele lui de durere.

— Ce scria acolo, Wolf?

— N-am citit-o, a gâfâit el.

— Mi-e greu să cred asta.

— Era o erezie!

— De unde știi dacă n-ai citit?

Gabriel s-a apropiat de un tablou, un nud care ședea lăsat pe spate în stilul lui Tițian. Alături era alt nud, de Bordone, discipolul lui Tițian. Mai erau un peisaj de Spitzweg și ruine romane de Panini. Însă niciunul nu era original. Toate erau copii din secolul douăzeci.

— Cine a făcut reproducerile astea?

— Un restaurator de artă german pe nume Günther Haas.

— E un slugoi.

— M-a costat o mică avere.

— Știa unde au atârnat aceste tablouri în timpul războiului?

— N-am discutat niciodată despre asta.

— Mă îndoiesc că lui Günther i-ar fi păsat. A fost întotdeauna cam nazist.

Gabriel s-a uitat la Eli Lavon, care părea să se înfrunte din priviri cu bustul lui Wagner. După o vreme, a pus mâna pe servanta de lemn pe care era așezat.

— Aici erau ascunse difuzoarele sistemului de proiecție. Iar ecranul era în spatele acelei tapiserii, a zis făcând semn spre peretele de deasupra. Îl putea ridica atunci când voia să le arate oaspeților un film. A trecut pe lângă o masă dreptunghiulară lungă și s-a oprit în fața ferestrei uriașe. Și asta putea fi coborâtă, așa-i, Eli? Din păcate, când a făcut planurile pentru Berghof a pus garajul drept sub sala cea mare. Când bătea vântul dintr-o anumită direcție, duhoarea de benzină era insuportabilă. Sunt sigur că n-ai făcut aceeași greșeală, a spus privind peste umăr către Wolf.

— Am garaj separat, s-a lăudat acesta.

— Unde e butonul ferestrei?

— Pe perete, la dreapta.

În momentul în care Gabriel a apăsat pe comutator, sticla a alunecat fără zgomot în fanta ei. Ninsoarea a pătruns în încăpere. Acum se îndesise. A urmărit un avion care se ridica încet pe cerul de deasupra Salzburgului, apoi a furișat o privire spre ceasul de la mână.

— Probabil că ar trebui să fii pe drum, Allon. Gulfstreamul pe care l-ai împrumutat de la Martin Landesmann e programat să plece spre Roma la ora două, a spus Wolf arborând un zâmbet arogant. E un drum de cel puțin patruzeci și cinci de minute până la aeroport.

— De fapt, mă gândeam să stau destul de mult timp ca să văd cum cei de la Bundespolizei îți pun cătușele. Extrema dreaptă germană nu-și va mai reveni niciodată după asta, Wolf. S-a terminat.

— Asta au tot spus despre noi după încheierea războiului. Dar acum suntem peste tot. În poliție, în serviciile de informații și securitate, în tribunale.

— Dar nu în Cancelaria Reichului. Și nu în Palatul Apostolic.

— Am în mână acel conclav.

— Nu-l mai ai. Gabriel s-a răsucit cu spatele la fereastra deschisă și s-a uitat prin încăpere. Începea să-l îngrețoșeze. Trebuie să fi fost multă muncă aici, a zis.

— Mobilierul a fost partea cea mai grea. Totul a trebuit să fie făcut de comandă, pe baza unor fotografii vechi. Camera este exact așa cum a fost, cu excepția acelei mese. Acolo era de obicei o vază cu flori în mijloc. Eu o folosesc ca să pun fotografii dragi.

Erau în rame de argint și aranjate cu precizie. Wolf cu frumoasa lui soție. Wolf cu cei doi fii. Wolf la cârma unei nave. Wolf tăind panglica protocolară la o fabrică nouă. Wolf sărutând inelul episcopului Hans Richter, superiorul general al veninosului Ordin Sfânta Elena.

O fotografie era mai mare decât celelalte, și rama era mai bogat împodobită. Îl înfățișa pe

Adolf Hitler așezat la masa originală împreună cu un copil, un băiat de doi sau trei ani pe care-l ținea pe genunchi. Fereastra escamotabilă era deschisă. Hitler arăta tras la față și cenușiu. Băiatul părea speriat. Doar bărbatul în uniformă de ofițer superior SS părea mulțumit. Zâmbind, stătea în picioare cu mâinile în șold și capul dat pe spate, evident încântat.

— Presupun că îl recunoști pe Führer, a zis Wolf.

— Îl recunosc și pe ofițerul SS. Privindu-l atent pe omul de afaceri, Gabriel a conchis: Asemănarea e de-a dreptul izbitoare.

A pus fotografia la loc pe masă. Alt avion își croia drum pe cer peste Salzburg. S-a uitat la ceasul de la mână. „E timp destul pentru o ultimă poveste”, și-a zis.

47.

OBERSALZBERG, BAVARIA

Eli Lavon l-a recunoscut pe tatăl lui Wolf. Era Rudolf Fromm, un conțopist ucigaș din Departamentul IVB4 al Biroului Principal al Securității Reichului, acea parte a SS care a pus în aplicare Soluția Finală. Fromm era austriac la origine și de religie romano-catolică, la fel ca soția lui, Ingrid. Amândoi erau din Linz, orașul de la Dunăre în care s-a născut Hitler. Wolf fusese singurul lor copil. Numele lui real era Peter – Peter Wolfgang Fromm. Fotografia fusese făcută în 1945, când Hitler venise ultima oară la Berghof. Mama lui Wolf stătea la taclale cu Eva Braun în afara cadrului când fusese realizat instantaneul. Epuizat, cu mâinile tremurând incontrolabil, Hitler refuzase să mai pozeze o dată.

La o lună după aceea, cum Armata Roșie se apropia de Berlin, Rudolf Fromm și-a lepădat uniforma SS și s-a ascuns. A reușit să nu fie prins,

și în 1948, cu ajutorul unui preot din Ordinul Sfânta Elena, a ajuns la Roma. Acolo a căpătat un act de identitate de la Crucea Roșie și un bilet pe un vapor care mergea de la Genova la Buenos Aires. Fiul lui Fromm a rămas la Berlin cu mama sa până în 1950, când ea s-a spânzurat în garsoniera lor mizeră. Rămas singur pe lume, a fost luat de același preot din Ordin care îl ajutase pe tatăl lui.

A intrat în seminarul Ordinului din Bergen și a studiat ca să devină preot. Însă la optsprezece ani a fost vizitat de părintele Schiller, care i-a spus că Dumnezeu avea alte planuri cu fiul chipeș și foarte inteligent al unui criminal de război nazist. A părăsit seminarul și a intrat la Universitatea din Heidelberg, unde a studiat matematica. În 1964 părintele Schiller i-a dat banii ca să-și facă prima firmă și în câțiva ani era unul dintre cei mai bogați oameni din Germania, însăși întruparea miracolului economic postbelic al țării.

— Câți bani ți-a dat părintele Schiller?

— Cred că au fost cinci milioane de mărci, a zis Wolf săltându-se cu greu într-unul dintre fotoliile de lângă foc. Sau poate că au fost zece. Sincer, nu-mi amintesc. A trecut mult timp de atunci.

— Ți-a spus de unde vin banii? Că Ordinul i-a extorcat de la evrei îngroziți ca Samuel Feldman din Viena și Emanuele Giordano din Roma? Gabriel a tăcut o clipă, apoi a reluat: Acum vine partea în care îmi spui că n-ai auzit niciodată de ei.

— De ce m-aș sinchisi?

— Presupun că o parte din averea lor a fost folosită ca să ajute la fuga unor oameni ca tatăl tău.

— E destul de ironic, nu crezi? a zâmbit Wolf. Tatăl meu s-a ocupat el însuși de cazul lui Feldman. Un membru al familiei i-a scăpat din plasă. O fată, mi se pare. După mulți ani de la război i-a spus povestea ei jalnică unui investigator evreu din Viena. Numele lui îmi scapă.

— Cred că era Eli Lavon.

— Da, așa e. A încercat să stoarcă bani de la episcopul Richter. Wolf a râs amar. Dacă a umblat cineva după cai verzi pe pereți, el a fost. Și a primit ce a meritat.

— Presupun că te referi la bomba care i-a distrus biroul din Viena.

Wolf a încuviințat din cap.

— Au murit două angajate de-ale lui. Amândouă evreice, desigur.

Gabriel s-a uitat la prietenul său. Nu-l văzuse niciodată săvârșind un act de violență. Dar era sigur că Eli Lavon, dacă i s-ar fi dat un pistol încărcat, l-ar fi folosit ca să-l omoare pe Jonas Wolf.

Neamțul își cerceta arsurile de pe mâna dreaptă.

— A fost foarte tenace tipul ăsta, Lavon. Stereotipul evreului încrezut. Și-a petrecut câțiva ani încercând să dea de urma tatălui meu. Nu l-a găsit, desigur. Trăia foarte confortabil în Bariloche. Îl vizitam o dată la doi sau trei ani. Întrucât purtam nume diferite, nimeni n-a bănuit că suntem rude. La bătrânețe a devenit foarte pios. Era foarte mulțumit de sine.

— Nu avea niciun regret?

— Pentru ce? Tatăl meu era mândru de ceea ce a făcut.

— Presupun că și tu erai mândru.

— Foarte, a recunoscut Wolf.

Gabriel a simțit cum i se înfige în inimă un cuțit. A trebuit să se liniștească înainte să reia discuția.

— Din experiența mea, cei mai mulți dintre copiii criminalilor de război naziști nu împărtășesc fanatismul taților. O, nu-i îndrăgesc pe evrei, dar nu visează să termine treaba pe care au început-o părinții lor.

— E limpede că trebuie să ieși mai mult în lume, Allon. Visul este viu și prosper. Nu mai e doar o incantație fără substanță de la o manifestație

pro Palestina. Trebuie să fii orb ca să nu vezi încotro duc toate astea.

— Văd destul de bine, Wolf.

— Dar nici măcar marele Gabriel Allon nu le poate opri. Nu există nicio țară în Europa Occidentală în care să fii în siguranță ca evreu. De asemenea, nu mai sunteți primiți cu brațele deschise în Statele Unite, cealaltă patrie a evreilor. Naționaliștii albi din America se opun imigrației și diluării puterii lor politice, însă adevărata țintă a urii lor sunt evreii. Întreabă-l numai pe tipul ăla care a tras cu pușca în sinagoga din Pennsylvania. Sau pe tinerii minunați care și-au plimbat torțele prin orașul acela universitar din Virginia. Pe cine crezi că imitau, cu tunsoarea și salutul lor nazist?

— Gusturile nu se discută.

— Simțul evreiesc al umorului este, poate, cea mai puțin atrăgătoare dintre trăsăturile tale.

— În acest moment, este singurul lucru care mă împiedică să-ți zbor creierii. Gabriel s-a întors în fața șemineului. Nu mai rămăsese aproape nimic din carte. A luat vătraiul și a ațâțat jarul. Ce scria în ea, Wolf?

— Ce n-ai da să știi!

Gabriel s-a întors brusc și i-a izbit cotul stâng cu vătraiul. S-a auzit cum trosnește osul.

— Ticălosule! a gemut afaceristul zvârcolindu-se de durere.

— Zău așa, Wolf. Poți mai mult de atât.

— Sunt făcut dintr-un aluat mai puternic decât Estermann. Poți să mă stâlcești în bătaie cu ăla, tot n-o să-ți spun ce scria în carte.

— De ce te temi așa de tare?

— Biserica Romano-Catolică nu poate să se înșele. Și cu siguranță nu poate să se înșele dinadins.

— Pentru că, dacă Biserica s-a înșelat, tatăl tău s-a înșelat și el. N-ar mai exista o justificare religioasă pentru acțiunile lui. Ar fi doar încă un nebun ucigaș.

Gabriel a dat drumul vătraiului din mână. Dintr-odată se simțea sleit de puteri. Nu-și dorea decât să plece din Germania și să nu se mai întoarcă niciodată. Era silit să plece fără Evanghelia după Pilat. Dar a hotărât că n-avea să plece cu mâinile goale.

A coborât privirea spre Wolf, care își ținea strâns cotul sfărâmat.

— Poate că o să-ți fie greu să crezi, dar lucrurile sunt pe cale să devină mult mai rele pentru tine.

— Nu-i nicio posibilitate să ajungem la o înțelegere?

— Doar dacă îmi dai Evanghelia după Pilat.

— Am ars-o, Allon. S-a dus.

— În cazul acesta, cred că nu avem ce târg să facem, însă ai putea să iei în considerare o ultimă faptă bună înainte să te închidă. Spune-ți că e o *mitzvah*[27].

— La ce te gândești?

— N-ar fi corect să-ți propun eu ceva. Trebuie să vină din inimă, Wolf.

Wolf a închis ochii de durere.

— În biroul meu vei găsi un peisaj frumos cu un râu, de patruzeci pe șaizeci de centimetri. A fost pictat de un vechi maestru olandez minor pe nume…

— Jan van Goyen.

Gabriel și Wolf s-au răsucit amândoi când au auzit vocea. Era a lui Eli Lavon.

— De unde știi? a întrebat Wolf uluit.

— Acum câțiva ani, o femeie din Viena mi-a spus o poveste tristă.

— Ești…

— Da, a zis Lavon. Sunt.

— Ea mai trăiește?

— Așa cred.

— Atunci te rog să-i dai ei tabloul. În spatele lui este seiful meu. Luați din el oricâți bani și aur puteți duce. Cifrul este…

Gabriel i-a spus în locul lui.

— Optzeci și șapte, nouăzeci și patru, nouăzeci și opt.

Wolf l-a fulgerat cu privirea pe Estermann.

— E ceva ce *nu* i-ai spus?

Gabriel a fost cel care a răspuns:

— N-a știut de ce ai ales acest cifru anume. Singura explicație este că a fost numărul matricol din SS al tatălui tău. Opt, șapte, nouă, patru, nouă, opt. Trebuie să se fi înrolat în 1932, cu câteva luni înainte să ia Hitler puterea.

— Tatăl meu știa dincotro bate vântul.

— Trebuie să fi fost tare mândru de el.

— Poate că ar trebui să pleci, Allon, a spus Wolf izbutind să afișeze un zâmbet hidos. Se pare că viscolul o să se înrăutățească.

•

Gabriel a dat jos tabloul din ramă în vreme ce Eli punea teancurile de bancnote și lingourile de aur într-una dintre valizele scumpe de titan ale lui Wolf. Când seiful a fost curățat, a pus înăuntru Lugerul, alături de pistolul HK de 9 mm luat de la Karl Weber.

— Mare păcat că nu-i putem îndesa aici și pe Wolf și Estermann. Lavon a închis ușa și a răsucit cadranul. Ce facem cu ei?

— Presupun că-i putem duce în Israel.

— Aș prefera să mă duc pe jos în Israel decât să zbor împreună cu cineva de teapa lui Jonas Wolf.

— O clipă am crezut că o să-l omori.

— Eu? Lavon a scuturat din cap. N-am fost niciodată adeptul chestiilor dure. Dar mi-a plăcut să te văd lovindu-l cu vătraiul ăla.

În acel moment, telefonul lui Gabriel a început să vibreze. Era Uzi Navot, suna de pe bulevardul Regele Saul.

— Ai de gând să rămâi acolo la cină?

Gabriel a râs fără să vrea.

— Nu poate să aștepte? Suntem cam ocupați în clipa asta.

— M-am gândit că ar trebui să știi că tocmai am primit un telefon de la noul meu prieten la cataramă, Gerhardt Schmidt. Cei de la Bundespolizei sunt pe drum să-l aresteze pe Wolf. Poate că ai vrea să pleci de acolo înainte de sosirea lor.

Gabriel a închis telefonul.

— E vremea să plecăm.

Lavon a închis valiza și, cu ajutorul lui Gabriel, a întors-o pe rotile.

— E bine că mergem cu un avion particular. Chestia asta trebuie să cântărească pe puțin șaptezeci de kile.

Au tras împreună valiza în camera de alături. Estermann și Karl Weber îngrijeau rănile lui Wolf, supravegheați de Mihail și Oded. Yossi cerceta una dintre tapiseriile de Gobelins. Yaakov stătea în fața ferestrei deschise, ascultând vaierul îndepărtat al sirenelor.

— E limpede că se aud mai tare, a zis.

— Asta, pentru că sunt pe drum încoace.

Gabriel le-a făcut semn lui Mihail și lui Oded și s-a îndreptat spre ușă.

Wolf l-a strigat din cealaltă parte a încăperii.

— Cine crezi că o să fie?

Gabriel s-a oprit.

— Despre cine vorbești, Wolf?

— Conclavul. Cine o să fie următorul papă?

— Se zice că Navarro comandă deja noul mobilier din *appartamento.*

— Da, a spus Wolf zâmbind. Așa se zice.

PARTEA A TREIA

EXTRA OMNES

48.

CURIA IEZUITĂ, ROMA

Luigi Donati avea multe virtuți și trăsături admirabile, însă răbdarea nu se număra printre ele. Era dintre cei care se preumblau prin încăpere și răsuceau creioanele între degete, care nu puteau suferi proștii și nici măcar întârzierile mici. Roma îl punea zilnic la grea încercare. La fel și viața în spatele zidurilor Vaticanului, unde aproape fiecare întâlnire cu birocrații bârfitori din Curie îl scosese din minți. Toate conversațiile din Palatul Apostolic erau codificate și prudente și încărcate de ambiție și teama de un pas greșit care ar fi putut să pună capăt unei cariere până atunci promițătoare. Rareori cineva spunea ce gândește cu adevărat, și niciodată, *niciodată,* n-o așternea pe hârtie. Era mult prea primejdios. Curia nu recompensa îndrăzneala sau creativitatea. Inerția era chemarea ei sacră.

Pe de altă parte, Donati nu fusese niciodată plictisit. Și, cu excepția celor șase săptămâni pe care le petrecuse în Clinica Gemelli ca să i se vindece o rană de glonț, nu fusese niciodată lipsit de putere. Însă în prezent era și una, și alta. Împreună cu mai sus menționată să lipsă de răbdare, era o combinație ucigătoare.

Vina era a vechiului său prieten Gabriel Allon. În cele trei zile de la plecarea din Roma, Donati nu primise nicio veste de la el în afară de un apel, la 5.20 în dimineața aceea. „Am tot ce-ți trebuie”, i-a promis Gabriel. Din nefericire, a neglijat să-i spună ce descoperise. Doar că era doisprezece pe

scala episcopului Richter – o poantă isteață, Donati trebuia să recunoască – și că mai exista o complicație legată de cineva apropiat fostului papă. O complicație care nu putea fi discutată la telefon.

În următoarele unsprezece ore Donati n-a mai primit nimic de la vechiul său prieten, așa că a petrecut o zi cu totul neplăcută în spatele zidurilor Curiei Iezuite. Știrile din Germania, chiar dacă erau șocante, măcar i-au permis să se gândească la altceva. Donati le-a urmărit împreună cu câțiva colegi la televizorul din sala comună. Poliția germană împiedicase un atentat cu bombă lângă Catedrala din Köln. Presupușii teroriști nu erau din Statul Islamic, ci o obscură organizație neonazistă care avea legături cu politicianul de extremă dreaptă Axel Brünner. Un membru al celulei, un austriac, fusese arestat, la fel ca Brünner însuși. La patru și jumătate, ministrul de interne al Germaniei a anunțat că alți doi bărbați implicați în scandal fuseseră găsiți morți pe o proprietate din Obersalzberg. Amândoi fuseseră uciși cu același pistol, în ceea ce părea să fie un caz de crimă-sinucidere. Victima era un fost agent al serviciului de informații german pe nume Andreas Estermann. Sinucigașul era miliardarul care trăia retras, Jonas Wolf.

— Dumnezeule mare, a șoptit Donati.

Tocmai atunci Nokia sa a vibrat la un apel. A apăsat pe tastă și a ridicat telefonul la ureche.

— Scuze, a zis Gabriel. Traficul din orașul ăsta e un coșmar.

— Ai văzut știrile din Germania?

— Minunat, nu-i așa?

— Prin asta înțelegeai că mai ai de pus la punct una-două chestii?

— Știi ce se spune despre mâinile care nu se îndeletnicesc cu ceva.

— Spune-mi, te rog, că nu tu…

— N-am apăsat pe trăgaci, dacă asta întrebi.

Donată a oftat.

— Unde ești?

— Aștept să mă lași să intru.

•

Gabriel stătea în cadrul ușii. Ultimele trei zile fuseseră necruțătoare cu înfățișarea lui. Ca să fim drepți, arăta stors de vlagă. Donati l-a condus în apartamentul său și a încuiat ușa. S-a uitat la ceas. Era 16.39.

— Ai spus ceva despre doisprezece pe scala episcopului Richter. Ai putea da ceva mai multe detalii.

Gabriel i-a povestit totul în vreme ce privea strada prin stor. A fost o relatare rapidă, dar amănunțită și doar un pic prelucrată. I-a descris planul Ordinului de a eradica islamul din Europa Occidentală, împrejurările în care fusese ucis Sanctitatea Sa Papa Paul al VII-lea, încăperea macabră în care Jonas Wolf, fiul unui criminal de război nazist, arsese ultimul exemplar al Evangheliei după Pilat. Controlul papalității era în miezul ambițiilor politice imense ale Ordinului. Patruzeci și doi de cardinali-electori primiseră bani în schimbul votului în conclav. Alți optsprezece erau membri de taină ai Ordinului și plănuiau să-și dea votul pentru pontiful suprem care îl reprezenta pe episcopul Richter: cardinalul Franz von Emmerich, arhiepiscopul Vienei.

— Și partea cea mai bună este că am totul pe video. Ți-am oferit destule detalii? a întrebat Gabriel aruncând o privire peste umăr.

— Nu sunt decât șaizeci de voturi. Au nevoie de șaptezeci și opt ca să-și asigure pontificatul.

— Se bazează pe avântul creat ca să-l ducă pe Emmerich peste prag.

— Cunoști numele tuturor celor patruzeci și doi de cardinali?

— Ți-i pot înșira alfabetic dacă vrei. De asemenea, știu cu cât a fost plătit fiecare și unde au fost virați banii. Gabriel a dat drumul storului și s-

a răsucit spre Donati. Mă tem însă că lucrurile se înrăutățesc.

A apăsat pe ecranul telefonului. Peste o clipă s-au auzit doi bărbați care vorbeau în germană.

Are două milioane de motive să-și țină gura ferecată.

Două milioane unu…

A oprit înregistrarea.

— Episcopul Richter și Jonas Wolf, presupun?

Gabriel a încuviințat din cap.

— Care sunt cele două milioane de motive pentru care n-ar trebui să spun conclavului ce știu despre complotul Ordinului?

— Este suma pe care Wolf și Richter au pus-o în contul tău din Banca Vaticanului.

— Vor să mă facă să par la fel de corupt ca ei?

— Evident.

— Și acel *unu?*

— Încă mai lucrez la asta.

Ochii lui Donată au fulgerat mânioși.

— Când te gândești că au irosit două milioane de dolari pe o uneltire atât de evidentă.

— I-ai putea folosi bine.

— Nicio grijă, asta o să fac.

Donati l-a sunat pe Angelo Francona, decanul Colegiului Cardinalilor. N-a răspuns nimeni.

S-a uitat din nou la ceas. Era 16.45.

— Cred că ar trebui să-mi dai numele.

— Azevedo din Tegucigalpa, a zis Gabriel. Un milion, Bank of Panama.

— Următorul?

— Ballantine din Philadelphia. Un milion. Banca Vaticanului.

— Următorul?

•

În același moment, cardinalul Angelo Francona stătea ca o santinelă lângă biroul de recepție din Casa Santa Marta. Pe podeaua de marmură albă, la picioarele sale, era o valiză mare de aluminiu plină cu câteva duzini de telefoane mobile, tablete și

laptopuri, toate etichetate grijuliu cu numele proprietarilor. Din motive de securitate, centrala telefonică a casei clericale de oaspeți rămânea în funcțiune, însă telefoanele, televizoarele și radiourile fuseseră scoase din cele 128 de camere și apartamente. Mobilul lui Francona era în buzunarul sutanei, fără sunet, dar încă deschis. Avea de gând să-l închidă în clipa în care ultimul dintre cardinali intra pe ușă. Din acel moment, oamenii care aveau să-l aleagă pe următorul pontif roman erau despărțiți cu totul de lumea de afară.

În prezent, 112 din cei 116 cardinali-electori eligibili erau în siguranță sub acoperișul Casei Santa Marta. Câțiva mișunau prin hol, printre care Navarro și Gaubert, cei doi aflați în capul listei pentru succesiunea lui Lucchesi. La ultima verificare, cardinalul *camerlengo* Domenico Albanese era sus, în apartamentul lui. O migrenă. Cel puțin așa zicea.

Francona simțea că se apropie și de el o migrenă pre-conclav. Doar o dată mai luase parte la alegerea unui papă. Fusese conclavul care șocase lumea catolică alegând un patriarh mărunțel, puțin cunoscut, din Veneția, să-i urmeze lui Wojtyła cel Mare. Francona fusese în grupul de liberali care au înclinat conclavul în favoarea lui Lucchesi. Din păcate, pontificatul lui Lucchesi avea să rămână în amintire cu atacul terorist asupra bazilicii și scandalul de abuz sexual care a lăsat Biserica pe marginea prăbușirii morale și financiare.

Prin urmare, conclavul care avea să înceapă în după-amiaza următoare trebuia să fie absolut fără reproș. Deja atârna asupra lui un nor. Fusese pus acolo de uciderea la Florența a bietului soldat din Gărzile Elvețiene. Erau dedesubturi în povestea asta, Francona era sigur. Acum sarcina sa era să prezideze un conclav fără scandal, ducând la alegerea unui pontif care să poată să tămăduiască rănile Bisericii, să-i unească facțiunile și să o conducă în viitor. Voia ca totul să se termine cât

mai repede cu putință. În taină, se temea că totul era pe cale să scape de sub control și că se putea întâmpla orice.

Ușile duble ale casei de oaspeți s-au deschis, iar cardinalul Franz von Emmerich, doctrinarul arhiepiscop al Vienei, a plutit în hol ca și cum ar fi fost adus de o bandă rulantă proprie. Valiza pe care o căra era de mărimea unui cufăr de pe vasele cu aburi. La recepție a luat de la călugărițe cheia unei camere și i-a dat în silă iPhone-ul lui Francona.

— Presupun că nu am fost destul de norocos să-mi fie repartizat unul dintre apartamente.

— Mă tem că nu, părinte cardinal Emmerich.

— În cazul acesta, sper să ajungem repede la o decizie.

Austriacul s-a îndreptat spre ascensoare. Francona, rămas singur, și-a verificat telefonul și a fost surprins să vadă trei apeluri ratate. Toate de la același om. Nu erau mesaje, ceea ce nu era stilul lui.

Francona a șovăit, cu degetul arătător zăbovind deasupra ecranului. Nu era corect, dar, strict vorbind, nu era o încălcare a regulilor de desfășurare a unui conclav, așa cum erau prevăzute în *Universi Dominici Gregis.*

A mai ezitat un minut prețios înainte să formeze, în cele din urmă, numărul și să ducă telefonul la ureche. Peste câteva secunde a închis ochii. Scăpa de sub control, și-a zis. Putea să se întâmple orice. *Orice…*

•

Conversația a durat trei minute și patruzeci și șapte de secunde. Donati a dezvăluit puține lucruri. De fapt, s-a concentrat doar pe chestiunea urgentă, care era complotul urzit de reacționarul Ordin Sfânta Elena pentru a pune mâna pe tronul papal și a târî Europa Occidentală în vremurile întunecate ale trecutului ei fascist.

— Emmerich? Lui Francona nu-i venea să creadă. Dar tu și Lucchesi ați fost cei care i-ați dat

pălăria roșie de cardinal!

— Privind înapoi, o greșeală.

— Câți cardinali sunt implicați?

Donati i-a spus.

— Doamne, Dumnezeule! Ai vreo dovadă pentru ceva din toate astea?

— Doisprezece cardinali au cerut ca Ordinul să depună banii la Banca Vaticanului.

— Ți-ai vârât nasul prin conturile lor, da?

— Informația mi-a fost dată.

— De către prietenul tău israelian?

— Angelo, te rog! N-avem timp.

Dintr-odată, Francona părea că nu poate să respire.

— E totul în ordine, Eminență?

— Vestea e șocantă, asta-i tot.

— Sunt sigur că este. Întrebarea e ce-o să facem în această privință.

S-a lăsat tăcerea. În cele din urmă, Francona a zis:

— Dă-mi numele cardinalilor. O să vorbesc cu ei între patru ochi.

— Ești un om bun și cuviincios, Eminență. Prea cuviincios pentru așa ceva, a spus Donati.

— Ce propui?

— Lasă-mă pe mine să vorbesc cu cardinalii. Cu toți. În același timp.

— Casa Santa Marta e închisă pentru oricine în afară de cardinalii-electori și de personal.

— Mă tem că vei face o excepție. Altfel, n-o să am de ales și o să caut o tribună publică.

— Mass-media? N-ai îndrăzni.

— Ba bine că nu.

Donati aproape că putea să-l audă pe Francona încercând să se îmbărbăteze.

— Lasă-mă câteva minute să mă gândesc. Te sun când am luat o hotărâre.

A fost momentul în care legătura s-a întrerupt, la 16.52. De-abia la cinci și zece telefonul lui Donati a sunat, în sfârșit.

— Le-am cerut cardinalilor să vină în capelă înainte de cină. Ai grijă cum te porți. Amintește-ți că nu mai ești secretarul particular al papei. Vei fi un arhiepiscop titular într-o încăpere plină de roșu. Nu-i obligă nimic să te asculte. De fapt, mă aștept la o primire destul de ostilă.

— Când?

— Ne întâlnim în Piazza Santa Marta la cinci douăzeci și cinci. Dacă ești măcar cu un minut…

— Stai!

— Acum ce mai e, Luigi?

— Nu mai am permis de Vatican.

— Atunci presupun că va trebui să găsești altă modalitate de a trece de Gărzile Elvețiene de la Arcada Clopotelor.

Francona a închis fără să mai spună nimic. Donati a deschis lista contactelor, a derulat până la litera M și a format numărul. „Răspunde la telefon”, a șoptit. „Răspunde la afurisitul de telefon”.

49.

VILLA GIULIA, ROMA

De când preluase Muzeul Național Etrusc al Italiei, Veronica muncise neobosit să crească numărul vizitatorilor, care se împuținau. Într-un oraș ca Roma nu era o sarcină ușoară. Hoardele asudate, cu rucsacul în spinare, care se îmbulzeau la Colosseum și Fontana di Trevi, rareori ajungeau la Villa Giulia, acel *palazzo* elegant din secolul al XVI-lea, aflat la marginea nordică a Grădinilor Borghese, care adăpostea cea mai frumoasă colecție de artă și vestigii ale culturii materiale etrusce din lume, expunând și câteva piese remarcabile din colecția personală a răposatului soț al directoarei. Carlo contribuise postum la muzeu și în alte feluri. O mică porțiune din averea lui, obținută pe căi necinstite, finanțase o restructurare

a site-ului muzeului, care era depășit. De asemenea, plătise o costisitoare campanie globală de publicitate și o gală extraordinară la care participaseră numeroase celebrități din lumea italiană a sportului și spectacolului. Totuși, vedeta serii fusese arhiepiscopul Luigi Donati, izbitor de chipeșul secretar personal al papei și subiectul unui portret lingușitor apărut recent în *Vanity Fair*. În seara aceea Veronica îl întâmpinase ca pe un străin și se prefăcuse că nu le observă pe tinerele imposibil de frumoase care-i sorbeau fiecare cuvânt.

De-ar fi putut ele să vadă versiunea lui Luigi Donati care ajunsese pe un șantier arheologic din Umbria într-o după-amiază blândă din primăvara lui 1992 – bărbatul înalt, bărbos, în blugi rupți și sandale roase, cu o bluză de trening pe care scria Universitatea Georgetown! Purta des bluza aceea, pentru că nu avea multe lucruri în afară de o colecție de cărți broșate jerpelite. Erau puse în teanc pe podeaua goală, lângă patul pe care l-au împărțit în căsuța pierdută pe dealurile de lângă Perugia. Timp de câteva luni minunate a fost cu totul al ei. Și-au făcut un plan. El avea să lepede preoția și să devină avocat, luptător pentru cauzele pierdute. Aveau să se căsătorească, să aibă o droaie de copii. Toate acestea s-au schimbat când l-a întâlnit pe Pietro Lucchesi. Cu inima frântă, Veronica i s-a dăruit lui Carlo Marchese, și tragedia a fost deplină.

Prăbușirea lui Carlo de pe cupola Bazilicii Sfântul Petru le-a permis Veronicăi și lui Luigi să reaprindă o mică parte din relația lor. În taină, ea sperase că la plecarea de pe lume a lui Lucchesi ar putea să revendice și restul. Acum își dădea seama că nu fusese nimic altceva decât o fantezie prostească, deloc potrivită unei femei de vârsta și cu statutul ei. Soarta și împrejurările conspiraseră ca să-i țină despărțiți. Erau osândiți să cineze politicos în fiecare seară de joi, ca personajele

dintr-un roman victorian. Aveau să îmbătrânească, dar nu împreună. Câtă însingurare, și-a zis. Cât de cumplită tristețe și însingurare! Însă era pedeapsa pe care o merita pentru că-și dăruise inima unui preot. Luigi făcuse jurămintele cu mult înainte să ajungă pe acel șantier arheologic din Monte Cucco. Cealaltă femeie din viața lui era Mireasa lui Cristos, Biserica Romano-Catolică.

Nu vorbiseră decât o dată din seara în care au cinat împreună cu Gabriel Allon și soția lui, Chiara. Conversația fusese în dimineața aceea, pe când Veronica mergea cu mașina la lucru. Luigi vorbise cu obișnuita lui opacitate curială. Chiar și așa, vorbele lui o șocaseră. Pietro Lucchesi fusese omorât în apartamentul papal. Ordinul reacționar Sfânta Elena era în spatele faptei. Plănuia să preia controlul Bisericii la următorul conclav.

— Erai la Florența când…

— Da. Și ai avut dreptate. Janson avea o relație cu părintele Graf.

— Poate că data viitoare o să asculți ce-ți spun.

— *Mea culpa. Mea maxima culpa.*

— Presupun că nu te văd în seara asta.

— Mă tem că am alte planuri.

— Fii cu băgare de seamă, Sfinția Ta.

— Și dumneata, *Signora* Marchese.

Ca parte a campaniei sale de atragere a publicului la muzeu, Veronica prelungise programul. Muzeul Național Etrusc era acum deschis până la opt seara, însă la ora cinci dintr-o joi friguroasă și mohorâtă de decembrie sălile de expoziție erau tăcute ca niște morminte. Personalul administrativ și custozii plecaseră acasă, la fel ca secretara Veronicăi. Nu avea decât tovărășia lui Maurizio Pollini – Sonata pentru pian în do minor a lui Schubert, sublima mișcare a doua. Ea și Luigi o ascultau la nesfârșit în căsuța de lângă Perugia.

La cinci și un sfert și-a pus lucrurile în geantă și și-a luat pardesiul. Se întâlnea cu cineva la un pahar pe Via Veneto. O prietenă. Singurul fel de

prieteni pe care-i avea în aceste zile. După aceea aveau să cineze la o *osteria* aflată pe o străduță dosnică, genul de local cunoscut doar de locuitorii Romei. Savurau *cacio e pepe* din castronul în care era preparat. Veronica avea de gând să mănânce până la ultima bucățică delicioasă de paste, apoi să șteargă pe dinăuntru castronul cu o coajă de pâine. Ce bine ar fi fost ca Luigi să șadă în partea cealaltă a mesei!

La parter s-a oprit în fața craterului lui Euphronios. Era principala atracție a muzeului, considerat de mulți una dintre cele mai frumoase opere de artă create vreodată. Gabriel, și-a amintit ea, era de altă părere.

„Nu-ți plac vasele grecești?”

„Nu cred că am spus asta”.

Nu era de mirare că Luigi îl plăcea atât de mult. Împărtășeau același simț al umorului fatalist.

Le-a urat paznicilor o seară plăcută și, refuzând oferta lor de a o însoți, a ieșit în seara rece. Mașina îi era parcată la câțiva metri de intrare, în spațiul rezervat pentru ea, un Mercedes decapotabil bătător la ochi, gri metalic. Într-o bună zi avea să-l convingă pe Luigi să urce în el. Avea să-l ducă, împotriva voinței lui, într-o căsuță de pe dealurile de lângă Perugia. Aveau să împartă o sticlă de vin și să asculte Schubert. Sau poate Mendelssohn, Trio cu pian nr. 1 in re minor. Cheia patimii înăbușite… Zăcea imediat sub suprafață. Adormită, dar nu stinsă, cumplita jinduire. N-ar fi fost nevoie decât de o atingere a mâinii ei. Ar fi redevenit tineri. Același plan, întârziat cu treizeci de ani. Luigi avea să se lepede de preoție, aveau să se căsătorească. Dar fără copii. Veronica era mult prea bătrână și nu voia să-l împartă cu nimeni. Avea să fie un scandal, firește. Numele ei avea să fie târât în noroi. Nu le mai rămânea decât să se retragă din lume. O insulă din Marea Caraibilor, poate. Mulțumită lui Carlo, banii nu erau o problemă.

Nu se cuvenea, și-a reamintit Veronica pe când descuia Mercedesul cu telecomanda. Dar nu era nimic rău dacă doar *se gândea* la asta. Desigur, în afară de faptul că devenise atât de neatentă, încât nu l-a observat pe bărbatul care se îndrepta spre mașina ei. Avea treizeci și ceva de ani, cu părul blond pieptănat impecabil. Veronica s-a liniștit când i-a văzut sub bărbie pătratul alb al unui guler catolic.

— *Signora* Marchese?

— Da? a răspuns ea automat.

El a scos de sub haină un pistol, zâmbind fermecător. Nu era de mirare că-l cucerise pe Niklaus Janson.

— Ce vrei? a întrebat Veronica.

— Vreau să lași să cadă geanta și cheile.

Ea a șovăit, apoi a lăsat cheile și geanta să-i cadă din mână.

— Foarte bine.

Zâmbetul părintelui Graf s-a șters.

— Acum urcă în mașină.

50.

PIAȚA SFÂNTUL PETRU

Colonelul Alois Metzler, comandantul Gărzilor Elvețiene Pontificale, aștepta la poalele obeliscului egiptean când Gabriel și Donati au ajuns în Piața Sfântul Petru. După ce alergaseră pe Borgo Santo Spirito, gâfâiau amândoi. Însă Metzler arăta de parcă ar fi pozat pentru portretul oficial. Adusese cu el, prudent, doi ucigași în haine civile. Întrucât lucrase cu Gărzile Elvețiene de mai multe ori, inclusiv în timpul unei vizite papale la Ierusalim, Gabriel știa că fiecare dintre ei avea un pistol Sig Sauer 226 de 9 mm. De fapt, și Metzler avea unul.

Și-a mijit ochii spre Gabriel și a zâmbit.

— Ce s-a întâmplat, părinte Allon? Ai renunțat la jurăminte?

Următoarea întrebare i-a pus-o lui Donati.

— Știți ce s-a întâmplat după ce dumneavoastră împreună cu prietenul dumneavoastră ați făcut cascadoria aceea la Arhive?

— Presupun că Albanese a fost cam bosumflat.

— Mi-a spus că o să fiu demis după ce se încheie conclavul.

— *Il camerlengo* nu are autoritatea să-l demită pe comandantul Gărzilor Elvețiene. Doar secretarul de stat o poate face. Cu aprobarea Sfântului Părinte, desigur.

— Cardinalul a dat de înțeles că va fi noul secretar de stat. De fapt, părea foarte încrezător.

— Ți-a spus și cine o să fie noul papă? Neprimind niciun răspuns, Donati a arătat spre Arcada Clopotelor. Te rog, domnule colonel. Cardinalul Francona mă așteaptă.

— Îmi pare rău, Excelență. Dar mă tem că nu vă pot lăsa să intrați.

— De ce nu?

— Deoarece cardinalul Albanese m-a avertizat că în seara asta o să încercați să pătrundeți în zonele restricționate ale orașului-stat. A spus că vor cădea capete dacă reușiți să răzbateți. Sau ceva de felul ăsta.

— Pune-ți două întrebări, domnule colonel. De unde știe că voi veni? Și de ce anume îi este așa de frică?

Metzler a răsuflat zgomotos.

— La ce oră vă așteaptă cardinalul Francona?

— Peste patru minute.

— Atunci aveți două minute ca să-mi spuneți exact ce se petrece.

•

La fel ca toți cardinalii-electori care au intrat în seara aceea în Casa Santa Marta, Domenico Albanese i-a predat telefonul decanului Colegiului Sacru. Însă nu rămăsese fără mobil. Mai devreme

în acea săptămână ascunsese unul în apartamentul său. Era un model ieftin. Un telefon pentru tranzacții dubioase, și-a zis răutăcios.

Acum îl ținea încleștat în mâna stângă. Cu dreapta despărțea perdelele din living. Norocul făcuse ca fereastra să dea spre mica *piazza* din fața casei de oaspeți, unde cardinalul Angelo Francona umbla de colo colo pe pietrele cubice. Era clar că așteaptă pe cineva. Cineva care, și-a zis Albanese, fără îndoială încerca să treacă de Gărzile Elvețiene de la Arcada Clopotelor.

La ora 17.25 Francona s-a uitat la telefon și a pornit spre intrarea casei de oaspeți. S-a oprit brusc când o santinelă a arătat spre trei bărbați care traversau în goană piața. Unul dintre ei era comandantul Gărzilor, colonelul Alois Metzler. Era însoțit de Gabriel Allon și de arhiepiscopul Luigi Donati.

Albanese a lăsat perdeaua să cadă la loc și a format un număr.

— Ce e? a întrebat episcopul Richter.

— A reușit să treacă.

Legătura s-a întrerupt. În aceeași clipă, două bătăi puternice în ușă au zguduit încăperea. Surprins, Albanese a strecurat telefonul în buzunar înainte să deschidă ușa. Pe coridor era arhiepiscopul Thomas Kerrigan din Boston, prodecanul Colegiului Cardinalilor.

— E vreo problemă, Eminență?

— Decanul vrea să mergi în capelă.

— Din ce motiv?

— L-a invitat pe arhiepiscopul Donati să li se adreseze cardinalilor-electori.

— De ce nu am fost înștiințat?

Kerrigan a zâmbit.

— Tocmai ai fost.

•

Donati l-a urmat pe cardinalul Francona în hol. Primul chip pe care l-a văzut a fost al lui Kevin Brady din Los Angeles. Brady era un suflet

pereche doctrinar. Totuși, a părut uluit de prezența arhiepiscopului. S-au salutat cu o mișcare scurtă a capului, apoi Donati a coborât privirea spre podeaua de marmură.

Francona l-a prins de braț.

— Excelență! Nu pot să cred că ați adus ăsta aici.

Donati nu-și dăduse seama că mobilul lui suna. L-a smuls din buzunarul sutanei și s-a uitat la ecran. Numele l-a șocat: părintele Brunetti.

Era pseudonimul pe care Donati i-l atribuise Veronicăi Marchese în agenda telefonului. Conform regulilor relației lor, ea n-avea voie să-i telefoneze. Și atunci de ce naiba îl suna acum?

A respins apelul, însă telefonul a reînceput imediat să sune. Tot părintele Brunetti.

— Fii bun și închide-l, Luigi.

— Desigur, Eminență.

Donati a pus degetul mare pe butonul de închidere, dar a șovăit.

Are două milioane de motive să-și țină gura ferecată.

Două milioane unu…

Donati a acceptat apelul și a rostit calm în microfon:

— Ce i-ai făcut?

— Încă nimic, a răspuns părintele Markus Graf. Însă, dacă nu faci stânga împrejur și nu pleci de acolo, o s-o omor. Cu încetul, Excelență. În chinuri mari.

•

Domenico Albanese a văzut de sus cum Luigi Donati a țâșnit pe ușa Casei Santa Marta. Avea telefonul în mână, cu ecranul luminat în urma convorbirii cu părintele Graf. Înnebunit, l-a înșfăcat pe Allon de umeri, ca și cum l-ar fi implorat să-l ajute. Apoi s-a răsucit și a cercetat ferestrele de sus ale casei de oaspeți. „Știe”, și-a zis Albanese. Dar ce avea să facă? S-o salveze pe

femeia pe care o iubise cândva? Sau avea să salveze Biserica?

Au trecut cincisprezece secunde. Apoi Albanese a primit răspunsul.

A atins ecranul telefonului secret.

Episcopul Richter a răspuns imediat.

— Mă tem că s-a sfârșit, Excelență.

— Rămâne de văzut.

Legătura s-a întrerupt.

Albanese a ascuns telefonul în birou și a ieșit pe coridor. La fel ca Luigi Donati, cu cinci etaje mai jos, își organiza gândurile, despărțind minciunile de adevăr. Sanctitatea Sa purta pe umeri greutatea Bisericii, și-a amintit, însă în moarte era ușor ca o pană.

51.

VIA DELLA CONCILIAZIONE

— De ce n-ați venit la mine de la bun început? a întrebat Alois Metzler.

— Ai fi fost de acord să ne ajuți?

— La o investigație particulară a morții Sfântului Părinte? Nicio șansă.

Metzler era la volanul unui Mercedes Clasa E cu plăcuțe de înmatriculare de Vatican. A virat pe Via della Conciliazione și a gonit spre fluviu cu girofarul pornit.

— Te informez că eu am acceptat doar să-l găsesc pe Niklaus Janson, i-a zis Gabriel.

— Tu ai fost cel care a șters dosarul lui personal din baza noastră de date?

— Nu, Andreas Estermann a fost cel care a făcut asta.

— Estermann? Fostul agent al BfV?

— Îl cunoști?

— Acum câțiva ani a încercat să mă convingă să intru în Ordinul Sfânta Elena.

— Nu ești singurul. Sincer, sunt dezamăgit că nu mi-a propus și mie. Apropo, la câteva zile după dispariția lui Niklaus Janson, s-a dus în cantonul Fribourg s-o vadă pe Stefani Hoffmann.

— Janson a fost membru al Ordinului?

— Mai mult ca o jucărie.

Metzler a traversat periculos de repede Tibrul. Gabriel și-a verificat mesajele. Imediat după ce plecase de la Casa Santa Marta îl sunase pe Yuval Gershon la Unitatea 8200 și-i ceruse să localizeze telefonul părintelui Graf. Încă nu primise răspuns.

— Unde vrei să merg? a întrebat Metzler.

— La Muzeul Național Etrusc. Este…

— Știu unde este, Allon. Locuiesc aici, știi.

— Credeam că voi, elvețienii, detestați să plecați din ordonatul vostru Cartier Elvețian din Vatican.

— Așa este. Metzler a făcut semn spre un morman de gunoi care nu fusese colectat. Uită-te la locul ăsta, Allon. Roma e mizerabilă.

— Dar mâncarea e incredibilă.

— Eu prefer mâncarea elvețiană. Nu există nimic mai bun decât o *radette* perfectă.

— Emmentaler topit peste cartofi fierți? Asta-i ideea ta despre bucătărie?

Metzler a virat la dreapta pe Viale delle Belle Arti.

— Ai observat oare că, de câte ori te apropii tu de Vatican, ceva o ia razna?

— Ar fi trebuit să fiu în concediu.

— Îți amintești vizita papei la Ierusalim?

— De parcă ar fi fost ieri.

— Sfântul Părinte chiar te iubea, Allon. Nu mulți oameni pot spune că au fost iubiți de un papă.

Villa Giulia a apărut pe dreapta, iar Metzler a intrat în mica parcare a personalului. Servieta

Veronicăi zăcea pe piatra cubică. Mercedesul ei decapotabil, bătător la ochi, dispăruse.

— Trebuie s-o fi pândit la ieșire, a zis Metzler. Întrebarea este: unde a dus-o?

Telefonul lui Gabriel a vibrat la primirea unui mesaj. Era de la Yuval Gershon.

— De fapt, nu prea departe.

A luat geanta Veronicăi și s-a întors în mașină.

— În ce direcție? a întrebat Metzler.

Gabriel a arătat spre dreapta. Elvețianul a ieșit pe bulevard și a apăsat accelerația până la podea.

— E adevărat ce se spune despre ea și Donati?

— Sunt prieteni vechi. Asta-i tot.

— Preoții n-au voie să aibă prieteni care arată ca Veronica Merchese. Aduc necazuri.

— La fel și părintele Graf.

— Chiar crezi că o s-o omoare?

— Nu, a zis Gabriel. Nu dacă îl omor eu pe el mai întâi.

52.

CASA SANTA MARTA

Capela Santa Marta era înghesuită pe un mic teren triunghiular dintre latura sudică a casei de oaspeți și zidul exterior al Vaticanului, de culoare oliv. Era luminoasă și modernă și destul de banală, cu podeaua șlefuită care îi amintea întotdeauna lui Donati de cutia unui joc de table. N-o mai văzuse niciodată așa de plină. Deși nu putea fi sigur, se părea că toți cei 116 cardinali-electori erau prezenți. Toate scaunele de lemn lăcuit fuseseră ocupate, ceea ce nu le lăsa de ales întârziaților, printre care și cardinalul *camerlengo,* decât să se îngrămădească în spate, ca pasagerii strâmtorați ai unei curse aeriene.

Decanul Francona urcase în amvon. De pe o singură foaie de hârtie citea o serie de anunțuri – legate de gospodărie, securitate, orarul

transportului între casă și Capela Sixtină. Microfonul era închis. Avea vocea firavă, mâinile îi tremurau. La fel și ale lui Donati.

O *s-o omor. Cu încetul, Excelență. În chinuri mari…*

Era adevărat, sau doar un șiretlic? Veronica era încă în viață, sau deja moartă? Oare făcuse cea mai mare greșeală din viața lui intrând în acest cuib de vipere și lăsând-o în voia sorții? Sau făcuse acea greșeală cu mult timp în urmă, când se întorsese în sânul Bisericii în loc să se însoare cu Veronica? Nu era prea târziu, și-a zis. Încă mai era timp să părăsească această corabie care se scufunda și să fugă cu ea. Avea să fie un scandal, firește. Numele lui avea să fie târât în noroi. Nu le mai rămânea decât să se retragă din lume. O insulă din Marea Caraibilor, poate. Sau într-o căsuță de pe dealurile de lângă Perugia. Sonatele pentru pian ale lui Schubert, câteva cărți broșate risipite pe dalele goale ale podelei, Veronica îmbrăcată doar cu bluza lui de trening veche de la Georgetown. Timp de câteva luni minunate, fusese cu totul a lui.

Vocea lui Francona l-a adus în prezent. Încă nu explicase prezența lui Donati în Casa Santa Marta în ajunul conclavului. Însă era limpede că publicul din capelă nu se gândea la altceva. Patruzeci și doi dintre ei acceptaseră banii Ordinului în schimbul voturilor. Era un delict împotriva procesului sacru de trecere a cheilor Sfântului Petru de la un papă la următorul. Deocamdată, cel puțin, era un delict în plină desfășurare.

Cu încetul, Excelentă. În chinuri mari…

Nu erau cu toții corupți definitiv, și-a spus Donati. De fapt, mulți erau oameni cumsecade, care se rugau și meditau, care erau în stare să conducă Biserica în viitor. Cardinalul Navarro, favoritul, ar fi fost un papă bun. La fel și Gaubert sau Duarte, arhiepiscopul Manilei, deși Donati nu era convins că Biserica era pregătită pentru un papă asiatic.

Însă era pregătită pentru un american. Kevin Brady al Los Angelesului era alegerea evidentă. Destul de tânăr și telegenic, vorbea fluent spaniola și mânuia iscusit cuvintele, harul cu care fuseseră înzestrați irlandezii. Făcuse greșeli în privința a doi preoți care săvârșiseră abuzuri, dar ieșise din scandal mai curat decât mulți. Cel mai rău lucru pe care îl putea face Donati era să-și arate fără voie cărțile. Ar fi fost sărutul morții. Avea de gând să-i lase această sarcină cardinalului Franz von Emmerich din Viena.

Francona a îndoit hârtia de două ori, ca și cum ar fi fost votul conclavului. Donati și-a dat seama că încă nu se hotărâse ce-o să le spună înalților prelați din fața sa. Ce-i drept, predicile nu erau punctul său forte. Era mai degrabă un om al acțiunii, nu al vorbelor, un preot al străzilor și cartierelor sărace, un misionar.

Un luptător al cauzelor pierdute…

Francona și-a dres glasul cu zgomot.

— Și acum, o ultimă chestiune. Arhiepiscopul Donati a cerut permisiunea să vi se adreseze într-o problemă de maximă urgență. După o profundă chibzuială, am fost de acord…

Domenico Albanese a fost cel care a cârtit, cu voce tare.

— Părinte decan, e un lucru foarte neobișnuit. În calitatea mea de *camerlengo,* trebuie să protestez.

— Hotărârea de a-l lăsa pe arhiepiscopul Donati să vorbească îmi aparține în totalitate. Acestea fiind spuse, nimeni nu te obligă să rămâi. Dacă vrei să pleci, te rog să o faci acum. Asta e valabil pentru voi toți.

Nimeni nu s-a mișcat, nici măcar Albanese.

— Asta nu înseamnă amestec din afară în conclav, părinte decan?

— Conclavul nu începe decât mâine după-amiază. Cât despre problema amestecului, știi mai bine decât mine, Excelență.

Albanese fierbea, dar n-a mai spus nimic. Francona a coborât din amvon și i-a făcut semn cu capul lui Donati să-i ia locul. Însă el s-a dus încet până în dreptul primului rând de strane și s-a oprit în fața cardinalului Kevin Brady.

— Bună seara, frații mei întru Cristos.

Nicio voce nu i-a răspuns la salut.

53.

VILLA BORGHESE

În lunile grele de singurătate de după revenirea la preoție a lui Luigi Donati, Veronica Marchese visase adesea tineri chipeși îmbrăcați complet în negru. Uneori apăreau ca iubiți, dar de cele mai multe ori o supuneau la tot felul de chinuri fizice și emoționale. Însă niciodată n-o mânase vreunul prin Grădinile Borghese sub amenințarea unui pistol. Părintele Markus Graf depășise toate așteptările.

Avea nevoie disperată de o țigară. Ale ei erau în geanta pe care o lăsase să cadă în parcarea muzeului, alături de telefon, portofel, laptop și aproape tot ce altceva mai este de trebuință ca să supraviețuiești în societatea modernă. N-avea importanță; curând avea să fie moartă. Presupunea că sunt și locuri mai rele în care să mori decât Grădinile Borghese. Nu-și dorea decât ca preotul care pășea alături de ea să fi fost Luigi Donati, nu neonazistul ăsta în veșminte preoțești din Ordinul Sfânta Elena.

Totuși, era tare chipeș. Ce-i al lui e-al lui. Cei mai mulți preoți din Ordin erau. Își închipuia cum arătase la treisprezece sau paisprezece ani. Se zvonea că episcopul Richter obișnuia să-i invite pe novici în apartamentul său pentru instruire particulară. Cumva, asta n-a ieșit niciodată la iveală. Până și după standardele Bisericii, Ordinul se pricepea să păstreze secretele.

A mers mai departe prin întuneric. Pinii mediteraneeni care mărgineau poteca plină de colb se legănau în vântul rece al serii. Grădinile se închideau la apus. Nu mai era nici țipenie de om.

— N-ai cumva o țigară?

— Sunt interzise.

— Și raporturile sexuale cu membri ai Gărzilor Elvețiene în Palatul Apostolic? Și astea sunt interzise? Veronica a aruncat o privire peste umăr. N-ai prea fost discret, părinte. I-am spus arhiepiscopului despre dumneata și Janson, dar nu m-a crezut.

— Ar fi fost înțelept din partea lui să te asculte.

— Cum l-ai ucis?

— L-am împușcat pe un pod din Florența. De trei ori. În numele Tatălui, în numele Fiului și ultima oară în numele Sfântului Duh. Iubitul tău a văzut totul. Era cu Allon și nevasta lui. Ea e și mai frumoasă decât tine.

— Vorbeam despre Sfântul Părinte.

— Sanctitatea Sa a murit de un atac de cord în timp ce secretarul său particular era în pat cu amanta lui.

— Nu suntem amanți.

— Cum vă petreceți serile? Citind Scriptura? Sau păstrați asta pentru momentul în care arhiepiscopul și-a făcut plinul?

Veronicăi nu-i venea să creadă că astfel de vorbe ieșiseră din gura unui preot hirotonisit. S-a hotărât să-i plătească cu aceeași monedă.

— Și dumneata cum îți petreci serile, părinte? Încă mai pune să fii chemat? Sau preferă…

Lovitura în ceafă n-a fost precedată de vreo avertizare și a fost dată cu patul pistolului. Durerea a fost supranaturală. A orbit-o. Și-a pipăit cu vârful degetului pielea capului. Era caldă și udă.

— Cred că am pus degetul pe rană.

— Zi-i mai departe. O să-mi fie mai ușor să te omor.

— Dacă ar exista Dumnezeu, ar dezlănțui peste lume o ciumă care să-i ucidă doar pe membrii Ordinului Sfânta Elena.

— Bărbatul tău era unul dintre noi. Știai asta?

— Nu. Dar nu mă surprinde. Carlo a fost întotdeauna un pic fascist. Privind în urmă, era cea mai atrăgătoare trăsătură a lui.

Ajunseseră în Piazza di Siena. Construită spre sfârșitul secolului al optsprezecelea, fusese numită după orașul natal al clanului Borghese. Veronica, în rarele ocazii în care avea chef să facă mișcare, alerga o tură sau două în jurul ovalului colbuit înainte să-și vină în fire și să aprindă o țigară. La fel ca majoritatea italienilor, nu credea în beneficiile exercițiilor fizice regulate. În general, mișcarea ei zilnică însemna o plimbare plăcută până la Doney pentru un cappuccino și un *cornetto.*

Părintele Graf a dirijat-o spre centrul esplanadei îmboldind-o cu țeava pistolului. Chiparoșii care o mărgineau erau doar siluete. Stelele ardeau puternic. Da, și-a spus din nou. Sunt și locuri mai rele în care să mori decât Piazza di Siena din Grădinile Borghese. Măcar dacă ar fi fost Luigi. *Măcar dacă…*

Mobilul părintelui Graf a sunat ca un clopot de bronz. Ecranul i-a luminat fața în vreme ce citea mesajul.

— Am primit o păsuire?

Fără să spună nimic, el a strecurat telefonul în buzunarul hainei.

Veronica a ridicat privirea spre cer.

— Cred că am o viziune.

— Ce vezi?

— Un bărbat înveșmântat în alb.

— Cine este?

— Cel pe care Dumnezeu l-a ales ca să salveze Biserica dumitale.

— E Și Biserica ta.

— Nu mai este.

— Când a fost ultima ta spovedanie?

— Înainte să te naști dumneata.

— Atunci poate că ar trebui să-mi mărturisești mie păcatele.

— De ce?

— Ca să-ți pot da iertarea înainte să te omor.

— Am o idee mai bună, părinte Graf.

— Care anume?

— Spune-mi-le mie pe ale dumitale.

54.

CASA SANTA MARTA

Pietro Lucchesi îi dăduse cândva lui Donati un sfat valoros despre vorbitul în public. „Dacă ai îndoieli", a zis, „începe cu un citat din Isus". Pasajul pe care Donati a ales să-l recite era din capitolul 19 al Evangheliei după Matei. *Şi iarăşi zic vouă că mai lesne este să treacă cămila prin urechile acului decât să intre un bogat în împărăţia lui Dumnezeu.*[28] Nici nu-i ieșiseră bine cuvintele din gură, că Domenico Albanese a cârtit din nou.

— Cunoaștem toți evangheliile, Excelență. Poate că ajungeți la subiect.

— Mă întreb ce ar crede Isus dacă ar fi printre noi în această seară.

— El *este* printre noi! Era Tardini al Palermoului, de șaptezeci și nouă de ani, o relicvă tradiționalistă care primise pălăria roșie de cardinal de la Wojtyła. Încasase de la Ordinul Sfânta Elena un milion de euro pentru votul din conclav. Banii erau în contul său din Banca Vaticanului. Dar spune-ne, Excelență, l-a îndemnat. Ce crede Isus?

— Cred că Isus nu recunoaște această Biserică. Cred că este îngrozit de opulența palatelor noastre și de operele de artă neprețuite care atârnă pe

pereții lor. Cred că este ispitit să răstoarne una sau două dintre mesele zarafilor.

— Până de curând tu însuți ai locuit într-un palat. La fel și stăpânul tău.

— Am făcut asta pentru că o cerea tradiția. Dar, de asemenea, duceam o viață foarte simplă. Donati s-a uitat la cardinalul Navarro. Nu sunteți de acord, Eminență?

— Ba da, Excelență.

— Și dumneavoastră, părinte cardinal Gaubert?

Mereu diplomat, fostul secretar de stat a făcut un gest scurt de încuviințare, dar n-a spus nimic.

— Și tu? l-a întrebat Donati pe Albanese. Cum ai caracteriza felul în care trăia Sfântul Părinte în Palatul Apostolic?

— Modest. Umil chiar.

— Și tu ar trebui să știi. La urma urmei, ai fost ultimul vizitator în apartamentul papal în noaptea în care a murit stăpânul meu.

— Am fost, a răspuns Albanese cu solemnitatea cuvenită.

— Ai fost de două ori în seara aceea, nu-i așa?

— Doar o dată, Excelență.

— Ești sigur, Albanese?

S-a înălțat un murmur care s-a stins repede.

— Nu este un lucru pe care să-l uit vreodată, a răspuns Albanese calm.

— Pentru că tu ai fost cel care a găsit cadavrul. În biroul papal, a adăugat Donati după o clipă.

— În capelă.

— Da, desigur. Trebuie să-mi fi ieșit din minte.

— E de înțeles, Excelență. Nu erați acolo în seara aceea. Cinați împreună cu un vechi prieten. O femeie, dacă nu mă înșel. Am omis asta din *bollettino* ca să nu vă simțiți stingherit. Poate că asta a fost o greșeală.

Duarte al Manilei a țâșnit în picioare cu o expresie șocată pe chip. La fel și Lopes din Rio de Janeiro. Amândoi îi cereau într-un glas lui

Francona, în limbile lor natale, să pună capăt măcelului. Francona părea paralizat de nehotărâre.

Donati a ridicat vocea ca să poată fi auzit.

— De vreme ce cardinalul Albanese mi-a pomenit îndeletnicirile în seara în care a murit stăpânul meu, mă simt obligat să vorbesc despre acest lucru. Da, cinam cu o veche prietenă. Numele ei este Veronica Marchese. Am cunoscut-o în vremea în care credința îmi era șovăielnică și mă pregăteam să părăsesc preoția. Am renunțat la ea când l-am cunoscut pe Pietro Lucchesi și m-am întors în sânul Bisericii. Suntem buni prieteni. Nimic mai mult.

— Este văduva lui Carlo Marchese, a zis Albanese. Și dumneata, Excelență, ești preot romano-catolic.

— Conștiința mea este curată, Albanese. Dar a ta?

Il camerlengo a făcut apel la Francona.

— Auzi în ce fel vorbește cu mine?

Francona l-a privit pe Donati.

— Vă rog să continuați, Excelență. Timpul vi se apropie de sfârșit.

— Slavă Domnului, a mârâit Tardini.

Donati s-a uitat la ceasul de la mână. Era un cadou de la Veronica, singurul lucru valoros pe care-l avea.

— A ajuns la urechile mele, a spus după un moment, că mai mulți dintre domniile voastre sunteți în secret membri ai Ordinului Sfânta Elena.

L-a privit pe cardinalul Esteban Velázquez din Buenos Aires și, într-o spaniolă fluentă, l-a întrebat:

— Este adevărat, Excelență?

— N-am de unde să știu, a răspuns Velázquez în aceeași limbă.

Donati s-a răsucit spre arhiepiscopul din México City.

— Ce credeți, Montoya? Câți membri de taină ai Ordinului sunt aici în această seară? Zece? O

duzină? Donati a tăcut o clipă. Sau optsprezece?

— Noi toți, aș zice, a răspuns Albanese. Cu excepția cardinalului Brady, desigur, a continuat el, și a fost încântat de valul de râsete nervoase. Apartenența la Ordinul Sfânta Elena nu este un păcat, Excelență.

— Dar ar fi un păcat acceptarea de bani în schimbul, să zicem, votului într-un conclav.

— Păcat greu, a fost de acord Albanese. Prin urmare, trebuie să fim foarte prudenți înainte să facem o astfel de acuzație. Nu trebuie să uităm că dovedirea acestui lucru ar fi aproape imposibilă.

— Nu dacă nelegiuirea e strigătoare la cer. Cât despre prudență, n-am timp pentru ea. Așa că în clipele care îmi rămân aș vrea să vă spun ce am aflat și ce intenționez să fac dacă nu-mi sunt îndeplinite pretențiile.

— Pretențiile? Lui Tardini nu-i venea să creadă. Cine ești tu ca să ai pretenții? Stăpânul tău e mort. Ești un nimic.

— Sunt omul care ține în palma sa viitorul vostru, a spus Donati. Știu câți bani ați primit, când i-ați primit și unde se află banii.

Tardini s-a ridicat greoi în picioare, cu fața în aceeași nuanță ca *biretta*[29] sa.

— Nu mai rabd asta.

— Atunci vă rog să vă așezați până nu vi se face rău. Și ascultați ce mai am de spus.

Tardini a rămas un moment în picioare înainte să se așeze șovăielnic la loc, cu ajutorul arhiepiscopului Colombo al Neapolelui.

— Timp de secole, a spus Donati, Biserica noastră a văzut dușmani și amenințări peste tot. Știința, secularismul, umanismul, pluralismul, relativismul, socialismul, americanismul. A tăcut, apoi a adăugat încet: Evreii. Însă dușmanul, domnilor, este mult mai aproape. Astă-seară este chiar în această încăpere. Și va fi în Capela Sixtină mâine după-amiază, când veți da primul vot. Patruzeci și doi dintre voi ați căzut pradă ispitei și

ați primit bani de la el în schimbul votului vostru. Doisprezece dintre voi ați fost atât de obraznici, atât de corupți, încât ați depus acei bani în conturile voastre de la Banca Vaticanului. I-a zâmbit lui Tardini: Nu-i așa, Excelență?

Colombo a fost cel care s-a năpustit să-l apere pe Tardini.

— Îți cer să-ți retragi pe dată acuzația calomnioasă!

— În locul tău aș avea grijă ce spun, Colombo! Și tu ai primit banii, cu toate că plata ta a fost mult mai mică decât cea primită de bătrânul și vicleanul Tardini.

Albanese înainta acum pe culoarul din mijloc.

— Și tu, părinte arhiepiscop Donati? Cât ai primit?

— Două milioane de euro. Donati a așteptat să înceteze hărmălaia înainte să vorbească mai departe: în cazul în care se întreabă vreunul dintre voi, nu sunt membru al Ordinului Sfânta Elena. De fapt, Ordinul și cu mine am fost pe poziții diferite când eram misionar în Provincia Morazán din El Salvador. Ei au fost de partea juntei și a escadroanelor morții. Eu am lucrat cu cei săraci și oropsiți. Și nu sunt nici cardinal-elector. Prin urmare, singura explicație pentru depunerea din contul meu este că s-a făcut o încercare zadarnică de a mă compromite.

— Te-ai compromis singur când te-ai strecurat în patul acelei târfei s-a răstit *il camerlengo.*

— Îți sună telefonul, Albanese? Ai face bine să răspunzi. Sunt sigur că episcopul Richter e nerăbdător să știe ce se petrece în această capelă.

Albanese a negat cu glas tunător, care a fost acoperit de tumultul din încăpere. Cei mai mulți dintre cardinali erau acum în picioare. Donati a ridicat o mână ca să-i potolească, dar în zadar. A trebuit să strige ca să se facă auzit.

— Și când te gândești câți sărmani am fi putut să îmbrăcăm și să hrănim cu acei bani. Sau câți

copii am fi putut vaccina. Sau câte școli am fi putut construi. Dumnezeule, aș fi putut să întrețin tot satul timp de un an cu acea sumă.

— Atunci poate că ar trebui s-o dăruiești, a sugerat Albanese.

— O, asta am de gând să fac. Pe toată. Donati s-a uitat la Tardini, care tremura de furie. Și Domnia Voastră, Eminență? Veți face la fel?

Tardini a scrâșnit o amenințare siciliană sângeroasă.

— Și tu, Colombo? Te vei alătura legământului nostru de a-i ajuta pe săraci și pe bolnavi? Mă aștept s-o faci. De fapt, mă aștept la un an excelent pentru asociațiile caritabile catolice. Asta, pentru că veți renunța cu toții la sumele primite de la Ordin. Până la ultimul bănuț. Altfel, vă voi distruge pe fiecare. Fixându-și privirea de gheață asupra lui Albanese, a adăugat: Cu încetul. În chinuri mari.

— N-am primit niciun ban.

— Dar ai fost acolo în seara aceea. Tu ai fost cel care a găsit cadavrul Sfântului Părinte. În birou.

Cardinalul Duarte părea gata să plângă.

— Părinte arhiepiscop, ce spui acolo?

Peste încăpere s-a lăsat tăcerea. Donati s-a gândit că era la fel ca tăcerea din grota de sub altarul Bazilicii Sfântul Petru în care trupul lui Pietro Lucchesi zăcea în trei sicrie, cu o mică rană de împunsătură pe coapsa dreaptă.

— Ce spun este că stăpânul meu a fost luat dintre noi prea devreme. Mai erau atâtea de făcut… Era departe de a fi perfect, însă era un om al credinței bun și cinstit, un duhovnic care a făcut tot ce i-a stat în puteri ca să călăuzească Biserica prin vremuri zbuciumate. Iar dacă nu alegeți pe cineva ca el când intrați în conclav, cineva care să-i însuflețească pe catolicii din prima lume și din cea de-a treia, cineva care să călăuzească Biserica în viitor, nu s-o târască în trecut… Donati și-a

coborât vocea: O să distrug acest templu. Și când voi fi isprăvit n-o să mai rămână piatră pe piatră.

— Diavolul este printre noi, a clocotit Tardini.

— Nu vă contrazic, Eminență. Însă Domnia Voastră și prietenii Domniei Voastre din Ordin sunt cei care i-au deschis ușa.

— *Tu* ești cel care amenință să distrugă credința.

— Nu credința, Eminență. Doar Biserica. Fiți sigur că aș prefera s-o văd în ruine decât s-o las în mâinile murdare ale Ordinului Sfânta Elena.

— Și apoi? a întrebat Tardini. Ce vom face când Biserica noastră va fi distrusă?

— O vom lua de la capăt, Eminență. Ne vom întâlni prin case și vom împărți mese simple, cu pâine și vin. Vom recita Psalmii și vom spune povești despre învățăturile lui Isus și despre moartea și învierea lui. Vom clădi o nouă Biserică. O Biserică pe care el ar recunoaște-o. Donati s-a uitat la cardinalul Francona. Vă mulțumesc, părinte decan. Cred că am spus destul.

55.

VILLA BORGHESE

Mașina Veronicăi era parcată strâmb lângă bariera de la capătul drumului de acces. Portiera din partea pasagerului era întredeschisă. Cheile zăceau pe podea. Gabriel le-a strecurat în buzunar și apoi și-a scos Beretta.

— Chiar nu există altă cale? a întrebat Metzler.

— La ce te gândești? O negociere ca între domni?

— E preot.

— L-a omorât pe Sfântul Părinte. În locul tău…

— Nu sunt ca tine, Allon. Îl las pe Dumnezeul meu să-l judece pe părintele Graf.

— E și Dumnezeul meu. Dar probabil că asta e o discuție pentru altă dată.

Gabriel s-a uitat la telefon. Aparatul părintelui Graf era la vreo două sute de metri spre est, în Piazza di Siena, chiar în centru.

— Rămâi aici, la mașină. Lipsesc doar un minut.

A pornit la adăpostul copacilor. După câțiva pași a ajuns la fațada în stil Tudor a Globe Theatre din Grădinile Borghese, reproducerea celebrei săli de spectacol londoneze în care Shakespeare și-a prezentat în premieră multe dintre cele mai îndrăgite piese. Înconjurat de pinii mediteraneeni uriași ai Romei, arăta cu totul nelalocul lui, ca un iglu în Deșertul Negev.

Lângă teatru era Piazza di Siena. Gabriel ar fi putut s-o picteze din memorie, dar în întuneric nu deslușea aproape nimic. Undeva, pe acolo, erau doi oameni – o femeie îndrăgostită cu disperare de un preot și un preot care omorâse un papă. Și când te gândești că plecase de-abia de cinci ore din prăvălia cu orori hitleriste a lui Jonas Wolf din Obersalzberg! *„Sunt o* persoană normală", s-a îmbărbătat singur.

Dintr-odată, și-a amintit de pista ovală. Pistă pe care trebuia s-o traverseze ca să ajungă în centrul pieței. Era un fapt demonstrabil că un om, fie și cu constituția și agilitatea lui, nu putea să meargă pe pietriș fără să scoată vreun sunet. Și-a zis că de aceea părintele Graf o adusese acolo. Poate că era nevoie de o negociere între domni, la urma urmei. N-ar trebui să fie greu de organizat. În definitiv, avea numărul de telefon al preotului.

Aplicația de mesagerie de pe Solarisul lui Gabriel îi permitea să trimită SMS-uri anonime. Acoperind cu grijă ecranul, a tastat un mesaj în italiană despre o cină la restaurantul La Carbonara din Campo de Fiori, apoi a apăsat pe TRIMITE. Peste câteva secunde, o lumină s-a aprins ca un chibrit în mijlocul pieței. Era surprinzător de

puternică – destul ca să poată stabili poziția celor doi. Părintele Graf ținea telefonul în mâna stângă, mâna dinspre Gabriel. El și Veronica stăteau față în față. La fel ca acul unei busole, părintele stătea direct spre nord.

Gabriel s-a dus în direcția opusă pe o potecă de asfalt. Apoi s-a furișat spre est printr-un șir de pini până ce a ajuns cam în linie cu ei.

I-a trimis preotului alt mesaj anonim.

„Saluuuuut…”

Iarăși s-a aprins lumina în centrul pieței. Doar poziția lui Gabriel se schimbase. Acum era direct în spatele părintelui Graf. Îi despărțeau vreo treizeci de metri de iarbă și pista ovală de pământ și pietriș. Putea să treacă peste iarbă fără sunet, ca o pisică, însă pista era un avertizor. Prea lată ca să fie traversată dintr-o săritură, în afară de cazul în care erai atlet olimpic, ceea ce Gabriel nici vorbă să fie. Era un bărbat care înainta în vârstă și de curând își fracturase două vertebre din zona șalelor.

Însă trăgea al naibii de bine cu o armă. Mai ales cu un Beretta 92 FS. Nu avea nevoie decât să lumineze ținta cu alt SMS. Atunci părintele Markus Graf, ucigașul unui papă, avea să-și înceteze existența. Poate că avea să se pomenească în fața unui tribunal ceresc în care să fie condamnat pentru crimele săvârșite. Dacă era așa, Gabriel spera ca Dumnezeu să fie într-o dispoziție tare proastă când venea rândul părintelui Graf să stea în boxă.

A compus încă un mesaj – „Unde ești?” – și l-a trimis în eter. De această dată, poate datorită direcției vântului, a auzit sunetul ca de clopot al telefonului părintelui Graf. Au trecut câteva secunde până ce a înflorit o lumină care a lăsat la vedere tabloul din centrul pieței. Din nefericire, poziția celor două siluete se schimbase. Acum amândouă erau îndreptate spre nord. Veronica era

în genunchi. Părintele Graf ațintea un pistol spre ceafa ei.

Preotul s-a răsucit când a auzit scrâșnetul pietrișului sub picioarele lui Gabriel. Pe loc a mai izbucnit o lumină în centrul pieței. Lumina de la gura unei țevi. Glonțul supra-încălzit a despicat aerul la câțiva centimetri de umărul stâng al israelianului. Cu toate acestea, el a continuat să se repeadă spre țintă, cu Beretta în mâna întinsă. „Sunt și locuri mai rele în care să mori", și-a zis, „decât Piazza di Siena din Grădinile Borghese". Spera doar ca Dumnezeu să fie în dispoziție bună când venea rândul lui să stea în boxă.

•

Donati și-a deschis telefonul de-abia după ce a plecat din Casa Santa Marta. Nu primise niciun apel sau mesaj în timpul observațiilor pe care le făcuse cardinalilor. A încercat numărul Veronicăi. N-a răspuns nimeni. A început să formeze numărul lui Gabriel, dar s-a oprit. Acum nu era momentul potrivit.

Cei doi soldați din Gărzile Elvețiene de la intrarea casei de oaspeți priveau fără țintă în noapte, fără să știe de tămbălăul pe care-l lăsase în urmă Donati. Doamne, Dumnezeule, ce făcuse? Aprinsese chibritul, și-a spus. Cădea în sarcina cardinalului Franconi să prezideze un conclav în flăcări. Numai Dumnezeu știa ce fel de papă avea să iasă de acolo. În acest moment, arhiepiscopului nu-i păsa prea mult, câtă vreme următorul pontif nu era o marionetă a episcopului Hans Richter.

Fațada sudică a bazilicii era scăldată în lumina proiectoarelor. Donati a observat că una dintre ușile laterale era întredeschisă. A intrat, a traversat transeptul stâng până la *baldacchino* lui Bernini, aflat la înălțime ametitoare, și a căzut în genunchi pe podeaua de marmură rece. În grotele de sub el zăcea stăpânul lui, cu o mică rană de împunsătură în coapsa dreaptă. Cu ochii închiși, s-a rugat cu o înflăcărare pe care n-o mai simțise de mulți ani.

„Omoară-l”, s-a gândit. „Cu încetul și în chinuri mari”.

*

Noaptea era aliata lui Gabriel, pentru că îl făcea de-a dreptul invizibil. Însă părintele Graf își trăda locul cu fiecare apăsare nedisciplinată a trăgaciului. Gabriel n-a făcut nicio încercare să se ferească, nu și-a schimbat direcția de mers. Înainta direct spre țintă cât de repede îl duceau picioarele, așa cum îl antrenase Shamron în toamna lui 1972.

De unsprezece ori, câte un glonț pentru fiecare evreu asasinat la München.

Pierduse socoteala gloanțelor trase de părintele Graf. Era convins că și părintele Graf o pierduse. Beretta avea cincisprezece gloanțe de 9 mm. Însă Gabriel n-avea nevoie decât de unul. Cel pe care avea de gând să-l pună între ochii preotului atunci când avea să fie sigur că n-o nimerea din greșeală pe Veronica. Ea era încă în genunchi, acoperindu-și urechile cu mâinile. Gura îi era deschisă, însă Gabriel nu auzea nimic în afară de împușcături. O festă jucată de acustica din piață făcea să pară că veneau din toate direcțiile deodată.

Acum Gabriel era la vreo douăzeci de metri de Graf, destul de aproape ca să-l vadă limpede fără ajutorul luminii de la gura țevii. Ceea ce însemna că și Graf putea să-l vadă pe el. Nu mai putea să aștepte, să se apropie mai mult. Un polițist poate că s-ar fi oprit și s-ar fi întors un pic într-o parte, ca să-și micșoreze profilul. Dar nu un asasin al Biroului care fusese antrenat de marele Ari Shamron. Și-a continuat înaintarea implacabilă, ca și cum ar fi avut de gând să înfigă cu mâna glonțul în țintă.

În cele din urmă, brațul i-a zvâcnit în sus și a pus cătarea Berettei pe fața părintelui Graf. Dar în clipa dinainte ca Gabriel să poată apăsa pe trăgaci, o parte din fața aceea a fost spulberată. Apoi părintele Graf s-a făcut nevăzut, ca și cum i s-ar fi deschis sub picioare o gaură în pământ.

Gabriel s-a oprit derutat, neștiind din ce parte venise împușcătura. După o clipă, din întuneric a ieșit Alois Metzler, cu un pistol SIG Sauer 226 în mâna întinsă.

A coborât arma și s-a uitat la Veronica.

— Ai face bine s-o duci de aici înainte să ajungă Polizia. Mă ocup eu de asta.

— Aș zice că ai făcut-o deja.

Metzler s-a uitat la preotul mort.

— Nu-ți face griji, Allon. Sângele lui e pe mâinile mele.

56.

VIA GREGORIANA, ROMA

A doua zi dimineață, la zece și un sfert, Gabriel a fost trezit de o ceartă pe stradă, sub fereastra sa. Un moment nu și-a putut aminti numele străzii sau localizarea acesteia. Nu-și amintea nici împrejurările în care ajunsese în locul unde se afla, o canapea mică și oribil de incomodă.

Era canapeaua, și-a amintit cu o luciditate bruscă, din salonul vechiului apartament conspirativ din vârful treptelor ce duceau la biserica Trinità dei Monti. Veronica Marchese se oferise să doarmă acolo, dar, într-o demonstrație de cavalerism necugetat, Gabriel insistase ca ea să se culce în dormitor. Stătuseră până dincolo de două noaptea cu o sticlă de vin roșu de Toscana care îl lăsase cu o durere de cap surdă. Se asorta de minune cu durerea din șale.

Hainele îi zăceau pe jos, lângă canapea. S-a îmbrăcat, s-a dus în bucătărie și a pus apă în ceainicul electric. După ce a pus cafea în filtru, s-a dus în baia secundară și s-a uitat în oglindă. Măcar de-ar fi fost o pictură, așa ar fi putut să șteargă stricăciunea. Tot ce putea să spere era o mică îmbunătățire înainte de sosirea Chiarei. La propunerea lui Gabriel, ea și copiii veneau la

Roma pentru începerea conclavului. Donati îi invitase să urmărească ceremonia transmisă în direct la televizorul din Curia Iezuită. Avea să li se alăture și Veronica. Promitea să fie o după-amiază interesantă.

Gabriel a umplut filtrul cu apă și a citit pe telefon presa italiană în vreme ce se făcea cafeaua. Evenimentele șocante din Germania nu-i prea interesau pe jurnaliștii din Roma și Milano. Doar conclavul conta. *I vaticanisti* erau în continuare convinși că Navarro avea să piardă tronul. Unul dintre ei a prezis că Lucchesi avea să fie ultimul papă italian. Nicio publicație nu menționa moartea unui preot dintr-un ordin catolic reacționar sau un schimb de focuri din Grădinile Borghese în care fusese implicată directoarea unui important muzeu italian. Cumva, Alois Metzler izbutise să țină totul sub tăcere. Cel puțin pe moment.

Gabriel și-a dus cafeaua în living și a deschis televizorul. Cincisprezece mii de catolici, clerici și laici, se înghesuiau în Bazilica Sfântul Petru pentru liturghia dinainte de conclav, *Pro Eligendo Romano Pontifice.* Încă două sute de mii o urmăreau pe ecranele uriașe amplasate afară, în piață. Decanul Angelo Francona era cel care slujea. În fața lui, pe patru șiruri semicirculare de scaune, era întregul Colegiu al Cardinalilor, inclusiv acei cardinali care erau prea bătrâni ca să participe la conclavul până la care nu mai rămăseseră decât câteva ore. Donati era așezat imediat în spatele lor. În veșmintele liturgice, era din cap până în picioare prelatul romano-catolic. Avea o expresie gravă, hotărâtă. Gabriel nu și-ar fi dorit să fie ținta privirii lui aspre.

— La ce crezi că se gândește?

Gabriel a ridicat ochii și i-a zâmbit Veronicăi Marchese. Era îmbrăcată cu o pijama de bumbac de-a Chiarei. Ținea o mână în șold. Cu cealaltă se trăgea de urechea dreaptă.

— Încă nu aud nimic.

— Ai fost expusă unei serii de împușcături, o să mai dureze câteva zile.

Mâna ei s-a dus spre ceafă.

— Cum e?

— Un strop de cafeină ar putea fi de ajutor, a spus Veronica aruncând o privire plină de jind spre cafeaua lui. E destulă și pentru mine?

Gabriel s-a dus în bucătărie și i-a umplut o ceașcă. Ea a luat o înghițitură și s-a strâmbat.

— E chiar așa de proastă?

— Poate mergem mai târziu la Caffè Greco. Aruncând o privire spre televizor, a adăugat: Se pricep să facă spectacol, nu-i așa? N-ai putea să-ți dai seama că ceva nu-i în ordine.

— E mai bine așa.

— Nu-s prea sigură de asta.

— Vrei să afle lumea ce s-a întâmplat aseară în Piazza di Siena?

— E ceva în ziare?

— Niciun cuvințel.

— Cât timp o să rămână secret?

— Presupun că depinde de identitatea noului papă.

Camera de luat vederi s-a oprit din nou asupra lui Donati.

— Luigi cel Seducător, a zis Veronica. A urât acel articol din *Vanity Fair,* însă l-a făcut vedetă în cadrul Bisericii.

— Ar fi trebuit să-i vezi pe chelnerii de la Piperno.

— Ce norocos ești, Gabriel… I-a aruncat o privire piezișă. Vorbește vreodată despre mine?

— Fără încetare.

— Zău? Și ce spune?

— Că ești o prietenă bună.

— Și tu crezi asta?

— Nu, a zis Gabriel. Cred că ești îndrăgostită până peste urechi de el.

— E așa de vizibil? Veronica a zâmbit cu tristețe. Și Luigi? Ce simte el pentru mine?

— Va trebui să-l întrebi pe el.

— Să-l întreb ce? „Încă mai ești îndrăgostit de mine, părinte arhiepiscop? O să renunți la legământ și o să te însori cu mine înainte să fie prea târziu?”

— N-ai făcut-o niciodată?

Ea a clătinat din cap.

— De ce?

— Pentru că mi-e frică de răspunsul lui. Dacă zice nu, o să-mi frângă inima. Iar dacă zice da…

— O să te simți cea mai rea persoană din lume.

— Ești foarte perspicace.

— În afară de cazul în care este vorba despre problemele inimii.

— Ai o căsnicie perfectă.

— M-am însurat cu o femeie perfectă. Nu confunda una cu alta.

— Și dacă ai fi în locul meu?

— I-aș spune lui Luigi ce simt. Preferabil mai devreme decât mai târziu.

— Când?

— Ce zici de după-amiaza asta, un pic mai târziu?

— La Curia Iezuită? Nu-mi vine în minte un alt loc în care aș prefera să nu fiu. Toți preoții ăia! Și se vor holba toți la mine.

— De fapt, mă cam îndoiesc de asta.

Ea s-a prefăcut teatral că se gândește.

— Ce se poartă la petrecerea pentru un conclav?

— Alb, cred.

— Da, a zis Veronica. Cred că ai dreptate.

•

La sfârșitul liturghiei, cardinalii-electori au ieșit încolonați din bazilică și s-au întors la Casa Santa Marta pentru prânz. Alois Metzler l-a sunat pe Gabriel din holul plin de zgomot. Părintele Graf, i-a spus, era ținut la gheață într-o morgă din Roma. Avea să rămână acolo până la încheierea conclavului, când cadavrul său avea să fie descoperit pe dealurile de lângă Roma, o aparentă

sinucidere. Numele Veronicăi n-avea să apară în niciunul dintre rapoarte. Nici al lui Gabriel.

— Nu-i rău, Metzler.

— Sunt un cetățean elvețian care lucrează la Vatican. Ascunderea adevărului este pentru mine ceva firesc.

— Vreo veste de la episcopul Richter?

— A plecat aseară din Roma cu avionul personal. Se pare că s-a ascuns în mănăstirea Ordinului din cantonul Zug.

— Care e atmosfera în Casa Santa Marta?

— Dacă trecem prin conclav fără încă un cadavru, va fi o minune, a zis Metzler înainte să închidă telefonul.

Se făcuse aproape douăsprezece și jumătate. Decapotabila bătătoare la ochi a Veronicăi era parcată pe stradă, în fața clădirii. Gabriel a condus-o la *palazzo*-ul de lângă Via Veneto și a așteptat la parter până ce ea a făcut duș și s-a schimbat. Când a apărut, era îmbrăcată într-un taior cu pantalon elegant, crem, și purta un lanț de aur împletit.

— M-am înșelat, a zis Gabriel. Cu siguranță o să se holbeze la tine toată lumea din Curia Iezuită.

Ea a zâmbit.

— Nu ne putem duce cu mâna goală.

— Luigi a zis să ducem niște vin.

Veronica a dispărut în bucătărie și s-a întors cu patru sticle de *pinot grigio* de la gheață. Era un drum de cinci minute până la Roma Termini. Așteptau afară, în sensul giratoriu, când Chiara și copiii au ieșit din gară.

— Ai dreptate, a zis Veronica. Ești însurat cu femeia perfectă.

— Da, a fost de acord Gabriel. Cât de norocos sunt!

57.

CURIA IEZUITĂ, ROMA

În sufrageria Curiei Iezuite erau două televizoare imense, câte unul în fiecare capăt al încăperii. Între ele erau vreo sută de preoți în sutane negre și veșminte preoțești, alături de un grup de studenți ai Universității Pontificale Gregoriene. Rumoarea baritonală a încetat pentru o clipă când au intrat în încăpere câțiva dintre invitații laici – doi copii, două femei frumoase și șeful serviciului secret de informații israelian.

Donati își schimbase veșmintele liturgice și purta din nou echivalentul din Vatican al costumului de afaceri. Era prins în ceea ce părea să fie o discuție serioasă cu un bărbat cu părul argintiu, pe care Veronica l-a identificat ca superiorul general al Societății lui Isus.

— „Papa cel Negru", a zis ea.

— Așa obișnuiau să-i spună lui Donati.

— Numai dușmanii îndrăzneau să-i zică așa. Părintele Agular este adevăratul „Papă Negru". E din Venezuela, politolog de formație și întrucâtva de stânga. Un autor de la o revistă americană conservatoare l-a etichetat cândva ca marxist, lucru pe care părintele Agular l-a considerat un compliment. Este, de asemenea, foarte pro Palestina.

— Cât de mult știe despre tine și Donati?

— După ce Luigi a devenit secretarul particular al lui Lucchesi, dosarul i-a fost curățat de orice referire la relația noastră. Din punctul de vedere al iezuiților, n-a avut loc niciodată.

Veronica a făcut semn cu capul spre o masă plină de băuturi răcoritoare și sticle cu vin roșu și alb.

— Te superi? Nu sunt sigură că pot face asta trează.

Gabriel a pus cele patru sticle de *pinot grigio* ale Veronicăi alături de colecția de vinuri. Apoi a turnat în trei pahare dintr-o sticlă de Frascati

călduț, în vreme ce Chiara le punea copiilor în farfurii paste din vasele încălzite aranjate pe bufetul de alături. Au găsit o masă goală lângă unul dintre televizoare. Cardinalii-electori plecaseră din Casa Santa Marta și erau adunați în Capela Paulină, ultima oprire înainte de intrarea în Capela Sixtină pentru începerea conclavului.

Veronica a sorbit șovăielnic din vin.

— Există ceva mai rău decât Frascati la temperatura camerei?

— Îmi vin în minte câteva lucruri, a răspuns Gabriel.

Donati și un zâmbitor părinte Agular s-au apropiat de masă. Gabriel s-a ridicat și i-a întins mâna conducătorului iezuiților, apoi i-a prezentat pe Chiara și pe copii.

— Iar aceasta este draga noastră prietenă Veronica Marchese. Tonul lui Gabriel era neobișnuit de voios. *Dottoressa* Marchese este directoarea Muzeului Național Etrusc.

— Este o onoare, *Dottoressa.* Părintele Agular i s-a adresat apoi lui Gabriel: Urmăresc destul de atent evenimentele din Orientul Mijlociu. Mă întreb dacă am putea vorbi un pic înainte să plecați.

— Desigur, Sfinția Voastră.

Iezuitul și-a îndreptat privirea spre televizor.

— Cine credeți că va fi?

— Se zice că Navarro.

— E vremea unui papă vorbitor de spaniolă, nu credeți?

— Măcar de-ar fi iezuit.

Părintele Agular s-a îndepărtat râzând.

Donati și-a tras un scaun între Gabriel și Rafael și s-a așezat, aproape fără să-i dea atenție Veronicăi. A întrebat în șoaptă:

— Cum se simte ea?

— Pe cât de bine era de așteptat.

— Trebuie să spun că arată splendid.

— Ar fi trebuit s-o vezi după ce Metzler l-a omorât pe părintele Graf.

— A acoperit totul foarte bine. Nici măcar Alessandro Ricci nu bănuiește nimic.

— Cum ai reușit să-l convingi să nu publice articolul despre complotul împotriva conclavului?

— Promițându-i că o să-i dau tot ce are nevoie ca să scrie o urmare de mare succes la *Ordinul.*

— Spune-i să lase pe dinafară numele meu.

— Meriți un strop de apreciere. La urma urmei, ai salvat Biserica Catolică.

— Nu încă, a zis Gabriel.

Donati a ridicat privirea spre televizor.

— Vom ști până mâine-seară. Cel mai târziu luni.

— De ce nu în seara asta?

— Votul din această după-amiază este mai mult simbolic. O mare parte dintre cardinali își vor vota prietenii sau binefăcătorii. Dacă avem un papă în această seară, înseamnă că s-a întâmplat ceva extraordinar în Capela Sixtină.

Donati s-a uitat la Rafael.

— E straniu. Dacă ar avea tâmplele argintate…

— Știu, știu.

— Pictează?

— De fapt, chiar foarte bine.

— Și Irene?

— Scriitoare, mă tem.

Donati s-a uitat la Veronica tocmai când râdea împreună cu Chiara.

— Despre ce crezi că vorbesc?

— Despre tine, îmi închipui.

Arhiepiscopul s-a încruntat.

— Nu te-ai amestecat în viața mea personală, nu?

— Un pic. Gabriel a continuat în șoaptă: Are ceva de discutat cu tine.

— Zău? Și ce anume?

— Ar vrea să-ți pună o întrebare până nu-i prea târziu.

— Deja este prea târziu. Roma a vorbit, prietene. Cazul e închis.

Donati a băut din paharul lui Gabriel și s-a strâmbat.

— Există ceva mai rău decât Frascati la temperatura camerei?

•

Puțin după ora trei, procesiunea cardinalilor-electori a pătruns în Capela Sixtină. Sub ochiul camerelor de luat vederi, fiecare a pus o mână pe Evanghelia după Matei și a jurat, printre altele, că nu va participa la nicio încercare a unor forțe exterioare de a interveni în alegerea pontifului roman. Domenico Albanese a repetat jurământul cu o solemnitate exagerată, afișând o expresie de sfânt. Comentatorii de televiziune i-au lăudat activitatea din perioada de *interregnum.* Unul dintre ei a ajuns chiar să spună că actualul *camerlengo* avea o șansă marginală de a ieși din conclav ca noul papă.

— Doamne ferește, a șoptit Donati.

Era aproape ora cinci când ultimul cardinal a depus jurământul. Peste o clipă, Maestrul Ceremoniilor Liturgice Pontificale, un italian slab, cu ochelari, *Monsignor* Guido Montini, a venit în fața microfonului și a declarat încet: *„Extra omnes”.* Cincizeci de preoți, prelați și laici legați de Vatican au ieșit din capelă, printre ei și Alois Metzler, care purta uniforma de gală din epoca Renașterii și coiful cu pene albe.

— Bine că nu era îmbrăcat așa aseară, a zis Gabriel.

Donati a zâmbit în vreme ce *Monsignor* Montini închidea ușa dublă a Capelei Sixtine.

— Și acum?

— Găsim o sticlă de vin rece, a zis Donati. Și așteptăm.

58.

CAPELA SIXTINĂ

Primul pas era distribuirea buletinelor de vot. În partea de sus a fiecăruia erau cuvintele *ELIGO IN SUMMUM PONTIFICEM*: „Îl aleg ca pontif suprem”. A urmat alegerea Comisiei de scrutin, cei trei cardinali care să înregistreze numărătoarea voturilor. Au fost aleși apoi trei revizori, care să verifice activitatea Comisiei de scrutin, urmați de trei *infirmarii,* care să aducă votul oricărui cardinal din Casa Santa Marta care era prea bolnav ca să se scoale din pat. Cardinalul Angelo Francona s-a simțit ușurat că niciunul dintre cei patruzeci și doi de cardinali acuzați de Luigi Donati nu a fost ales în vreuna dintre cele nouă poziții. Chiar dacă nu era matematician, știa că șansa unui astfel de rezultat era astronomică. Cu siguranță, și-a zis el, Sfântul Duh a intervenit ca să apere puținul care mai rămăsese din integritatea conclavului.

Când s-au încheiat preliminariile, Francona s-a apropiat de microfon și i-a privit pe cei o sută cincisprezece bărbați din fața sa.

— Știu că a fost o zi lungă, dar propun să votăm.

Dacă era să fie un eșec, avea să se întâmple acum. O singură obiecție ar fi însemnat că trebuia să se amâne conclavul, iar cardinalii să se întoarcă în Casa Santa Marta. Restul lumii ar fi interpretat asta ca pe un semn al unei intense ranchiune și divizări în sânul Bisericii. Pe scurt, ar fi fost un dezastru.

Francona și-a ținut respirația.

Tăcerea domnea în sală.

— Foarte bine. Vă rog să scrieți pe buletinul de vot numele candidatului ales. Și, nu uitați, dacă votul nu poate fi descifrat, nu poate să intre la numărătoare.

Francona s-a așezat pe locul desemnat. Buletinul de vot era în fața sa, alături de un creion. Intenționase să urmeze tradiția conclavului și să

dea la primul scrutin un vot măgulitor. Dar nu mai era cu putință. Nu după focurile de artificii din ajun, din Casa Santa Marta. Acum nu era momentul potrivit ca să flatezi un prieten sau protector. Viitorul Bisericii Romano-Catolice era în balanță.

Îl aleg ca pontif suprem…

Francona a ridicat privirea și s-a uitat la bărbații așezați în jurul său. „Cine ar putea fi? Ești tu, Navarro? Sau tu, Brady? Nu", și-a spus brusc. Francona credea din toată inima că exista un singur om care putea să salveze Biserica de sine însăși.

A luat creionul și i-a pus vârful pe hârtie. De obicei cardinalii-electori își prefăceau scrisul ca să-și mascheze astfel votul. Însă Francona a scris numele repede și cu toate înfloriturile sale ușor de identificat. Apoi a împăturit de două ori buletinul și s-a întors la microfon.

— Are nevoie cineva de timp suplimentar? Atunci, bine. Haideți să începem votarea.

Procedura, la fel ca aproape tot restul legat de conclavul papal, era creată ca să reducă posibilitatea de fraudă. Votarea se făcea în ordinea ierarhică. Fiind decanul Sfântului Colegiu, Francona s-a dus primul.

Comisia de scrutin era adunată în altar, pe care se afla un potir de aur uriaș, acoperit cu o patenă de argint. Francona a ridicat buletinul de vot și a rostit încă un jurământ.

— Îl iau martor pe Domnul Cristos, care să-mi fie judecător, că votul meu este dat celui despre care în fața lui Dumnezeu cred că ar trebui să fie ales.

A pus buletinul de vot pe tipsie și, prinzând-o cu amândouă mâinile, a înclinat-o cu câteva grade spre stânga. Buletinul a alunecat direct în potir. Încă un semn, și-a zis Francona, că Sfântul Duh era cu adevărat de față.

A lăsat tipsia din mâini și s-a întors la locul său.

•

Procesul era dinadins greoi și lent, mai ales când era efectuat de bărbați în mare parte sedentari, în vârstă de șaizeci și șaptezeci de ani, dintre care câțiva umblau cu baston. Până și Kevin Brady, energicul prelat din Los Angeles, a avut nevoie de treizeci de secunde ca să jure și să depună corect buletinul de vot în potir. Emmerich nu s-a grăbit deloc, ca și Majewski al Cracoviei. Cel mai rapid a fost Albanese, care a aruncat buletinul în potir ca și cum ar fi aruncat oasele din farfurie, la cină.

Era aproape șase și jumătate când a început numărătoarea. Primul membru al Comisiei de scrutin a scuturat potirul acoperit cu tipsia, ca să amestece voturile. Al treilea membru a numărat apoi buletinele împăturite ca să se asigure că este unul pentru fiecare dintre cei o sută șaisprezece electori. Spre marea ușurare a lui Francona, cifrele au corespuns. Dacă nu, ar fi trebuit să ardă buletinele fără să le înregistreze.

Buletinele de vot erau acum în alt potir, ceva mai mic. Cei din Comisia de scrutin l-a pus pe o masă din fața altarului și s-au așezat. Ritualul care a urmat, cunoscut de puțini oameni, era aproape la fel de vechi ca Biserica însăși. Primul membru al Comisiei a extras un buletin de vot și, după o mică șovăială, a făcut o modificare măruntă, dar semnificativă, pe ultima pagină a listei tipărite cu numele, pe care o avea în față. Apoi i-a dat buletinul celui de-al doilea membru, care a făcut același lucru. Al treilea membru nu și-a putut ascunde surprinderea când a citit în tăcere numele. Peste o clipă, după ce a împuns cuvântul „*Eligo*” de pe buletinul de vot cu un ac cu ață roșie, a citit numele tare, la microfon.

În conclav s-a iscat un murmur. Numele n-a surprins pe nimeni mai mult decât pe Angelo Francona, pentru că era cel pe care-l scrisese pe buletinul său de vot. Candidatul său era ieșit din comun, ca să nu spunem mai mult. Cu siguranță,

buletinul lui fusese extras primul. A adăugat numele pe lista sa și a făcut un semn alături.

Primul membru al Comisiei de scrutin a extras alt vot. Surprins, i-a aruncat lui Francona o privire neliniștită înainte să i-l înmâneze celui de-al doilea membru. Acesta a făcut un semn pe lista cu nume și apoi i-a dat buletinul celui de-al treilea membru, care l-a împuns cu acul și ața. Numele pe care l-a citit la microfon era același ca pe primul buletin de vot.

— Dumnezeule mare, a șoptit Angelo Francona.

Alt murmur a plutit prin conclav, ca huruitul unui avion. Altcineva trebuie să fi avut aceeași idee.

•

Comisia de scrutin a grăbit ritmul, zece buletine în doar patru minute, după ceasul lui Francona. Trei voturi au fost pentru Navarro, unul pentru Tardini, unul pentru Gaubert și cinci pentru candidatul-surpriză al decanului. Primise șapte dintre primele douăsprezece voturi numărate, un ritm uluitor. Nu putea să continue, și-a zis Francona.

Dar a continuat. Într-adevăr, candidatul-surpriză al lui Francona a primit șase din următoarele zece voturi numărate, și un surprinzător total de șapte dintre cele care au urmat. Decanul l-a notat pe fiecare pe listă. Candidatul său primise douăzeci dintre primele treizeci și două de voturi numărate, doar un pic mai puțin decât o majoritate de două treimi.

Mai rămâneau de numărat optzeci și patru de buletine. Când candidatul lui Francona a primit jumătate dintre următoarele voturi înregistrate, cardinalul Tardini a cerut ca prima votare să fie anulată.

— Pe ce temei, Eminență?

Francona era sigur că nu exista niciunul. S-a uitat la cei trei din Comisia de scrutin.

— Extrageți următorul buletin de vot, vă rog.

A fost pentru candidatul lui Francona, la fel ca cincisprezece dintre următoarele douăzeci. Moment în care conclavul a erupt.

— Nu ridicați vocea, fraților!

Tonul decanului era mustrător, ca al unui director de școală care se adresează cu reproș unei încăperi pline cu elevi neastâmpărați. A aruncat o privire spre Comisia de scrutin.

— Următorul vot.

A fost pentru nimeni altul decât Albanese. Fără îndoială, se votase singur. N-avea importanță; candidatul lui Francona a apărut pe șaptesprezece dintre următoarele douăzeci de buletine de vot. Primise șaizeci și trei din cele nouăzeci și patru de voturi înregistrate. Mai rămăseseră de numărat douăzeci și două de voturi. Dacă numele candidatului lui Francona apărea pe cincisprezece dintre ele, ar fi ieșit câștigător.

Patru buletine consecutive au fost în favoarea lui, alături de șase din următoarele zece, aducând numărătoarea la șaptezeci și trei, cu cinci mai puțin decât cele șaptezeci și opt necesare pentru a fi ales. Votul următor a fost pentru Navarro. După aceea n-a mai rămas nicio îndoială. Când au fost numărate ultimele voturi s-a dezlănțuit haosul. De această dată, Angelo Francona n-a mai încercat să restabilească ordinea, pentru că se uita în sus, la momentul creațiunii pictat de Michelangelo.

— Ce-am făcut noi aici? a șoptit. Pentru numele lui Dumnezeu, ce-am făcut noi aici?

•

Membrii Comisiei de scrutin și revizorii au numărat voturile a doua oară și au mai verificat o dată înregistrarea. Nu era nicio greșeală. Lucrul de negândit tocmai se petrecuse. Era vremea să-l anunțe restului lumii, dar în primul rând trebuia să fie informat omul care tocmai fusese ales să fie conducătorul spiritual al unui miliard de romano-catolici.

Decanul a pus buletinele de vot și fișele de înregistrare în cea mai veche dintre cele două sobe din Capela Sixtină și le-a dat foc. Apoi a apăsat pe comutatorul celeilalte sobe, aprinzând cinci încărcături de mărimea unor cutii cu șervețele care conțineau un amestec de clorură de potasiu, lactoză și rășină de pin. Peste câteva secunde s-a înălțat un vuiet de la miile de pelerini de afară, din Piața Sfântul Petru. Văzuseră fumul alb care se înălța din hornul capelei.

Francona s-a dus la ușă și a bătut de două ori. A fost deschisă pe dată de *Monsignor* Guido Montini. Era evident din expresia lui că auzise reacția din piață.

— Adu-mi un telefon, a zis Francona. Repede.

59.

CURIA IEZUITĂ, ROMA

În acel moment, în sala de mese a Curiei Iezuite, arhiepiscopul Luigi Donati se uita la televizor, unde fumul alb ieșea pe hornul Capelei Sixtine. Fața îi era cenușie. Rapiditatea deciziei sugera că acei cardinali corupți îi ignoraseră avertismentul și votaseră pentru Emmerich. Dacă se dovedea că așa stau lucrurile, Donati era hotărât să-și ducă la îndeplinire amenințarea. Când termina, nu avea să mai rămână piatră pe piatră. Avea să construiască o nouă Biserică. O Biserică pe care Isus s-o recunoască.

Însă colegii săi iezuiți erau entuziasmați de viteza neobișnuită cu care conclavul alesese un nou papă. De fapt, zarva din încăpere era așa de mare, încât nu deslușea ce spun comentatorii. Și nici nu și-a auzit sunând Nokia, care era pe masă, lângă mobilul lui Gabriel. Când s-a uitat la telefon, în cele din urmă, a fost șocat să vadă că ratase cinci apeluri, toate în ultimele două minute.

— Dumnezeule mare!

— Ce e? a întrebat Gabriel.

— N-o să ghicești cine a încercat cu disperare să dea de mine.

Donati a format numărul și a dus repede telefonul la ureche.

— Era vremea, a zis cardinalul Angelo Francona.

— Ce este, părinte decan?

— Ai văzut fumul?

— Da, firește. Te rog să-mi spui că nu-i…

— A fost o întorsătură neașteptată.

— Evident, Eminență. Dar ce este?

— O să știi când ajungi aici.

— Unde?

— Te așteaptă jos o mașină. Ne vedem în câteva minute.

Convorbirea s-a întrerupt. Donati a pus jos telefonul și s-a uitat la Gabriel.

— S-ar putea să mă înșel, dar cred că tocmai am fost somat să merg la Capela Sixtină.

— De ce?

— Francona n-a vrut să-mi spună, ceea ce înseamnă că nu poate fi de bine. De fapt, aș fi mai liniștit dacă ai veni cu mine.

— La Capela Sixtină? Doar nu vorbești serios.

— Nu-i ca și cum n-ai mai fi fost vreodată acolo.

— Nu în timpul unui conclav. Și apoi, nu sunt îmbrăcat pentru această ocazie, a zis Gabriel trăgând de gulerul gecii de piele.

— Ce se poartă la un conclav? a întrebat Donati.

Gabriel s-a uitat la Veronica și a zâmbit.

— Alb, cred.

•

Ca să evite mulțimea din Piața Sfântul Petru, vehiculul s-a strecurat în Vatican prin intrarea pentru mașini aflată aproape de Palatul Sfântului Oficiu. De acolo a mers prin spatele bazilicii până la o curticică de la poalele Capelei Sixtine. *Monsignor* Guido Montini s-a repezit să-i deschidă

portiera lui Donati de parcă ar fi fost portarul unui hotel. Părea că rezistă ispitei de a face o închinăciune.

Montini a trebuit să ridice vocea ca să fie auzit peste dangătul clopotelor bazilicii.

— Bună seara, Excelență. Mi s-a spus să vă duc sus. Uitându-se la Gabriel, a adăugat: Dar mă tem că prietenul dumneavoastră, *Signore* Allon, va trebui să rămână aici.

— De ce?

Ochii lui Montini s-au deschis larg.

— Conclavul, Excelență.

— S-a încheiat, nu?

— Depinde.

— De ce anume?

— Vă rog, Excelență. Cardinalii așteaptă.

Donati a arătat spre Gabriel.

— Ori vine cu mine, ori nu intru.

— Da, desigur, Excelență. Dacă asta vă este voia.

Donati și Gabriel s-au uitat unul la altul cu neliniște. Au urcat împreună o scară îngustă spre Sala Regia, splendida anticameră acoperită cu fresce a Capelei Sixtine. Două santinele din Garda Elvețiană stăteau ca niște rezemătoare pentru cărți în fața intrării. Gabriel a șovăit, apoi și-a urmat prietenul înăuntru.

•

Cardinalii așteptau la poalele altarului, părând niște pigmei sub *Judecata de Apoi* a lui Michelangelo. După ce a pășit prin deschizătura din *transenna,* Donati s-a oprit brusc și s-a răsucit.

— Îți dai seama ce se petrece?

— Da, a zis Gabriel. Cred că da.

— Nimeni în toate mințile nu și-ar dori asta. Am văzut cu ochii mei ce preț trebuie să plătești. Donati a întins mâna. Prinde-o, te rog. Târăște-mă de aici până nu-i prea târziu.

— E deja prea târziu, Luigi. Roma a vorbit.

Mâna lui Donati era încă întinsă între ei. A pus-o pe umărul lui Gabriel și l-a strâns cu o forță surprinzătoare.

— Încearcă să-ți amintești de mine așa cum eram, vechiul meu prieten. Pentru că într-o clipă acea persoană nu va mai exista.

— Grăbește-te, Luigi. Nu trebuie să-i faci să te aștepte.

Donati a aruncat o privire spre cei o sută șaisprezece care așteptau lângă altar.

— Nu pe ei, Luigi. Pe oamenii din piață.

— Ce să le spun? Dumnezeule, nici măcar n-am un nume.

Donati a înconjurat cu brațele gâtul lui Gabriel și s-a agățat de el de parcă se îneca.

— Spune-i ei că îmi pare rău. Spune-i că n-am vrut nicio clipă să se întâmple asta.

S-a tras apoi deoparte și și-a îndreptat umerii. Dintr-odată calm, a străbătut capela și s-a oprit în fața cardinalului Francona.

— Cred că doriți să mă întrebați ceva, Eminență.

Francona a pus întrebarea în latină.

— *Acceptasne electionem de te canonice factam in Summum Pontificem?* Primești alegerea canonică de pontif suprem?

— Primesc, a spus Donati fără șovăială.

— *Quo nomine vis vocari?* Sub ce nume dorești să fii cunoscut?

Donata s-a uitat la tavanul pictat de Michelangelo, ca și cum și-ar fi căutat inspirația.

— Sincer să fiu, n-am nici cea mai mică idee.

Râsul a umplut Capela Sixtină. Era un început bun.

60.

CAPELA SIXTINĂ

Era potrivit ca primul act oficial al lui Donati ca papă să fie semnarea unui document care avea să rămână pe vecie în tăcerea Arhivelor Secrete ale Vaticanului. Pregătit în grabă de M*onsignor* Montini, consemna oficial noul nume al lui Donati și acceptarea poziției de pontif suprem. A semnat documentul la masa la care Comisia de scrutin și revizorii înregistraseră voturile. Optzeci îi fuseseră date lui Donati în primul tur, un rezultat șocant. Din vremea în care alegerea se făcea prin strigare nu mai fusese ales un papă atât de repede și cu o marjă atât de mare.

Apoi Donati s-a retras în Camera Lacrimilor, unde un reprezentant al familiei Gammarelli, croitorii papali încă din 1798, aștepta cu trei sutane de in alb și un asortiment de *rocchetti*[30], cape, stole și pantofi de mătase roșie. Era celebru faptul că Pietro Lucchesi alesese cea mai mică dintre cele trei sutane. Donati a ales-o pe cea mai mare. N-a dorit *rocchetto,* capă și stolă și a ales să poarte vechea sa cruce pectorală de argint, nu pe cea grea, de aur, care i-a fost oferită. Și n-a ales o pereche de pantofi roșii. Mocasinii săi italieni, pe care îi lustruise pentru apariția în fața cardinalilor la Casa Santa Marta, erau destul de buni.

Lui Gabriel nu i s-a îngăduit să asiste la înveșmântarea rituală a lui Donati. A rămas în Capela Sixtină, unde cardinalii așteptau să-l felicite pe omul căruia tocmai îi înmânaseră cheile împărăției. Starea de spirit era entuziastă, dar nesigură. Acustica încăperii îi permitea să tragă cu urechea la câteva dintre conversații. Era evident că mulți dintre cardinali își dăduseră votul așa-zis măgulitor lui Donati, fără să-și dea seama că mulți dintre colegii lor aveau de gând să facă același lucru. Consensul era că intervenise Duhul Sfânt, nu episcopul Richter și Ordinul Sfânta Elena.

Nu toți din încăpere erau mulțumiți de rezultat, mai ales cardinalii Albanese și Tardini. Doar treizeci și șase votaseră pentru alt candidat, ceea ce

însemna că un număr semnificativ dintre cei patruzeci și doi de electori mituiți sprijiniseră candidatura lui Donati, poate cu speranța nejustificată că le va trece cu vederea abaterile financiare și le va îngădui să-și păstreze funcțiile. Gabriel și-a zis că în curând Colegiul Cardinalilor va vedea o erupție de demisii și schimbări de posturi făcute fără vâlvă. O schimbare necesară de multă vreme avea să se producă în Biserica Catolică. Nimeni nu știa mai bine decât Luigi Donati cum să acționeze pârghiile puterii din Vatican. Lucru și mai important, știa unde erau îngropate cadavrele și unde erau ascunse rufele murdare. Curia Romană, care păzea statu-quo-ul, își găsise în sfârșit omul pe măsură.

În cele din urmă, Donati a ieșit din Camera Lacrimilor în veșmântul alb ca zăpada, purtând pe cap *il zucchetto.* Strălucea, ca și cum ar fi fost prins în lumina unui proiector personal. Atât de remarcabilă era schimbarea lui, încât până și Gabriel abia l-a recunoscut. Nu mai era Luigi Donati, și-a zis. Era urmașul Sfântului Petru, reprezentantul lui Cristos pe pământ.

Era Sanctitatea Sa.

Peste câteva minute avea să fie cel mai celebru și mai ușor de recunoscut om din lume. Dar mai întâi era un ultim ritual, la fel de vechi ca Biserica însăși. Unul câte unul, în ordinea importanței, cardinalii au venit să-l felicite și să-i jure ascultare, o amintire a faptului că papa nu este doar conducătorul spiritual al unui miliard de catolici, ci și unul dintre ultimii monarhi absoluți care au mai rămas în lume. A preferat să-i primească pe cardinali stând în picioare, nu așezat pe tron. Cele mai multe dintre contacte au fost calde, chiar exuberante. Câteva au fost reci și încordate. Tardini, sfidător până în ultima clipă, l-a amenințat cu degetul pe noul papă, care l-a amenințat și el cu degetul. Domenico Albanese a căzut în genunchi și a cerut iertare. Donati i-a spus să se ridice și i-a

făcut semn cu mâna să plece, având încă pe suflet pata uciderii unui pontif. Se arăta o mănăstire în viitorul lui Albanese, și-a zis Gabriel. Într-un loc friguros și izolat, cu hrană proastă. Polonia, poate. Sau, și mai bine, Kansas.

În seara aceea a mai fost înlăturat un ultim precedent. S-a întâmplat la ora 19.34, când Donati l-a chemat pe Gabriel cu un semn vesel făcut cu brațul său lung. Noul papă l-a cuprins de umeri. Gabriel nu se simțise niciodată mai mic.

— Felicitări, Sanctitatea Voastră.

— Condoleanțe, vrei să zici. Zâmbetul încrezător arăta limpede că se simțea deja bine în rolul său. Tocmai ai văzut ceva la care doar câțiva oameni au fost martori vreodată.

— Nu sunt sigur că îmi voi aminti mare lucru din asta.

— Nici eu. Coborând vocea, l-a întrebat: N-ai spus nimănui, nu?

— Nimănui.

— În cazul acesta, prietenii noștri din Curia Iezuită sunt pe cale să aibă surpriza vieții lor, a spus noul pontif părând să savureze gândul. Vino cu mine la balcon. N-ar trebui să ratezi asta.

S-a dus în Sala Regia și, urmat de o mare parte a conclavului, a pornit pe Holul Binecuvântărilor spre partea din față a bazilicii. Spre deosebire de stăpânul său, Pietro Lucchesi, nu avea nevoie să i se arate calea. În anticamera balconului și-a făcut solemn semnul crucii în vreme ce erau deschise ușile. Vuietul mulțimii din piață era asurzitor. I-a zâmbit ultima oară lui Gabriel pe când decanul cardinalilor declara: *Habemus papam!* „Avem papă!” Apoi a pășit într-o aureolă de lumină orbitoare și a dispărut.

•

Rămas singur cu cardinalii, Gabriel s-a simțit brusc nelalocul său. Bărbatul pe care îl cunoscuse cândva ca Luigi Donati le aparținea acum lor, nu lui. Neînsoțit, a pornit înapoi spre Capela Sixtină.

Apoi a coborât treptele spre Ușile de Bronz ale Palatului Apostolic.

Afară, Piața Sfântul Petru era plină de lumina lumânărilor și telefoanelor. Părea că toate stelele dintr-o galaxie căzuseră pe pământ. Gabriel a încercat s-o sune pe Chiara, dar nu avea semnal. A trecut prin Colonada lui Bernini. Mulțimea era în delir. Alegerea lui Donati era un cutremur.

În cele din urmă a ieșit din Colonadă în Piazza Papa Pius al XII-lea. Ca să ajungă la Curia Iezuită trebuia să-și croiască drum, cumva, până în partea cealaltă. Curând, s-a dat bătut. O mare de oameni se întindea de la picioarele lui Donati până la malul Tibrului. Nu avea pe unde să treacă.

Brusc, și-a dat seama că Chiara și copiii îl strigau. I-a trebuit un pic până să-i vadă. Entuziasmați, cei mici arătau spre bazilică, de parcă tatăl lor n-ar fi fost conștient că prietenul său stătea pe balcon. Chiara o cuprinsese cu brațele pe Veronica Marchese, care plângea fără să se poată opri.

Gabriel a încercat să ajungă la ei, dar nu era chip. Mulțimea era de nepătruns. Răsucindu-se, a văzut un bărbat în alb plutind deasupra unui covor de lumină aurie în formă de cheie. Era o capodoperă, și-a zis. *Sanctitatea Sa,* tablou în ulei, pictor necunoscut…

PARTEA A PATRA

HABEMUS PAPAM

61.

CANNAREGIO, VENEȚIA

Chiara a fost cea care l-a informat pe prim-ministru că soțul ei nu avea să fie luni dimineață la biroul din bulevardul Regele Saul. În vreme ce se presupunea că este în concediu, reușise să prevină un mare atentat cu bombe în Köln, dăduse o lovitură zdravănă ambițiilor extremei drepte europene și-și văzuse prietenul apropiat devenind pontiful suprem al Bisericii Romano-Catolice. Avea nevoie de câteva zile ca să-și revină.

Pe primele trei le-a petrecut în mare parte închis în apartamentul care dădea spre Rio della Misericordia, pentru că Dumnezeu, în înțelepciunea Sa fără margini, supusese Veneția unei inundații de proporții biblice. Când se unea vântul de tăria unui uragan cu mareea înaltă în lagună, rezultatele erau dezastruoase. Toate cartierele istorice ale orașului au suferit inundații catastrofale, printre ele și San Marco, unde cripta bazilicii a fost inundată doar a șasea oară în douăsprezece secole. În Cannaregio apa s-a înălțat la nivelul istoric de doi metri într-un interval de numai trei ore. Deosebit de afectată a fost insulița în care fuseseră închiși evreii din oraș în 1516, din ordinul consiliului care guverna Veneția. Muzeul din Campo di Ghetto Nuovo a fost inundat, ca și parterul din Casa Israelitica di Riposo. Valurile lingeau basorelieful memorialului Holocaustului, nelăsându-le carabinierilor altă alegere decât părăsirea gheretei blindate.

La fel ca aproape toți ceilalți din oraș, familia Allon s-a strâns în spatele baricadelor și sacilor de nisip și s-a descurcat cât de bine a putut. Rafael și Irene au considerat că închisoarea apelor era o mare aventură; Gabriel a considerat-o o binecuvântare. Timp de trei zile saturate de apă au citit cu glas tare cărți, au jucat jocuri de societate, au făcut proiecte artistice și s-au uitat la toate DVD-urile din modesta bibliotecă a apartamentului, la cele mai multe de două ori. Era o privire aruncată în viitorul lor. La pensie, Gabriel avea să fie din nou un expatriat, un evreu din Diaspora. Avea să lucreze după chef și să-și dedice fiecare clipă liberă copiilor săi. Ceasul avea să-și încetinească pasul, multele lui răni aveau să se vindece. Aici avea să i se încheie istoria, în orașul care se scufunda, plin de biserici și tablouri, din capătul nordic al Adriaticii.

Lua legătura cu Uzi Navot în fiecare dimineață devreme și la sfârșitul după-amiezii. Și, desigur, urmărea știrile de la Roma, unde Donati n-a întârziat să răstoarne căruța cu mere a Curiei. Mai întâi a fost hotărârea lui de a nu locui în apartamentul papal din Palatul Apostolic, ci într-un apartament fără podoabe din Casa Santa Marta. Primul său *Angelus,* în fața unui auditoriu de vreo două sute de mii de pelerini înghesuiți în Piața Sfântul Petru, a lăsat puține îndoieli despre faptul că avea de gând să conducă Biserica într-o nouă direcție.

Dar cine era acest om care ocupa acum tronul Sfântului Petru? Și care erau împrejurările alegerii lui șocante și istorice? Autoarea articolului din *Vanity Fair* țopăia de la un post de televiziune la altul, descriindu-l pe arhiepiscopul fascinant pe care îl botezase „Luigi cel Seducător”. Câteva reportaje i-au explorat rădăcinile iezuite și perioada în care a fost misionar în El Salvador, țara sfâșiată de război. Se presupunea pe larg, deși lucrul acesta nu fusese dovedit niciodată, că în

tinerețe susținuse controversata doctrină numită teologia eliberării. În mod previzibil, vestea a fost primită fără niciun entuziasm de dreapta americană, un conservator numindu-l chiar „Papa Che Guevara”. Altul s-a întrebat dacă nu cumva inundația din Veneția, oraș unde profesase câțiva ani, este un semn al neplăcerii lui Dumnezeu față de alegerea făcută de conclav.

Obligați de jurământul tainei, cardinalii-electori au refuzat să comenteze cele petrecute în Capela Sixtină. Până și Alessandro Ricci, încăpățânatul reporter de investigație al jurnalului *La Repubblica,* părea incapabil să străpungă armura conclavului. În schimb, a publicat un articol lung despre legăturile dintre extrema dreaptă europeană și Ordinul Sfânta Elena, frăția catolică reacționară despre care scrisese un bestseller. Se presupunea că și trei dintre organizatorii atentatelor din Germania – Jonas Wolf, Andreas Estermann și Axel Brünner – erau membri secreți ai Ordinului. La fel și cancelarul austriac Jörg Kaufmann și prim-ministrul italian, Giuseppe Saviano.

Kaufmann a negat imediat informațiile din articol. A fost silit să dea o lămurire când *La Repubblica* a publicat o fotografie de la nunta sa, care fusese oficiată de superiorul general al Ordinului, episcopul Hans Richter. Cât despre Saviano, acesta a respins cu obrăznicie articolul ca *fake news* și le-a cerut procurorilor italieni să-l acuze pe autor de trădare. Când a fost informat că nu fusese comis acest delict, le-a cerut pe rețelele sociale admiratorilor săi, care erau din soiul suporterilor de fotbal huligani, să-i dea lui Ricci o lecție pe care să n-o uite curând. După ce a primit sute de amenințări cu moartea, jurnalistul a fugit din apartamentul său din Trastevere și s-a ascuns.

Episcopul Richter, retras în mănăstirea medievală din cantonul Zug, a refuzat să comenteze știrea. Și nici n-a dat vreo declarație atunci când niște avocați din New York au intentat

un proces colectiv la curtea federală, acuzând Ordinul că la sfârșitul anilor ’30 a extorcat de la evreii disperați bani și obiecte de valoare promițând în schimb certificate de botez false și protecție împotriva naziștilor. Principalul reclamant în acest caz era Isabel Feldman, singurul copil al lui Samuel Feldman care supraviețuise. La o conferință de presă cu puțini participanți ținută la Viena, ea a dezvelit un tablou – un peisaj al vechiului maestru olandez Jan van Goyen – pe care tatăl său îl dăduse Ordinului în 1938. Pânza, care fusese scoasă din ramă, îi fusese înapoiată de vestitul investigator al Holocaustului, Eli Lavon, căruia programul de lucru nu-i permisese să participe la conferința de presă.

Împrejurările recuperării tabloului n-au fost făcute publice, ceea ce a dat naștere la multe speculații nefondate în presa austriacă. Un site care prezenta în mod regulat relatări false sau menite să inducă în eroare a mers până la a-l acuza pe Lavon că era agent israelian. Povestea s-a nimerit să fie corectă, confirmând astfel zicerea lui rabi Jacob Zolli că lucrurile de neînchipuit se pot întâmpla. În mod normal, Gabriel nu s-ar fi ostenit să răspundă. Însă, dat fiind climatul de antisemitism din Europa – și mereu prezenta amenințare a violenței care atârna asupra micii minorități evreiești din Austria –, s-a gândit că era mai bine să nege prin intermediul ambasadei Israelului din Viena.

Era mai puțin înclinat să respingă articolul dintr-un ziar de scandal britanic despre prezența sa în Capela Sixtină în seara conclavului istoric, fie și doar pentru a-i călca pe nervi pe ruși și pe iranieni, care erau paranoici, pe drept cuvânt, în privința capacităților și zonei lui de influență. Însă când povestea a sărit din publicație în publicație ca o boală molipsitoare, i-a spus, călcându-și pe inimă, irascibilei purtătoare de cuvânt a prim-ministrului să o respingă ca fiind, „evident, absurdă”. Declarația era un exemplu clasic de negare care nu

neagă. Și pe drept cuvânt. Numeroși oameni din Vatican, printre care și noul pontif suprem și cei o sută șaisprezece cardinali care îl aleseseră, știau că povestea era adevărată.

O știau și copiii lui Gabriel. Timp de trei zile minunate, pe când ploaia cădea necontenit peste Veneția, a fost tot timpul cu ei. Jocuri de societate, proiecte artistice, filme vechi pe DVD. Uneori, când combinația de lumină și umbră era potrivită, deschidea un plic cu blazonul Sanctității Sale Papa Paul al VII-lea și scotea cele trei file luxoase. Salutul era neoficial. Nu existau preliminarii sau glume.

Pe când cercetam Arhivele Secrete ale Vaticanului, am dat de o carte absolut remarcabilă…

•

În cele din urmă, în dimineața celei de-a patra zile, norii s-au spart și soarele a strălucit peste întregul oraș. După micul dejun, Gabriel și Chiara i-au îmbrăcat pe copii cu impermeabile și cizme de cauciuc și au pleoscăit împreună până în Campo din Ghetto Nuovo, ca să ajute la curățenie. Nimic nu fusese cruțat, mai ales frumoasa bibliotecă a muzeului, care-și pierduse cea mai mare parte din inventar. Bucătăria și sala comună din Casa Israelitica di Riposo erau distruse, și ambele sinagogi, cea portugheză și cea spaniolă, suferiseră mari stricăciuni. Din nou, și-a spus Gabriel pe când privea distrugerile, năpasta se abătuse asupra evreilor din Veneția.

Au muncit până la ora unu și apoi au prânzit într-un mic restaurant pitulat pe Calle Masena. De acolo mai era puțin de mers pe jos până la primul apartament pe care Chiara, fără să-și dea osteneala să-i spună lui Gabriel, aranjase să-l vadă în acea zi. Era mare și aerisit și, lucru poate și mai important, perfect uscat. Bucătăria fusese renovată de curând, la fel și cele trei băi. Prețul era mare, dar nu nerezonabil. Gabriel era convins că putea acoperi

povara financiară suplimentară fără să trebuiască să le vândă poșete Gucci false turiștilor din San Marco.

— Ce zici? a întrebat Chiara.

— Drăguț, a zis el fără să se angajeze.

— Însă?

— Ce-ar fi să-mi arăți și celălalt apartament?

Era în apropiere de stația de *vaporetto* Sfântul Toma de pe Gran Canal, un *piano nobile* complet renovat, cu terasă particulară pe acoperiș și o încăpere cu tavanul înalt, plină de lumină, în care Gabriel și-ar fi putut amenaja studioul. Acolo ar fi trudit zi și noapte la comenzi particulare grase ca să plătească împrumutul. S-a consolat cu gândul că existau feluri mult mai rele în care să-ți petreci toamna vieții.

— Dacă vindem ce avem pe strada Narkiss, a zis Chiara.

— N-o să vindem.

— Știu că e un efort de imaginație, Gabriel. Însă, dacă e să trăim la Veneția, n-ai prefera să locuiești aici?

— Cine n-ar vrea? Dar cineva trebuie să plătească pentru asta.

— Cineva va plăti.

— Tu?

Ea a zâmbit.

— Vreau să-i văd registrele.

— Unde crezi că mergem acum?

Biroul lui Francesco Tiepolo era pe Calle Larga XXII Marzo din San Marco. Pe peretele din spatele mesei lui de lucru erau câteva fotografii înrămate ale prietenului său Pietro Lucchesi. Într-una apărea și o versiune tânără a succesorului lui Lucchesi.

— Presupun că ai avut ceva de-a face cu asta.

— Cu ce?

— Alegerea primului papă din afara Colegiului Cardinalilor din secolul al treisprezecelea încoace.

— Al paisprezecelea, l-a corectat Gabriel. Și poți să fii sigur că Sfântul Duh a fost cel care l-a ales pe noul papă, nu eu.

— Ai petrecut prea mult timp în biserici catolice, prietene.

— E un risc al meseriei.

Registrele lui Tiepolo erau departe de a fi imaculate, dar în stare mult mai bună decât se temuse Gabriel. Firma avea puține datorii, iar cheltuielile lunare generale erau mici. În principal, erau chiria pentru biroul din San Marco și pentru un depozit pe partea continentală. În prezent, firma avea mai mult de lucru decât putea acoperi, și câteva proiecte erau în așteptare. Două erau programate să înceapă după data pensionării lui Gabriel, ceea ce însemna că Chiara putea să intre imediat în pâine. Tiepolo a insistat să păstreze numele firmei și să primească cincizeci la sută din profitul anual. Gabriel a fost de acord să păstreze numele – nu voia ca numeroșii săi dușmani să știe unde locuia dar a respins cererea financiară a lui Tiepolo, oferindu-i în schimb douăzeci și cinci de procente din profit.

— Cum aș putea să trăiesc cu o sumă așa de meschină?

— O scoți tu cumva la capăt.

Tiepolo s-a uitat la Chiara.

— Ce apartament a ales?

— Pe cel mare.

— Știam eu! Bătându-l pe spate pe Gabriel, a exclamat: întotdeauna am spus că o să te întorci la Veneția. Și când o să mori te vor îngropa sub un chiparos în San Michele, într-o criptă enormă, potrivită unui om cu realizările tale.

— N-am murit încă, Francesco.

— Li se întâmplă celor mai buni dintre noi. Până și dragului meu prieten Pietro Lucchesi, a zis Tiepolo uitându-se la fotografiile de pe perete.

— Și acum Donati e papa.

— Ești sigur că n-ai avut nimic de-a face cu asta?

— Nu, a răspuns Gabriel distant. El a fost.

— Cine? a întrebat Tiepolo, uimit.

Gabriel a arătat cu degetul spre personajul cu pelerină și sandale care trecea pe lângă fereastra atelierului.

Era părintele Joshua.

62.

PIAȚA SAN MARCO

Gabriel s-a năpustit în stradă. La fel ca în cea mai mare parte din San Marco, era acoperită cu câțiva centimetri de apă. Câțiva turiști mișunau în lumina crepusculară. Nimeni nu părea să-l observe pe bărbatul în sutană ponosită și sandale.

— La ce te uiți?

Gabriel s-a răsucit și a văzut-o în spate pe Chiara, ținându-i de mână pe copii. A arătat spre strada care se întuneca.

— Bărbatul îmbrăcat în pelerina cu glugă e părintele Joshua. El e cel care ne-a dat prima pagină din Evanghelia după Pilat.

Chiara și-a mijit ochii.

— Nu văd pe nimeni cu pelerină.

Nici Gabriel nu vedea. Preotul dispăruse.

— Poate că te-ai înșelat. Sau poate doar *ți-ai închipuit* că l-ai văzut.

— O halucinație, adică?

Chiara n-a zis nimic.

— Așteptați aici.

Gabriel a pornit pe stradă, căutând printre vitrinele cele mai la modă din lume un preot cu înfățișare sărăcăcioasă. În cele din urmă, a trecut printr-o arcadă de sub Museo Correr și a ieșit în Piazza San Marco. Părintele Joshua mergea pe

lângă Caffè Florian spre campanilă. Părea să treacă prin apa inundației fără să tulbure suprafața. Nici măcar n-a făcut vreun gest de a-și ridica poalele veșmântului.

Gabriel s-a grăbit să-l ajungă.

— Părinte Joshua?

Preotul s-a oprit sub clopotniță.

Gabriel i s-a adresat în italiană, limba în care vorbise în Depozitul Manuscriselor din Arhivele Secrete.

— Nu-ți amintești de mine, părinte Joshua? Sunt cel care…

— Știu cine ești, i-a răspuns bărbatul cu un zâmbet binevoitor. Ești cel cu nume de arhanghel.

— De unde-mi știi numele?

— Au fost învinuiri după vizita voastră în Arhivele Secrete. Mi-au ajuns la ureche unele lucruri.

— Lucrezi acolo?

— De ce pui așa întrebare?

— Numele nu-ți apare pe lista personalului. Și, în afară de cazul în care mă înșel, în ziua aceea nu aveai niciun document de identificare.

— De ce ar avea nevoie de identificare cineva ca mine?

— Cine ești?

— Cine zici *tu* că sunt?

Italiana lui era frumoasă, dar colorată cu un accent inconfundabil.

— Vorbești arabă? a întrebat Gabriel.

— La fel ca tine, vorbesc multe limbi.

— De unde ești?

— Din același loc ca tine.

— Israel?

— Galileea.

— De ce ești la Veneția?

— Am venit să văd un prieten. Observând că Gabriel îi privea mâinile, i-a explicat: Am pe trup semnele Domnului Isus.

Două femei au trecut pe lângă ei pleoscăind. S-au uitat temătoare la Gabriel, dar n-au părut să-l observe pe bărbatul care stătea în apă până la glezne, cu sandale și pelerină.

— Ai reușit să găsești restul evangheliei? a întrebat el.

— Nu înainte să fie distrusă.

— Sfântul Părinte se temea că se va întâmpla asta.

— Tu ești cel care i-ai dat-o?

— Sigur că da.

— Cum ai reușit să deschizi fără cheie ușa la *collezione?*

Bărbatul a zâmbit cu viclenie.

— N-a fost greu.

— Sfântul Părinte i-a arătat altcuiva cartea?

— Unui iezuit. Părintele Joshua s-a încruntat. Cine știe de ce, cuvântul meu n-a fost destul de bun. Iezuitul a fost de acord că acea carte este autentică.

— E american acest iezuit?

— Da.

— Îi cunoști numele?

— Sfântul Părinte n-a vrut să mi-l spună. A zis că o să-ți dea ție evanghelia când termină cu ea iezuitul.

— Să termine ce?

— Sanctitatea Sa n-a spus.

— Unde erai când ați avut această discuție?

— În biroul papal. Dar de ce întrebi?

— Bărbații care l-au omorât pe Sfântul Părinte ascultau. Auzeau vocea lui, dar pe a ta nu.

Fața bărbatului s-a întunecat.

— Probabil că te simți vinovat.

— Pentru ce?

— Pentru moartea lui.

— Da, a recunoscut Gabriel. Groaznic de vinovat.

— Nu te simți, a zis preotul. N-a fost vina ta.

S-a răsucit pe călcâie, dând să plece.

— Părinte Joshua?

Preotul s-a oprit.

— Când ai rupt prima filă din evanghelie?

Bărbatul a ridicat o mână bandajată.

— Mă tem că trebuie să-mi văd de drum. Fie ca pacea Domnului să fie cu tine mereu. Și cu soția și copiii tăi. Du-te la ei, Gabriel. Te caută.

Acestea fiind zise, a pornit printre coloanele lui San Marco și San Teodoro. Gabriel și-a scos repede telefonul și a declanșat camera de luat vederi, însă n-a văzut pe ecran nici urmă de preot. S-a dus repede la stația de gondole de la Riva degli Schiavoni și s-a uitat în stânga și în dreapta.

Părintele Joshua dispăruse.

•

În după-amiaza următoare, la ora 14, Gabriel a primit un telefon de la generalul Cesare Ferrari de la Brigada de Artă. Spunea că venise la Veneția cu o problemă care nu era legată de el și spera că Gabriel avea un pic de timp înainte de întoarcerea în Israel ca să răspundă la niște întrebări.

— Unde?

— La sediul general al carabinierilor.

Gabriel a propus în loc de asta Harry's Bar. A ajuns cu câteva minute înainte de ora patru; generalul, cu câteva minute după aceea. Au comandat cocktailuri Bellini. Al lui Gabriel s-a soldat imediat cu o durere de cap. Cu toate acestea, l-a băut. Era irezistibil de bun. Și apoi, era ultima sa zi de concediu.

— Sfârșitul perfect al unei zile imperfecte, a zis generalul.

— Acum ce mai e?

— Bugetul anului viitor.

— Credeam că fasciștii iubesc patrimoniul cultural.

— Doar dacă există un venit destul de mare din taxe ca să plătească pentru el.

— Presupun că ciomăgirea imigranților nu-i bună pentru economie, la urma urmei.

— E adevărat că ești răspunzător pentru inundația de aici, din Veneția?

— Asta am citit în *Russia Today.*

— Și s-a nimerit să citești articolul lui Alessandro Ricci din dimineața asta, în *La Repubblica*? Generalul a luat o măslină verde uriașă din castronul din mijlocul mesei. După părerea liber-cugetătorilor, coaliția lui Saviano n-o să supraviețuiască.

— Ce păcat.

— Ei zic că o audiență particulară cu noul papă teribil de popular ar face minuni pentru poziția lui.

— N-aș aștepta cu sufletul la gură.

— Sanctitatea Sa poate că se va gândi mai bine, în lumina faptului că se afla la Florența în seara în care a fost omorât acel soldat din Gărzile Elvețiene. Dacă nu mă înșală memoria, erai și tu acolo. Și apoi mai este preotul din Ordinul Sfânta Elena care a dispărut. Îmi scapă numele.

— Părintele Graf.

— Nu se întâmplă oare să știi unde este?

— N-am nici cea mai mică idee, a răspuns Gabriel sincer.

— Poate că într-o bună zi o să-mi spui cum se îmbină toate piesele acestei povești.

Generalul a mai comandat două Bellini și și-a plimbat privirea prin Harry's Bar.

— Au făcut o treabă remarcabilă cu reparațiile. Nici măcar nu-ți dai seama că aici a fost inundație. Presupun că o să te deprinzi cu asta, a zis aruncându-i lui Gabriel o privire piezișă.

— E clar că ai vorbit cu Francesco Tiepolo.

Ferrari a zâmbit.

— Îmi spune că în curând ai să lucrezi pentru soția ta.

— Încă nu mi-a acceptat condițiile.

— Crezi că mi-ar îngădui să te împrumut din când în când?

— Pentru ce?

— Treaba mea e să regăsesc tablouri furate. Iar tu, prietene, te pricepi de minune să găsești lucruri.

— În afară de Evanghelia după Pilat.

— A, da. Evanghelia. Generalul a scos din geanta-diplomat un dosar cafeniu și l-a pus pe masă. Acea foaie de hârtie pe care mi-ai dat-o a fost produsă de o fabrică de lângă Bologna. O firmă mică. De fapt, un singur om. Calitate foarte bună. Am găsit în alte cazuri numeroase rezultate ale muncii lui.

— Ce fel de cazuri?

— Falsuri. Ferrari a deschis dosarul și a scos prima filă a evangheliei, încă în folia de plastic. Pare să fi fost produsă în timpul Renașterii. În realitate, a fost fabricată acum câteva luni. Ceea ce înseamnă că Evanghelia după Pilat, cartea care a dus la uciderea Sanctității Sale Papa Paul al VII-lea, este o înșelăciune.

— Cum ați reușit s-o datați cu atâta precizie?

— Producătorul hârtiei este pe statul meu de plată. I-am făcut o vizită după ce laboratorul a comunicat rezultatele. Bătând cu degetul în foaie, Ferrari a spus: Făcea parte dintr-o comandă mare de hârtie care s-o imite pe cea din Renaștere. De fapt, câteva sute de foi. Mărimea era potrivită pentru legătoria de carte. L-a costat pe cumpărător o mică avere.

— Cine era?

— Un preot, dacă-ți vine să crezi.

— Preotul are un nume?

— Părintele Robert Jordan.

63.

VENEȚIA – ASSISI

Intenția lui Gabriel fusese să se întoarcă în Israel în dimineața următoare, cu cursa El Al ce decola la ora zece de la Aeroportul Marco Polo. În loc de asta, a dat instrucțiuni la departamentul „Călătorii”

să rezerve patru bilete la cursa de seară de la Roma. De mașină, un Volkswagen Passat, s-a ocupat el însuși. Au plecat din Veneția la șapte și jumătate, cu treizeci de minute mai târziu decât nădăjduise, și au ajuns la Assisi la câteva minute după ora douăsprezece. Cu Chiara și copiii alături, a sunat la poarta Mănăstirii Sfântul Petru. Cum n-a primit niciun răspuns, a sunat din nou.

În cele din urmă a răspuns Don Simon, benedictinul englez.

— Bună ziua. Cu ce vă pot ajuta?

— Am venit să-l văd pe părintele Jordan.

— Vă așteaptă?

— Nu.

— Care vă este numele?

— Gabriel Allon. Am fost aici cu…

— Îmi amintesc. Dar de ce vreți să-l vedeți din nou pe părintele Jordan?

Gabriel a ținut pumnii strânși.

— Am fost trimis de Sfântul Părinte. Mă tem că e o chestiune urgentă.

Câteva secunde a fost tăcere. Apoi zăvorul a fost tras.

Gabriel s-a uitat la Chiara zâmbind.

— Calitatea de membru are privilegiile ei.

•

Călugărul i-a condus în sala comună, care dădea spre grădina de zarzavaturi a mănăstirii. S-au scurs zece minute până să se înapoieze cu părintele Jordan. Iezuitul american nu părea bucuros să-l vadă pe prietenul noului pontif.

După o vreme, s-a uitat la Don Simon.

— Poate că ar trebui să-i duci pe soția și copiii lui *signore* Allon să viziteze locurile. Sunt foarte frumoase.

Chiara s-a uitat la Gabriel, care a făcut un semn cu capul. După o clipă, el și părintele Jordan rămaseseră singuri în încăpere.

— Ești aici cu adevărat la cererea Sfântului Părinte? a întrebat preotul.

— Nu.

— Îți admir sinceritatea.

— Aș vrea să pot spune același lucru.

Părintele Jordan s-a dus la fereastră.

— Cât de mult din poveste ai izbutit să pui cap la cap?

— Știu că aproape tot ce ne-ai spus era o minciună, începând cu numele dumitale. Mai știu și că ai primit de curând un stoc mare de hârtie fabricată ca să o imite pe cea din Renaștere, pe care ai folosit-o ca să faci o carte numită Evanghelia după Pilat. Întrebarea este: Era evanghelia un fals? Sau era o copie a originalului?

— Ai vreo părere?

— Pariez că era o copie.

Părintele Jordan i-a făcut semn să i se alăture la fereastră. S-au uitat împreună la Chiara și la copii, care mergeau pe o cărare din grădină alături de călugărul benedictin.

— Ai o familie frumoasă, domnule Allon. De câte ori văd copii evrei, mă gândesc că sunt un miracol.

— Și când vezi un papă iezuit?

— Văd opera dumitale. Părintele Jordan i-a zâmbit conspirativ. N-ar trebui să fii în Israel?

— Suntem în drum spre aeroport.

— Când e zborul?

— La ora șase.

Părintele Jordan și-a coborât privirea spre cei doi copilași care se jucau în grădină.

— În cazul acesta, domnule Allon, cred că ai destul timp pentru o ultimă poveste.

•

A început prin a-l contrazice pe Gabriel în privința unui lucru mărunt, dar semnificativ. Numele său legal, a zis, era în realitate Robert Jordan. Mama și tatăl său își schimbaseră numele de familie la scurt timp după sosirea în America, în 1939, ca refugiați din Europa. Aleseseră o versiune anglicizată a numelui lor de familie, cuvântul

italian pentru fluviul care curge din nordul Galileei până în Marea Moartă.

— Giordano, a zis Gabriel.

Părintele Robert Jordan a încuviințat din cap.

— Tatăl meu era fiul unui om de afaceri bogat din Roma, pe nume Emanuele Giordano. Unul dintre trei fii, a subliniat el. Mama era dintr-o familie veche, Delvecchio. Numele este destul de comun la evreii italieni. Trebuie să recunosc, mi s-a părut că numele meu este destul de banal, prin comparație. M-am gândit de multe ori să-l schimb, mai ales când m-am mutat în Italia ca să predau la Gregoriana.

— Cum naiba a ajuns copilul a doi evrei să fie preot catolic?

— Părinții mei n-au fost niciodată evlavioși, nici măcar când trăiau la Roma. Când au ajuns în America s-au dat drept catolici, ca să se amestece cu cei din jur. Nu le-a fost greu. Ca locuitori ai Romei, erau deprinși cu ritualurile catolicismului. Dar eu am fost crescut ca un catolic autentic. Am fost botezat și am primit prima împărtășanie. Ba chiar am fost băiat de altar în biserica din parohia noastră. Nu-mi pot închipui ce au gândit bieții mei părinți când m-au văzut acolo, în veșmintele mele.

— Cum au reacționat când le-ai spus că vrei să devii preot?

— Tata nici nu putea să se uite la mine când eram în sutană și cu gulerul preoțesc.

— De ce nu ți-a spus adevărul?

— Din vinovăție, presupun.

— Pentru că și-a lepădat religia?

— Tata nu și-a lepădat niciodată religia, a zis părintele Jordan. Nici măcar când se prefăcea că este catolic. Se simțea vinovat din cauză că el și mama au supraviețuit războiului. Nu voiau să știu că rudele lor n-au fost așa de norocoase. Au fost prinse în razia din Roma din octombrie 1943 și trimise la Auschwitz, unde au fost omorâte. Totul fără o vorbă de protest din partea Sfântului Părinte,

în ciuda faptului că toate astea s-au petrecut chiar sub ferestrele lui.

— Și ai devenit preot catolic.

— Închipuie-ți.

— Când ai aflat adevărul?

— De-abia în noiembrie 1989, când m-am întors la Boston pentru înmormântarea tatălui meu. După ceremonie, mama mi-a dat o scrisoare pe care el a scris-o după ce m-am dus la seminar. Evident, a fost un șoc. Nu numai faptul că eram evreu, dar eram supraviețuitorul unei familii care a pierit în Holocaust.

— Te-ai gândit vreodată să renunți la preoție?

— Firește.

— De ce n-ai făcut-o?

— Am hotărât că pot fi și creștin, și evreu. La urma urmei, Isus a fost evreu. La fel și cei doisprezece apostoli, ale căror statui stau de pază peste galeria bazilicii. Doisprezece apostoli, a repetat el. Câte unul pentru fiecare dintre cele douăsprezece triburi din Israel. Primii creștini nu s-au considerat fondatorii unei noi credințe. Erau evrei care erau și adepții lui Isus. M-am văzut într-o lumină asemănătoare.

— Încă mai crezi în caracterul divin al lui Isus?

— Nu sunt sigur că am crezut vreodată. Dar nici ei. Ei au crezut că Isus era un om care a fost urcat la ceruri, nu o ființă supremă care a fost trimisă pe pământ. Toate astea au venit mult mai târziu, după ce au fost scrise Evangheliile și Biserica timpurie s-a stabilit în ortodoxia creștină. Atunci a început marea rivalitate dintre frați. Părinții Bisericii au declarat că legământul dintre Dumnezeu și poporul său ales a fost rupt, că legea veche a fost înlocuită cu cea nouă. Dumnezeu și-a trimis fiul să salveze lumea, iar evreii l-au respins. Apoi, ca să pună capac, au manipulat cu iscusință un prefect roman ușor de amăgit ca să-l țintuiască pe o cruce. Pentru astfel de oameni, ucigașii lui Dumnezeu înșuși, nicio pedeapsă nu era prea aspră.

— Erau poporul tău, a zis Gabriel.

— Iată de ce mi-am asumat misiunea de a vindeca rănile dintre iudaism și creștinism.

— Prin găsirea Evangheliei după Pilat?

Părintele Jordan a încuviințat.

— Presupun că scrisoarea tatălui tău conținea o referire la ea.

— A scris despre ea foarte amănunțit.

— Și povestea pe care ne-ai spus-o mie și lui Donati mai deunăzi? Că ai străbătut Italia în lung și-n lat căutând ultimul exemplar din Evanghelia după Pilat?

— A fost exact asta. O poveste. Știam că părintele Schiller i-a dat cartea lui Pius al XII-lea și că Pius a îngropat-o adânc în Arhive.

— De unde știai?

— L-am înfruntat pe părintele Schiller nu cu mult timp înainte să moară. La început a încercat să nege existența cărții. Dar când i-am arătat scrisoarea tatălui meu, mi-a spus adevărul.

— I-ai dezvăluit…

— Că sunt nepotul evreului bogat din Roma care a dat Ordinului cartea? Părintele Jordan a scuturat din cap. Spre rușinea mea veșnică, n-am făcut-o.

— Chiar ai încercat s-o găsești? Sau asta a fost tot o poveste?

— Nu. Am căutat prin Arhive mai bine de douăzeci de ani. Din pricină că nu există vreo referire la evanghelie în Sala Fișierelor, a fost cam ca la căutarea proverbialului ac în carul cu fân. Cartea aceea îmi distrugea viața.

— Și apoi?

— Cineva i-a dat-o Sfântului Părinte. Iar Sfântul Părinte a hotărât să ți-o dea ție.

64.

MĂNĂSTIREA SFÂNTUL PETRU, ASSISI

La început a crezut că e o farsă. Da, vocea de la telefon suna ca a Sfântului Părinte, dar cu siguranță nu putea să fie chiar el. Voia ca părintele Jordan să vină în apartamentul papal în seara următoare, la ora nouă și jumătate. Nu trebuia să spună nimănui de această convocare. Și nu trebuia să ajungă nici măcar cu un minut mai devreme.

— Presupun că era într-o joi, a zis Gabriel.

— De unde știi?

Gabriel a zâmbit și, cu un semn al mâinii, l-a îndemnat să continue. Ajunsese la apartamentul papal, a spus el, exact când bătea nouă și jumătate. O călugăriță din personal îl condusese în capela particulară. Sfântul Părinte îl întâmpinase călduros, neîngăduindu-i să sărute Inelul Pescarului, și apoi îi arătase o carte cu adevărat remarcabilă.

— Lucchesi cunoștea legătura dumitale personală cu evanghelia?

— Nu, a zis părintele Jordan. Și nu i-am spus. Importantă era legătura mea personală cu Donati. Sfântul Părinte avea încredere în mine. A fost doar un noroc chior.

— Presupun că te-a lăsat s-o citești.

— Sigur că da. De aceea eram acolo. Voia părerea mea în privința autenticității.

— Și?

— Textul era lucid, pe alocuri birocratic, și cu puține detalii. Nu era opera unei minți creative. Era un document istoric important bazat pe amintirile scrise sau orale ale autorului nominal.

— Ce s-a întâmplat apoi?

— M-a chemat iar în joia următoare. Din nou Donati nu era de față. Se pare că lua cina cu un prieten. În afara zidurilor. Atunci mi-a spus Sfântul Părinte că avea de gând să-ți dea dumitale cartea.

S-a oprit un pic, apoi a adăugat: Fără să afle *il prefetto* al Arhivelor Secrete ale Vaticanului.

— Știa că Albanese este membru secret al Ordinului Sfânta Elena?

— Bănuia asta.

— Și de aceea ți-a cerut Lucchesi să faci o copie a cărții.

Părintele Jordan a zâmbit.

— Foarte ingenios, nu crezi?

— Ai făcut-o chiar dumneata sau ai folosit serviciile unui profesionist?

— Câte un pic din amândouă. În tinerețe am fost un ilustrator și caligraf destul de talentat. Nu ca dumneata, desigur. Dar nu eram nepriceput. Profesionistul, care va rămâne fără nume, s-a ocupat de îmbătrânirea artificială a hârtiei și de legătorie. Era o operă extraordinară. Cardinalul Albanese n-ar fi fost în stare să vadă diferența. În afară de cazul în care supunea cartea unor analize sofisticate.

— Dar care e versiunea pe care a luat-o el din apartamentul papal în seara uciderii Sfântului Părinte?

— Era copia, a răspuns părintele Jordan. Am originalul. Sfântul Părinte mi l-a dat să-l țin în siguranță în cazul în care i se întâmpla ceva.

— Cartea îmi aparține acum mie.

— I-a aparținut bunicului meu înainte ca Ordinul să i-o ia. Prin urmare, eu sunt proprietarul de drept, așa cum lui Isabel Feldman îi aparținea de drept acel tablou care a ieșit la iveală în mod miraculos săptămâna trecută. Presupun că ai avut de-a face și cu asta, a zis părintele Jordan privindu-l atent.

Gabriel n-a spus nimic.

— Nu dispare niciodată, nu-i așa?

— Ce anume?

— Vinovăția supraviețuitorului. Este transmisă de la o generație la alta. Ca ochii dumitale verzi.

— Erau ochii mamei mele.

— A fost în lagăr?

— La Birkenau.

— Atunci și dumneata ești un miracol, a zis părintele Jordan bătându-l ușurel pe dosul mâinii. Mă tem că există o linie directă între învățăturile de la începuturile Bisericii și camerele de gazare, crematoriile din Auschwitz. A susține contrariul înseamnă să adopți ceea ce Toma din Aquino numea *ignorantia affectata.* Ignorare cu bună știință.

— Poate că ar trebui să-i pui capăt o dată pentru totdeauna.

— Și cum aș putea să fac asta?

— Dându-mi mie cartea.

Părintele Jordan a clătinat din cap.

— Aducerea ei la cunoștința publicului n-ar rezolva nimic. De fapt, dat fiind climatul actual din Europa și din America, ar putea înrăutăți lucrurile.

— Uiți că fostul dumitale student e acum papă?

— Sanctitatea Sa are destule probleme de care să se ocupe. Ultimul lucru de care are nevoie este o provocare la adresa uneia dintre credințele centrale ale creștinătății.

— Ce spune cartea?

Părintele Jordan a rămas tăcut.

— Te rog, a insistat Gabriel. Trebuie să știu.

Părintele și-a privit mâinile arse de soare.

— Un element principal al relatărilor despre Patimi este incontestabil. Un evreu din satul Nazaret, pe nume Isus, a fost condamnat la moarte de către prefectul roman de sărbătoarea Pesach, sau în preajma ei, poate că în anul 33. O mare parte din conținutul celor patru Evanghelii trebuie să fie privit cu multă prudență. Relatările sunt invenții literare sau, mai rău, un efort deliberat din partea evangheliștilor și a Bisericii timpurii de a-i implica pe evrei în moartea lui Isus, în vreme ce adevărații vinovați erau dezvinovățiți.

— Pilat din Pont și romanii.

Părintele Jordan a încuviințat.

— De exemplu?

— Judecata Sanhedrinului.

— A avut loc?

— În toiul nopții de Pesach? Părintele Jordan a clătinat din cap. O astfel de adunare ar fi fost interzisă de Legile lui Moise. Doar un creștin care trăia la Roma ar fi putut să născocească ceva atât de bizar.

— A fost Caiafa implicat în vreun fel?

— Dacă a fost, Pilat nu pomenește asta.

— Și judecata?

— Dacă așa vrei s-o numești, a fost foarte scurtă. Pilat aproape că nu s-a uitat la el. De fapt, a spus că nu-și putea aminti cum arăta Isus. Doar a făcut o însemnare pentru catastifele sale și a fluturat din mână, iar soldații și-au văzut de treabă. Mulți alți evrei cumsecade au fost executați în ziua aceea. În ceea ce-l privește pe Pilat, a fost o treabă obișnuită.

— Era de față o mulțime?

— Dumnezeule mare, nu.

— De ce anume a fost acuzat Isus?

— De singurul delict pedepsit cu răstignirea.

— Răzvrătirea.

— Firește.

— Unde s-a produs incidentul?

— La Galeria Regală a Templului.

— Și arestarea?

Clopotele din Assisi au bătut ora două înainte ca părintele Jordan să poată răspunde.

— Ți-am spus deja prea multe. Și apoi, dumneata și familia dumitale trebuie să ajungeți la avion. S-a ridicat și a întins mâna. Dumnezeu să te binecuvânteze, domnule Allon. Și drum bun.

S-au auzit pași pe coridor. Peste o clipă, Chiara și copiii au apărut în ușă, însoțiți de călugărul benedictin.

— Sincronizare perfectă, a zis părintele Jordan. Don Simon o să vă conducă.

•

Călugărul i-a însoțit până la ieșire și apoi a închis repede poarta. Gabriel a mai stat o clipă acolo, cu mâna șovăind deasupra soneriei interfonului, până ce, în cele din urmă, Irene l-a tras de mânecă și l-a privit cu expresia mamei lui.

— Ce-i, Abba? De ce plângi?

— Mă gândeam la ceva trist, asta-i tot.

— La ce anume?

„La tine", și-a zis Gabriel. „Mă gândeam la tine".

A ridicat copila în brațe și a dus-o prin Poarta Sfântul Petru până la garajul în care lăsase mașina. După ce i-a prins lui Rafael centura de siguranță s-a uitat cu mai multă atenție decât de obicei dedesubtul vehiculului, apoi a urcat la volan.

— Încearcă să pornești motorul, a zis Chiara. E de ajutor.

Mâna lui Gabriel a tremurat când a apăsat pe buton.

— Poate că ar trebui să conduc eu, s-a oferit ea.

— N-am nimic.

— Ești sigur?

El a pornit în marșarier și a urmat rampa spre suprafață. Singurul drum de ieșire din oraș i-a dus pe sub Poarta Sfântul Petru. Încadrat de arcadă, ca un personaj dintr-un tablou de Bellini, era un preot cu părul alb care avea în mână o tolbă de piele veche.

Gabriel a apăsat brusc piciorul pe frână și a ieșit din mașină. Părintele Jordan i-a oferit tolba de parcă ar fi avut în ea o bombă.

— Ai grijă, domnule Allon. În joc este totul.

Gabriel l-a îmbrățișat pe bătrânul preot și s-a grăbit să se întoarcă în mașină. Chiara a deschis tolba pe când goneau în jos pe pantele Muntelui Subasio. Înăuntru era ultimul exemplar din Evanghelia după Pilat.

— Poți s-o citești? a întrebat el.

— Am un masterat în istoria Imperiului Roman. Cred că mă pot descurca cu câteva rânduri în

latină.

— Ce spune?

Ea a citit cu glas tare primele două propoziții.

— *Solus ego sum reus mortis ejus. Ego crimen oportet.*

— Tradu.

— Eu singur sunt răspunzător de moartea lui. Eu trebuie să port vina. A ridicat privirea. Să citesc mai departe?

— Nu, a zis el. E destul.

Chiara a pus cartea la loc în tolbă.

— Ce presupui că fac oamenii normali în concediu?

— Suntem oameni normali, a râs Gabriel. Atâta doar că avem prieteni interesanți.

NOTA AUTORULUI

Ordinul este o carte de divertisment și trebuie să fie citită ca atare. Numele, personajele, locurile și întâmplările înfățișate în poveste sunt rodul imaginației autorului sau au fost folosite în mod fictiv. Orice asemănare cu persoane reale, vii sau decedate, cu întreprinderi, firme, evenimente sau locuri este în întregime o coincidență.

Cei care merg la München vor căuta zadarnic sediul unui conglomerat german numit Grupul Wolf, pentru că o astfel de companie nu există. Nimeni nu va găsi în Beethovenplatz un restaurant și bar de jazz numit Café Adagio. Slavă Domnului, nu există o formațiune politică germană de extremă dreaptă numită Partidul Național Democrat, dar există câteva asemănătoare, printre care și Alternativă pentru Germania, actualmente al treilea partid ca mărime din Germania, cu nouăzeci și patru de locuri în Bundestag. În 2018, șeful BfV Hans-Georg Maassen s-a confruntat cu cereri de a-și da demisia, sub acuzația că are el însuși vederi politice extremiste și a acționat pe ascuns pentru sprijinirea ascensiunii la putere a Alternativei pentru Germania.

Nu există o zonă restricționată în Arhivele Secrete ale Vaticanului numită *collezione,* cel puțin n-am descoperit așa ceva în cursul cercetării pe care am făcut-o. Cele mai profunde scuze lui *prefetto* pentru că i-am blocat sistemul de alimentare electrică și de securitate, dar mă tem că nu exista altă modalitate ca Gabriel și Donati să intre neștiuți în Depozitul Manuscriselor. Nu aveau cum să primească prima filă din Evanghelia după Pilat, deoarece o astfel de carte nu există. Celelalte evanghelii apocrife menționate în *Ordinul* sunt descrise corect, ca și cuvintele Părinților Bisericii precum Origen, Tertulian și Iustin Martirul.

Cardinalul Tarcisio Bertone a fost cel care a făcut ambițioasa renovare a două apartamente din Palazzo San Carlo, creând un apartament de lux de aproape șase sute de metri pătrați, cu terasă pe acoperiș. Însă locuința lui Bertone era o coșmelie în comparație cu palatul din Limburg, Germania, pe care episcopul Franz-Peter Tebartz-van Elst, zis „Episcopul Sclipiciului", l-a renovat cheltuind, se spune, 40 de milioane de dolari, în mai 2012, Ettore Gotti Tedeschi a fost demis din funcția de președinte al Băncii Vaticanului, în contextul scandalului „sex și bani" care a devenit cunoscut ca Vati-Leaks. Se spune că un dosar intern al Vaticanului despre corupția exagerată a oficialilor de rang înalt ai Bisericii a influențat conclavul din 2013, care l-a ales pe papa Francisc. Secretariatul de stat al Vaticanului a condamnat prezentarea scandalului în presă înaintea conclavului ca fiind o încercare de a se amesteca în alegerea noului pontif suprem.

S-a spus că fostul cardinal Theodore McCarrick din Washington, DC, a deturnat peste 600.000 de dolari din contul unei arhidieceze obscure către prieteni și binefăcători din Vatican, printre care și papii Ioan Paul al II-lea și Benedict al XVI-lea. *Washington Post* a descoperit că unii dintre birocrații din Vatican care au primit bani erau implicați direct în evaluarea acuzațiilor de abatere sexuală la adresa lui McCarrick, inclusiv acuzații că a solicitat sex în timp ce asculta spovedaniile. În raportul Conferinței Episcopale a Elveției, dat publicității în iulie 2018, apare o surprinzătoare creștere a numărului de *noi* acuzații de abuz sexual împotriva preoților elvețieni. Nu prea e de mirare că o mulțime de catolici elvețieni, printre care și fictivul meu Christoph Bittel, au întors spatele Bisericii.

Există în realitate o frăție catolică cu sediul în satul elvețian Menzingen, însă nu este fictivul Ordin Sfânta Elena. Este Societatea Sfântului Pius

al X-lea, sau SSPX, ordinul reacționar, antisemit, fondat în 1970 de episcopul Marcel-François Lefebvre. Episcopul Lefebvre era fiul unui bogat industriaș francez care sprijinea restaurarea monarhiei în Franța. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Lefebvre, pe atunci preot, a susținut fără regret regimul de la Vichy al mareșalului Philippe Pétain, care a colaborat cu SS la exterminarea evreilor din Franța. După război, Paul Touvier, ofițer superior în faimoasa forță represivă de la Vichy, numită Milice, și-a aflat adăpost într-o mănăstire SSPX din Nisa. Touvier, arestat în 1989, a fost primul francez condamnat pentru crime împotriva umanității.

Deloc surprinzător, episcopul Lefebvre și-a exprimat sprijinul și pentru Jean-Marie Le Pen, liderul Frontului Național, partidul francez de extremă dreaptă și unul dintre cei care neagă cu convingere Holocaustul. M*onsieur* Le Pen a împărțit această onoare cu Richard Williamson, unul dintre cei patru preoți membri ai SSPX care au fost înălțați la rangul de episcop în 1988, sfidând un ordin direct al Papei Ioan Paul al II-lea. Williamson, britanic de origine, se referea în mod obișnuit la evrei ca la „dușmanii lui Cristos", al căror țel este dominarea lumii. Pe când era rectorul seminarului nord-american al SSPX din Winona, Minnesota, Williamson a declarat: „N-a fost niciun evreu ucis în camerele de gazare. Toate au fost minciuni, minciuni, minciuni". A fost expulzat din Societatea Sfântului Pius al X-lea în 2012, dar nu din cauza vederilor antisemite. SSPX a numit expulzarea lui „o hotărâre dureroasă".

La moartea sa, în 1991, episcopul Lefebvre era un paria doctrinar, evitat cu grijă de autoritățile bisericești, însă în anii '30, pe când norii se strângeau deasupra evreilor din Europa, un prelat care îmbrățișa vederi asemănătoare cu ale lui Lefebvre s-ar fi regăsit în mare măsură în curentul principal catolic. Preferința Bisericii pentru

monarhii și dictatorii de dreapta, în detrimentul socialiștilor și chiar liberal-democraților, a fost documentată cu multă migală, alături de înspăimântătorul antisemitism al multora dintre purtătorii de cuvânt și principalii factori de decizie politică ai Vaticanului. Chiar dacă puțini preoți catolici sprijineau eliminarea fizică a evreilor din societatea europeană, ziarul Vaticanului, *L'Osservatore Romano,* și jurnalul iezuit *La Civiltà Cattolica* aclamau legile care – de exemplu, în Ungaria – le interziceau evreilor profesii în domeniul dreptului, medicinei, finanțelor și jurnalismului. Când Benito Mussolini a instaurat restricții similare în Italia, în 1938, oamenii din Vatican n-au suflat nicio vorbă de protest. „Adevărul cumplit este că voiau ca evreii să fie puși la locul lor", a scris istoricul Susan Zuccotti în remarcabilul său studiu al Holocaustului în Italia, *Under His Very Windows.*

Acest lucru a fost, cu siguranță, adevărat pentru episcopul Alois Hudal, rectorul bisericii austro-germane din Roma. Episcopul Hudal, nu fictivul meu părinte Schiller, a fost cel care a scris în 1936 o carte brutal antisemită, în care încerca să împace catolicismul cu național-socialismul. Pe exemplarul pe care i l-a trimis lui Adolf Hitler, Hudal a scris o dedicație lingușitoare: „Pentru arhitectul măreției germane".

Pe toată durata războiului, episcopul Hudal, un austriac despre care se spunea că este obsedat de evrei, circula prin Roma într-o mașină cu șofer pe care era arborat steagul Großgermanisches Reich. La doi ani și jumătate după victoria Aliaților a dat o petrecere de Crăciun la care au participat sute de criminali de război naziști care trăiau la Roma sub oblăduirea lui. Cu ajutorul lui Hudal, mulți dintre ei aveau să-și afle adăpost în America de Sud. Adolf Eichmann a primit ajutor de la episcopul Hudal, la fel și Franz Stangl, comandantul lagărului de exterminare Treblinka. Totul cu știința

și sprijinul tacit al Papei Pius al XII-lea, care credea că acești monștri erau un capital valoros în lupta globală împotriva comunismului sovietic.

Criticii și apologeții lui Pius s-au angrenat într-o controversă lungă de decenii pe tema faptului că nu a condamnat în mod explicit Holocaustul și nu i-a avertizat pe evrei despre lagărele morții. Însă sprijinul imposibil de justificat acordat unor criminali în masă naziști căutați de autorități este, poate, cea mai limpede dovadă a ostilității sale înnăscute față de evrei. Pius s-a opus proceselor de la Nürnberg, s-a opus creării unui stat evreiesc și s-a opus încercărilor postbelice de a împăca creștinătatea cu credința din care a răsărit. În 1949 a excomunicat fiecare comunist de pe pământ, însă n-a făcut un pas asemănător în privința membrilor partidului nazist sau a ucigașilor SS. Și nici nu și-a exprimat vreodată în mod explicit regretul față de moartea a șase milioane de evrei în Holocaust.

Prin urmare, procesul împăcării dintre evrei și creștini a trebuit să aștepte până la moartea lui Pius, în 1958. Succesorul lui, papa Ioan al XXIII-lea, a făcut eforturi extraordinare ca să-i protejeze pe evrei în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, pe când era nunțiu papal la Istanbul, inclusiv prin oferirea de pașapoarte false care le-au salvat viața. Era bătrân când i s-a pus pe deget Inelul Pescarului și, din nefericire, domnia sa a fost scurtă. Nu mult înainte de moarte, în 1963, a fost întrebat dacă se poate face ceva împotriva portretizării devastatoare a lui Pius al XII-lea în usturătoarea piesă a lui Rolf Hochhuth, *The Deputy*. „Dacă se poate face ceva împotrivă?”, se spune că a replicat papa, nevenindu-i să-și creadă urechilor. „Ce poți face împotriva adevărului?”

Culmea încercării lui Ioan al XXIII-lea de a repara relațiile dintre catolici și evrei după Holocaust a fost declarația-piatră de hotar din Al Doilea Conciliu de la Vatican, cunoscută ca *Nostra Aetate*. Respinsă de mulți conservatori din sânul

Bisericii, afirma că evreii nu sunt vinovați în colectiv de moartea lui Isus sau blestemați pe veci de Dumnezeu. Marea tragedie istorică este tocmai faptul că a fost nevoie de o astfel de declarație. Însă timp de aproape două mii de ani învățătura Bisericii a fost că evreii, ca popor, sunt vinovați de deicid, de însăși uciderea lui Dumnezeu. „Sângele lui Isus", a scris Origen, „nu este doar asupra evreilor din acea vreme, ci asupra tuturor generațiilor de evrei până la sfârșitul lumii". Papa Inocențiu al III-lea a fost de acord din tot sufletul. „Cuvintele lor – «Sângele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri» – au adus o vinovăție moștenită asupra întregii nații, care îi urmează ca un blestem acolo unde trăiesc și muncesc, când se nasc și când mor". Dacă astfel de vorbe ar fi rostite în ziua de azi, ar fi pe drept cuvânt etichetate ca instigare la ură.

Vechea acuzație creștină de deicid este considerată în mod universal de către cărturari temelia antisemitismului. Și totuși, Al Doilea Conciliu de la Vatican, când a elaborat repudierea istorică, n-a putut să nu includă următoarele șaisprezece cuvinte: „Ce-i drept, autoritățile evreilor și cei care se supuneau lor au insistat pentru moartea lui Cristos". Însă ce sursă au folosit episcopii ca să justifice o declarație atât de lipsită de echivoc despre un eveniment care s-a petrecut într-un colț îndepărtat al Imperiului Roman cu aproape două mii de ani înainte? Răspunsul, desigur, este că s-au bazat pe relatările despre moartea lui Isus din cele patru Evanghelii din Noul Testament – însăși sursa calomniei sfruntate pe care o dezaprobau, în cele din urmă.

Nu mai este nevoie să spunem că Al Doilea Conciliu de la Vatican n-a sugerat să fie scoase pasajele incendiare din canonul creștin. Cu toate acestea, *Nostra Aetate* a pus în mișcare o reevaluare cărturărească a Evangheliilor canonice, care se reflectă în paginile din *Ordinul.* Creștinii

care cred în infailibilitatea Bibliei vor avea o problemă cu descrierea pe care le-o fac evangheliștilor și a felului în care au ajuns să fie scrise Evangheliile. Nu și cei mai mulți dintre cărturarii care studiază Biblia.

N-a supraviețuit niciuna dintre primele versiuni ale celor patru Evanghelii canonice, doar fragmente ale unor exemplare ulterioare. Cărturarii sunt de acord în mare măsură că niciuna dintre Evanghelii, poate cu excepția celei a lui Luca, n-a fost scrisă de cel al cărui nume îl poartă. Părintele Apostolic Papias din Hierapolis a fost cel care, în secolul al doilea, a dat cea mai timpurie relatare existentă despre autorii lor. Și Irineu, vânătorul de eretici de la începuturile Bisericii din Franța, a fost cel care a declarat că doar patru dintre numeroasele evanghelii care circulau pe atunci sunt autentice. „Și acest lucru este evident adevărat", a scris el, „pentru că sunt patru colțuri ale universului și sunt patru vânturi principale". Paul Johnson, în monumentala sa istorie a creștinătății, afirmă că Irineu „nu știa mai multe decât noi despre originile Evangheliilor; de fapt, chiar mai puțin".

Johnson continuă descriind Evangheliile ca pe niște „documente literare" care poartă dovezile unor intervenții ulterioare, corectări, rescrieri, precum și interpolări și antedatarea conceptelor teologice. Bart D. Ehrman, distinsul profesor de studii religioase de la Universitatea din Carolina de Nord, susține că sunt pline de „discrepanțe, înfrumusețări, povești născocite și inadvertențe istorice", ceea ce înseamnă că „nu se poate considera că ne oferă relatări corecte din punct de vedere istoric despre ceea ce s-a întâmplat cu adevărat". Descrierea din Evanghelii a arestării și executării lui Isus, spune Ehrman, „trebuie să fie privită cu destulă rezervă".

Numeroși cărturari care studiază Biblia și istorici contemporani a căror poziție este critică au

tras concluzia că evangheliștii și cei care au făcut corecturile la începuturile Bisericii au trecut cu bună știință vinovăția pentru moartea lui Isus de la romani la evrei, în scopul de a face creștinismul mai atrăgător pentru neevreii care trăiau sub cârmuirea romană și mai puțin amenințător pentru romanii înșiși. Cele două elemente principale folosite de autorii Evangheliilor pentru a-i învinovăți pe evrei de moartea lui Isus sunt judecata din fața Sanhedrinului și, desigur, cea din fața lui Pilat din Pont.

Fiecare dintre cele patru Evanghelii canonice relatează un pic diferit întâlnirea, însă poate cel mai limpede este să se compare versiunea lui Marcu cu cea a lui Matei. La Marcu, Pilat se înduplecă greu să-l osândească la moarte pe Isus, la rugămintea unei gloate de evrei, însă la Matei gloata a devenit brusc „tot poporul". Pilat se spală pe mâini în fața lor și se declară nevinovat de sângele lui Isus. La care „tot poporul" răspunde: „Sângele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri!"

Așadar, care versiune este corectă? Chiar a strigat „tot poporul" astfel de vorbe ciudate, fără niciun glas care să se împotrivească, sau nu? Și ce e cu spălarea mâinilor lui Pilat? Chiar a fost așa? La urma urmei, acesta nu este doar un amănunt. Evident, nu pot fi corecte amândouă relatările. Dacă una este corectă, cealaltă este obligatoriu *greșită.* Unii ar putea spune că Matei este, pur și simplu, *mai* corect decât Marcu, dar asta este o eschivare. Un reporter care ar face o astfel de greșeală cu siguranță ar fi mustrat de șeful lui, dacă nu chiar dat afară pe loc.

Cea mai plauzibilă explicație este că întreaga scenă este o invenție literară. La fel stau lucrurile și cu relatările incendiare din Evanghelii despre apariția lui Isus în fața Sanhedrinului. Cărturarul teologic Reza Aslan, în captivanta biografie a lui Isus numită *Zelotul,* afirmă că problemele legate

de relatarea din Evanghelii a judecății Sanhedrinului „sunt prea multe ca să fie numărate”. Regretatul Raymond Brown, un preot catolic care este considerat de mulți cel mai mare expert în Noul Testament de la sfârșitul secolului douăzeci, a găsit douăzeci și șapte de discrepanțe între prezentarea judecății în Evanghelii și legea rabinică. Paula Fredriksen, profesoară la Universitatea din Boston, în lucrarea sa de referință *Jesus of Nazareth, King of the Jews,* pune și ea la îndoială veridicitatea judecății Sanhedrinului. „Între îndatoririle lor la Templu și mesele sărbătorești de acasă, bărbații aceștia au avut deja o zi lungă; și apoi, la ce bun?” Paula Fredriksen este sceptică și în privința unei judecăți în fața prefectului roman. „Poate că Isus a fost interogat scurt de Pilat, cu toate că și acest lucru este improbabil. N-avea niciun rost”. Aslan e mai ferm în privința apariției în fața lui Pilat. „N-a fost vreo judecată. Nu era necesară nicio judecată”.

Poate că nu există voce mai convingătoare pe această temă decât a lui John Dominic Crossan, profesor emerit de studii religioase la Universitatea DePaul și fost preot hirotonisit. În *Who Killed Jesus?,* întreabă dacă descrierea incendiară din Evanghelii a judecății lui Pilat a fost „o scenă din istoria romanilor” sau „propagandă creștină”. A răspuns la întrebare, parțial, cu următorul pasaj: „Oricât de explicabilă i-ar fi originea, oricât de justificabile ar fi invectivele și oricât de comprehensibile ar fi motivele în rândul creștinilor care luptau pentru supraviețuire, repetarea ei a devenit de-acum cea mai îndelungată minciună, și, pentru integritatea noastră, noi, creștinii, trebuie să-i spunem, în cele din urmă, pe nume”.

Dar de ce să revizuiești istoria chinuită a relației creștinătății cu iudaismul? Pentru că ura cea mai îndelungată – ura născută din descrierea în Evanghelii a Răstignirii – și-a ridicat din nou capul. La fel și o marcă de extremism politic pe

bază rasială pe care apologeții îl numesc „populism”. Cele două fenomene sunt legate în mod indiscutabil. Pentru dovadă nu trebuie decât să ne uităm la manifestația „Unite the Right” din Charlottesville, Virginia, din 2017, în care naționaliștii albi care protestau față de un memorial confederat au intonat: „Evreii nu ne vor înlocui!”, în vreme ce mărșăluiau cu torțe și făceau salutul nazist. Sau la sinagoga Copacul Vieții, aflată în cartierul Squirrel Hill din Pittsburgh, unde un naționalist alb înfuriat de imigrația hispanică a ucis unsprezece evrei și a rănit alți șase. De ce i-a luat pe evrei drept țintă? Să fie din pricină că era cuprins de o ură irațională chiar mai puternică decât resentimentul față de migranții cu piele cafenie care își caută o viață mai bună în America?

Strălucitul economist Paul Krugman de la *New York Times* a făcut legătura între ascensiunea simultană a antisemitismului și populismului rasial în același editorial din care este luat mottoul acestei cărți. „Cei mai mulți dintre noi, cred eu, știu că ori de câte ori este dat frâu liber bigotismului, probabil vom fi printre victimele lui”. Din păcate, izbucnirea pandemiei, asociată cu o scădere economică bruscă, probabil că va agrava lucrurile. În cele mai întunecate unghere ale internetului, evreii sunt învinovățiți de pandemie, așa cum au fost învinovățiți de Moartea Neagră în secolul paisprezece.

„Nu uita niciodată că lucrurile de neînchipuit se pot întâmpla”, îi spune rabinul Jacob Zolli lui Gabriel într-una dintre primele scene din *Ordinul.* Izbucnirea pandemiei pare să confirme asta. Dar și înainte de criza Covid-19 antisemitismul din Europa se ridicase la un nivel nemaivăzut de la jumătatea secolului trecut. Spre lauda lor, liderii politici din Europa Occidentală au condamnat energic renașterea antisemitismului. La fel și papa Francisc. El a pus sub semnul întrebării, de asemenea, moralitatea capitalismului dezlănțuit, a

cerut să se ia măsuri față de schimbările climatice, a apărat drepturile imigranților și a avertizat în privința primejdiilor reprezentate de ascensiunea extremei drepte europene, care îl consideră dușman de moarte. Ce bine ar fi fost ca un prelat ca Francisc să poarte Inelul Pescarului în 1939! Istoria evreilor și a Bisericii Romano-Catolice ar fi putut să fie scrisă altfel.

virtual-project.eu

{1} S-a utilizat Biblia editată de Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1968.

{2} Titlu de origine medievală – șambelan (în limba italiană în original).

{3} Calotă (în limba italiană în original).

{4} Jurnaliștii și experții în chestiunile legate de Vatican (în limba italiană în original).

{5} Locul este gol (în limba latină în original).

{6} Echivalentul lui „cartier” în orașele care au șase diviziuni administrative (în limba italiană în original).

{7} Nivelul principal al unui palat (în limba italiană în original).

{8} Baldachinul sub care stau mirii la cununie (în limba ebraică în original).

{9} Curte (în limba italiană în original).

{10} Flux maxim (în limba italiană în original).

{11} Școlile, aici cu referire la școlile de pictură (în limba italiană în original).

{12} Fileuri de cod (în limba italiană în original).

{13} „How Long Has This Been Going On”, cântec din 1927 scris de George și Ira Gershwin

{14} Butuc de tăiat lemne sau alimente (în limba germană în original).

{15} Apocalipsa 7:2.

{16} Marcu 27:46.

{17} Barcă cu motor, șalupă (în limba italiană în original).

{18} Biroul de Presă (în limba italiană în original).

{19} Măcelărie (în limba franceză în original).

{20} Foarte agitat (în limba italiană în original)

{21} Platforma din sinagogă de pe care se citește Tora (în limba ebraică în original).

{22} William Shakespeare, *Romeo și Julieta,* Actul al II-lea, scena 2, trad. Șt. O. Iosif, Ed. Pandora M, 2012, p. 107.

{23} Croasant (în limba italiană în original).

{24} Să iasă toți (ceilalți) (în limba latină în original).

{25} Clădirea Führerului (în limba germană în original).

{26} Sarma (în limba turcă în original).

{27} În sens larg, faptă bună (în limba ebraică în original).

{28} Matei 19:24.

{29} Pălărie cu trei vârfuri purtată de membrii clerului catolic, de culoare roșu aprins în cazul cardinalilor.

{30} *Rocchetto* – veșmânt alb purtat peste sutană de către pre lații catolici (în limba italiană în original).

Table of Contents

PARTEA ÎNTÂI
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
PARTEA A DOUA
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.

36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
PARTEA A TREIA
48.
49.
50.
51.
52.
53.
54.
55.
56.
57.
58.
59.
60.
PARTEA A PATRA
61.
62.
63.
64.

Table of Contents

PARTEA ÎNTÂI 4
1. 4
2. 13
3. 22
4. 29
5. 35
6. 39
7. 43
8. 46
9. 51
10. 56
11. 62
12. 68
13. 75
14. 78
15. 82
16. 86
17. 90
18. 96
19. 103
20. 107
21. 112
22. 121
23. 126
PARTEA A DOUA 133
24. 133
25. 140
26. 147
27. 153
28. 156
29. 160

30. 164
31. 167
32. 172
33. 176
34. 181
35. 185
36. 190
37. 197
38. 204
39. 210
40. 213
41. 220
42. 227
43. 234
44. 238
45. 242
46. 247
47. 252
PARTEA A TREIA 259
48. 259
49. 266
50. 270
51. 274
52. 276
53. 279
54. 282
55. 288
56. 293
57. 297
58. 301
59. 307
60. 310
PARTEA A PATRA 315
61. 315

62. 322
63. 327
64. 332